Somerset Maugham

Vălul pictat

roman

Editura Eminescu

W. SOMERSET MAUGHAM

Vălul pictat

„Vălul pictat, căruia cei ce
trăiesc îi spun viaţă…”

PREFAŢĂ

ACEASTĂ POVESTIRE MI-A FOST sugerată de următoarele versuri de Dante:

„Deh, quando tu serai tornato al mondo,
E riposato della lunga via,
Seguito il terzo spirito al secondo,
Ricorditi di me, che son la Pia.
Sienna mi fe; disfecemi Maremma;
Salsi colui, che, innanellata pria
Disposando m'avea con la sua gemrna."

„Te rog, când te-ai întors în lume /, Şi te-ai odihnit după acea lungă cale / Continuă cel de-al treilea spirit după cel de al doilea, / Aminteşte-ţi de mine, mă cheamă Pia. / În Sienna am trăit; am pierit in Maremma; / Aceasta o ştie cel care după logodnă / M-a luat de nevastă cu acest inel."

Eram student la St. Thomas's Hospital şi vacanţa de Paşti îmi dăruise şase săptămâni de libertate. Cu hainele în valiză şi cu douăzeci de livre în buzunar o pornii. Aveam douăzeci de ani. M-am dus la Genova, la Pisa şi apoi la Florenţa. Aici am închiriat o cameră pe via Laura, de la fereastra căreia puteam vedea frumoasa cupolă a catedralei. Stăteam în apartamentul unei văduve care avea o fiică. Pentru casă şi masă (după multă tocmeală) plăteam patru lire pe zi. Socoteam că femeia nu prea făcuse o foarte bună afacere, deoarece aveam o poftă de mâncare nemaipomenită şi puteam devora un munte de macaroane fără să păţesc nimic. Gazda avea un petec de vie pe dealurile din Toscana şi-mi amintesc că vinul de Chianti pe care-l aducea de acolo era cel mai bun Chianti pe care l-am băut vreodată în Italia. Fiica văduvei îmi dădea lecţii de italiană în fiecare zi. Atunci mi se păruse a fi o femeie matură, dar nu cred că avea mai mult de douăzeci şi şase de ani. Trecuse prin multe necazuri. Logodnicul ei, un ofiţer, fusese ucis în Abisinia şi ea se jurase să rămână fecioară. Era stabilit că după moartea mamei, (o doamnă durdulie, jovială, cu părul cărunt, care nu avea de gând să moară nici măcar cu o zi înainte ca bunul Dumnezeu să socotească necesar), Ersilia avea să se călugărească. Dar ea aştepta acest moment cu bună dispoziţie. Îi plăcea să râdă. La prânz şi la cină eram foarte veseli, dar lecţiile le lua în serios, şi când nu înţelegeam sau eram neatent mă lovea peste degete cu o linie neagră. Ar fi trebuit să fiu indignat că sunt tratat ca un copil dacă lucrul acesta nu mi-ar fi amintit de pedagogii de modă veche despre care citisem

în cărţi, aşa că asta mă făcea să râd.

Zilele mi-erau pline. Începeam fiecare nouă zi traducând câteva pagini dintr-o piesă de Ibsen pentru a căpăta măiestrie tehnică şi uşurinţă în scrierea dialogurilor; apoi cu Ruskin în mână, cercetam ce era de văzul în Florenţa. Admiram, potrivit instrucţiunilor, turnul lui Giotto şi porţile de bronz ale lui Ghiberti. Eram entuziasmat, aşa cum se cuvine, de tablourile lui Botticelli din Uj'izi şi întorceam dispreţuitorul spate al unei extreme tinereţi la tot ce maestrul dezaproba. După prânz aveam lecţia de italiană şi apoi, plecând din nou de acasă, vizitam bisericile şi rătăceam visător de-a lungul fluviului Arno. După cină, o porneam în căutarea aventurii, dar eram atât de timid sau cel puţin atât de neştiutor, încât veneam acasă tot atât de virtuos pe cât plecasem. Signora, *deşi îmi dăduse o cheie, ofta uşurată când mă auzea intrând şi zăvorând uşa, deoarece îi era teamă întotdeauna că am să uit să fac asta, şi mă întorceam la frunzărirea istoriei Guelfilor şi Ghibellinilor. Eram teribil de conştient că scriitorii epocii romantice nu se purtau aşa, deşi mă îndoiesc că vreunul din ei va fi reuşit să petreacă şase săptămâni în Italia cu douăzeci de livre, şi îmi plăcea viaţa mea sobră şi plină de sârguinţă.*

Citisem Infernul *(cu ajutorul unei traduceri, dar căutând conştiincios în dicţionar cuvintele pe care nu le cunoşteam) aşa că începusem cu Ersilia lectura* Purgatoriului. *Când am ajuns la pasajul pe care l-am citat mai sus, ea îmi spuse că Pia fusese o nobilă doamnă din Sienna, al cărei bărbat, bănuind-o de adulter şi temându-se să o omoare din pricina familiei ei, o duse la castelul lui din Maremma, ai cărui aburi otrăvitori urmau să-i vină de hac. Ea însă rezistă atât de mult încât soţul îşi pierdu răbdarea şi o aruncă pe fereastră. Nu ştiu de unde aflase Ersilia toată această poveste, nota din exemplarul meu din Dante era mai săracă în detalii, dar din cine ştie ce motiv imaginaţia mea fu stârnită de această relatare. Îmi revenea mereu în minte şi vreme de mulţi ani m-am oprit din când în când şi am meditat asupra ei câte două sau trei zile. Îmi repetam mereu versul:* „Sienna mi fe; disfecemi Maremma”. *Dar era doar unul din multele subiecte care-mi ocupau gândurile şi de multe ori uitam de el. Desigur, mi-l închipuiam ca pe o povestire care s-ar petrece în zilele noastre şi nu-mi puteam imagina un cadru din lumea de azi în care asemenea fapte să se poată întâmpla. Şi numai după ce am făcut o călătorie în China am găsit acest cadru.*

Cred că este singurul roman pe care l-am scris pornind mai degrabă de la o poveste şi nu de la un personaj. E greu de explicat relaţia dintre personaj şi intrigă. Nu prea poţi să-ţi imaginezi un personaj în vid; în momentul în care te gândeşti la el, îl vezi într-o anume situaţie, făcând ceva, în aşa fel încât personajul şi cel puţin acţiunile sale principale par a fi rezultatul unui act simultan al imaginaţiei. Dar în acest caz personajele au fost alese ca să se potrivească cu povestirea pe care o desfăşuram treptat, treptat, şi erau construite pornind de la persoane pe care le cunoscusem

demult, în împrejurări diferite.

Cu această carte am avut unele greutăţi care se întâmplă să se abată asupra unui scriitor. Iniţial dădusem eroului şi eroinei mele numele de Lane, un nume de ajuns de comun, dar se dovedi că existau în Hong Kong persoane cu acest nume. Intentară un proces, pe care proprietarii revistei în care romanul meu era publicat în foileton îl opriră, plătind două sute cincizeci de livre; după aceea am schimbat numele în Vane. După care secretarul colonial adjunct, socotindu-se calomniat, mă ameninţă şi el cu un proces. Am fost surprins, deoarece în Anglia poţi să aduci un prim-ministru pe scenă sau să-l faci să fie personaj de roman şi acelaşi lucru îl poţi face până şi cu arhiepiscopul de Canterbury sau cu Lordul Cancelar, şi deţinătorilor acestor înalte funcţiuni nici nu le pasă. Mi se păru ciudat ca ocupantul temporar al unui post atât de neînsemnat să se creadă vizat, dar pentru a scăpa de dificultăţi am schimbat Hong Kong-ul într-o imaginară colonie: Tching Yen. Cartea fusese de acum publicată când s-a întâmplat acest incident care fu aplanat. Un număr de cronicari deştepţi care o primiseră, sub un pretext sau altul, n-au mai înapoiat exemplarele. Aceste exemplare au căpătat o valoare bibliografică, şi cred că vreo. şaizeci sunt cumpărate acum de colecţionari la un preţ ridicat.

I

FEMEIA ŢIPĂ SPERIATĂ.

— Ce s-a întâmplat? întrebă bărbatul.

În ciuda obscurităţii care domnea în camera cu obloanele trase, zări obrazul femeii schimbat brusc de spaimă.

— Chiar acuma a încercat cineva să intre.

— Cine ştie, poate că era *amah*[1] sau vreunul din servitori.

— La ora asta nu mă deranjează nici unul dintre ei. Ştiu că după-amiaza mă culc întotdeauna.

— Cine altcineva putea să fie?

— Walter, şopti femeia cu buzele tremurânde.

Cu mâna, ea îi arătă pantofii. Bărbatul încerca să-i încalţe, dar din cauza enervării, îngrijorarea femeii îl cuprinse şi pe el, nu izbutea să se încalţe şi pe deasupra pantofii îl mai şi strângeau. Cu un uşor suspin de nerăbdare, femeia îi aduse o limbă de pantofi. Îşi puse pe umeri un chimono şi, desculţă, se apropie de măsuţa de toaletă. Avea părul tăiat scurt şi înainte că bărbatul să-şi fi încheiat şireturile la cel de al doilea pantof, ea se şi pieptănase. Îi întinse haina.

— Cum ies?

— Mai bine ai aştepta puţin… Să văd dacă totul e-n regulă.

— Nu se poate să fi fost Walter. Nu pleacă el de la laborator înainte de ora cinci.

— Atunci cine să fi fost?

Vorbeau în şoaptă. Femeia tremura din tot trupul. Bărbatului îi trecu prin minte gândul că în caz de pericol femeia şi-ar pierde capul şi asta îl înfurie. Dacă exista vreun risc atunci de ce dracu nu-i spusese? Femeia îşi ţinu răsuflarea şi-i puse mâna pe braţ. Îi urmări privirea. Stăteau în faţa ferestrelor care dădeau spre verandă. Ferestrele aveau obloanele trase şi zăvorâte. Mânerul de porţelan se mişcă din nou încet. Nu auziseră pe nimeni umblând pe verandă. Era îngrozitor să priveşti mişcarea aceea tăcută. Trecu un minut şi nu se auzi nici un zgomot. Apoi, ca într-o poveste cu fantome, văzură mânerul alb de porţelan de la cealaltă fereastră mişcându-se în acelaşi mod îngrozitor, pe furiş şi fără zgomot. Era atât de înspăimântător, încât Kitty, nemaiputându-se stăpâni, deschise gura vrând să ţipe, dar dându-şi seama ce avea să se întâmple, bărbatul îi puse mâna pe gură, cu o mişcare rapidă, înăbuşindu-i ţipătul.

Tăcere. Cu genunchii tremurând, Kitty se aplecă spre el şi lui Charlie îi fu teamă că o să leşine. Încruntat, cu dinţii încleştaţi, o luă în braţe şi o aşeză pe pat. Kitty era albă ca varul şi în ciuda faptului că era ars de soare, Charlie pălise şi el. Stătea lângă Kitty şi privea fascinat mânerul de porţelan. Tăceau. Şi deodată îşi dădu seama că ea

plânge.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu plânge, şopti el iritat. Dacă am păţit-o, am păţit-o. Acuma trebuie să ne purtăm ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Kitty îşi căută batistă şi Charlie, dându-şi seama ce vrea, îi întinse poşeta.

— Unde ţi-e casca?

— Am lăsat-o jos.

— Dumnezeule!

— Ştii, ar trebui să te mai stăpâneşti… Pariez o sută contra unu că n-a fost Walter. Pentru ce ar fi venit tocmai la ora asta? Nu vine acasă niciodată în mijlocul zilei, nu-i aşa?

— Niciodată.

— Pariez pe orice că a fost *amah.*

O umbră de zâmbet trecu pe obrazul femeii. Vocea lui caldă şi mângâietoare o linişti. Îi luă mâna şi i-o strânse drăgăstos.

El o lăsă o clipă să-şi revină.

— Ei bine, nu putem sta aici o veşnicie, îi zise. Te simţi în stare să ieşi pe verandă să vezi ce mai e?

— Nu cred că aş fi în stare…

— N-ai puţin coniac pe-aici?

Kitty clătină din cap. O clipă, Charlie se încruntă, îl cuprinse nerăbdarea şi nu ştiu exact ce să facă. Kitty îi strânse mâna deodată cu putere.

— Şi dacă aşteaptă afară?

Charlie se sili să zâmbească şi glasul lui păstră acelaşi ton blând, convingător, al cărui efect îl cunoştea prea bine.

— E prea puţin probabil. N-ai un pic de curaj, Kitty? Cum s-ar putea să fie bărbatul tău? Dacă ar fi venit şi ar fi văzut o cască străină în hol, ar fi urcat, ar fi găsit camera ta încuiată şi fără îndoială că ar fi făcut scandal. Trebuie să fi fost unul dintre servitori. Numai un servitor ar fi în stare să întoarcă mânerul în felul acesta…

Femeia îşi mai revenise.

— Nu-i foarte plăcut nici dacă era *amah.*

— Poate fi mituită şi dacă va fi nevoie o fac eu să tacă. N-ai prea multe foloase când eşti funcţionar guvernamental, totuşi poţi trage unele avantaje din treaba asta.

Nu se putea să nu aibă dreptate. Kitty se ridică în picioare şi întorcându-se spre el întinse braţele; Charlie o luă în braţe şi o sărută pe gură. Încântarea care o cuprinse fu aproape dureroasă. Îl adora. Îi dădu drumul şi Kitty se îndreptă spre fereastră. Trase zăvorul şi întredeschise oblonul, uitându-se afară. Nu se vedea nici ţipenie de om. Se strecură pe verandă, se uită în camera bărbatului ei şi apoi în camera ei. Amândouă erau pustii. Se întoarse în dormitor şi-i făcu

semn cu mâna:

— Nimeni.

— Sunt convins că întreaga poveste n-a fost decât o iluzie optică.

— Nu râde. Am fost îngrozită. Du-te în salon şi aşteaptă-mă. Să-mi pun ciorapii şi pantofii…

II

FĂCU CE I SE CERUSE ŞI DUPĂ CINCI minute Kitty veni şi ea în salon. Charlie fuma o ţigară.

— Ce zici, aş putea bea un brandy?

— Desigur, am să sun să-ţi aducă.

— Aşa cum stau lucrurile, nu cred că ţi-ar face rău să bei şi tu unul.

Aşteptară în tăcere să vină servitorul. Kitty îi spuse s-aducă brandy.

— Cheamă laboratorul şi întreabă dacă Walter e acolo, îi zise ea. N-o să-ţi recunoască glasul.

Charlie ridică receptorul şi ceru laboratorul. întrebă dacă doctorul Fane e acolo. Puse receptorul în furcă.

— Lipseşte de la prânz, spuse el. Întreabă servitorul dacă n-a fost cumva pe aici…

— Nu îndrăznesc. O să pară foarte ciudat dacă a fost şi nu l-am văzut.

Servitorul aduse băuturile şi Townsend îşi umplu paharul. Când îi oferi şi ei să bea, Kitty clătină din cap.

— Ce-i de făcut dacă a fost Walter? întrebă ea.

— Poate că n-o să-i pese…

— Lui Walter?

Glasul îi suna neîncrezător.

— Întotdeauna mi-a făcut impresia că e mai degrabă un om timid. Unii bărbaţi nu pot suporta scene de felul ăsta, nu ştii… E îndeajuns de deştept ca să-şi dea seama că n-are nimic de câştigat dacă face scandal. Nu cred nici un moment că a fost Walter, dar chiar dacă a fost, sunt de părere că n-o să zică nimic. Cred că se va face că habar n-are.

Femeia se gândi o clipă.

— E grozav de îndrăgostit de mine.

— Atunci e cu atât mai bine. Ai să-l convingi mai uşor.

Îi zâmbi cu zâmbetul acela fermecător pe care ea îl găsea întotdeauna atât de irezistibil. Era un zâmbet lent care pornea din ochii lui albaştri şi cobora imperceptibil spre gura bine desenată. Avea dinţi mărunţi, albi şi egali. Zâmbetul era deosebit de senzual şi o făcea să se piardă cu totul.

— Puţin îmi pasă, spuse ea, într-o izbucnire de bucurie. Era în stare de orice.

— Greşeala a fost a mea.

— De ce ai venit? Am fost uimită când te-am văzut.

— N-am putut rezista.

— Dragul meu…

Se aplecă spre Charlie, ochii ei negri, strălucitori, căutându-i pasionat ochii şi cu gura uşor întredeschisă de dorinţă se abandonă cu un suspin extatic, în braţele lui care o cuprinseră ocrotitoare.

— Ştii că te poţi bizui întotdeauna pe mine, zise el.

— Sunt atât de fericită când sunt cu tine. Aş vrea să te fac la fel de fericit precum mă faci tu.

— Nu-ţi mai este teamă?

— Îl urăsc pe Walter, îi răspunse.

Nu prea ştiu ce să-i spună aşa că o sărută. Îi simţi obrazul catifelat lipindu-se de obrazul lui.

Charlie îi luă însă braţul şi se uită la micul ceas de aur pe care-l purta femeia la mână.

— Ştii ce-ar trebui să fac acuma?

— Să fugi? zâmbi ea.

Charlie dădu din cap. O clipă Kitty se lipi şi mai strâns de el, dar simţi că vrea să plece aşa că se desprinse din braţele lui.

— E ruşinos cât de mult îţi neglijezi treburile. Hai, pleacă…

Charlie nu putea rezista niciodată tentaţiei de a cocheta.

— S-ar părea că eşti a dracului de grăbită să scapi de mine, spuse el pe un ton şăgalnic.

— Ştii bine cât mi-e de greu să mă despart de tine.

Răspunsul ei şoptit fusese grav şi profund. Charlie râse măgulit.

— Nu-ţi mai frământa mintea cu vizitatorul acela misterios. Sunt foarte sigur că a fost *amah*. Şi dacă ai vreun necaz îţi promit eu să te scot din încurcătură.

— Ai avut multe experienţe din acestea?

Charlie zâmbi amuzat şi satisfăcut.

— Nu, dar mă laud că am un cap care stă bine pe umeri.

III

SE DUSE PE VERANDĂ ŞI-L PRIVI CUM pleacă. Charlie îi făcu semn cu mâna. Un fior uşor o străbătu uitându-se după el; avea patruzeci şi unu de ani, dar era suplu şi păşea sprinten ca un adolescent.

Cu inima uşoară, împăcată de dragostea împlinită, zăbovi leneşă pe veranda acoperită de umbră. Casa lor era situată în Pleasant Vale, pe o coastă a dealului, deoarece nu-şi puteau îngădui să locuiască în Mount, cartier de preferat, dar mai scump. Privirea ei pierdută abia observa marea albastră şi furnicarul vaselor din port. Nu se putea gândi decât la iubitul ei.

Sigur, era o prostie să se fi purtat aşa cum se purtaseră în după-amiaza aceea, dar dacă el o dorise cum ar fi putut fi ea prudentă? Charlie mai venise la ea de vreo două sau trei ori după prânz, când în arşiţa de peste zi nimeni nu se gândea să se clintească din casă şi nici servitorii nu-l văzuseră venind sau pierind. Era tare greu la Hong Kong. Nu putea suferi oraşul şi era foarte supărată când trebuia să intre în căsuţa murdară de pe Victoria Road, unde obişnuiau să se întâlnească. Era prăvălia unui anticar şi chinezii care şedeau prin jur o priveau ţintă, într-un mod neplăcut. Nu putea suporta zâmbetul insinuant al bătrânului negustor care o conducea în fundul prăvăliei şi apoi sus, pe nişte trepte întunecate. Camera era mizeră şi murdară şi patul larg, de lemn, lipit de perete o făcea să se cutremure de silă.

— E groaznic de sordid aici, nu? îi spusese lui Charlie când se întâlniseră acolo pentru prima oară.

— A fost până în clipa când ai intrat tu, răspunse el.

În clipa în care o luase în braţe, uitase de tot.

O, cât de insuportabil era faptul că nu era liberă, că amândoi nu erau liberi! Nu-i plăcea deloc soţia lui. Gândurile ei hoinare se opriră o clipă asupra lui Dorothy Townsend. Ce dezagreabil să te cheme Dorothy! Te făcea să pari demodată. Avea cel puţin treizeci şi opt de ani. Dar Charlie nu vorbea niciodată despre ea. Desigur că nici nu-i păsa de nevastă-sa, îl plictisea de moarte. Dar era un gentleman. Kitty zâmbi afectuos, ironică: ăsta era el, prostuţul de el, putea să-i fie necredincios, dar nu şi-ar fi îngăduit niciodată s-o vorbească de rău. Nevastă-sa era o femeie înăltuţă, mai înaltă decât Kitty, nici grasă, nici slabă, cu o claie de păr castaniu; nu avusese probabil niciodată alt farmec decât acel al tinereţii. Trăsăturile îi erau regulate, fără nimic care să-ţi reţină atenţia şi ochii ei albaştri aveau o privire rece. Nu te-ai fi uitat de două ori la obrazul ei palid şi lipsit de orice strălucire. Se îmbrăca, în sfârşit, potrivit rangului ei de soţie a subsecretarului colonial din Hong Kong. Kitty zâmbi şi dădu uşor din umeri.

Desigur, nimeni n-ar fi putut spune că Dorothy Townsend nu are un glas plăcut. Era o mamă admirabilă, Charlie spunea asta mereu, şi, cum ar fi spus mama lui Kitty, era o adevărată „doamnă". Dar lui Kitty nu-i plăcea. Nu-i plăcea atitudinea ei dezinvoltă, iar politeţea cu care te întâmpină când te duceai acolo la ceai sau la masă te exaspera, pentru că nu puteai să nu simţi cât de puţin o interesa prezenţa ta. De fapt, presupunea Kitty, nu-i păsa de nimic altceva decât de copiii ei – doi băieţi care erau la şcoală, în Anglia şi un alt băiat de şase ani pe care urma să-l aducă la Hong Kong peste un an. Faţa îi era ca o mască. Zâmbea şi în felul ei agreabil şi manierat spunea lucrurile pe care te aşteptai să le spună, dar în ciuda cordialităţii te ţinea la distanţă. Printre cei din colonie avea câţiva prieteni intimi care o admirau foarte mult. Kitty se întreba dacă doamna Townsend nu o consideră o femeie puţin cam vulgară. Se înroşi. Mai la urma urmei n-avea de ce să-şi dea aerele astea. E adevărat că tatăl ei fusese guvernator colonial şi, fireşte, că situaţia asta era deosebit de strălucită atâta vreme cât ţinea – toată lumea se scula în picioare când intrai undeva şi oamenii te salutau când treceai cu maşina – dar ce putea fi mai puţin important decât un guvernator colonial ieşit la pensie? Tatăl lui Dorothy Townsend trăia dintr-o pensie într-o căsuţă la Earl's Court. Mama lui Kitty ar fi socotit că e o corvoadă groaznică dacă ar fi rugat-o să-i viziteze. Tatăl lui Kitty, Bernard Garstin, era avocat regal şi nu exista nici un motiv care să-l împiedice mai devreme sau mai târziu, să fie numit magistrat. Şi în orice caz locuiau în South Kensington…

IV

VENIND LA HONG KONG IMEDIAT după căsătorie, lui Kitty îi fu greu să se împace cu faptul că poziţia ei în societate să fie determinată de slujba pe care o avea soţul ei.

Fireşte, toată lumea se purtase foarte amabil şi vreme de două sau trei luni fuseseră invitaţi aproape în fiecare seară. La dineul de la Casa Guvernului, guvernatorul o primise ca pe o tânără căsătorită, dar Kitty înţelese foarte repede că în calitate de soţie a unui bacteriolog guvernamental nu însemna prea mult pentru ceilalţi. Acest lucru o înfurie.

— E de-a dreptul stupid, spuse ea lui Walter. Aici dai peste oameni cărora acasă nu le-ai acorda nici o atenţie. Mamei nici nu i-ar trece prin minte să invite pe vreunul din ei la masă.

— Nu trebuie să te necăjeşti din pricina asta, îi răspunse el. N-are nici o importanţă, ştii bine.

— Sigur că n-are nici o importanţă, dar asta arată cât de stupizi sunt. Când te gândeşti la oamenii care obişnuiau să vină la noi, acasă, faptul că suntem trataţi aici ca un gunoi e de-a dreptul caraghios.

— Din punct de vedere monden omul de ştiinţă e inexistent, zâmbi el.

Acum o ştia, dar când se măritase cu el habar n-avea.

— Nu cred că m-ar amuza chiar dacă aş fi primită la un dineu de către agentul companiei *„P. and O.*”, spuse ea râzând ca nu cumva aceste cuvinte să-i fie luate drept o dovadă de snobism.

El îşi dădu seama, probabil, de reproşul ascuns în cuvintele rostite pe ton nepăsător, pentru că îi luă mâna şi i-o strânse timid.

— Îmi pare tare rău, dragă Kitty, dar nu trebuie să te superi din pricina asta.

— O, nu, n-am să mă supăr dintr-atâta.

V

NU SE POATE SĂ FI FOST WALTER ÎN după-amiaza aceea. Trebuie să fi fost vreunul dintre servitori, dar, în fond, ei nu contau. Servitorii ştiau oricum totul. Dar îşi ţineau gura.

Inima începu să-i bată ceva mai repede când îşi aduse aminte de felul în care mânerul de porţelan se răsucise încetişor. Nu trebuiau să mai rişte în felul acesta. Era mai bine să se ducă la magazinul de antichităţi. Oricine ar fi văzut-o intrând acolo nu s-ar fi gândit la nimic şi era şi în deplină siguranţă. Proprietarul prăvăliei ştia cine e Charlie şi nu era chiar atât de prost încât să se pună rău cu un subsecretar colonial. De altfel mai avea altceva vreo importanţă în afară de faptul că Charlie o iubea?

Se întoarse de pe Verandă în salonaşul ei. Se trânti pe divan şi întinse mâna să ia o ţigară. Privirile i se opriră pe un bileţel pus pe coperta unei cărţi. Îl desfăcu repede, era scris cu creionul.

„Dragă Kitty,

Iată cartea pe care o doreai. Voi am să ţi-o trimit, când l-am întâlnit pe doctorul Fane care mi-a spus că o să ţi-o aducă el, deoarece urma să treacă pe acasă.

V.H.”

Sună şi când servitorul intră îl întrebă cine a adus cartea şi când.

— Stăpânul a adus-o, *missy,* după-prânz, răspunse servitorul.

Va să zică fusese Walter. Chemă imediat, la telefon, biroul secretarului colonial şi întrebă de Charlie. Îi spuse ce aflase în clipa aceea. Charlie ezită înainte de a-i răspunde.

— Ce să fac? întrebă ea.

— Sunt în mijlocul unei conferinţe importante. Îmi pare rău, dacă nu pot să-ţi vorbesc acuma. Sfatul meu e să stai liniştită.

Kitty puse receptorul în furcă. Îşi dăduse seama că nu era singur şi faptul că era ocupat o enerva.

Se aşeză din nou la birou şi cu capul în palme încercă să analizeze situaţia. Desigur că Walter putea să se fi gândit pur şi simplu că dormea, nu exista nici un motiv să încuie uşa. Încercă să-şi amintească dacă vorbeau. În orice caz nu vorbeau cu glas tare. Dar mai era şi casca. Era o nebunie clin partea lui Charlie să o fi lăsat jos. Dar n-avea nici un sens să-i reproşeze acest fapt, era firesc şi nimic nu dovedea că Walter a observat-o. Probabil că se grăbea şi lăsase doar cartea şi biletul în drum spre vreo întâlnire în legătură cu treburile lui. Ciudat era doar că încercase uşa şi apoi cele două ferestre. Dacă s-ar fi gândit

că doarme, nu era el omul care să **o** deranjeze. Ce imprudentă fusese!

Se cutremură o secundă şi din nou simţi trecându-i prin inimă acea durere dulce care o încerca ori de câte ori se gândea la Charlie. Merita să facă ce a făcut. Îi spusese că va fi alături de ea şi dacă avea să iasă ceva rău, atunci… Dacă va crede de cuviinţă, Walter n-avea decât să facă scandal. Ea îl avea pe Charlie, ce-i păsa de rest? Poate că cel mai bun lucru ar fi fost să ştie totul. Nu ţinuse niciodată la Walter şi de când îl iubea pe Charlie Townsend o sâcâise şi o plictisise să-i suporte mângâierile. Dorea să nu mai aibă de-a face cu el. Nu-şi dădea seama cum ar fi putut dovedi că e vinovată. Dacă o va acuza, va nega şi dacă lucrurile aveau să ajungă atât de departe încât să nu mai poată nega, ei bine, atunci îi va arunca adevărul în faţă şi puţin îi păsa de ce va face el…

VI

LA TREI LUNI DUPĂ CE SE căsătorise, Kitty îşi dădu seama că a făcut o greşeală; dar greşeala fusese mai degrabă a mamei sale decât a ei.

Avea o fotografie a mamei în cameră şi privirea hărţuită a lui Kitty se opri asupra ei. Nu ştia de ce o ţinea acolo fiindcă nu prea o iubea pe maică-sa ; avea şi o fotografie a tatălui ei, dar o ţinea jos, pe pianul cel mare. Se fotografiase când devenise avocat regal şi era cu perucă şi robă. Nici aşa nu arăta mai impozant; era un om mărunt, uscăţiv, cu ochii obosiţi, cu buza superioară proeminentă şi cu o gură ca o linie subţire. Un fotograf glumeţ îi spusese să zâmbească, dar el nu reuşise decât să se încrunte. Din acest motiv, deoarece de regulă colţurile buzelor lăsate în jos şi privirea tristă a ochilor îi dădeau un aer de uşoară tristeţe, domnul Garstin, socotind că arată marţial, prefera această fotografie dintre toate celelalte. Fotografia mamei sale o înfăţişa pe aceasta în rochia cu care se dusese la tribunal când soţul ei fusese făcut avocat regal. Arăta foarte impozantă în rochia ei de catifea, trena lungă a acestei rochii fusese aranjată cu mult dichis, în păr avea pene şi ţinea un buchet de flori în mână. Stătea foarte dreaptă. Era o femeie de cincizeci de ani, subţire şi cu pieptul plat, cu umerii obrajilor proeminenţi, cu nasul mare şi bine format. Pe cap avea o claie de păr negru, cu firul drept şi Kitty bănuise întotdeauna, că dacă nu era vopsit era cel puţin cănit. Ochii ei negri, frumoşi, nu stăteau locului niciodată şi lucrul acesta te izbea la ea cel mai mult; în timp ce-ţi vorbea te uimea să descoperi ochii aceia neastâmpăraţi în obrazul acela impasibil, neted şi gălbejit. Privirile îi lunecau dintr-un loc în altul, către celelalte persoane din cameră şi apoi reveneau asupra ta, dându-ţi sentimentul că te măsoară, te cântăreşte, atentă în acelaşi timp la tot ce se petrece în jurul ei şi creându-ţi impresia că vorbele pe care le rostea n-aveau nici o legătură cu ceea ce gândea.

VII

DOAMNA GARSTIN ERA O FEMEIE aspră, rea, autoritară, ambiţioasă, zgârcită şi proastă. Era fiica, una din cele cinci, a unui avocat din Liverpool şi Bernard Garstin o cunoscuse în timpul unei călătorii în nordul ţării. Atunci părea a fi un tânăr promiţător şi tatăl ei spusese despre el că avea să ajungă departe. Nu ajunsese. Era neobosit, sârguitor şi capabil, dar lipsit de ambiţia de a parveni. Doamna Garstin îl dispreţuia. Dar dându-şi seama că numai prin el poate ajunge la reuşită îşi pusese în cap să-l mâne pe calea pe care voia ea. Îl cicălea fără nici o cruţare. Descoperise că atunci când voia să-l silească să facă un lucru pe care sensibilitatea lui nu-l accepta, n-avea decât să-l cicălească până când, în cele din urmă, istovit, el avea să cedeze. Cât despre ea, se apucase să cultive persoanele care-i puteau fi de folos. Linguşea jurisconsulţii care-i puteau trimite soţului ei diverse cazuri şi se purta prietenos cu soţiile lor. Era slugarnică faţă de judecători şi de doamnele lor. Acorda o mare importanţă politicienilor care promiteau să ajungă departe.

În douăzeci şi cinci de ani doamna Garstin nu invitase o dată pe cineva pentru că îi făcea plăcere să-l invite. La intervale regulate dădea mari ospeţe, dar zgârcenia era la ea tot atât de puternică pe cât îi erau şi ambiţiile. Nu-i plăcea deloc să cheltuiască. Se lăuda că poate să facă o tot atât de bună impresie ca oricine altcineva, dar numai cu jumătate din preţ. Mesele ei erau lungi şi minuţios aranjate, dar nu putuse fi niciodată convinsă că oamenii ştiu ce beau chiar dacă mănâncă şi discută. Învelea în şervete sticlele de vin spumos de Moselle şi credea că oaspeţii ei îl luau drept şampanie.

Bernard Garstin avea o clientelă frumuşică chiar dacă nu prea mare. Oamenii care fuseseră făcuţi consilieri după el îl depăşiseră de mult. Doamna Garstin îl împinsese să candideze în alegerile parlamentare. Cheltuielile electorale fuseseră suportate de către partid, dar şi aici zgârcenia îi învinsese din nou ambiţia şi nu se putu hotărî să cheltuiască îndeajuns de mulţi bani ca să-i atragă pe alegători. Donaţiile pe care le făcu Bernard Garstin nenumăratelor fonduri la care candidaţii trebuiau să contribuie fură întotdeauna ceva mai mici decât ar fi trebuit să fie. Căzu în alegeri. Deşi doamnei Garstin i-ar fi plăcut să fie soţie de deputat, îşi suportă dezamăgirea cu multă tărie. Faptul că soţul ei candidase o făcuse să intre în legătură cu o seamă de personalităţi de frunte şi doamna Garstin înţelegea că acest lucru sporea importanţa poziţiei ei în societate. Ştia bine că Bernard nu s-ar fi remarcat niciodată în parlament. Voia totuşi ca el să fie deputat, numai pentru a avea drept la recunoştinţă din partea partidului său; fără îndoială, dacă ar fi candidat de vreo două sau trei

ori Bernard şi-ar fi câştigat această recunoştinţă.

Dar soţul ei avea încă o situaţie oarecare, în timp ce alţii mai tineri ca el fuseseră aleşi avocaţi regali. Trebuia să devină şi el avocat regal, nu numai fiindcă altcum nu prea avea speranţe să ajungă judecător, dar chiar şi pentru ea: se simţea jignită să fie aşezată la masă după femei cu zece ani mai tinere ca ea. Dar aici întâlni la soţul ei o încăpăţânare pe care n-o mai cunoscuse de ani. Bernard se temea că fiind avocat regal nu va mai avea clienţi. Nu trebuia să dea vrabia din mână pe cea de pe gard, îi spunea el, la care ea îi răspundea că zicalele sunt ultimul refugiu al săracilor cu duhul. Bernard îi atrase atenţia că s-ar putea ca venitul să i se înjumătăţească şi el ştia bine că nu există alt argument care să cântărească mai greu într-o discuţie cu ea. Doamna Garstin nu-l ascultă. Îi spuse că e un fricos. Nu-i dădu pace şi în cele din urmă Bernard Garstin, ca de obicei, cedă. Ceru să fie numit avocat regal şi fu numit imediat.

Temerile lui se dovediră a fi justificate. Nu întrecu pe nimeni şi procesele în care pledă fură puţine. Îşi ascunse însă orice dezamăgire şi dacă avu să-i reproşeze ceva soţiei sale nu-i vorbi despre asta niciodată. Deveni poate ceva mai tăcut, dar tăcut fusese întotdeauna când stătea acasă şi nimeni din familie nu observă vreo schimbare la el. Fiicele nu-l priviseră niciodată decât ca pe un izvor de venituri; li se păruse întotdeauna că e foarte firesc să ducă o viaţă de câine pentru a fi în stare să le ofere lor masă şi casă, rochii, vacanţe şi bani pentru tot felul de lucruri şi acum, închipuindu-şi că din pricina lui banii nu mai curgeau gârlă, indiferenţa pe care o avuseseră faţă de el căpătă o nuanţă de exasperant dispreţ. Nu le trecu nicicând prin minte să se întrebe ce gânduri îl încercau pe omul acela mărunt şi liniştit, care pleca cu noaptea în cap şi se întorcea seara, exact la timp ca să se schimbe pentru cină. Pentru ele era un străin, dar fiindcă era tatăl lor, socoteau că e firesc să le iubească şi să le răsfeţe.

VIII

DAR DOAMNA GARSTIN AVEA UN FEL de curaj care în sine era de admirat. Nu lăsă pe nimeni din imediata ei apropiere – ceea ce pentru ea însemna întreaga lume, să vadă cât de adânc lovită era de neîmplinirea speranţelor sale. Nu-şi schimbă deloc felul de viaţă. Chibzuindu-se cu multă grijă fu capabilă să dea mese tot atât de arătoase ca şi înainte, să-şi întâmpine prietenele cu aceeaşi veselie deschisă pe care o cultiva de atâta vreme. Avea la îndemână o cantitate serioasă de palavre, care în societatea în care se învârtea treceau drept conversaţie. Era un oaspete util într-o companie de oameni cărora flecăreala nu le prea venea la îndemână, fiindcă nu rămânea niciodată în încurcătură când era vorba de ceva nou şi puteai să fii sigur că va întrerupe o tăcere stânjenitoare cu o vorbă potrivită.

Acum era puţin probabil că Bernard Garstin să devină vreodată judecător la Înalta Curte, dar mai putea spera încă să capete un post de judecător la vreun tribunal de comitat sau în cel mai rău caz să fie numit în vreo slujbă în colonii. Între timp doamna Garstin avu satisfacţia să-l vadă numit magistrat într-un oraş din Wales. Îşi pusese însă nădejdea în fete. Dacă avea să le mărite bine, spera să-şi compenseze toate dezamăgirile din viaţă. Avea două fiice, Kitty şi Doris. Doris n-avea deloc trăsături frumoase, nasul îi era prea lung şi trupul greoi, aşa că doamna Garstin nu putea nădăjdui pentru ea decât să se mărite cu un tânăr înstărit şi cu o profesie acceptabilă.

Kitty însă era o frumuseţe. Promitea să fie frumoasă încă de pe când era copil. Avea ochi mari şi negri, umezi şi vioi, părul castaniu şi cârlionţat bătând uneori în roşcat, dinţi frumoşi şi un ten plăcut. Trăsăturile feţei ei n-aveau să fie însă niciodată deosebit de armonioase, deoarece bărbia îi era prea pătrată şi nasul, deşi nu era chiar atât de mare ca al lui Doris, prea gros. Frumuseţea fetei depindea într-o bună măsură de tinereţea ei şi doamna Garstin îşi dădea seama că trebuie să o mărite în prima strălucire a juneţei sale. Când ieşi pentru prima dată în lume fu uimitor de frumoasă – pielea obrazului era cel mai atrăgător lucru la Kitty, dar ochii ei erau atât de scânteietori şi totuşi atât de înnouraţi, încât când îi priveai te cucereau. Era de o veselie fermecătoare şi dorea să placă. Doamna Garstin îşi revărsa asupra lui Kitty toată dragostea, o dragoste aspră, pricepută şi calculată, de care era capabilă. Nutrea visuri ambiţioase pentru fiica ei, năzuia nu la o partidă bună ci la una strălucită.

Kitty fusese crescută cu conştiinţa că avea să fie o femeie frumoasă şi desigur că bănuia care sunt ambiţiile mamei sale. Se potriveau cu propriile ei dorinţi. Fu scoasă în lume şi doamna Garstin făcu imposibilul ca să fie invitată la petreceri unde fiica ei ar fi putut

cunoaşte tineri corespunzători. Kitty avu un succes deosebit. Era amuzantă şi frumoasă şi foarte curând se îndrăgostiră de ea pe puţin o duzină de bărbaţi. Dar nici unul nu era potrivit şi Kitty, prietenoasă şi atrăgătoare cu toţi, avu grijă să nu se angajeze faţă de nici unul. Duminică după-amiază, salonul lor din South Kensington era plin de tineri îndrăgostiţi, dar doamna Garstin observa cu un zâmbet întunecat şi aprobator că nu trebuia să facă nici un efort ca să-i ţină la distanţă de Kitty. Fata era gata să flirteze cu ei şi o amuza să-i întărâte unul împotriva celuilalt, dar când o cerură în căsătorie, ceea ce nici unul nu întârzie s-o facă, îi refuză cu tact, dar şi cu hotărâre.

Primul ei sezon trecu, dar pretendentul perfect nu se arătă, trecu şi al doilea, dar Kitty era tânără şi-şi putea îngădui să aştepte. Doamna Garstin le spunea prietenelor că după părerea sa e păcat, ca o fată să se căsătorească înainte de a împlini douăzeci şi unu de ani. Trecu însă al treilea an şi apoi şi al patrulea. Doi sau trei dintre vechii admiratori ai lui Kitty îi cerură din nou mâna, dar erau tot atât de lefteri ca şi în trecut; doi băieţi mai tineri decât ea voiră şi ei să o ia de soţie; un funcţionar din Indii K.C.I.E. o ceru şi el – dar avea cincizeci şi trei de ani. Kitty continua să se ducă la balurile de la Ascot şi Henley; se distra teribil, dar nici un băiat a cărui situaţie sau venit să fi fost satisfăcătoare nu o ceru în căsătorie. Doamna Garstin începu să devină tot mai neliniştită. Băgă de seamă că fata începea să atragă bărbaţi de patruzeci de ani şi chiar peste patruzeci. Îi aminti că într-un an, doi n-avea să mai fie atât de drăguţă şi că alte fete tinere se iveau în fiecare an. Doamna Garstin nu-şi căuta prea mult cuvintele când era vorba de cei din casă şi o avertiză pe fiica sa, foarte tăios, că o să-i scadă preţul.

Kitty dădu din umeri. Ea se socotea la fel de frumoasă ca mai înainte, poate şi mai frumoasă, deoarece învăţase în ultimii patru ani să se îmbrace şi apoi avea timp berechet. Dacă ar fi vrut să se mărite numai ca să fie măritată, exista cel puţin o duzină de băieţi care ar fi sărit să nu scape această ocazie. Omul potrivit avea să se ivească, fără îndoială, mai curând sau mai târziu. Doamna Garstin aprecie situaţia cu mai multă pricepere; cu amărăciune în suflet pentru frumoasă ei fată care-şi ratase şansa, îşi coborî nivelul pretenţiilor, îşi îndreptă atenţia către oameni având o profesie oarecare, pe care-i dispreţuise în mândria ei şi se porni să caute un tânăr avocat sau un om de afaceri al cărui viitor să-i inspire încredere.

Kitty împlinise douăzeci şi cinci de ani şi încă nu era măritată. Doamna Garstin era exasperată şi nu ezita să-i spună fetei, într-un mod foarte neplăcut, tot ce-i trecea prin minte. O întrebă cât timp mai aşteaptă ca s-o întreţină taică-său. El cheltuise sume mari de bani pe care cu greu şi le putea îngădui numai ca să-i dea o posibilitate de a se mărita şi ea lăsase să-i scape toate ocaziile. Niciodată nu-i trecu prin minte doamnei Garstin că poate şi bunăvoinţa ei stăruitoare îi speriase

pe tineri, fii de părinţi bogaţi sau moştenitori de titluri ale căror vizite le încurajase mult prea cordial. Nereuşita lui Kitty o punea pe seama prostiei.

Atunci veni rândul lui Doris să iasă în lume. Avea şi acum nasul gros şi o siluetă nefericită şi dansa prost. Dar după primele baluri se logodi cu Geoffrey Denison. Era unicul fiu al unui chirurg cu o situaţie înfloritoare, căruia i se acordase titlul de baronet în timpul războiului. Geoffrey avea să moştenească titlul – nu însemna prea mare lucru să fii baronet de pe urma unor merite în medicină, dar un titlu, slavă Domnului, era totuşi un titlu – şi apoi băiatul mai avea şi o avere considerabilă.

Cuprinsă de panică, Kitty se mărită cu Walter Fine.

IX

ÎL CUNOŞTEA DE PUŢINĂ VREME şi nu-l prea băgase în seamă niciodată. Nu-şi mai amintea când şi unde se văzuseră pentru prima oară şi numai după logodnă Walter îi spuse că se cunoscuseră la o serată la care îl aduseseră nişte prieteni. Fireşte că atunci ea nu-i acordase nici o atenţie şi acceptă să danseze cu el din pricină că era o fată bună şi îi plăcea să danseze cu oricine ar fi invitat-o. Când, o zi sau două mai târziu, la o altă serată se apropie de ea şi-i vorbi, Kitty nici nu ştiu de unde-l cunoştea. Apoi băgă de seamă că venea la toate seratele la care se ducea şi ea.

— Ştii, am dansat cu dumneata până acuma, cel puţin de zece ori şi cred c-ar trebui să-mi spui şi cum te cheamă, îi spuse Kitty în cele din urmă râzând.

Fane o privi vizibil uimit.

— Cum adică, nu ştii cum mă cheamă? Doar ţi-am fost prezentat…

— O, dar oamenii abia mormăie ceva când se prezintă… Uite, eu n-aş fi deloc surprinsă dacă n-ai avea nici cea mai vagă idee cum mă numesc…

El zâmbi. Pe faţă i se aşternu o expresie gravă şi oarecum solemnă, dar zâmbetul îi rămăsese la fel de blând.

— Sigur că ştiu. Tăcu pentru o clipă sau două. Nu eşti deloc curioasă?

— Ca oricare femeie.

— Nu ţi-a trecut prin minte să întrebi pe cineva cum mă cheamă?

Kitty era oarecum amuzată, se întreba de ce credea el că ar putea să o intereseze cât de puţin cine e, dar îi plăcea să fie admirată, aşa că se uită la el cu zâmbetul acela al ei strălucitor şi cu ochii aceia frumoşi – iazuri înnourate sub copaci, în pădure – îl privi cu o amabilitate încântătoare.

— Ei şi cum te cheamă?

— Walter Fane.

Nu-şi dădea seama de ce vine Fane la serate, deoarece nu dansa bine şi părea să cunoască foarte puţină lume. Îi trecu o clipă prin minte că se îndrăgostise de ea, dar alungă acest gând dând din umeri – cunoscuse fete care credeau că orice bărbat cu care făceau cunoştinţă se îndrăgostea de ele şi le socotise întotdeauna fără minte, începu totuşi să-i dea ceva mai multă atenţie lui Fane ca până atunci. Fără îndoială, el nu se purta ca alţi tineri care fuseseră îndrăgostiţi de ea. Cei mai mulţi dintre ei îi mărturiseau asta fără ocolişuri şi voiau să o sărute şi nu puţini chiar o şi făcuseră. Walter Fane însă nu vorbea niciodată despre ea şi foarte puţin despre sine. Era mai degrabă un om tăcut; lui Kitty nu-i displăcea pentru că avea o mulţime de lucruri de

spus şi se bucură când îl vedea că râde la vreo remarcă mai glumeaţă de-a ei. Când vorbea, Fane nu spunea prostii. Era în chip vădit un timid. După cât se părea trăia în Orient şi venise acasă în concediu.

Într-o duminică după-amiază se ivi acasă la ei, în South Kensington. Mai, erau acolo vreo douăsprezece persoane şi după ce rămase un timp, fără să se simtă prea la largul lui, plecă. Maică-sa o întrebă ce-i cu el.

— Habar n-am. L-ai invitat tu să vină?

— Da, l-am cunoscut la Baddley. Zicea că te-a văzut la diferite serate. I-am spus că sunt întotdeauna acasă duminică.

— Îl cheamă Fine şi are nu ştiu ce slujbă pe undeva, prin Orient.

— Da, e doctor. E îndrăgostit de tine.

— Pe cuvântul meu că nu ştiu.

— Socot că ar cam fi vremea, să ştii când un tânăr se îndrăgosteşte de tine.

— Nu m-aş mărita cu el chiar dacă ar fi, zise Kitty indiferentă. Doamna Garstin tăcu. Tăcerea ei era plină de reproşuri. Kitty roşi: ştia că mamei sale nu-i mai păsa cu cine avea să se mărite, numai să vină cineva s-o ia de pe capul ei.

X

ÎN SĂPTĂMÂNA URMĂTOARE, KITTY îl întâlni la trei serale şi, fiindcă timiditatea lui se mai atenuase, începu să devină mai comunicativ. Era doctor, bineînţeles, dar nu practica; se ocupa cu bacteriologia (Kitty avea o foarte vagă idee ce înseamnă asta) şi avea o slujbă la Hong Kong. Urma să se întoarcă acolo în toamnă. Vorbea foarte mult despre China. Kitty îşi făcuse un obicei din a părea că o interesează tot ce i se spunea, dar viaţa la Hong Kong părea să fie foarte agreabilă: cluburi, partide de tenis, de polo şi de golf.

— Se dansează mult pe acolo?

— O, da, cred că da.

Se întreba dacă-i spunea toate aceste lucruri cu un scop anume. Părea să-i placă să se afle în societatea ei, dar niciodată prin vreo strângere de mână, o privire sau un cuvânt nu-i dăduse nici cel mai neînsemnat indiciu că ar privi-o altfel decât ca pe o fată pe care ai cunoscut-o şi cu care ai dansat. În duminica următoare veni din nou la ei acasă. Se întâmpla ca şi tatăl ei să fie acasă, ploua şi nu putuse să-şi facă partida de golf, aşa că amândoi avură o lungă discuţie. Kitty îl întrebă după aceea pe tatăl ei despre ce vorbiseră.

— După cât se pare e stabilit Ia Hong Kong. Preşedintele tribunalului de acolo e un vechi prieten de-al meu de barou. Face impresia să fie un tânăr neobişnuit de inteligent.

Kitty ştia că de obicei tatăl ei era plictisit de moarte de tinerii cu care, de dragul ei şi acum al surorii sale, era silit de ani de zile să stea de vorbă.

— Nu se întâmplă prea des, tată, să-ţi placă vreunul din tinerii care vin la mine.

Privirea lui blândă şi obosită se opri asupra ei.

— Ai de gând cumva să te măriţi cu el?

— Bineînţeles că nu.

— E îndrăgostit de tine?

— Nu arată deloc.

— Îţi place?

— Nu cred că îmi place prea mult. Mă cam sâcâie.

Nu era deloc tipul ei. Era scund, dar nu îndesat, ci mai degrabă subţirel; avea tenul oacheş, cu obrazul bărbierit şi cu trăsături regulate. Ochii îi erau aproape negri, nu mari, nu foarte mobili, privirile i se opreau asupra lucrurilor cu o stăruinţă neobişnuită; ochi curioşi, dar nu nemaipomenit de plăcuţi. Având un nas delicat, sprâncene subţiri şi o gură bine desemnată ar fi trebuit să fie un bărbat drăguţ. Dar, lucru surprinzător, nu era. Când Kitty începu totuşi să se gândească la el, fu mirată să-şi dea seama că deşi Fane

avea trăsături atât de armonioase, dacă le luai una câte una, era departe de a fi un bărbat frumos. Faţa îi era rece. Expresia îi era uşor sarcastică şi acum, că-l cunoştea mai bine, Kitty îşi dădu seama că nu prea se simţea în largul ei când era cu Walter. Nu era deloc un om vesel.

Către sfârşitul sezonului, deşi se văzuseră de multe ori, Walter rămăsese la fel de distant şi de nepătruns. Când era cu ea nu părea a fi chiar timid, ci mai degrabă stânjenit; conversaţia lui rămânea în chip ciudat impersonală. Kitty ajunse la concluzia că nu o iubea deloc. Îi plăcea şi îi venea mai uşor să stea de vorbă cu ea, dar când avea să se întoarcă în China, în noiembrie, probabil că nu se va mai gândi deloc la ea. Nu era exclus să fi fost, în tot acest timp, logodit cu vreo infirmieră dintr-un spital din Hong Kong, cu fiica vreunui preot, greoaie, urâtă, cu platfus şi sârguincioasa; o asemenea soţie i s-ar fi potrivit întrutotul.

Tocmai atunci se anunţă logodna lui Doris cu Geofrey Denison. Doris, la optsprezece ani, făcea o partidă foarte bună, în vreme ce ea avea douăzeci şi cinci şi era tot singură. Şi dacă n-o să se mărite deloc?

În sezonul acela singurul om care-i ceruse mâna era un băiat de douăzeci de ani care mai studia încă la Oxford – nu putea să se mărite cu un băiat mai mic decât ea cu cinci ani. Stricase totul. Anul trecut refuzase un cavaler al ordinului Bath, văduv şi cu trei copii. Aproape c-ar fi vrut să nu-l fi refuzat. Maică-sa avea să se poarte acum îngrozitor, iar Doris, Doris care fusese întotdeauna sacrificată deoarece ea, Kitty, trebuia să facă o partidă strălucită, n-avea să ezite să se bucure de necazurile ei. Kitty îşi pierduse orice speranţă.

XI

ÎNTR-O DUPĂ-AMIAZĂ ÎNSĂ, PE CÂND se îndrepta spre casă venind de la „Harrold's" îl întâlni din întâmplare pe Walter Fane în Brompton Road. Walter se opri şi-i vorbi. Apoi, degajat, o întrebă dacă n-ar vrea să facă o plimbare cu el prin Park. Kitty nu ţinea în mod deosebit să se ducă acasă, la vremea aceea casa nu era un loc prea plăcut. Se plimbară, discutând aşa cum discutau ei întotdeauna, despre lucruri întâmplătoare şi el o întrebă unde pleacă să-şi petreacă vara.

— O, întotdeauna ne îngropăm undeva, la ţară, tata e istovit după muncă depusă în cursul sesiunii, aşa că ne ducem în cel mai liniştit colţişor pe care-l putem găsi.

Kitty nu era sinceră fiindcă ştia prea bine că tatăl ei n-avea de lucru într-atât încât să fie prea obosit şi chiar dacă ar fi vrut, opinia lui n-ar fi fost luată în seamă la alegerea locului unde să-şi petreacă vacanţa. Dar un colţişor liniştit însemna şi un loc ieftin.

— Nu ţi se pare că scaunele ne invită să ne aşezăm? spuse Walter deodată.

Urmărindu-i privirea, Kitty zări două scaune verzi aşezate pe o pajişte sub un copac.

— Bine, să stăm, spuse ea.

După ce se aşezară, Fane păru să devină ciudat de neatent. Era o fiinţă stranie. Kitty flecărea, totuşi, îndeajuns de veselă şi se întreba de ce o invitase să se plimbe cu el în Park. Poate că avea să-i mărturisească pasiunea pentru infirmiera cu platfus din Hong Kong. Deodată, Fane se întoarse spre ea, întrerupând-o în mijlocul unei fraze, aşa că nu putu să nu-şi dea seama că n-o ascultase. Era alb la faţă ca varul.

Kitty se uită repede la el şi observă că-n ochi i se aşternuse o nelinişte dureroasă. Glasul îi era încordat, scăzut şi nu prea sigur. Dar înainte de a se întreba ce-o fi însemnând această agitaţie, Fane vorbi din nou.

— Aş vrea să te întreb dacă vrei să te măriţi cu mine…

— Nici nu ştiu ce să-ţi spun, zise ea atât de surprinsă încât îl privi de-a dreptul uluită.

— Nu ştiai că sunt îndrăgostit nebuneşte de dumneata?

— N-ai arătat-o niciodată.

— Sunt foarte stângaci şi neîndemânatec. Mi-e întotdeauna mai greu să spun lucrurile pe care le vreau decât cele pe care nu le vreau.

Inima fetei începu să bată ceva mai repede. I se mai ceruse mâna destul de des, dar într-un mod glumeţ sau sentimental şi ea răspunsese la fel. Nimeni n-o ceruse de soţie vreodată într-un asemenea chip, atât

de neaşteptat şi totuşi ciudat de impresionant.

— E foarte drăguţ din partea dumitale că… zise ea nehotărâtă.

— M-am îndrăgostit de dumneata de când te-am văzut întâia oară. Am vrut să-ţi cer mâna şi mai înainte, dar nu m-am putut hotărî s-o fac…

— N-aş spune că formularea asta e prea fericită, râse ea.

Era bucuroasă că putea să râdă puţin, deoarece în ziua aceea frumoasă şi însorită, atmosfera păruse a fi încărcată de rele prevestiri. Fane se întunecă la faţă, încruntându-se.

— O, dumneata ştii ce-am vrut să spun. Nu voiam să pierd orice speranţă. Dar acum dumneata pleci şi eu trebuie să mă întorc la toamnă în China.

— Nu m-am gândit niciodată la dumneata, spuse Kitty fără vlagă.

Walter nu mai scoase nici un cuvânt. Privea mohorât în jos, spre iarba de pe pajişte. Era o fiinţă foarte ciudată. Acum însă după ce i-o mărturisise, Kitty simţi, nici ea nu ştia de ce, că dragostea lui era ceva deosebit de ceea ce îşi închipuise până atunci. Era puţin cam speriată, dar în acelaşi timp şi încântată. Impasibilitatea lui era oarecum impresionantă.

— Trebuie să mă laşi să mă mai gândesc…

Walter stătea nemişcat şi nu scotea nici un cuvânt. Voia cumva să o ţină acolo până avea să se hotărască? Ar fi fost absurd. Trebuia să se sfătuiască şi cu mama ei. Ar fi trebuit să se fi ridicat în picioare când îi vorbise, aşteptase gândindu-se că el îi va răspunde şi acum nu ştia de ce, îi venea greu să facă vreo mişcare. Nu se uita la el, dar ştia cum arată; niciodată nu-şi imaginase c-ar fi putut să se mărite cu un bărbat care era doar cu puţin mai înalt ca ea. Când stăteai lângă el vedeai ce trăsături regulate şi ce faţă rece are. Era ciudat când îţi dădeai seama totuşi de pasiunea mistuitoare care-i cuprinsese inima.

— Nu te cunosc, nu te cunosc deloc, spuse Kitty cu glas tremurat.

Fane o privi şi fata simţi cum o chemau ochii lui. O priveau cu o gingăşie pe care n-o observase niciodată până atunci, dar aveau totodată o expresie imploratoare, ca aceea a unui câine bătut, ceea ce o cam scotea din sărite.

— Cred că mă vei preţui mai mult când mă vei cunoaşte…

— Sigur că eşti un timid, nu-i aşa?

Era, fără îndoială, cea mai ciudată cerere în căsătorie care i se făcuse vreodată. Şi totuşi i se păru că-şi spuneau cele din urmă lucruri la care te puteai aştepta într-o asemenea împrejurare. Nu era îndrăgostită de el şi totuşi nu ştia de ce ezitase să-l refuze pe loc.

— Sunt îngrozitor de stupid, îi spuse Walter, vreau să-ţi spun că te iubesc mai mult decât orice pe lume, dar îmi vine teribil de greu să ţi-o mărturisesc.

Şi asta era ciudat, fiindcă în mod inexplicabil, mărturisirea aceasta

o mişcă. Walter nu era deci un om rece, numai felul în care se purta era nefericit şi în acest moment îi plăcu mai mult decât îi plăcuse vreodată. Doris urma să se mărite în luna noiembrie. Atunci el avea să fie în drum spre China şi dacă-l va lua de bărbat, vor fi amândoi departe. Nu era prea plăcut să fii domnişoară de onoare la nunta lui Doris. Ar fi fost bucuroasă să scape de treaba asta. Şi apoi, Doris măritată şi ea încă nu! Toată lumea ştia cât de tânăra era Doris şi asta o va face ca ea să pară şi mai bătrână şi să fie dată deoparte. N-avea să fie o căsătorie strălucită pentru ea, totuşi era o căsătorie şi faptul că va trăi în China va face ca lucrurile să fie mai uşoare. Îi era teamă de limba ascuţită a mamei sale. Da, toate fetele care ieşiseră în lume o dată cu ea erau de mult măritate şi multe din ele aveau şi copii, era sătulă să se tot ducă să le vadă cum se laudă cu copiii lor. Walter Fane îi oferea o nouă viaţă. Se întoarse spre el cu un zâmbet al cărui efect îl cunoştea prea bine.

— Dacă aş fi atât de nesăbuită încât să spun că m-aş mărita cu dumneata, când ai vrea să ne căsătorim?

Fane se înecă de bucurie şi obrajii lui albi se îmbujorară.

— Acum. Imediat. Imediat ce va fi posibil. Vom pleca în Italia în călătorie de nuntă. În august şi septembrie…

Asta avea să o scutească să-şi petreacă vara cu tatăl şi mama ei într-o casă parohială de la ţară, închiriată cu cinci guinee pe săptămână. Într-o secundă îi trecu pe dinaintea ochilor anunţul din *Morning Post* în care se spunea că din pricină că mirele trebuia să se întoarcă în Orient, nunta urma să aibă loc imediat. O cunoştea pe maică-sa îndeajuns de bine, putea să se bizuie pe ea c-o să dea toată importanţa acestui măritiş; cel puţin pentru un moment Doris va trece pe planul al doilea şi când nunta ei mult mai strălucită, avea să aibă loc, ea va fi departe.

Kitty îi întinse mâna.

— Cred că îmi placi foarte mult. Trebuie să mă laşi să mă obişnuiesc cu dumneata.

— Prin urmare, da? o întrerupse el.

— Cred că da…

XII

ATUNCI ÎL CUNOŞTEA FOARTE PUŢIN, acum, deşi erau căsătoriţi de aproape doi ani, abia dacă îl cunoştea ceva mai bine. La început fusese mişcată de bunătatea lui şi măgulită, deşi surprinsă, de pasiunea pe care i-o arăta. Era extrem de atent, avea foarte multă grijă să se simtă bine; nu-şi exprima niciodată nici cea mai mică dorinţă fără că Walter să nu se grăbească să i-o îndeplinească. Îi făcea mereu cadouri. Dacă se întâmpla să fie suferindă nimeni n-ar fi putut fi mai atent şi mai afectuos ca el. Considera ca o favoare posibilitatea să facă pentru ea ceva ce i-ar fi cerut un real efort. Şi întotdeauna era peste măsură de politicos. Când intra ea în cameră, se ridica în picioare, îi dădea mâna să o ajute să coboare din maşină, se grăbea să-i deschidă uşa când ieşea din cameră, nu intra niciodată în dormitorul sau budoarul ei fără să bată la uşă. Nu se purta cu ea aşa cum văzuse Kitty că se poartă cei mai mulţi bărbaţi cu nevestele lor, ci ca şi cum amândoi ar fi fost oaspeţi la un conac. Era plăcut şi totuşi puţin cam comic. S-ar fi simţit mai bine dacă s-ar fi purtat ceva mai dezinvolt. Nici relaţiile conjugale nu o apropiară mai mult de Walter. Atunci era pasionat, sălbatic, neobişnuit de emotiv şi de sentimental.

Se tulbură când îşi dădu seama cât de sensibil era de fapt Walter. Stăpânirea lui de sine se datora fie timidităţii, fie unui antrenament îndelungat; i se părea oarecum ruşinos că atunci când se afla în braţele lui, după ce-şi potolise dorinţele, el care se sfia atât de mult să spună prostii, care se temea să nu fie ridicol, să-i vorbească asemenea unui copil. Odată îl jignise profund râzând şi spunându-i că debitează cele mai caraghioase dulcegării. Simţi că braţele i se desprind din îmbrăţişare şi după ce tăcu câteva clipe, o lăsă şi fără să spună nici un cuvânt se duse în camera lui. Kitty nu voia să-i jignească sentimentele aşa că o zi sau două, după aceea, îi spuse:

— Prostuţule, să ştii că nu mă supără inepţiile pe care mi le spui.

Walter râse ruşinat. Kitty descoperi toarte curând că soţul ei e urmărit de o nefericită neputinţă de a se uita pe sine. Era stânjenit de propria lui persoană. Când, la vreo petrecere, toată lumea se pornea să cânte, Walter nu se putea hotărî că cânte laolaltă cu ceilalţi. Stătea aşa, zâmbind, ca să arate că-i face plăcere şi că-l amuză, dar zâmbetul lui era forţat, mai degrabă o grimasă sarcastică şi nu se putea să nu te gândeşti că-i consideră pe toţi oamenii aceia care petreceau, o adunătură de caraghioşi. Nu putea să se decidă să ia parte la jocurile de societate pe care Kitty, totdeauna bine dispusă, le găsea atât de amuzante. În timpul călătoriei lor spre China, Walter refuzase categoric să se costumeze când toată lumea se costumase pentru un bal. Arătându-i foarte limpede că totul i se pare o mare plictiseală îi

strică ei orice plăcere.

Kitty era plină de viaţă; îi plăcea să pălăvrăgească cât era ziua de lungă şi râdea cu uşurinţă. Tăcerea lui o tulbura. O exaspera obiceiul lui de a nu răspunde în nici un fel la observaţiile întâmplătoare pe care le făcea. E adevărat că aceste observaţii nu cereau neapărat un răspuns, dar dacă i l-ar fi dat ar fi fost totuşi altceva. Dacă ploua şi ea spunea: „Plouă cu găleata”, i-ar fi plăcut ca el să-i fi răspuns: „Da, da, nu-i aşa?” El însă tăcea. Uneori i-ar fi plăcut să-l zgâlţâie.

— Am spus că plouă cu găleata, repeta ea.

— Te-am auzit, răspundea el cu zâmbetul lui afectuos.

Asta arăta că nu voia să fie dezagreabil. Dacă nu vorbea o făcea pentru că nu avea nimic de spus. Dar dacă nimeni n-ar vorbi decât atunci când ar avea ceva de spus, se gândea Kitty, zâmbind, rasa umană ar pierde foarte curând obişnuinţa de a vorbi.

XIII

ADEVĂRUL ERA CĂ WALTER NU ERA deloc atrăgător. Din acest motiv nu era simpatizat de nimeni; nu trecu deci multă vreme după sosirea lor la Hong Kong şi Kitty îşi dădu seama de asta. Nu află prea multe lucruri despre munca lui Walter. Îi era de ajuns să ştie şi o ştia prea bine, că un bacteriolog al guvernământului nu înseamnă cine ştie ce. Walter părea să n-aibă nici cea mai mică dorinţă să discute cu ea această parte a vieţii sale. Deoarece, la început voia să ştie totul, îl întrebase ce face. Evitase să-i răspundă, glumind.

— E ceva foarte plicticos şi tehnic, îi spusese el cu alt prilej. Şi e teribil de prost plătit.

Era foarte puţin comunicativ. Tot ce ştia Kitty despre trecutul lui, unde se născuse, în ce loc şi ce anume învăţase şi câte ceva despre viaţa pe care o dusese înainte de a o întâlni, aflase întrebându-l în mod direct. Era ciudat, singurul lucru care părea să-l necăjească era să-l întrebi ceva şi când, cu curiozitatea ei înnăscută, îl asalta cu un şir de întrebări, răspunsurile lui deveneau din ce în ce mai tăioase. Avu înţelepciunea să-şi dea seama că nu voia să-i răspundă nu din pricină că ar fi avut ceva de ascuns, ci pur şi simplu dintr-o înclinaţie naturală. Îl plictisea să vorbească despre el însuşi. Asta îl făcea să fie timid şi dezagreabil. Nu ştia cum să fie deschis. Îi plăcea să citească, dar citea cărţi care lui Kitty i se păreau foarte plictisitoare. Când nu citea tratate ştiinţifice, se apuca de cărţi despre China sau de lucrări de istorie. Nu se odihnea niciodată. Kitty era de părere că nici nu putea. Îi plăceau sporturile, juca tenis şi bridge.

Se întreba oare de ce se îndrăgostise de ea. Nu-şi putea imagina pe cineva mai puţin potrivit ca ea pentru acest bărbat rezervat, rece şi stăpânit. Şi totuşi era foarte sigură că o iubea nebuneşte. Ar fi făcut orice ca să-i placă. Era ca un bulgăre de ceară în mâinile ei. Când se gândea la acele trăsături pe care Walter i le arătase, singurele pe care i le ştia, îl cam dispreţuia. Se întreba dacă nu cumva felul lui de a fi, sarcastic, arătând o îngăduinţă dispreţuitoare faţă de atâţia oameni şi lucruri pe care ea le admira, nu era decât o aparenţă care ascundea o profundă slăbiciune. Presupunea că e inteligent, toţi păreau să creadă că e, dar în afara unor rare împrejurări când se întâmpla să fie cu doi sau trei oameni care-i plăceau şi era bine dispus, Kitty nu-l găsea niciodată amuzant. N-o plictisea, o lăsa indiferentă.

XIV

DEŞI KITTY O ÎNTÂLNISE PE DOAMNA Townsend pe la diferite ceaiuri, trecură totuşi câteva săptămâni de la sosirea ei în Hong Kong până îl văzu pe Charlie Townsend. Îi fu prezentat abia când se duse împreună cu Walter la masă la ei. Kitty fu rezervată. Charlie Townsend era subsecretar colonial şi nu avea deloc intenţia să-l lase să o trateze cu condescendenţa pe care o observase la doamna Townsend în ciuda bunelor ei maniere. Fuseseră primiţi într-o cameră spaţioasă, mobilată ca oricare alt salon clin Hong Kong, într-un stil gospodăresc şi confortabil. Venise multă lume. Ei fuseseră ultimii sosiţi şi când intrară, servitorii ofereau invitaţilor cocktailuri şi măsline. Doamna Townsend îi salută în felul ei degajat şi uitându-se pe listă îi spuse lui Walter pe cine trebuia să conducă la masă.

Kitty văzu un bărbat înalt şi foarte frumos îndreptându-se spre ei.

— Soţul meu, zise gazda.

— Am cinstea să stau lângă dumneavoastră, zise el.

Kitty se simţi imediat mai bine şi sentimentul acela de ostilitate dispăru din inima ei. Deşi Townsend zâmbea zări în ochii lui o rapidă licărire de surpriză. Kitty înţelese perfect ce însemna asta şi-i veni să râdă.

— Nu voi fi în stare să mănânc nimic, spuse el şi cum o ştiu eu pe Dorothy, masa e grozav de bună.

— Şi de ce nu?

— Trebuia să mi se spună. Cineva ar fi trebuit să mă înştiinţeze…

— Despre ce?

— Nimeni nu mi-a spus nimic. De unde să ştiu eu că voi avea să cunosc o femeie zăpăcitor de frumoasă?

— Şi ce ar trebui să spun eu?

— Nimic. Lăsaţi discuţia pe seama mea. Căci voi repeta acest lucru mereu şi mereu…

Kitty, calmă, se întreba ce anume i-o fi spus nevastă-sa despre ea. Trebuie s-o fi întrebat unele lucruri. Şi Townsend, privind-o cu ochi veseli îşi aminti deodată. „Cum arată?” o întrebase pe soţia sa când aceasta îi spusese că o cunoscuse pe soţia doctorului Fane.

— E foarte frumuşică. Întocmai ca o actriţă.

— A jucat pe undeva?

— O, nu, nu cred. Tatăl ei e doctor sau avocat sau aşa ceva. De altfel, o să-i întreb la masă. Nu-i nici o grabă, nu?

La masă, Townsend, aşezat alături de Kitty, îi spusese acesteia că-l cunoştea pe Walter Fane de când sosise în Hong Kong.

— Jucăm împreună bridge. Fane e cel mai bun jucător de bridge de la Club.

În drum spre casă Kitty îi povesti lui Walter ce-i spusese Townsend.

— Asta nu înseamnă prea mare lucru, ştii doar…

— Dar el cum joacă?

— Nu prost. Când are cărţi bune joacă foarte bine, dar când are cărţi proaste e la pământ.

— Joacă tot atât de bine ca tine?

— Eu nu-mi fac iluzii cu privire la felul în care joc. M-aş categorisi ca un foarte bun jucător de mâna a doua. Townsend crede că e un jucător de mâna întâia. Dar nu e.

— Îţi place.

— Nici nu-mi place, nici nu-mi displace. Cred că îşi face treaba îndeajuns de bine şi toată lumea spune despre el că e un bun sportiv. Omul acesta nu mă interesează în mod deosebit.

Nu era pentru prima dată când reţinerea lui Walter o exaspera. Se întreba de ce era nevoie să fie atât de prudent, cineva sau îţi place sau nu-ţi place. Ei îi plăcuse foarte mult Charlie Townsend. Şi nu se aşteptase să-i placă. Era, probabil, omul cel mai popular din oraş. Se spunea de altfel că secretarul colonial avea să se retragă în curând şi toţi sperau că o să-i urmeze Townsend. Jucau tenis, polo şi golf. Avea poney de curse. Era întotdeauna gata să facă bine oricui. Nu accepta niciodată ca birocraţia să-l împiedice să ducă la bun sfârşit o treabă. Nu-şi dădea niciodată importanţă. Kitty, nici ea nu ştiu de ce, se simţi un pic supărată auzind cât de bine se vorbea despre el; îşi spunea în sinea ei că omul acesta trebuie să fie foarte încrezut.

Se distrase bine în seara aceea. Vorbiseră despre teatrele din Londra, despre Ascot şi despre Cowes, despre toate acele lucruri pe care le cunoştea, aşa încât ar fi putut să-l întâlnească în vreuna din acele case frumoase din Lennox Gardens; apoi, după masă, bărbaţii trecură în salon, Townsend traversă încăperea şi se aşeză din nou lângă ea. Deşi nu-i spuse nimic deosebit de amuzant o făcuse să râdă, probabil prin felul în care vorbea. În glasul lui profund şi totodată vesel exista o nuanţă mângâietoare, în ochii lui blânzi, albaştri, strălucitori, citeai o expresie fermecătoare care te făcea să te simţi foarte bine alături de el. Fără îndoială avea mult farmec personal. Asta îl făcea să fie atât de agreabil.

Era înalt „de peste un metru optzeci” gândi ea şi avea o siluetă frumoasă. Era, evident, într-o formă foarte bună şi n-avea nici un dram de grăsime de prisos. Era bine îmbrăcat, cel mai bine îmbrăcat bărbat din încăpere şi-şi purta hainele cu eleganţă. Îi plăcea ca un bărbat să fie foarte îngrijit. Ochii ei se îndreptară spre Walter; ar trebui să încerce şi el să fie mai îngrijit. Se uită la butonii de la manşeta şi de la vesta lui Townsend, văzuse alţii asemănători la „Cartier’s”. Sigur, familia Townsend avea resurse serioase. Obrajii lui Charlie erau tare bronzaţi, dar soarele nu-i ascundea culoarea

sănătoasă a feţei. Îi plăcea mustăcioara bine tăiată şi răsucită care nu-i acoperea buzele roşii şi pline. Avea părul negru, tuns scurt şi pieptănat foarte lins. Ochii însă – care-i sclipeau sub sprâncenele groase şi stufoase – erau lucrul cel mai frumos la el; erau atât de albaştri şi aveau o expresie de o blândeţe atât de veselă, încât te făceau să fii convins că e un om bun. Un bărbat cu ochi ca ai lui n-ar fi putut face rău nimănui.

Kitty nu putea să nu-şi dea seama cât de mult o plăcuse; chiar dacă nu i-ar fi făcut complimente, l-ar fi trădat ochii plini de admiraţie. Dezinvoltura lui era încântătoare. Nu se simţea deloc stânjenit. Kitty era în largul ei şi-i admira uşurinţa cu care în acea flecăreală glumeaţă ce constituia esenţa conversaţiei lor, strecură din când în când câte un cuvânt drăguţ şi măgulitor la adresa ei. La plecare, când se despărţiseră, Townsend îi strânse mâna uşor într-un mod care nu-i lăsa nici o îndoială.

— Sper să vă revăd în curând, spuse el pe un ton indiferent, dar privirea sa dădu acestor cuvinte un sens care nu-i putu scăpa.

— Hong Kong e un orăşel foarte mic, nu-i aşa? Răspunse Kitty.

XV

CINE AR FI CREZUT ATUNCI CĂ DUPĂ trei luni avea să fie în asemenea relaţii? Între timp îi mărturisise că fusese nebun după ea chiar din acea primă seară. Era cea mai frumoasă fiinţă pe care o văzuse vreodată. Îşi aducea aminte până şi de rochia pe care o purtase; era rochia ei de nuntă şi-i spunea că arăta ca o lăcrămioară. Kitty ştiu că se îndrăgostise de ea înainte ca el să-i mărturisească acest lucru şi puţin cam înspăimântată îl ţinu la distanţă. Townsend era un bărbat impetuos şi-i venea foarte greu să-l respingă. Îi era teamă să-l lase să o sărute, deoarece gândul că o va îmbrăţişa făcea ca inima să-i bată atât de tare… Nu mai fusese niciodată îndrăgostită. Era minunat. Şi acum, că ştia ce înseamnă dragostea, simţi o neaşteptată atracţie faţă de dragostea pe care i-o purta Walter. Îl necăjea, în glumă şi îşi dădu seama că lui îi place asta. Îi fusese probabil, puţin cam teamă de el, dar acum avea mai multă încredere. Îl tachină şi-o amuza să-i vadă zâmbetul cu care, la început, îi întâmpina zeflemeaua. În curând, îşi spunea ea, va deveni mai maleabil. Acum că avea o oarecare idee despre ceea ce înseamnă o pasiune o amuza să se joace cu afecţiunea lui, ca un harpist care-şi trece degetele peste corzile harpei.

Râdea când vedea cum îl zăpăceşte şi cum îl încurcă.

Când Charlie deveni iubitul ei, situaţia dintre ea şi Walter i se păru delicios de absurdă. Când se uita la el, atât de grav şi de stăpânit, abia se putea opri să nu izbucnească în râs. Era prea fericită ca să se poarte urât cu el. Dacă n-ar fi fost el, la urma urmei, nu l-ar fi cunoscut pe Charlie. Ezitase un timp înainte de pasul final, nu fiindcă n-ar fi vrut să cedeze pasiunii lui Charlie, dorinţa ei era egală cu a lui, ci din pricină că atât creşterea, cât şi convenienţele vieţii pe care o dusese o intimidau. Fu uimită după aceea (şi actul final se datorase unei întâmplări, nici unul din ei nu-şi dăduse seama că împrejurarea le este favorabilă până în ultimul moment) descoperind că nu e deloc deosebită de fiinţa care fusese mai înainte. Se aşteptase să se producă în sinea ei o anume, nu prea ştia cum şi ce, schimbare fantastică, în aşa fel încât avea să se simtă o altă fiinţă, dar când se uită în oglindă, fu uimită văzând aceeaşi femeie pe care o văzuse cu o zi înainte.

— Eşti supărată pe mine? o întrebă el.

— Te ador, şopti ea.

— Nu crezi c-ai fost tare proastă că ai irosit atât de multă vreme?

— O adevărată caraghioasă, zise ea.

XVI

FERICIREA, UNEORI APROAPE GREU DE suportat, îi dădu o nouă frumuseţe. Cu puţin înainte de a se căsători, începând a pierde din întâia ei prospeţime, arăta obosită şi trasă la faţă. Gurile rele spuneau că începea să se ofilească. Dar e o imensă deosebire dintre o fată de douăzeci şi cinci de ani şi o femeie măritată de aceeaşi vârstă. Era asemeni unui boboc de trandafir care prinde a se îngălbeni pe marginea petalelor şi apoi, deodată, se transformă într-un trandafir în plină floare. Ochii ei scânteietori căpătară o expresie mai plină de interes, tenul ei (de care fusese întotdeauna peste măsură de mândră şi de care avea cea mai mare grijă) era strălucitor; nu puteai să-l compari cu o piersică sau cu o floare, dimpotrivă piersica sau floarea trebuiau comparate cu pielea ei. Arăta din nou ca de optsprezece ani. Era în culmea strălucirii frumuseţii sale. Era cu neputinţă să nu observi asta şi prietenele sale o întrebau, în mici aparteuri amicale, dacă nu cumva e însărcinată. Indiferenţii care spuseseră că era doar o femeie drăguţă, cu nas mare, recunoşteau că o judecaseră greşit. Kitty era ceea ce Charlie spusese despre ea când o văzuse pentru prima dată, o femeie de o frumuseţe zăpăcitoare.

Reuşiră să ascundă cu pricepere relaţiile dintre ei. Avea un spate lat, îi spusese el, („Să nu mi te lauzi cu silueta ta”, îl întrerupsese ea glumind) şi în ceea ce-l privea nu era nici o primejdie, dar de dragul ei nu trebuiau să rişte nimic. Nu se puteau întâlni prea des, nici pe jumătate atât de des pe cât ar fi vrut el, dar trebuiau să se gândească şi la ce i s-ar putea întâmpla ei. Uneori se vedeau la magazinul de antichităţi, câteodată după masă la ea, când nu era nimeni prin jur; de multe ori i se întâmpla să-l întâlnească ici şi colo în societate. O amuza atunci să-l vadă cât de oficial îi vorbea, jovial, pentru că aşa era el întotdeauna, vorbea în acelaşi fel cu toată lumea. Cine-şi putea imagina când îl auzea tachinând-o cu umorul acela fermecător al lui că nu de mult o ţinuse în braţele sale pătimaşe?

Îl idolatriza. Era splendid când juca polo, în cizmele lui elegante ori în pantaloni albi. În costumul de tenis arăta ca un tinerel. Fireşte că era mândru de silueta lui – era silueta cea mai suplă din câte văzuse vreodată. Făcea eforturi ca să şi-o menţină. Nu mânca niciodată pâine sau cartofi sau unt. Şi făcea multă gimnastică, îi plăcea de asemenea cât de stăruitor îşi îngrijea mâinile; îşi făcea manichiura o dată pe săptămâna. Era un sportiv excelent şi cu un an în urmă câştigase campionatul local de tenis. Era, fără îndoială, cel mai bun dansator cu care dansase vreodată; era un vis să dansezi cu el. Nimeni n-ar fi crezut că are patruzeci de ani. Kitty îi spuse că nu crede.

— Mi se pare că mă înşeli şi că de fapt ai douăzeci şi cinci de ani.

Charlie pufni în râs. Era grozav de încântat.

— Draga mea, am un băiat de cincisprezece ani. Sunt un domn între două vârste. În doi, trei ani o să fiu un tip burtos şi bătrân.

— Tu o să fii adorabil şi când o să ai o sută de ani.

Îi plăceau sprâncenele lui negre şi stufoase. Se întreba dacă nu cumva ele făceau ca ochii lui albaştri să aibă expresia aceea tulburătoare.

Era plin de talente. Ştia să cânte la pian destul de bine, muzică sincopată, fireşte; uneori cânta cântece comice cu un glas profund şi cu o bună dispoziţie evidentă. Kitty nu credea că există ceva pe care el să nu-l poată face. Era foarte priceput şi în treburile lui şi îi împărtăşea întru totul plăcerea când îi spunea că guvernatorul îl lăudase în mod deosebit pentru modul în care soluţionase cine ştie ce problemă dificilă.

— Deşi sunt eu acela care o spune, râdea el, şi-n ochi avea privirea aceea plină de farmecul dragostei pe care i-o purta, nu există aici un altul care ar fi putut să facă treaba asta mai bine ca mine.

O, cum ar fi vrut să fi fost soţia lui şi nu a lui Walter!

XVII

NU ERA DELOC SIGUR CĂ WALTER ştia care e adevărul, iar dacă nu ştia era mai bine să rămână aşa; dacă ştia, ei bine, până la urmă era mai bine pentru toţi. La început, fusese, dacă nu mulţumită, cel puţin resemnată să-l vadă pe Charlie numai pe ascuns. Timpul însă făcuse că pasiunea ei să devină mai puternică şi de câtăva vreme începuse să fie tot mai sâcâită de obstacolele care o împiedicau să fie mereu împreună cu Charlie. Îi spusese de atâtea ori că-şi blestema slujba care-l silea să fie atât de discret şi legăturile care-l ţineau în frâu şi legăturile care o încătuşau pe ea. „Ce minunat ar fi fost, zicea el uneori, dacă amândoi eram liberi!” Kitty îl înţelegea, nimeni nu dorea un scandal şi sigur că trebuia să te gândeşti îndelung înainte de a-ţi schimba cursul vieţii; dar dacă s-ar pomeni amândoi liberi, ah, ce simplu ar fi atunci totul!

După câte se părea nimeni n-ar fi suferit prea mult. Kitty ştia exact care erau relaţiile lui Charlie cu soţia lui, nevastă-sa era o femeie rece şi nu se mai iubeau de ani de zile. Obişnuinţa, convenienţele şi, desigur, copiii îi obligau să stea împreună. Lui Charlie îi era mai uşor decât ei; Walter o iubea, dar la urma urmei, era absorbit de munca lui şi mai apoi un bărbat are cu ce-şi umple vremea; la început va fi supărat, dar cu timpul îi va trece. Nu exista nici un motiv ca să nu se însoare cu altcineva. Charlie îi spusese că nu putea înţelege cum s-a întâmplat că a ajuns să-şi irosească viaţa alături de unul ca Fane.

Se întrebă, aproape zâmbind, de ce cu puţin înainte fusese atât de îngrozită la gândul că Walter îi prinsese. Sigur că era înspăimântător să vezi mânerul uşii mişcându-se atât de încet. Dar, la urma urmei, ştiau care avea să fie cel mai rău lucru pe care-l putea face Walter şi erau pregătiţi pentru această eventualitate. Charlie va avea acelaşi profund sentiment de uşurare ca şi ea că lucrul pe care-l doriseră amândoi mai mult decât orice pe lume va fi în acest fel realizat fără voia lor.

Walter era un gentleman, îi recunoştea această calitate şi i-o aprecia; va face aşadar lucrul care trebuie: îi va îngădui ei să ceară divorţul. Făcuseră o greşeală şi bine că descoperiseră acest lucru înainte de a fi fost prea târziu. Kitty se hotărâse ce să-i spună şi cum să se poarte cu el. Va fi blândă, zâmbitoare şi hotărâtă. Nu era necesar să se certe. Mai târziu avea să fie întotdeauna bucuroasă să-l vadă. Ea spera în chip cinstit că cei doi ani petrecuţi împreună vor rămâne pentru el o amintire de nepreţuit.

„Presupun că lui Dorothy Townsend nu-i va păsa prea mult dacă va trebui să divorţeze de Charlie, se gândea ea. Acum când băiatul cel mic se va întoarce în Anglia, îi va fi mult mai plăcut să plece şi ea în

Anglia. Nu mai are absolut nimic de făcut aici în Hong Kong. Va putea să-şi petreacă toate vacanţele cu băieţii ei. Şi apoi tatăl şi mama ei sunt în Anglia."

Totul era foarte simplu şi toate lucrurile puteau fi aranjate fără scandal şi fără resentimente. Şi după aceea se va putea mărita cu Charlie. Kitty oftă din adâncul inimii. Vor fi foarte fericiţi. Merita să accepţi să treci printr-o serie de necazuri ca să ajungi aici. În chip neclar, o imagine alungându-i-o pe cealaltă, Kitty întrevăzu viaţa pe care aveau să o ducă împreună, cum se vor distra, casa în care vor trăi, funcţiile la care avea să se ridice el, cum îl va ajuta ea. El va fi mândru de ea şi ea, ea îl va adora.

Un sentiment de teamă se strecură în toate aceste visări cu ochii deschişi. Era ceva ciudat – ca şi cum nişte instrumente de suflat şi de coarde ar fi cântat melodii domoale, plăcute şi deodată ar fi început să bată toate tobele într-un ritm cu totul lipsit de veselie. Mai devreme sau mai târziu Walter tot o să vină acasă; inima ei începu să bată mai repede la gândul acestei întâlniri. Era ceva neobişnuit în faptul că plecase în acea după-amiază fără să-i spună un cuvânt. Nu-i era teamă de el; la urma urmei ce-i putea face? îşi tot repeta ea, totuşi nu-şi putea potoli neliniştea. Îşi memora încă o dată ce avea să-i spună. Ce rost să-i mai facă o scenă? Îi părea foarte rău. Dumnezeu îi e martor că nu voia să-l facă să sufere, dar n-avea încotro dacă nu-l iubea. N-avea sens să se prefacă şi era mai bine să-i spună adevărul. Spera să nu fie nefericit, dar făcuse o greşeală şi singurul lucru inteligent era să o recunoască. Întotdeauna se va gândi la el cu prietenie.

Dar chiar în clipa când îşi spunea toate acestea o subită dezlănţuire de spaimă îi năpădi palmele acoperindu-i-le cu o sudoare rece. Şi din cauză că i se făcuse frică se înfurie pe el. La urma urmei dacă voia să facă o scenă, n-avea decât; avea să capete mai mult decât îşi dorise. O să-i spună că niciodată n-a ţinut la el nici măcar cât negru sub unghie şi că de când s-a măritat cu el n-a trecut o singură zi în care să nu regrete acest lucru. Era atât de plicticos! O, cum o plictisea, o plictisea, o plictisea! Şi se considera mai presus de ceilalţi, să-ţi vie să mori de râs nu alta; nu avea simţul umorului; nu putea să sufere aerul lui dispreţuitor, răceala şi stăpânirea lui. E uşor să fii stăpânit când nu te interesează nimeni şi nimic în afară de tine. Îi era silă de el. Nu putea suporta să o sărute. Ce calităţi avea ca să fie atât de îngâmfat? Dansa foarte prost, la petrecere stătea ca o momâie, nu ştia să cânte din gură sau la vreun instrument, nu ştia să joace polo, la tenis nu era mai bun ca alţii. Bridge? Pe cine interesa bridge-ul?

Kitty se înfuria din ce în ce mai tare. Să îndrăznească numai să-i reproşeze ceva! El era vinovat de tot ce se întâmplase. Era mulţumită că în sfârşit avea să cunoască şi el adevărul. Îl ura şi nu voia să-l mai vadă niciodată. Da, era mulţumită că totul se terminase. De ce nu voia

să o lase în pace? o sâcâise până se măritase cu el, iar acum era sătulă de mutra lui până peste cap.

— Sătulă, repetă ea cu glas tare tremurând de furie, sătulă, sătulă!

Auzi maşina apropiindu-se de poarta grădinii. După care Walter începu să urce scările.

XVIII

WALTER INTRĂ ÎN CAMERĂ. LUI KITTY inima începu să-i bată nebuneşte; mâinile îi tremurau; din fericire şedea pe canapea. Ţinea în mână o carte deschisă ca şi cum ar. fi citit. Bărbatul rămase o clipă în prag şi privirile li se întâlniră. Lui Kitty i se făcu inima cât un purice; un fior îi străbătu deodată trupul şi se cutremură. O încercă o senzaţie ciudată ca şi cum moartea ar fi trecut cu coasa pe lângă ea. Faţa lui era de o paloare de ceară; îl mai văzuse o dată aşa, când erau amândoi în Park şi o ceruse în căsătorie. Ochii lui negri, imobili şi impenetrabili păreau nefiresc de mari. Ştia totul.

— Te-ai întors mai devreme, spuse Kitty.

Îi tremurau buzele şi abia putea să articuleze cuvintele pe care le rostea. Era înspăimântată. Îi era teamă că o să leşine.

— Cred că e cam la ora obişnuită…

Glasul lui i se păru lui Kitty ciudat. Încercase să dea vorbelor o aparenţă degajată, dar sunară forţat. Se întrebă dacă Walter băgase de seamă că tremură din fiecare mădular. Cu mare efort se strădui să nu ţipe. Walter privi în jos.

— Mă duc să mă schimb.

După care ieşi din cameră. Kitty era distrusă. Timp de două, trei minute nu fu în stare să se mişte, dar, în cele din urmă, ridicându-se de pe canapea cu greutate, ca şi cum ar fi fost bolnavă, izbuti să se ţină pe picioare. Nu-şi dădea seama dacă va fi în stare să meargă. Se îndreptă spre verandă, sprijinindu-se de scaune şi mese, apoi de perete, până ajunse în camera ei. Îşi puse o rochie de după-amiază şi când intră din nou în budoarul ei (se folosea de salon numai când avea musafiri) el stătea la o masă şi se uita la fotografiile din *Sketch.*

— Coborâm? Cina e gata.

— Te-am făcut să aştepţi?

Era groaznic, dar nu-şi putea stăpâni tremuratul buzelor.

Când avea să înceapă a vorbi?

Se aşezară la masă şi o clipă tăcură amândoi. Apoi el spuse ceva şi din pricină că era un lucru atât de banal, avea un aer rău prevestitor.

— Vasul „Empress” n-a sosit astăzi, zise el. Mă întreb dacă nu a fost întârziat de furtună…

— Trebuia să vină astăzi?

— Da.

Kitty se uită la el în clipa aceea şi văzu că privea ţintă în farfurie. Spuse din nou ceva, tot atât de banal, despre un turneu de tenis care urma să se desfăşoare şi vorbi îndelung. De obicei, glasul lui era plăcut, având un registru variat, acum însă vorbea pe acelaşi ton. Era ciudat de nefiresc. Kitty avea impresia că Walter vorbeşte de undeva

de foarte departe. Şi în tot acest timp privirile lui erau îndreptate fie spre farfurie, fie spre masă, fie spre vreun tablou de pe perete. Nu voia să-i întâlnească ochii. Kitty îşi dădu seama că nu era în stare să o privească.

— Mergem sus? o întrebă Walter după ce terminară masa.

— Dacă vrei…

Kitty se ridică şi Walter îi deschise uşa. Când trecu pe lângă el, îi văzu ochii plecaţi în pământ. De îndată ce intrară în salon, Walter luă din nou revista ilustrată.

— E un *Sketch* nou? Nu cred că l-am văzut…

— Nu ştiu. N-am băgat de seamă.

Stătea acolo de vreo două săptămâni şi ştia că se uitase la revistă din scoarţă în scoarţă. Walter luă revista şi se aşeză. Ea se întinse pe canapea şi-şi luă cartea pe care o citea. De obicei, seara, când erau singuri, jucau cărţi sau făceau pasienţe. Walter şedea rezemat de spătarul unui fotoliu, într-o poziţie comodă şi atenţia lui părea absorbită de ilustraţiile la care se uita. Nu întorcea însă pagina. Kitty încercă să citească, dar nu vedea ce scrie în carte. Literele îi jucau pe dinaintea ochilor. O cuprinse o puternică durere de cap.

Când avea să-i vorbească?

Rămaseră aşa, fără să scoată nici un cuvânt, vreme de un ceas. Kitty renunţă să se mai prefacă şi lăsând cartea să-i cadă în poală, îşi pironi privirile în gol. Îi era teamă să facă gestul cel mai neînsemnat sau cel mai mic zgomot. Walter stătea foarte liniştit în aceeaşi poziţie comodă şi privea ţintă cu ochii aceia ai lui deschişi larg la ilustraţii. Liniştea lui era ciudat de ameninţătoare. Lui Kitty îi făcea impresia unei fiare sălbatice gata să sară.

Când Walter se ridică deodată, Kitty tresări. Îşi strânse pumnii şi îşi dădu seama că devine palidă. Acum!

— Am ceva de lucru, spuse Walter, cu glasul acela al lui, calm, alb, evitându-i privirea. Dacă n-ai nimic împotrivă, mă voi duce în biroul meu. Cred că atunci când voi termina vei fi culcată.

— Sunt cam obosită în seara asta.

— Atunci, noapte bună.

— Noapte bună.

Walter ieşi din încăpere.

XIX

A DOUA ZI DIMINEAŢĂ, ÎL SUNĂ CÂT putu mai devreme pe Townsend la birou.

— Da, ce s-a întâmplat?

— Vreau să te văd…

— Draga mea, sunt teribil de ocupat. Eu sunt un om care munceşte.

— E foarte important. Pot veni la birou?

— O, nu, dacă aş fi în locul tău, n-aş veni.

— Bine, atunci vino tu aici.

— Îmi este imposibil să plec acum. Ce-ai zice să lăsăm pe după-amiază? Şi apoi nu crezi că ar fi mai bine să nu vin la tine acasă?

— Trebuie să te văd imediat.

Urmă o pauză şi lui Kitty îi fu teamă că s-a întrerupt legătura.

— Mai eşti la telefon? întrebă ea îngrijorată.

— Da, mă gândeam. S-a întâmplat ceva?

— Nu-ţi pot spune la telefon.

Din nou se făcu tăcere şi apoi Townsend vorbi iar.

— Bine, uite ce e, aş putea să te văd pentru zece minute la unu, dacă asta te aranjează. Ar fi bine să te duci la prăvălia lui Ku-Chou şi viu şi eu de îndată ce pot.

— La prăvălia de antichităţi? întrebă ea descurajată.

— Păi nu ne putem întâlni în holul hotelului Hong Kong chiar în voie, spuse el.

Kitty desluşi o urmă de enervare în glasul lui Charlie.

— Foarte bine. Mă voi duce la Ku-Chou.

XX

SE DĂDU JOS DIN RICŞĂ PE VICTORIA Road şi urcă pe aleea povârnită până la prăvălie. Zăbovi o clipă în faţa vitrinei ca şi cum ar fi fost atrasă de mărunţişurile şi bibelourile expuse. Un băiat însă, care stătea acolo pândind eventualii clienţi, recunoscând-o imediat, zâmbi larg a complicitate. Zise ceva cuiva din interiorul prăvăliei şi negustorul, un om scund, gras, îmbrăcat într-un halat negru, ieşi afară şi o salută. Kitty intră în prăvălie cu paşi grăbiţi.

— Domnul Townsend nu a venit încă. Urcaţi la etaj, da?

Kitty se îndreptă, prin spatele prăvăliei, către scările şubrede şi întunecoase şi urcă, urmată de negustorul cel gras care descuie uşa dormitorului. În cameră aerul era înăbuşitor şi mirosea a acru. Se aşeză jos pe un cufăr din lemn de santal.

În clipa următoare auzi paşi grei pe scările care scârţâiau. Townsend intră şi închise uşa după el. Pe faţă avea o expresie supărată, dar când o văzu, posomoreala dispăru şi-i zâmbi în felul lui cuceritor. O îmbrăţişă repede şi o sărută.

— Ei, care-i necazul?

— Numai când te văd şi mă simt mai bine, zâmbi ea.

Charlie se aşeză pe pat şi-şi aprinse o ţigară.

— Arăţi cam prăpădită în dimineaţa asta.

— Nu mă mir, spuse Kitty. Nu cred c-am închis ochii toată noaptea.

Charlie se uită lung la ea. Mai zâmbea încă, dar zâmbetul lui era rigid şi forţat. Kitty avu impresia că-n ochii lui stăruie o umbră de nelinişte.

— Ştie, spuse ea.

Înainte de a răspunde, Charlie ezită o clipă.

— N-a zis nimic.

— Cum! Charlie se încruntă la ea. Atunci ce te face să crezi că ştie?

— Totul. Privirea lui… Felul în care a vorbit la cină…

— S-a purtat urât?

— Nu, dimpotrivă. A fost de o politeţe extrem de corectă. Pentru prima dată de când suntem căsătoriţi nu m-a sărutat când mi-a spus noapte bună.

Kitty îşi plecă ochii în jos. Nu era sigură că Charlie a înţeles. De obicei Walter o lua în braţe, îşi lipea buzele de ale ei şi o strângea la piept, iar trupul lui vibra afectuos şi pasionat, în timp ce o săruta.

— De ce crezi că n-a spus nimic?

— Nu ştiu…

Urmă o clipă de tăcere. Kitty şedea nemişcată pe cufărul din lemn de santal şi-l privea pe Townsend cu o atenţie îngrijorată. Acesta se

posomorâse iar şi între sprâncene i se ivise o brazdă. Colţurile gurii i se lăsară în jos. Dar deodată îşi ridică privirea şi în ochi îi apăru o licărire amuzată.

— Mă întreb dacă o să spună ceva?

Kitty nu-i răspunse nimic. Nu înţelegea ce voia să spună Charlie.

— La urma urmei, Walter n-ar fi primul bărbat care ar închide ochii într-un caz de acest fel. Ce-ar avea de câştigat dac-ar face scandal? Dacă ar fi vrut să facă tămbălău ar fi stăruit să intre în camera ta. Ochii îi licăreau şi buzele i se despicară într-un surâs larg. Am fi arătat ca o pereche de caraghioşi nenorociţi...

— Aş fi vrut să-i fi văzut faţa aseară.

— Cred şi eu că era supărat. E desigur un şoc pentru el. E o situaţie afurisit de umilitoare pentru orice bărbat. Apari întotdeauna ca un caraghios în ochii altora. Walter nu mi se pare a fi un tip care să ţină să-şi spele rufele murdare în public.

— Nu cred că ar dori să o facă, răspunse ea pe gânduri. E foarte sensibil, mi-am dat seama…

— În ce ne priveşte, totul e spre bine. Ştii, e o foarte bună idee să te pui în situaţia altuia şi să te întrebi cum ai reacţiona în locul lui. Există un singur mijloc ca să-ţi salvezi obrazul când eşti într-o asemenea situaţie şi anume să te faci că nu ştii nimic. Pariez pe ce vrei că asta e tocmai ceea ce o să facă el.

Cu cât vorbea mai mult, cu atât Townsend devenea mai expansiv. Ochii lui albaştri scânteiau şi din nou devenise acelaşi om vesel şi jovial. Iradia o încredere încurajatoare.

— Dumnezeu ştie că nu doresc să spun nimic neplăcut despre el, dar dacă e să ajungem la bani mărunţi, un bacteriolog nu-i cine ştie cine. Sunt şanse ca eu să devin secretar colonial când Simmons va pleca şi e în interesul lui Walter să se pună bine cu mine. Trebuie să se gândească şi la pâine, ca de altfel noi toţi: crezi că Oficiul Colonial va face ceva pentru un tip care provoacă un scandal? Crede-mă, are totul de câştigat dacă-şi ţine gura şi totul de pierdut dacă face tărăboi…

Kitty se frământa încurcată. Ştia cât de rezervat e Walter şi putea crede că teama de o scenă neplăcută şi spaima de a atrage atenţia opiniei publice ar fi putut să-l influenţeze, dar nu putea crede că ar fi fost determinat de gândul vreunui avantaj material. Poate că nici ea nu-l cunoştea prea bine, dar Charlie nu-l cunoştea deloc.

— Ţi s-a întâmplat cumva să-ţi treacă prin minte că mă iubeşte nebuneşte?

Townsend nu răspunse, dar îi zâmbi ştrengăreşte. Kitty cunoştea şi-i plăcea zâmbetul acesta fermecător al lui.

— Ei, ce este? Ştiu că ai vrea să spui ceva îngrozitor.

— Ştii, femeile au adeseori impresia că bărbaţii sunt mult mai nebuneşte îndrăgostiţi de ele decât sunt cu adevărat.

Pentru prima dată în după-amiaza aceea, Kitty izbucni în râs. Încrederea lui era molipsitoare.

— Ce spui e monstruos!

— Ţi-am spus asta pentru că în ultima vreme nu ţi-ai făcut prea multe probleme cu bărbatul tău. Poate că nu-i chiar atât de îndrăgostit de tine pe cât a fost.

— În orice caz nu-mi voi închipui niciodată că tu mă iubeşti nebuneşte, replică ea.

— Aici greşeşti.

O, cât de bine se simţea când îl auzea vorbind aşa! O ştia şi credinţa în pasiunea lui îi încălzea inima. Vorbind, Charlie se sculă şi veni să se aşeze lângă ea pe cufărul de santal. O luă de mijloc.

— Nu-ţi mai frământa căpşorul tău prostuţ, zise el. Îţi spun eu că n-ai de ce să te temi. Sunt foarte sigur că se va preface că n-are habar de nimic. Ştii, lucrurile de acest fel sunt greu de dovedit. Spui că te iubeşte; poate că nu doreşte să te piardă cu totul. Jur că aş accepta orice dacă ai fi soţia mea decât să te pierd.

Kitty se aplecă spre el. În braţele lui se simţi fără putere. Dragostea pe care o simţea pentru Charlie era aproape o tortură. Ultimele lui cuvinte o izbiseră: poate că Walter o iubeşte atât de pătimaş încât era pregătit să accepte orice umilire dacă avea vreodată să-l lase să o iubească. Kitty putea înţelege acest lucru deoarece ea aşa îl iubea pe Charlie. Un fior de mândrie o străbătu şi în acelaşi timp o vagă senzaţie de dispreţ pentru un bărbat care poate iubi cu atât de multă umilinţă.

Drăgăstoasă, îl luă pe Charlie de gât.

— Eşti pur şi simplu minunat. Tremuram ca o frunză când am venit aici şi tu ai făcut ca totul să fie din nou bine.

Charlie o sărută.

— Draga mea…

— Eşti o mare mângâiere pentru mine.

— Sunt convins că n-ai de ce te teme. Ştii că sunt alături de tine… N-o să te părăsesc…

Kitty îşi alungă temerile, dar o clipă regretă că planurile ei de viitor se spulberaseră. Acum, când orice primejdie trecuse, aproape că dorea că Walter să fi insistat să divorţeze.

— Ştiam că mă pot bizui pe tine, zise ea.

— Aşa aş vrea să sper.

— N-ar trebui să te duci să mănânci?

— O, ducă-se dracului şi prânzul ăsta…

Charlie o strânse şi mai tare, acum o ţinea în braţe lipită de el. Buzele lui le căutară pe ale ei.

— O, Charlie, trebuie să mă laşi să plec…

— Nici gând…

Kitty râse uşor în semn de dragoste fericită şi de biruinţă; privirile lui erau grele de dorinţă. O luă în braţe şi ţinând-o strâns ghemuită la piept, încuie uşa.

XXI

TOATĂ DUPĂ-AMIAZA ACEEA SE GÂNDI la ce-i spusese Charlie despre Walter. Seara urmau să se ducă la masă în oraş şi când el se întoarse de la Club, Kitty tocmai se îmbrăca. Walter bătu în uşa budoarului ei.

— Intră.

Walter nu deschise uşa.

— Mă duc să mă îmbrac. Cât mai durează?

— Zece minute.

Walter nu mai spuse nimic şi se duse în camera lui. Glasul lui avea tonul acela chinuit pe care-l observase şi în seara trecută. Kitty se simţi foarte sigură de ea. Fu gata înaintea lui şi când Walter coborî, ea se şi instalase în maşină.

— Mi-e teamă că te-am făcut să aştepţi, spuse el.

— N-o să mor din cauza asta, răspunse ea şi zâmbi în timp ce vorbeau.

Coborând dealul, Kitty făcu o remarcă, două, dar el îi răspunse tăios. Femeia dădu din umeri; începea să-şi cam piardă răbdarea; dacă Walter voia să facă mutre, n-avea decât, puţin îi păsa. Îşi continuară drumul în tăcere până la destinaţie. Fusese invitată multă lume. Erau prea mulţi oameni şi prea multe feluri de mâncare. În timp ce vorbea veselă cu vecinii ei, Kitty îl observă pe Walter. Era palid ca un mort şi avea un aer înţepat.

— Bărbatul dumitale arată cam extenuat. Credeam că suportă bine căldura. A lucrat mult şi din greu?

— Întotdeauna lucrează din greu…

— Cred că aveţi intenţia să plecaţi curând în vacanţă.

— O, da, cred că ne vom duce în Japonia, ca şi în anul trecut, zise Kitty. Doctorul mi-a spus să scap neapărat de căldura asta, dacă nu vreau să mă facă praf.

Walter n-o mai privi ca de obicei zâmbitor, aşa cum făcea când erau invitaţi la vreo masă în oraş. Nu se uita deloc la ea. Băgă de seamă că atunci când se urcase în maşină, Walter evitase să o privească şi procedă la fel şi atunci când, cu obişnuita lui politeţe, îi dăduse mâna ca să coboare. Acuma, vorbind cu femeile din stânga şi din dreapta lui, nu zâmbea deloc, ci le privea cu ochi ficşi şi fără să clipească. Într-adevăr ochii lui păreau enormi şi, pe faţa aceea palidă, negri ca de cărbune. Obrazul lui avea o expresie rigidă şi severă.

— Trebuie să fie un partener foarte plăcut, se gândi Kitty cu ironie.

Ideea că doamnele acelea nefericite încearcă să se dedea obişnuitelor bârfeli cu masca aceea întunecată, o amuza copios.

Bineînţeles că ştia; nu avea nici cea mai mică îndoială în privinţa

asta şi era furios pe ea. De ce nu i-a spus nimic? Oare, într-adevăr, din cauză că, deşi furios şi lovit, o iubea atât de mult încât îi era teamă să nu-l părăsească? Gândul acesta o făcu să-l dispreţuiască uşor, dar fără răutate; la urma urmei era bărbatul ei şi avea grijă de hrană şi de locuinţa ei; atâta vreme cât nu se va amesteca în treburile ei şi o va lăsa să facă tot ce voia avea să fie foarte drăguţă cu el. Pe de altă parte tăcerea lui se datora poate pur şi simplu unei timidităţi morbide. Charlie avea dreptate când îi spunea că nimeni nu ar detesta mai mult că Walter să facă scandal. Nu ţinea niciodată să vorbească dacă putea să evite acest lucru. Îi povestise odată că fusese citat ca martor într-un proces, unde trebuia să depună mărturie ca expert şi timp de o săptămână înainte de proces abia mai izbutise să doarmă. Era stăpânit de o timiditate maladivă.

Şi mai era ceva: bărbaţii sunt în general orgolioşi şi atâta timp cât nimeni nu ştia ce se întâmplase s-ar putea că Walter să treacă cu vederea totul. Se întreba chiar dacă nu cumva Charlie avusese dreptate când îi sugerase că Walter ştia de cine depindea existenţa lui. Charlie era cea mai cunoscută figură în oraş şi în curând avea să fie secretar colonial. Putea să-i fie foarte util lui Walter; pe de altă parte ar fi putut să-i devină foarte dezagreabil dacă Walter l-ar fi supărat. Inima ei tresălta de bucurie când se gândea la puterea şi hotărârea iubitului ei; se simţea fără apărare în braţele lui bărbăteşti. Bărbaţii erau ciudaţi; nu i-ar fi trecut prin minte niciodată că Walter era capabil de atâta josnicie şi totuşi nu poţi să ştii niciodată; probabil că seriozitatea lui era doar o mască menită să ascundă o fire meschină şi vicleană. Cu cât se gândea mai mult la acest lucru, cu atât i se părea că Townsend avea dreptate. Îşi îndreptă privirea încă o dată spre bărbatul ei. De data aceasta fără nici o indulgenţă.

Printr-o întâmplare, tocmai în clipa aceea femeile din dreapta şi din stânga lui vorbeau cu vecinii lor aşa că el nu discuta cu nimeni. Privea ţintă drept înaintea lui, departe de tot ce era în jur şi ochii îi erau plini de o tristeţe de moarte. Kitty fu zguduită.

XXII

A DOUA ZI DUPĂ MASĂ PE CÂND STĂTEA lungită pe divan, dormitând, fu trezită de o bătaie în uşă.

— Cine-i? strigă ea iritată. Nu era obişnuită să fie deranjată la ora aceea.

— Eu.

Kitty recunoscu glasul bărbatului ei şi se ridică grăbită în capul oaselor.

— Intră.

— Te-am trezit? întrebă el intrând.

— Da, m-ai trezit, răspunse ea pe tonul firesc pe care-l adoptase faţă de el în ultimele două zile.

— Vrei să vii în camera de alături? Aş vrea să stăm puţin de vorbă.

Inima i se zbătu deodată cu putere în piept.

— Să-mi pun un halat…

Walter ieşi. Kitty îşi puse papucii şi se înveli într-un kimono. Se uită în oglindă, era foarte palidă şi-şi dădu cu puţin ruj pe obraz. Se opri o clipă în uşă, făcându-şi curaj pentru discuţia care o aştepta şi după aceea, cu o expresie de siguranţă pe faţă, trecu în camera de alături.

— Cum ai reuşit să pleci de la laborator la ora asta? întrebă ea. Nu te văd prea des în orele de după-amiază.

— Nu vrei să stai jos?

Nu se uita la ea. Vorbea pe un ton grav. Era bucuroasă să facă ce-i ceruse; îi cam tremurau genunchii şi nemaiputând să continue discuţia pe tonul acela glumeţ, tăcu. Walter se aşeză şi el pe un scaun şi-şi aprinse o ţigară. Privirile lui rătăceau fără răgaz, de colo până colo prin cameră, îi venea greu, după cât se părea, să înceapă.

Deodată o privi drept în ochi şi fiindcă evitase atât de mult timp să se uite la ea, uitarea lui directă o înspăimântă într-un asemenea hal încât îşi înăbuşi cu greu un ţipăt.

— Ai auzit vreodată de Mei-tan-fu? întrebă el. S-a scris mult în ziare în ultima vreme despre localitatea asta…

Kitty se uită uimită la el. Şovăia.

— Localitatea aceea unde bântuie holera? Domnul Arbuthnot vorbea despre asta aseară…

— E o epidemie… Cred că cea mai gravă din câte au fost de ani de zile. Era acolo un medic misionar. A murit de holeră acum trei zile. În momentul de faţă nu se mai află în acel loc decât o mânăstire franceză şi un funcţionar de vamă. Toţi ceilalţi au plecat…

Privirile lui erau aţintite asupra ei şi Kitty nu-şi putu lăsa ochii în jos. Încercă să-i ghicească intenţiile, dar era nervoasă şi nu putea

desluşi decât o pândă ciudată în atitudinea lui. Cum putea să se uite atât de fix? Nici nu clipea măcar.

— Călugăriţele franceze fac şi ele ce pot. Au transformat orfelinatul într-un spital. Dar oamenii mor ca muştele. M-am oferit să mă duc şi să mă ocup de stăvilirea epidemiei…

— Tu?

Kitty tresări violent. Primul gând care-i trecu prin minte fu că, în cazul că Walter pleca, va fi liberă să se vadă cu Charlie cât poftea. Totuşi ideea o tulbură. Simţi că roşeşte. De ce o privea astfel? Se uită stânjenită în altă parte.

— E necesar să faci asta? îngăimă ea.

— Nu-i nici un doctor străin acolo.

— Dar tu nu eşti doctor, eşti bacteriolog.

— Sunt doctor în medicină şi înainte de a mă specializa am lucrat mult în medicină generală la un spital. Faptul că sunt în primul rând bacteriolog e cu atât mai bine. Va fi o şansă excelentă ca să fac cercetări…

Vorbea pe un ton aproape uşuratic şi când îl privi fu surprinsă să vadă în ochii lui o licărire batjocoritoare. Nu înţelegea ce se întâmpla.

— Dar n-o să fie teribil de primejdios?

— Teribil…

Walter zâmbi. Un fel de rânjet batjocoritor. Kitty îşi sprijini fruntea în palmă. Sinucidere. Nimic altceva. Groaznic! Nu crezuse că avea să facă una ca asta. Nu se putea să-l lase să o facă. Nu era vina ei că nu-l iubea. Nu putea suporta ideea că Walter avea să se sinucidă de dragul ei. Lacrimi i se prelinseră încet pe obraji.

— De ce plângi?

Glasul lui era rece.

— Nu eşti obligat să te duci, nu-i aşa?

— Nu, mă duc pentru că vreau eu.

— Te rog, nu te duce, Walter. Ar fi prea îngrozitor dacă s-ar întâmpla ceva. Şi dacă ai muri?

Deşi rămase impasibil, umbra unui zâmbet îi trecu din nou prin ochi. Nu răspunse nimic.

— Unde-i localitatea asta? întrebă ea după o pauză.

— Mei-tan-fu? E aşezată pe un afluent al Fluviului de Apus. O să mergem de-a lungul Fluviului de Apus şi după aceea cu lectica…

— Cum adică „o să mergem”? Cine o să meargă?

— Tu şi cu mine.

Kitty se uită repede la el. I se păru că nu a auzit bine. Dar acum zâmbetul lui trecuse de la ochi la buze. Ochii lui negri o priveau ţintă.

— Te aştepţi deci să vin şi eu?

— M-am gândit că ţi-ar plăcea să vii…

Kitty începu să respire agitată. Se înfioră toată.

— Dar o femeie n-are ce să caute acolo. Misionarul şi-a trimis soţia şi copiii mici încă de acum câteva săptămâni şi comisarul şi soţia lui au venit şi ei. Am întâlnit-o pe nevastă-sa la un ceai. Mi-am adus chiar acum aminte că mi-a spus că a plecat de undeva din cauza holerei…

— Sunt cinci călugăriţe franţuzoaice în Mei-tan-fu.

O cuprinse panica.

— Nu ştiu ce vrei. Ar fi o nebunie să mă duc. Ştii cât de plăpândă sunt, doctorul Hayward spunea că trebuie să plec din Hong Kong din pricina căldurii. N-aş putea suporta căldura de acolo. Şi holeră, frica de ea mă va scoate din minţi… înseamnă să caut primejdia cu lumânarea. N-are nici un rost să mă duc acolo. Aş muri…

Walter nu-i răspunse. Kitty se uita la el disperată şi abia îşi putea stăpâni plânsul. Faţa lui era de o paloare sumbră care deodată o înfricoşa. Zări pe chipul bărbatului ei o expresie de ură.

Oare voia cumva s-o omoare? Îşi răspunse singură acestui gând atroce.

— E absurd. Dacă crezi că trebuie să te duci, te priveşte. Dar nu-mi poţi cere să te urmez. Nu pot suferi boala. Şi încă o epidemie de holeră! Nu pretind că sunt foarte curajoasă şi nu ezit să ţi-o spun că nu am tăria necesară pentru aceasta. Voi rămâne aici până la data la care voi pleca în Japonia.

— Am crezut că vei dori să mă însoţeşti în momentul în care mă pregătesc să pornesc într-o expediţie atât de primejdioasă…

Acum îşi bătea joc de ea pe faţă. Kitty era din ce în ce mai încurcată. Nu-şi dădea bine seama dacă vorbea serios sau pur şi simplu încerca să o înspăimânte.

— Nu cred că ar putea fi cineva îndreptăţit să-mi reproşeze că refuz să mă duc într-un loc primejdios, unde n-am ce să caut sau unde n-aş fi de nici un folos.

— Ai putea fi de cel mai mare folos, ai putea să-mi dai curaj şi să-mi alini necazurile.

Kitty se făcu şi mai palidă.

— Nu înţeleg despre ce vorbeşti…

— N-aş fi crezut că pentru asta ar fi nevoie de altceva decât de o inteligenţă mijlocie.

— Nu mă duc, Walter. E monstruos să-mi ceri aşa ceva.

— Atunci nici eu n-o să mă duc. Şi voi intenta imediat cererea de divorţ.

XXIII

KITTY ÎL PRIVI CU OCHI INEXPRESIVI. Ce auzise fusese atât de neaşteptat, încât în primul moment abia îşi dădu seama despre ce e vorba.

— Ce naiba vrei să spui cu asta?

Chiar şi în urechile ei întrebarea sună fals; observă privirea dispreţuitoare care se ivise în ochii severi ai lui Walter.

— Mi-e teamă că m-ai crezut un prost mai mare decât sunt.

Nu prea ştia ce să-i răspundă. Era nehotărâtă dacă să-şi afirme indignată inocenţa sau să izbucnească în reproşuri furioase. Walter păru să-i ghicească gândurile.

— Am toate probele necesare.

Kitty începu să plângă. Lacrimile îi curgeau pe obraji deşi nu simţea nici un fel de tristeţe şi nici nu şi le ştergea; plângând, putea să-şi mai revină. Dar mintea îi era pustie. Walter o privea indiferent şi calmul lui o înspăimânta. După un timp el îşi manifestă nerăbdarea.

— Nu faci prea mare lucru cu plânsul, ştii bine…

Glasul lui atât de rece şi de aspru răscoli în ea o oarecare indignare. Îşi recâştigă prezenţa de spirit.

— Puţin îmi pasă, presupun că n-ai nici o obiecţie, ca să cer eu divorţul. Pentru un bărbat asta n-are nici o importanţă.

— Îmi dai voie să te întreb de ce ar trebui să suport eu fie şi cea mai mică neplăcere din pricina ta?

— Pentru tine e acelaşi lucru. Nu-i prea mult dacă-ţi cer să te porţi ca un gentleman.

— Am o mult prea mare grijă de binele tău.

Kitty se ridică şi-şi şterse ochii.

— Ce vrei să spui? îl întrebă ea.

— Townsend se va căsători cu tine numai dacă e parte împricinată şi cazul e atât de compromiţător încât soţia lui va fi silită să divorţeze de el.

— Nu ştii ce vorbeşti, strigă ea.

— O, ce proastă eşti!

Glasul lui era atât de dispreţuitor, încât Kitty se înroşi de furie. Şi probabil furia ei era cu atât mai mare cu cât niciodată până atunci nu-l auzise spunându-i decât vorbe dulci, măgulitoare, încântătoare. Fusese obişnuită să-l ştie supus oricăror capricii ale ei.

— Dacă vrei să ştii adevărul, iată-l. E mai mult decât nerăbdător să mă ia de nevastă. Dorothy Townsend e cu totul de acord să divorţeze şi ne vom căsători de îndată ce vom fi liberi.

— Ţi-a spus chiar toate cuvintele astea sau asta-i impresia pe care o ai după cum se poartă?

În ochii lui Walter licărea o batjocură amară. Kitty se simţi oarecum nesigură. Nu era convinsă că Charlie îi spusese vreodată acest lucru.

— Mi-a spus-o de nenumărate ori.

— Minţi şi ştii bine că minţi.

— Mă iubeşte din tot sufletul. Mă iubeşte tot atât de pasionat pe cât îl iubesc eu. Ai descoperit acest lucru. Foarte bine, n-am să neg nimic. De ce-aş face-o? Ne iubim de un an şi sunt mândră de asta. El înseamnă totul pentru mine în lumea asta şi mă bucur că ai aflat-o în cele din urmă. Ne e groaznic de silă să ne ascundem, ne e silă de concesii şi de toate celelalte. A fost o greşeală că m-am măritat cu tine, n-ar fi trebuit s-o fac niciodată, am fost o proastă. N-am ţinut niciodată la tine. N-am avut niciodată nimic comun. Nu-mi plac oamenii care-ţi plac şi mă plictisesc lucrurile care pe tine te interesează. Sunt mulţumită că totul s-a sfârşit.

Se uita ţintă la ea, fără să facă nici o mişcare şi fără că vreun muşchi de pe faţă să-i tresară. O ascultă atent şi nici o schimbare a expresiei sale nu arăta că spusele ei l-ar afecta.

— Ştii de ce m-am măritat cu tine?

— Fiindcă voiai să te măriţi înaintea sorei tale Doris.

Acesta era adevărul, totuşi o impresionă într-un fel ciudat când îşi dădu seama că el îl ştia. Şi, curios, chiar în acea clipă de teamă şi furie, i se făcu milă de el. Walter zâmbi uşor.

— Nu-mi făcusem nici o iluzie despre tine, spuse el. Ştiam că eşti proastă şi frivolă şi fără minte. Ştiam că ţelurile şi idealurile tale erau vulgare şi comune. Dar te iubeam. Ştiam că eşti o fiinţă de mâna a doua. Dar te iubeam. E caraghios când mă gândesc cât de tare mă sileam să mă amuz cu lucrurile care te amuzau şi cât de grijuliu eram să-ţi ascund că nu sunt un ignorant şi un tip vulgar şi un bârfitor şi un prost. Ştiam cât de înspăimântată erai de inteligenţă şi am făcut tot ca să mă crezi un prost tot atât de mare ca şi restul bărbaţilor pe care îi cunoşteai. Ştiam că te-ai măritat ai mine din convenienţă. Te iubeam atât de mult, încât nici nu-mi păsa. Cei mai mulţi oameni, atât cât pot să-mi dau eu seama, când iubesc pe cineva şi nu sunt iubiţi simt că sunt nedreptăţiţi. Devin furioşi şi înăcriţi. Eu nu eram aşa. Nu m-am aşteptat niciodată să mă iubeşti, nu vedeam nici un motiv să o faci, niciodată nu m-am considerat o fiinţă care poate să fie iubită. Eram mulţumit să mi se îngăduie să te iubesc şi eram fermecat când uneori mă gândeam că ţi-am plăcut sau când observam în ochii tăi o licărire de afecţiune binevoitoare. Am încercat să nu te plictisesc cu dragostea mea; ştiam că nu-mi pot îngădui să fac aşa ceva şi pândeam întotdeauna primul semn care să-mi arate că afecţiunea mea te plictiseşte. Ceea ce cei mai mulţi dintre bărbaţi consideră un drept, eu eram pregătit să-l socotesc drept o favoare.

Kitty, obişnuită dintotdeauna cu complimentele, nu auzise niciodată asemenea lucruri. O furie oarbă, care-i alungă teama, o cuprinse, o sufocă parcă şi simţi că vinele i se umflă şi i se zbat la tâmple. Vanitatea rănită poate face pe o femeie mai răzbunătoare decât o leoaică ai cărei pui au fost răpiţi. Bărbia lui Kitty şi aşa puţin cam prea pătrată, se contură proeminentă şi urâtă ca a unei maimuţe şi ochii ei străluciră de răutate. Dar îşi stăpâni furia.

— Dacă un bărbat nu e în stare să facă o femeie să-l iubească e vina lui, nu a ei.

— Evident…

Tonul lui batjocoritor îi mări enervarea. Îşi dădu seama că l-ar răni mai tare numai dacă îşi va păstra calmul.

— Nu am cine ştie ce studii şi nu sunt foarte inteligentă. Sunt exact o femeie tânără obişnuită. Îmi plac lucrurile care le plac oamenilor în mijlocul cărora am trăit toată viaţa. Îmi place să dansez, să joc tenis, să mă duc la teatru şi-mi plac bărbaţii care practică sportul. E adevărat că m-ai plictisit întotdeauna, tu şi lucrurile care-ţi plac. Pentru mine ele nu au nici o valoare şi nu le doresc. M-ai târât de-a lungul acelor galerii interminabile din Veneţia – când mi-ar fi plăcut mai mult să joc golf la Sandwich.

— Ştiu…

— Îmi pare rău că n-am fost tot ceea ce te-ai aşteptat să fiu. Din nefericire te-am considerat întotdeauna respingător din punct de vedere fizic. Nu mă poţi învinui pentru asta.

— Nu…

Kitty ar fi putut face faţă situaţiei mult mai uşor dacă Walter ar fi fost cuprins de furie sau ar fi făcut scandal. Ar fi putut răspunde la violenţă cu violenţă. Stăpânirea lui de sine era de-a dreptul nefirească şi-l ura acum aşa cum nu-l urâse niciodată.

— Nu cred nici măcar că eşti un bărbat ca oricare altul. De ce n-ai pătruns cu forţa în cameră când ştiai că sunt acolo cu Charlie? Ai fi putut cel puţin să încerci să-l baţi. Ţi-era teamă?

Dar în momentul în care spusese asta şi roşi, fiindcă i se făcu ruşine. Walter nu răspunse şi în ochii lui, Kitty citi un dispreţ glacial. Umbra unui zâmbet trecu pe buzele lui.

— S-ar putea ca, asemeni unui personaj istoric, să fiu prea mândru ca să lupt…

Kitty, incapabilă să se gândească la un răspuns, dădu din umeri.

Timp de o secundă Walter o. fixă cu privirea lui nemişcată.

— Cred că ţi-am spus tot ce-am avut de spus: dacă refuzi să vii la Mei-tan-fu voi intenta acţiunea de divorţ.

— De ce nu vrei să fii de acord să mă laşi să divorţez eu?

În cele din urmă n-o mai fixă. Se sprijini mai bine în scaun şi-şi aprinse o ţigară. O fumă până la capăt fără să spună un cuvânt. Apoi,

zvârlind mucul îi zâmbi uşor. O privi din nou.

— Dacă doamna Townsend mă va asigura că divorţează de soţul ei şi dacă Townsend îmi făgăduieşte în scris că se căsătoreşte cu tine într-o săptămână sau două, hotărârile fiind definitive, voi face şi asta…

Era ceva în felul cum vorbea care o tulbura. Dar demnitatea ei o obligă să-i accepte ofertă cu semeţie.

— E foarte generos din partea ta, Walter.

Spre marca ei mirare, el izbucni deodată într-un hohot de râs. Kitty se înroşi furioasă.

— De ce râzi? Nu văd ce e de râs.

— Iartă-mă. Aş zice că am un simţ al umorului cam ciudat.

Kitty se uită la el încruntându-se. Ar fi vrut să-i spună ceva tăios, care să-l rănească, dar nu-i veni în minte nici o replică. Walter se uită la ceas.

— Ar trebui să te grăbeşti dacă vrei să-l mai prinzi pe Townsend la birou. Dacă te hotărăşti să vii cu mine la Mei-tan-fu ar trebui s-o pornim poimâine.

— Vrei să-i vorbesc chiar astăzi?

— Se zice că fierul trebuie bătut cât este cald…

Inima începu să-i bată mai repede. Nu se simţea tulburată, simţea altceva, nu ştia nici ea ce. Ar fi vrut să aibă mai mult timp, ar fi vrut să-l poată pregăti pe Charlie. Dar avea cea mai deplină încredere în el, o iubea tot atât de mult pe cât îl iubea şi ea şi ar fi fost o perfidie să-i treacă cumva prin minte gândul că el n-ar fi acceptat cu bucurie necesitatea care îi era impusă. Se întoarse cu faţa gravă către Walter.

— Nu cred că ştii ce înseamnă dragostea. Nici nu-ţi poţi imagina cu câtă disperare ne iubim, Charlie şi cu mine. E într-adevăr singurul lucrul care contează şi orice sacrificiu pe care ni-l cere dragostea ni se va părea tot atât de uşor ca şi cum n-ar fi nimic…

Walter se înclină, dar nu spuse un cuvânt şi o urmări cu privirea cum iese din cameră cu paşi măsuraţi.

XXIV

KITTY ÎI TRIMISE LUI CHARLIE UN bilet în care scrisese: *„Te rog primeşte-mă. E urgent”.* Un *boy o* rugă să aştepte şi reveni spunându-i că domnul Townsend o va primi peste cinci minute. Era peste măsură de nervoasă. Când, în cele din urmă, fu introdusă în biroul lui, Charlie o întâmpină şi-i dădu mâna, dar în clipa în care *boy*-ul *î*nchise uşa şi-i lăsă singuri renunţă la atitudinea ceremonios afabilă.

— Ştii, draga mea, zău că n-ar trebui să vii aici în orele de lucru. Am îngrozitor de multă treabă şi nu trebuie să dăm lumii posibilitatea de a bârfi…

Kitty îl privi lung cu ochii ei frumoşi şi încercă să zâmbească, dar buzele îi erau ţepene şi nu putu zâmbi deloc.

— N-aş fi venit dacă n-ar fi fost necesar.

El zâmbi şi o luă de braţ.

— Ei, acuma că eşti aici, vino şi stai jos.

Încăperea era prelungă, îngustă şi goală. Plafonul era înalt. Pereţii, zugrăviţi în două nuanţe cafenii. Mobilierul camerei consta dintr-un birou mare, un scaun turnant pentru Townsend şi un fotoliu de piele pentru vizitatori. Pe Kitty o intimidă faptul că trebuie să se aşeze în acest fotoliu. Charlie se aşeză la birou. Nu-l văzuse niciodată purtând ochelari, nici nu ştia că poartă. Când băgă de seamă că ochii ei se opriseră asupra ochelarilor, Charlie şi-i scoase.

— Îi folosesc numai la citit, spuse el.

Lacrimile îi izbucniră fără să vrea şi începu să plângă fără să-şi dea seama de ce plânge. N-o făcea intenţionat, nu voia să-l înşele, dar dorinţa instinctivă de a-i stârni compasiunea era mai puternică decât ea. Charlie o privi cu ochi goi.

— Ce s-a întâmplat, draga mea, nu plânge…

Kitty îşi scoase batistă şi încercă să-şi stăpânească hohotele de plâns. Charlie sună şi când *boy*-ul veni se duse la uşă.

— Dacă întreabă cineva de mine spune că sunt plecat.

— Am înţeles, *sir.*

Boy-ul închise uşa. Charlie se aşeză pe braţul fotoliului şi o cuprinse de umeri.

— Şi acum, Kitty dragă, spune-mi ce e…

— Walter vrea să divorţeze.

Simţi că apăsarea braţului lui pe umerii ei încetează. Trupul lui încremeni. Se făcu tăcere, apoi Townsend se ridică de pe fotoliu şi se aşeză din nou în scaunul lui.

— Ce vrei să spui? întrebă el.

Ea îl privi repede, glasul lui era răguşit, şi-i văzu obrajii care deveniseră stacojii.

— Am avut o discuţie cu el. Vin direct de acasă. Spune că are toate dovezile de care are nevoie.

— Nu te-ai dat pe mâna lui? N-ai recunoscut nimic?

Lui Kitty i se strânse inima.

— Nu, spuse ea.

— Eşti sigură, sigură de tot? întrebă el, privind-o tăios.

— Foarte sigură, minţi ea din nou.

Charlie se sprijini de spătarul scaunului şi privi ţintă şi neatent harta care era atârnata pe peretele din faţa lui. Ea îl observă neliniştită. Era oarecum nedumerită de modul în care Charlie primise ştirea. S-ar fi aşteptat să o îmbrăţişeze, să-i spună că e mulţumit deoarece acum vor putea fi împreună pentru totdeauna, dar, sigur, bărbaţii erau ciudaţi. Kitty plângea încetişor, nu ca să-i trezească simpatia, dar pentru că i se părea firesc s-o facă.

— Ne-am băgat într-o încurcătură afurisită, spuse el în cele din urmă. Dar n-are rost să ne pierdem capul. Plânsul n-o să ne ajute cu nimic, să ştii…

Kitty observă nuanţa de iritare din glasul lui şi-şi şterse ochii.

— Nu-i vina mea, Charlie. N-am putut face altfel.

— Fireşte că n-ai putut. Pur şi simplu am avut un ghinion blestemat. Şi eu sunt la fel de vinovat ca şi tine. Lucrul pe care trebuie să-l facem acum e să vedem cum putem ieşi din încurcătura asta. Nu cred că vrei să divorţezi, după cum nici eu nu vreau.

Kitty abia se stăpâni să nu se sufoce de mirare. Îl privi cu mare atenţie. Nu se gândea deloc la ea.

— Mă întreb ce dovezi are. Nu ştiu cum ar putea de fapt dovedi că eram amândoi în camera aceea. În general am fost cât se poate de precauţi. Sunt sigur că bătrânelul din dugheana cu antichităţi nu ne-a trădat. Chiar dacă ne-a văzut intrând în prăvălie nu văd de ce nu am fi putut umbla amândoi după antichităţi…

Îşi vorbea mai mult lui decât ei.

— E uşor să aduci învinuiri cuiva, dar e afurisit de greu să le dovedeşti, orice avocat poate să-ţi confirme asta. Poziţia noastră e să negăm totul şi dacă ameninţă să intenteze acţiune de divorţ o să-i spunem că-l ia dracu şi că o să ne batem…

— Nu pot să apar în faţa tribunalului, Charlie.

— De ce naiba nu poţi? Mi-e teamă că trebuie totuşi să apari. Dumnezeu mi-e martor că nu vreau scandal, dar n-o să putem sta cu braţele încrucişate.

— De ce trebuie să ne apărăm?

— Ce întrebare! La urma urmei chestiunea asta nu te priveşte numai pe tine, mă priveşte şi pe mine. Dar de fapt nu cred că trebuie să-ţi fie teamă. O să fim noi în stare să-l reducem la tăcere, într-un fel sau altul, pe bărbatul tău. Singurul lucru care mă preocupă e care-i

calea cea mai bună pe care s-o apucăm…

După cât se părea, îi trecuse deodată prin minte o idee, deoarece se întoarse spre ea, zâmbindu-i seducător şi glasul lui, care cu o clipă mai înainte era repezit şi rece, deveni mieros.

— Mi-e teamă că ai fost groaznic de mâhnită, biată femeiuşcă… Păcat, mare păcat; întinse braţul peste birou, şi-i luă mâna. Am intrat într-o încurcătură, dar o să ieşim noi din ea. Nu-i… Se opri şi Kitty bănui că ar fi vrut să spună că nu era prima din care ieşise. Lucrul cel mai important e să ne păstrăm calmul. Ştii că n-o să te las singură…

— Nu mi-e teamă. Puţin îmi pasă de ce-o să facă…

Mai zâmbea, dar zâmbetul lui era probabil cam forţat.

— Dacă se va întâmpla – ce e mai rău, o să vorbesc cu guvernatorul. O să mă înjure ca dracu, dar e un om de treabă şi bărbat de lume. O să aranjeze el lucrurile într-un fel. N-o să-i vină nici lui la îndemâna să iasă scandal.

— Ce-ar putea face? întrebă Kitty.

— Ar putea exercita o anume presiune asupra lui Walter. Dacă nu va putea să-l decidă stimulându-i ambiţiile, îl va determina făcând apel la simţul lui de datorie.

Kitty era demoralizată. Îşi dădea seama că nu putea să-l facă pe Charlie să înţeleagă cât de disperată e situaţia. Uşurinţa lui o sâcâi. Îi părea rău că venise să-l vadă la birou. Locul o intimida. Ar fi fost mai uşor să-i spună ce vrea, dacă ar fi fost în braţele lui şi l-ar fi luat de gât.

— Nu-l cunoşti pe Walter, spuse ea.

— Ştiu că orice om are preţul lui.

Îl iubea pe Charlie din toată inima, dar răspunsul lui o dezamăgi, căci un om deştept ca el n-ar fi trebuit să spună o asemenea prostie.

— Nu cred că-ţi dai seama cât de furios e Walter. Nu i-ai văzut faţa şi nici cum arată.

O clipă el nu-i spuse nimic şi o privi zâmbind uşor. Kitty ştia la ce se gândeşte. Walter era bacteriolog şi avea o slujbă măruntă.

Era greu de crezut că ar fi avut insolenţa de a deveni o pacoste pentru înaltele cercuri oficiale.

— N-are rost să te înşeli singur, Charlie, spuse ea cu seriozitate. Dacă Walter s-a hotărât să intenteze acţiune de divorţ, orice-ai spune tu sau altcineva nu poate avea nici cea mai mică influenţă asupra lui.

Obrazul lui Charlie se întunecă şi se înăspri iar.

— E ideea lui să mă declare vinovat?

— La început a fost. Până la urmă am reuşit să-l fac să consimtă să mă lase să divorţez eu de el.

— Ei, asta nu-i chiar atât de îngrozitor. Din nou deveni mai destins şi în ochi îi apăru o lumină de uşurare. Asta mi se pare o soluţie foarte bună. Şi la urma urmei e lucrul cel mai puţin însemnat pe care-l poate

face un bărbat, e singurul lucru la locul lui…

— Dar pune o condiţie…

O privi cercetător şi păru să se gândească o clipă.

— Fireşte, nu sunt un om foarte bogat, dar voi face tot ce-mi stă în putinţă…

Kitty tăcu. Charlie spunea lucruri pe care nu s-ar fi aşteptat niciodată să i le spună. Şi din cauza asta îi venea greu să vorbească. Se aşteptase să-i spună totul dintr-o izbucnire, în braţele lui iubitoare, cu obrazul dogorind, cuibărită la pieptul lui.

— E de acord să divorţez eu de el dacă soţia ta îi dă asigurarea că va divorţa şi ea de tine.

— Şi altceva ce mai vrea?

Kitty abia mai putea vorbi.

— Şi… îmi vine teribil de greu să-ţi spun, Charlie… sună groaznic… dacă promiţi să te căsătoreşti cu mine la o săptămână după ce hotărârea devine definitivă.

XXV

CÂTEVA CLIPE CHARLIE NU SPUSE NICI un cuvânt. Apoi îi luă din nou mâna şi i-o strânse uşurel.

— Ştii, draga mea, orice s-ar întâmpla, pe Dorothy nu trebuie s-o amestecăm în toate lucrurile astea. Kitty se uită la el cu ochii goi.

— Nu înţeleg… Cum adică?

— Ştii, nu ne putem gândi numai la noi… Îţi dai seama, dacă totul ar fi cum trebuie, nu ar exista un alt lucru pe care să-l doresc mai mult decât să mă căsătoresc cu tine. Dar e absolut exclus. O ştiu pe Dorothy: nimic n-o va face să divorţeze de mine.

Lui Kitty începu să-i fie groaznic de frică. Începu din nou să plângă. Charlie se ridică, veni lângă ea şi o cuprinse pe după mijloc.

— Nu te supăra, draga mea. Trebuie să ne păstrăm calmul.

— Credeam că mă iubeşti…

— Sigur că te iubesc, spuse el afectuos. Să n-ai nici o îndoială.

— Dacă ea nu vrea să divorţeze, Walter va declara că tu eşti vinovatul…

Trecu multă vreme până răspunse Charlie. Glasul lui era uscat.

— Asta mi-ar ruina cariera, dar ţie, mi-e teamă, că nu-ţi va folosi prea mult. Dacă vom ajunge până acolo îi voi spune totul lui Dorothy, ea va fi înspăimântător de rănită şi de nenorocită, dar mă va ierta.

Deodată îi veni o idee.

— Nu ştiu chiar dacă n-ar fi mai bine să-i spun totul în orice caz. Dacă s-ar duce la bărbatul tău sunt sigur că l-ar putea convinge să-şi ţină gura.

— Asta înseamnă că nu vrei să divorţeze de tine?

— Păi, trebuie să mă gândesc şi la băieţii mei, nu? Şi apoi, nu vreau să fie nefericită. Ne-am înţeles întotdeauna foarte bine. A fost o soţie teribil de bună cu mine, ştii şi tu…

— De ce mi-ai spus că nu înseamnă nimic pentru tine?

— Nu ţi-am spus asta niciodată. Ţi-am spus că nu o iubesc. Nu ne-am mai apropiat unul de altul de ani de zile, decât aşa, întâmplător, de Crăciun de pildă, sau înainte de a pleca în Anglia sau după ce se întorcea. Nu-i o femeie căreia îi place acest lucru. Dar întotdeauna am fost foarte buni prieteni. Nu mă deranjează să-ţi spun că depind de ea mai mult decât poate crede cineva.

— Atunci nu socoţi că ar fi fost mai bine să mă fi lăsat în pace?

I se părea bizar că, în ciuda spaimei care o sugruma, mai putea vorbi atât de calm.

— Erai cea mai drăguţă femeiuşcă pe care o văzusem de nu mai ştiu când. Şi pur şi simplu m-am îndrăgostit nebuneşte de tine. Nu mă poţi acuza din pricina asta…

— Şi apoi mi-ai spus că n-ai să mă părăseşti niciodată…

— Dar pentru numele lui Dumnezeu, nu te voi părăsi. Am intrat într-o încurcătură groaznică şi voi face tot ce este omeneşte posibil ca să te scot din ea.

— În afară de singurul lucru firesc şi necesar…

Charlie se ridică şi se întoarse la scaunul lui.

— Draga mea, trebuie să fii rezonabilă. E mult mai bine să privim realitatea în faţă. N-aş dori să-ţi jignesc sentimentele, dar totuşi trebuie să-ţi spun adevărul. Sunt foarte preocupat de cariera mea. Nu văd de ce nu aş fi în curând guvernator şi e o treabă afurisit de plăcută să fii guvernator colonial. Dacă nu înăbuşim povestea asta, n-am nici cea mai mică şansă. S-ar putea să nu fiu silit să-mi dau demisia, dar va exista întotdeauna o pată neagră în statele mele de serviciu. Dacă voi fi obligat să plec din slujbă va trebui să intru în afaceri, undeva în China, unde am cunoscuţi, în orice caz, singura mea şansă e ca Dorothy să rămână alături de mine.

— Atunci de ce mi-ai mai spus că nu doreşti nimic altceva pe lume decât să fiu a ta?

Colţurile gurii i se traseră în jos a supărare.

— O, draga mea, nu e drept să iei în serios tot ce-ţi spune un bărbat care e îndrăgostit.

— Nu credeai ce spuneai?

— În acel moment, da.

— Şi ce se va întâmpla cu mine dacă Walter divorţează?

— Dacă nu avem pe ce să ne bizuim în apărarea noastră, n-o să luptăm. Nu se va face tărăboi, oamenii au vederi destul de largi în zilele noastre.

Pentru prima dată Kitty se gândi la maică-sa. Se înfioră. Se uită din nou la Townsend. În durerea ei se amesteca acum şi o undă de supărare.

— Sunt convinsă că nu-ţi va fi deloc greu să suporţi orice necaz va trebui să îndur, spuse ea.

— N-o să ajungem prea departe dacă ne vom spune unul altuia lucruri neplăcute.

Kitty ţipă disperată. Era îngrozitor să-l iubească atât de sincer şi totuşi să fie atât de furioasă pe el. Nu era posibil ca el să nu-şi fi dat seama cât de mult însemna pentru ea.

— O, Charlie, tu nu ştii cât de mult te iubesc?

— Dar, draga mea şi eu te iubesc. Numai că nu trăim pe o insulă pustie şi trebuie să ne descurcăm cum putem mai bine în împrejurările în care suntem siliţi să trăim. Zău că ar trebui să fii rezonabilă.

— Cum pot să fiu rezonabilă? Pentru mine dragostea noastră era totul şi tu erai toată viaţa mea. Nu e deloc plăcut să constat că pentru tine totul n-a fost decât o aventură.

— Ştii şi tu că n-a fost o aventură. Dar obligându-mă să o determin pe soţia mea, căreia îi sunt foarte ataşat, să divorţeze şi să-mi ruinez cariera căsătorindu-mă cu tine, îmi ceri totuşi foarte mult.

— Nu mai mult decât sunt gata să fac eu pentru tine.

— Împrejurările sunt oarecum mai deosebite.

— Singura deosebire e că nu mă iubeşti.

— Poţi iubi foarte mult o femeie fără să doreşti să-ţi petreci restul vieţii cu ea.

Îl privi repede şi o cuprinse disperarea. Lacrimi grele i se rostogoleau de-a lungul obrajilor.

— O, cât de crud eşti! Cum poţi să fii atât de fără inimă?

Începu să plângă în hohote. Charlie se uită neliniştit spre uşă.

— Draga mea, încearcă să te stăpâneşti.

— Tu nu ştii cât de mult te iubesc, hohoti ea. Nu pot trăi fără tine. Nu ţi-e milă de mine?

Nici nu mai era în stare să vorbească. Plângea nestăpânit.

— Nu vreau să fiu nemilos şi Domnul ştie, nu vreau să-ţi jignesc sentimentele, dar trebuie să-ţi spun adevărul…

— Întreaga mea viaţă e distrusă. De ce nu m-ai lăsat în pace? Ce rău ţi-am făcut eu?

— Fireşte, dacă asta îţi este de vreun folos, poţi arunca asupra mea întreaga vină.

Pe Kitty o cuprinse furia.

— Va să zică m-am aruncat în braţele tale. Va să zică nu te-am lăsat în pace până n-ai cedat rugăminţilor mele…

— Nu vreau să spun asta. Dar fără îndoială că nu m-aş fi legat de tine dacă nu m-ai fi lăsat să înţeleg îndeajuns de limpede că eşti gata să te legi şi tu de mine.

— O, ce ruşine!

Ştia bine că spusele lui erau adevărate. Faţa lui era mohorâtă şi supărată şi îşi frângea încurcat mâinile. Când şi când se uita exasperat la ea.

— Oare bărbatul tău nu te-ar putea ierta?

— Nu i-am cerut asta.

Fără să vrea Charlie îşi strânse pumnii. Kitty îl văzu înăbuşindu-şi exclamaţia de supărare care-i veni pe buze.

— De ce nu te duci la el să-i ceri să te ierte? Dacă te iubeşte atât de mult pe cât spui, trebuie neapărat să te ierte.

— Cât de puţin îl cunoşti!

XXVI

KITTY ÎŞI ŞTERSE LACRIMILE ŞI încercă să-şi vină în fire.

— Charlie, dacă mă părăseşti, o să mor.

Acum era silită să recurgă la compasiunea lui. Ar fi trebuit să-i spună asta de la început. Dacă ar fi ştiut ce îngrozitoare alternativă îi fusese oferită, generozitatea lui, simţul lui de dreptate, bărbăţia lui ar fi fost atât de puternic stârnite, încât nu s-ar mai fi gândit la nimic altceva decât la primejdia care o ameninţa. O, cât de pătimaş dorea să-i simtă scumpele, proteguitoarele lui braţe luând-o de mijloc!

— Walter vrea să merg la Mei-tan-fu.

— O, dar asta-i localitatea unde bântuie holera. E una din cele mai grele epidemii din câte au fost în ultimii cincizeci de ani. Nu-i un loc unde să se ducă o femeie. Nu se poate să pleci acolo.

— Dacă mă abandonezi trebuie să mă duc.

— Ce vrei să spui? Nu înţeleg…

— Walter îl înlocuieşte pe doctorul misionar de acolo care a murit. Şi ţine morţiş să-l însoţesc.

— Când?

— Acum. Imediat.

Townsend îşi împinse scaunul înapoi şi o privi cu ochi uimiţi.

— S-ar putea să fiu foarte prost, dar nu-s în stare să înţeleg nimic din tot ce-mi spui. Dacă vrea să te duci cu el, atunci ce e cu divorţul?

— M-a pus să aleg. Sau merg la Mei-tan-fu sau va intenta acţiune de divorţ.

— A, aşa? Expresia glasului i se schimbă foarte puţin. Cred că e cât se poate de cumsecade din partea lui.

— Cumsecade?

— Fireşte, e grozav de frumos din partea lui să se ducă acolo. Adevărat, nu-i un lucru care mi-ar place să-l fac. Dar fără îndoială, o să capete o decoraţie când o să se întoarcă…

— Dar eu, Charlie? ţipă ea cu teamă în glas.

— Păi, dacă vrea să mergi cu el, în împrejurările de faţă, nu văd cum ai putea să-l refuzi.

— Asta înseamnă pentru mine moarte. Categoric, o moarte sigură.

— O, dă-o încolo, asta-i exagerare. Nu cred că te-ar lua dacă ar crede aşa ceva. Riscul nu-i mai mare pentru tine decât pentru el. De fapt nu-i nici un risc dacă eşti atent. Am fost aici când a izbucnit o epidemie de holeră şi nu mi s-a întâmplat nimic. Lucrul cel mai important e să nu mănânci nimic nefiert, fructe crude sau salate sau lucruri din astea şi să ai grijă ca apa de băut să fie fiartă. Pe măsură ce vorbea devenea tot mai sigur de el şi vorba lui era tot mai grăbită, se mai luminase chiar la faţă şi era mai vioi. La urma urmei, asta-i treaba

lui, nu-i aşa? îl interesează microbii. Dacă stai să te gândeşti mai bine e chiar un noroc pentru el.

— Dar eu, Charlie? repetă ea, acum nu cu teamă în glas, ci consternată.

— Uite ce e, cel mai bun mijloc de a înţelege pe cineva e să te pui în pielea lui. Din punctul lui de vedere, ai fost o femeiuşcă năbădăioasă şi doreşte să te facă inofensivă. Întotdeauna m-am gândit că nu vrea să divorţeze, nu mi se pare că e un tip de felul ăsta şi ţi-a făcut ceea ce el consideră că e o ofertă generoasă şi dacă o refuzi îl înfurii. Nu vreau să te acuz, dar într-adevăr, de dragul meu, cred că ar trebui să-i acorzi puţină atenţie.

— Dar nu vezi că o să mă omoare? Nu-ţi dai seama că mă ia acolo pentru că ştie c-o să mă omoare?

— Ei, draga mea, nu vorbi aşa. Suntem într-o situaţie afurisit de grea şi nu-i vremea să fim melodramatici.

— Te-ai decis să nu mă înţelegi. O, ce durere îmi străpunge inima, ce spaimă! – Era gata să strige de durere. Nu mă poţi trimite la o moarte sigură. Dacă nu mă iubeşti şi nu ţi-e milă de mine, trebuie totuşi să ai sentimente mai omeneşti…

— Cred că eşti cam nedreaptă cu mine vorbindu-mi astfel. Pe cât pot eu să-mi dau seama bărbatul tău se poartă foarte generos. El vrea să te ierte dacă tu ai să-l laşi s-o facă. Vrea să te scoată de aici şi i s-a ivit această ocazie ca să te ducă într-un loc, unde pentru câteva luni o să-ţi fie imposibil să faci vreun rău. Nu pretind că Mei-tan-fu e o localitate climaterică, dar n-are rost să te montezi din pricina asta. De fapt ăsta ar fi cel mai rău lucru pe care l-ai putea face. Cred că mulţi oameni mor pur şi simplu de frică într-o epidemie, tot atât de mulţi câţi mor din cauza bolii.

— Dar mi-e frică. Când Walter a vorbit de asta, eram aproape să leşin.

— În primul moment cred şi eu că a fost un şoc, dar când vei începe să priveşti lucrurile cu calm o să-ţi revii. O să fie o experienţă cum nu poate să aibă orişicine.

— Credeam, credeam…

Se clătina încoace şi încolo chinuită. Charlie nu spunea nimic şi pe obraz îi apăru din nou expresia aceea de supărare pe care până acum ea nu i-o cunoscuse deloc. Kitty nu mai plângea. Era calmă, cu ochii uscaţi şi deşi vorbea încet avea totuşi un glas ferm.

— Deci vrei să plec acolo?

— N-ai încotro, nu-i aşa?

— Aşa e…

— Ca să fiu cinstit trebuie să-ţi spun că dacă bărbatul tău ar intenta acţiunea de divorţ şi ar câştiga, n-aş putea să mă căsătoresc cu tine.

Lui Charlie trebuie să-i fi părut un veac până ce Kitty îi răspunse. Femeia se ridică încet în picioare.

— Nu cred că soţul meu s-a gândit vreodată să intenteze acţiune de divorţ.

— Atunci pentru numele lui Dumnezeu, de ce m-ai scos din minţi cu sperietura asta? o întrebă el.

Ea îl privi rece.

— Ştia că o să mă laşi în plata Domnului.

Kitty tăcu. Vag, ca atunci când înveţi o limbă străină şi citeşti un text din care, la început, nu înţelegi nimic şi deodată un cuvânt sau o propoziţie îţi oferă un fir călăuzitor; vag, tot aşa cum într-o clipită îţi fulgeră prin minte o bănuială confuză, Kitty avu o presimţire a ceea ce se petrecea în mintea lui Walter. Era ca şi cum ai fi zărit un peisaj întunecat şi ameninţător în scăpărarea unui fulger şi în clipa următoare ar fi dispărut în întunericul nopţii. Ce văzu o înfioră.

— Walter m-a ameninţat aşa cum m-a ameninţat, fiindcă a ştiut că o să te prăbuşeşti, Charlie. E ciudat că te-a judecat atât de bine. Numai el putea să mă facă să încerc o asemenea crudă deziluzie.

Charlie se uita la sugativa din faţa lui. Se încruntase uşor şi se întunecase la faţă. Dar nu zise nimic.

— A ştiut că eşti vanitos, laş şi egoist. A vrut să văd toate acestea cu proprii mei ochi. A ştiut că ai să fugi ca un iepure la apropierea primejdiei. A ştiut cât de grosolan mă înşelam crezând că mă iubeşti, fiindcă şi-a dat seama că erai incapabil să iubeşti pe altcineva în afară de tine însuţi. A ştiut că mă vei sacrifica fără nici o durere ca să-ţi salvezi pielea.

— Dacă ai vreo satisfacţie spunându-mi lucruri foarte neplăcute, presupun că n-am nici un drept să mă plâng. Femeile sunt întotdeauna nedrepte şi în general reuşesc să arunce vina asupra bărbaţilor. Totuşi şi cealaltă parte are ceva de spus.

Kitty nu luă în seamă întreruperea lui.

— Acum ştiu tot ce ştia el. Ştiu că eşti rău şi fără inimă, ştiu că eşti egoist, egoist mai mult decât se poate spune prin cuvinte şi ştiu că n-ai curaj nici măcar cât un iepure, ştiu că eşti un mincinos şi un impostor, ştiu că eşti cu totul de dispreţuit. Şi ceea ce e tragic – şi brusc obrazul i se crispă de durere – ceea ce e tragic e că în ciuda acestor lucruri te iubesc din adâncul inimii mele.

— Kitty…

Femeia hohoti amar. Îi pronunţase numele pe tonul acela mângâietor şi profund care-i era atât de firesc şi care însemna de fapt atât de puţin pentru el.

— Caraghiosule, spuse Kitty.

Se dădu repede înapoi, înroşindu-se, ofensat; n-o putea înţelege. Ea îi aruncă o privire în care licărea o sclipire amuzată.

— Încep să nu-ţi mai plac, nu-i aşa? Ei bine, fie cum vrei, nu mai are nici o importanţă pentru mine.

Începu să-şi pună mânuşile.

— Ce ai de gând să faci? întrebă el.

— O, nu-ţi fie teamă, n-o să ţi se întâmple nimic rău. O să fii în deplină siguranţă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu vorbi aşa, Kitty, zise el şi-n glasul lui profund răsună o undă de nelinişte. Trebuie să ştii că tot ce te priveşte, mă priveşte şi pe mine. Voi fi groaznic de neliniştit să ştiu ce se va întâmpla. Ce-i vei spune soţului tău?

— Îi voi spune că sunt gata să plec cu el la Mei-tan-fu.

— Poate că dacă vei fi de acord nu va mai insista să mergi.

N-ar fi putut spune de ce când afirmase asta, se uită la el într-un chip foarte ciudat.

— Sper că nu ţi-e cu adevărat frică? o întrebă el.

— Nu, spuse ea. Mi-ai dat curaj. Să mă duc într-un loc unde e epidemie de holeră e o experienţă unică şi dacă voi muri… ei bine, voi muri şi gata.

— Am încercat să fiu pe cât am putut de bun cu tine.

Ea îl privi din nou. Lacrimi îi ţâşniră din ochi şi inima îi era plină de durere. Îi venea să i se arunce la piept şi să-şi strivească buzele de ale lui. Dar ce rost avea să facă astfel?

— Dacă vrei să ştii, zise ea, încercând să vorbească cu glasul ferm, plec cu moartea în inimă şi mi-e o teamă cumplită. Nu ştiu ce e în mintea aceea întunecată şi răsucită a lui Walter, dar mă înfior de spaimă. Mă gândesc că moartea va fi, poate, o eliberare.

Îşi dădu seama că nu se va mai putea stăpâni nici măcar pentru o clipă. Se îndreptă grăbită către uşă şi ieşi înainte ca el să se poată scula de pe scaun. Townsend oftă îndelung, uşurat. Simţea că trebuie să bea neapărat un brandy.

XXVII

CÂND AJUNSE ACASĂ ÎL GĂSI PE Walter. Ar fi vrut să se ducă direct în camera ei, dar el era jos, în hol, spunând unuia dintre *boy* ce are de făcut. Era atât de nenorocită, încât acceptă bucuroasă umilirea la care trebuia să se expună. Se opri în faţa lui.

— Vin cu tine în localitatea aceea, spuse ea.

— Ah, bine…

— Când vrei să fiu gata?

— Mâine seară.

Nu-şi dădu seama cum de o cuprinse îndrăzneala aceea provocatoare. Indiferenţa lui Walter o împunse ca un vârf de suliţă. Aşa că spuse un lucru care o miră şi pe ea însăşi.

— Presupun că n-am nevoie să iau decât câteva rochii de vară şi un giulgiu, nu-i aşa?

Îl privi cu atenţie şi-şi dădu seama că uşurinţa ei îl înfuriase.

— I-am şi spus servitoarei tale de ce anume ai să ai nevoie. Kitty dădu din cap a încuviinţare şi urcă în camera ei. Era foarte palidă.

XXVIII

SE APROPIAU ÎN SFÂRŞIT DE destinaţie. Fuseseră purtaţi în lectice, zile întregi, de-a lungul unei poteci înguste care străbătea nişte orezării fără sfârşit. O porneau în zori şi călătoreau până când căldura zilei îi silea să se adăpostească într-un han de la marginea drumului şi după aceea îşi continuau drumul până ajungeau în oraşul unde aranjaseră să-şi petreacă noaptea. Lectica lui Kitty era în fruntea convoiului şi Walter o urma, apoi într-un şir răzleţ veneau *coolies* care duceau lenjeria de pat, proviziile şi echipamentul. Kitty trecea prin ţinuturile acelea fără să vadă nimic. În decursul lungilor ore în care tăcerea era întreruptă doar de vorbă întâmplătoare a vreunuia dintre purtătorii de lectică sau de vreo frântură de cântec aspru, ea revedea într-una în minte chinuitoarele detalii ale scenei petrecute în biroul lui Charlie. Amintindu-şi ceea ce-i spusese el şi ceea ce-i spusese ea, era îngrozită dându-şi seama ce întorsătură seacă şi practică luase conversaţia lor. Ea nu spusese ce-ar fi vrut şi nu vorbise pe tonul pe care avusese intenţia să-l folosească. Dacă ar fi fost în stare să-l facă să-şi dea seama de dragostea ei nemărginită, de pasiunea inimii şi de neputinţa sa, el n-ar fi putut fi atât de neomenos încât s-o lase în voia soartei. Fusese luată pe neaşteptate. Nu-i venea să-şi creadă urechilor când îi spusese atât de limpede că nu-i păsa de ea. Acesta era şi motivul pentru care nici nu plânsese foarte mult, căci fusese teribil de uluită. De atunci însă plânsese, plânsese fiind profund nefericită.

Noaptea, la han, împărţind cu soţul ei cea mai bună cameră de oaspeţi şi conştientă că Walter, întins pe patul lui de campanie, e treaz, îşi îngropa faţa în pernă ca să-şi înăbuşe orice geamăt. În timpul zilei însă, la adăpostul perdelelor lecticei, îşi îngăduia să-şi dea drumul. Durerea ei era atât de mare, încât ar fi fost în stare să ţipe în gura mare; nu-şi imaginase că se poate suferi atât de mult şi se întreba disperată ce făcuse ca să merite atâta suferinţă. Nu putea înţelege de ce Charlie nu o iubea, era greşeala ei, presupunea ea, dar făcuse tot ce putuse ca să-l facă să o îndrăgească. Se înţeleseseră întotdeauna atât de bine, râdeau tot timpul cât erau împreună, nu erau numai iubiţi, ci şi buni prieteni. Nu putea înţelege, era zdrobită. Îşi spunea că-l urăşte şi că-l dispreţuieşte, dar în acelaşi timp nu-şi putea închipui cum avea să trăiască dacă n-avea să-l mai vadă niciodată. Dacă Walter o lua cu el la Mei-tan-fu ca s-o pedepsească se făcea singur de râs, căci ce-i păsa acum ce se va mai întâmpla cu ea? Nu mai avea de ce să trăiască. Şi totuşi era cumplit de greu să termini cu viaţa la douăzeci şi şapte de ani.

XXIX

PE VASUL CU CARE MERSESERĂ ÎN susul Fluviului de Apus, Walter citise mereu, dar în timpul meselor se străduia să înjghebe o conversaţie oarecare. Îi vorbea, ca şi cum ar fi fost un străin cu care se întâmplase să călătorească împreună, despre lucruri indiferente, din politeţe, îşi imagina Kitty, sau fiindcă în acest fel putea să facă şi mai vizibilă prăpastia care-i despărţea.

Într-o sclipire de înţelegere îi spusese lui Charlie că Walter o trimisese la el ameninţând-o cu divorţul dacă nu îl va însoţi în oraşul lovit de boală numai ca să-şi poată da seama singură cât de indiferent, de laş şi de egoist este. Era adevărat. Era o stratagemă care se potrivea foarte bine cu umorul lui sardonic. Ştia precis ce avea să se întâmple şi-i dăduse servitoarei dispoziţiile necesare înainte ca ea să se fi întors. Zărise în privirea lui un dispreţ care i se adresau atât ei cât şi amantului ei. Probabil, se gândise că dacă ar fi fost el în locul lui Townsend nimic pe lume nu l-ar fi putut opri de la orice fel de sacrificiu menit să-i satisfacă până şi cel mai neînsemnat capriciu. Ştia că şi asta era adevărat. Dar atunci cum putuse să o pună să facă un lucru atât de primejdios şi care o înspăimânta atât de tare? La început crezuse că se joacă doar cu ea şi până în clipa în care plecaseră, tot nădăjduise că avea să pufnească în râsul acela uşor al lui spunându-i că nu era nevoie să vină şi ea. Nu avea nici cea mai vagă idee ce se petrecea în mintea lui. Nu se putea să-i dorească moartea. O iubise doar cu atâta disperare… Acum ştia ce-i dragostea şi îşi amintea o mie de semne ale adoraţiei lui pentru ea. Pentru Walter ea era omul care aduce ploaie sau vreme bună, cum spun francezii. Nu se putea să n-o mai iubească. Oare încetezi să mai iubeşti pe cineva pentru că ai fost tratat cu cruzime? Ea nu-l făcuse să sufere aşa cum o făcuse Charlie pe ea să sufere şi totuşi, dacă acesta ar fi făcut un semn, în ciuda a tot ceea ce se întâmplase, ar fi lăsat totul baltă, tot ce-ar fi putut să-i mai ofere lumea şi ar fi zburat în braţele lui. Cu toate că o sacrificase şi nu-i păsa ce se va întâmpla cu ea, cu toate că era rău şi crud, ea tot îl mai iubea. Focul dragostei ei nu putea fi stins nici cu tone de apă.

La început crezuse că trebuie doar să aştepte cu răbdare şi mai devreme sau mai târziu Walter avea să o ierte. Fusese prea sigură de puterea pe care o avea asupra lui ca să creadă că o pierduse pentru totdeauna. Dar acum nu mai era chiar atât de sigură. Seara la han când stătea în scaunul negru de lemn cu spătarul drept şi citea la lumina unei lămpi de vânt putea să-l observe în voie. Ea, întinsă pe salteaua de paie pe care urma să i se aştearnă patul, stătea mai în umbră. Trăsăturile acelea precise, regulate, făceau ca expresia feţei lui să pară foarte severă. Nici nu-ţi venea să crezi că mai era cu putinţă

ca, uneori, acele trăsături să se mai destindă într-un zâmbet atrăgător. Putea să citească la fel de calm de parcă ar fi fost la mii de mile depărtare; îl vedea întorcând paginile şi-i zărea ochii mişcându-se regulat, urmărind rând după rând. Nu se gândea la ea. Când însă se servea masa şi se aducea de mâncare, Walter punea cartea deoparte şi-i aruncă o privire (neştiind că lumina făcea ca expresia feţei lui să fie foarte clară), era surprinsă să vadă în ochii lui acea lucire de dezgust. Da, o surprindea. Era posibil ca dragostea să-l fi părăsit cu totul? Era posibil oare ca el să-i dorească moartea? I se părea absurd. Ăsta ar fi fost actul unui nebun. Fiorul care o străbătu când îi trecu prin minte un asemenea gând că poate Walter nu era cu totul sănătos la minte, fu cumplit.

XXX

DEODATĂ PURTĂTORII CARE O duceau în lectică, de multă vreme tăcuţi, începură să vorbească şi unul din ei, întorcându-se spre ea, încercă să-i atragă atenţia prin cuvinte pe care nu le înţelegea şi prin gesturi. Kitty se uită în direcţia pe care i-o arătă purtătorul de lectică şi, pe culmea unui deal, zări un portic arcuit. Ştia că trebuie să fie vorba de un monument ridicat în cinstea vreunui fericit învăţat sau a vreunei văduve virtuoase, căci trecuse pe lângă multe asemenea edificii de când debarcaseră de pe vas, dar acesta, profilat la lumina soarelui care apunea, era mai fantastic şi mai frumos decât oricare din cele pe care le văzuse. Totuşi, nu ştia de ce o neliniştea, i se părea că are o semnificaţie pe care o simţea în mod intuitiv, dar pe care nu şi-o putea traduce prin cuvinte. Desluşea vag în acest monument parcă un fel de ameninţare, parcă un fel de zeflemea. Trecu pe lângă un crâng de bambuşi şi trunchiurile lor se aplecară deasupra potecii ca şi cum ar fi vrut să o oprească din drum; deşi nu adia nici un pic de vânt în seara de vară, frunzele copacilor se înfiorau uşor. Avea impresia că printre arbori se ascunde cineva care o pândeşte cum trece. Ajunseră la poalele dealului unde se terminau orezăriile. Purtătorii de lectică începură urcuşul în pas săltat. Dealul era acoperit cu mici movile verzi, apropiate, chiar foarte apropiate unele de altele, în aşa fel încât pământul era ondulat ca nisipul mării când se retrage fluxul. Ştia ce înseamnă asta, trecuse prin asemenea locuri de fiecare dată când se apropiaseră de vreun oraş mai populat şi când ieşeau din el. Era un cimitir. Acum ştiu de ce purtătorii de lectică îi atraseră atenţia asupra porticului care se înălţa pe culmea dealului; ajunseseră la capătul călătoriei lor.

Trecură pe sub portic şi purtătorii se opriră să schimbe mânerele lecticii de pe un umăr pe altul. Unul din ei îşi şterse sudoarea de pe faţă cu o cârpă murdară. Poteca şerpuia coborând. De fiecare parte a potecii erau case mânjite de noroi. Deodată purtătorii de lectică începură să vorbească agitaţi şi cu o săritură care o zgâlţâi zdravăn se traseră cât putură mai aproape de un zid. În clipa următoare, îşi dădu seama ce-i înspăimântase, căci cum stăteau acolo aşa, vorbind unul cu celălalt, trecură patru ţărani, grăbiţi şi tăcuţi, purtând un sicriu nou, nevopsit şi lemnul lui lucea alb în întunericul care se lăsa. Sicriul trecu, dar purtătorii nu se mişcau, de parcă n-ar fi putut să-şi mai adune puterile ca să meargă mai departe. Kitty simţi că i se zbate inima de spaimă. Din urmă se auzi un strigăt şi o porniră din nou. Nimeni nu mai vorbea.

Mai merseră câteva minute şi apoi cotiră scurt trecând printr-o poartă larg deschisă. Lectica fu pusă jos. Ajunseseră.

XXXI

KITTY INTRĂ ÎN CAMERA DE PRIMIRE a *bungalow*-ului. Se aşeză pe un scaun în timp ce *coolies* intrau unul câte unul în cameră aducând bagajele. În curte, Walter arăta unde să fie puse lucrurile. Era foarte obosită. O voce necunoscută o făcu să tresară.

— Pot intra?

Kitty roşi şi se făcu palidă. Era istovită şi o enerva să aibă de-a face cu un străin. Un bărbat ieşi din zona de întuneric, camera lungă şi joasă era luminată de o lampă cu abajur, şi-i întinse mâna.

— Mă numesc Waddington. Sunt reprezentantul guvernământului.

— A, vama. Ştiu. Am auzit că sunteţi aici.

În lumina aceea scăzută nu vedea decât că era un om scund, subţire, nu mai înalt ca ea, chel şi cu o faţă mică şi spelbă.

— Locuiesc chiar la poalele dealului, dar cum aţi venit pe un alt drum nu mi-aţi putut vedea casa. M-am gândit că veţi fi prea obosiţi ca să veniţi să cinaţi cu mine, aşa că v-am comandat masa aici şi m-am invitat singur.

— Sunt încântată că aţi făcut acest lucru.

— Veţi vedea că bucătarul nu-i rău. Am reţinut *boy-u* lui Watson ca să vă servească.

— Watson era misionarul care a fost aici?

— Da, un om foarte drăguţ. Vă voi arăta mormântul lui mâine, dacă vreţi.

— Cât de amabil sunteţi, zise Kitty zâmbind.

În clipa aceea Walter intră în cameră. Waddington făcuse cunoştinţă cu el mai înainte de a veni să o vadă pe Kitty, aşa că îi zise:

— Tocmai îi spuneam doamnei dumitale că vom cina împreună. De când a murit Watson n-am prea mai avut cu cine să vorbesc, în afară de călugăriţe, dar nu reuşesc niciodată să mă descurc prea bine cu franceza. Şi, pe lângă asta, nu le poţi vorbi decât despre un număr limitat de lucruri.

— I-am spus *boy*-ului să aducă ceva de băut, zise Walter.

Servitorul aduse whisky şi apă şi Kitty băgă de seamă că Waddington îşi toarnă din plin. Felul în care vorbea şi chicotitul lui frecvent o făcură pe Kitty să-şi spună că atunci când intrase în cameră nu era chiar treaz.

— Noroc, zise el. Apoi întorcându-se spre Walter adăugă: Aici o să ai de lucru exact cum ai vrut. Mor ca muştele. Magistratul oraşului şi-a pierdut capul şi colonelul Yu, ofiţerul care comandă trupele de aci, se zbate ca un drac ca să împiedice jafurile. Dacă nu se întâmplă ceva vom fi ucişi în curând cu toţii în paturile noastre. Am încercat să le fac pe călugăriţe să plece, dar n-au vrut. Toţi vor să fie martiri, dracu să-i

ia…

Vorbea vioi şi în glasul lui era un fel de undă de râs, aşa că nu puteai să-l asculţi fără să nu zâmbeşti.

— Dar dumneata de ce n-ai plecat?

— Păi, am pierdut jumătate din personalul pe care l-am avut şi cealaltă jumătate e gata să se întindă şi să moară dintr-o clipă în alta. Cineva trebuie să rămână şi să facă lucrurile să meargă înainte, nu-i aşa?

— Ai fost inoculat?

— Da. Watson m-a inoculat. Şi el s-a inoculat şi nu i-a fost de mare folos, bietul pisălog. Se întoarse spre Kitty şi faţa lui mică şi veselă era încreţită toată de râs. Nu cred că riscu-i prea mare dacă iei precauţiile necesare. Aveţi grijă să fierbeţi apa şi laptele şi să nu mâncaţi fructe sau legume nefierte. Aţi adus cumva plăci de gramofon?

— Nu, nu cred, spuse Kitty.

— Îmi pare rău că n-aţi adus. Speram să aduceţi. Nu mai am o placă nouă de multă vreme şi-s sătul de cele vechi pe care le am.

Boy-ul intră în cameră şi-i întrebă dacă vor să ia masa.

— Nu vă schimbaţi în seara asta, nu-i aşa? întrebă Waddington. *Boy*-ul meu a murit săptămâna trecută şi cel pe care-l am acum e un nepriceput, aşa că nu m-am mai schimbat pentru seară.

— Mă duc să-mi scot pălăria, spuse Kitty.

Camera ei era alături. Era aproape goală. *Amah* îngenunchease pe podea şi, cu lampa lângă ea, despacheta lucrurile lui Kitty.

XXXII

SUFRAGERIA ERA MICĂ ŞI CEA MAI mare parte a ei era ocupată de o masă imensă. Pe pereţi erau atârnate gravuri înfăţişând scene din *Biblie* şi texte decorate cu miniaturi.

— Misionarii au întotdeauna mesele foarte mari, le explică Waddington. Ei primesc o indemnizaţie anuală pentru fiecare copil pe care-l au, aşa că atunci când se însoară îşi cumpără mese la care să fie loc pentru toţi oaspeţii mititei.

O lampă mare cu parafină atârna în plafon şi Kitty putu să vadă mai bine ce fel de om era Waddington. Din cauza cheliei se înşelase şi crezuse că nu mai e tânăr, dar acum îşi dete seama că trebuie să aibă sub patruzeci de ani. Faţa lui mică, sub o frunte înaltă şi bombată, era netedă şi avea o culoare proaspătă. Era urât ca o maimuţă, dar o urâţenie nu lipsită de un anume farmec. Trăsăturile lui, nasul, gura, nu erau mai mari decât acelea ale unui copil şi avea doi ochi mici, de un albastru intens şi strălucitor. Sprâncenele îi erau blonde şi rare. Avea aerul unui amuzant băiat bătrân. Îşi turna mereu vin în pahar şi pe măsură ce cina înainta el era tot mai departe de a fi treaz. Dar dacă era beat, asta nu supăra, beţia lui fiind asemănătoare cu aceea a unui satir care ar fi furat o ploscă de la un păstor adormit.

Le vorbi despre Hong Kong. Avea mulţi prieteni acolo şi voia să ştie ce mai era cu ei. Fusese cu un an înainte la cursele de cai din oraş şi le vorbi despre poney şi despre proprietarii lor.

— Şi fiindcă veni vorba, ce mai face Townsend? întrebă el. O să devină secretar colonial?

Kitty simţi că roşeşte, dar Walter nu se uită la ea.

— Nu m-aş mira, zise el.

— E din tipii care răzbat.

— Îl cunoşti? întrebă Walter.

— Da, îl cunosc îndeajuns de bine. Am călătorit odată împreună venind de acasă încoace.

Dinspre celălalt mal al fluviului se auziră bătăile gongurilor şi pocniturile artificiilor. Acolo, la o atât de mică distanţă de ei, marele oraş zăcea cufundat în spaimă şi moartea, neaşteptată şi nemiloasă, se grăbea pe străzile lui întortocheate. Dar Waddington începu să vorbească de Londra. Vorbi despre teatre. Ştia tot ce se juca în perioada aceea şi le spuse ce piese văzuse când fusese ultima dată acasă în concediu, râse când îşi aduse aminte de umorul cutărui artist comic de mâna a doua şi oftă când comentă frumuseţea cutărei vedete de comedie muzicală, îi făcu plăcere să se laude că un văr al său se însurase cu una din cele mai renumite actriţe. Luase masa cu ea şi îi dăduse fotografia ei. Avea să le-o arate când vor veni să ia masa cu el,

la vamă.

Walter se uita la oaspetele lor cu o privire rece şi ironică şi în chip evident nu era deloc amuzat, făcea un efort ca să arate un interes politicos faţă de subiectele despre care Kitty ştia prea bine că n-are habar. Un zâmbet abia schiţat stăruia pe buzele lui. Kitty însă, fără să ştie de ce, era copleşită de spaimă. În casa acelui misionar mort, în faţa oraşului lovit de boală, părea a fi nemăsurat de departe de întreaga lume. Trei făpturi solitare, străini unii de ceilalţi.

Terminară masa şi Kitty se ridică.

— Nu vă supăraţi dacă vă spun noapte bună? Mă duc la culcare.

— O să mă duc şi eu, cred că şi doctorul vrea să se ducă la culcare, zise Waddington. Trebuie să plecăm devreme mâine de dimineaţă.

Îi dădu mâna lui Kitty. Se ţinea bine pe picioare, dar ochii îi luceau mai tare ca de obicei.

— Voi veni să te iau, îi spuse lui Walter. Şi te voi duce la magistrat şi la colonelul Yu şi apoi o să mergem la mânăstire. Să ştii că ai o treabă care ţi se potriveşte, ţi-o spun eu.

XXXIII

SOMNUL LUI KITTY FU CHINUIT DE visuri stranii. Se făcea că merge în lectică şi simţea mişcarea legănată a pasului, inegal şi larg, al oamenilor care o purtau. Intră în oraşe, vaste şi întunecate, în care mulţimea se aduna în jurul ei şi o privea cu ochi curioşi. Străzile erau înguste şi întortocheate şi, în prăvăliile deschise, pline de mărfuri ciudate, orice mişcare înceta, când trecea ea pe acolo şi cei care cumpărau ca şi cei care vindeau se opreau. Apoi ajunse în faţa porticului memorial, şi conturul lui fantastic păru să palpite deodată de o viaţă monstruoasă, marginile lui capricioase parcă erau nişte braţe care se mişcau asemeni unui zeu hindus şi pe când trecu pe sub portic, auzi ecoul unul hohot de râs batjocoritor. În clipa aceea Charlie Townsend se apropie de ea şi o luă în braţe şi o coborî din lectică şi-i spuse că totul a fost o greşeală şi că niciodată n-a înţeles să se poarte cu ea aşa cum se purtase, fiindcă o iubea şi nu putea trăi fără ea. Îi simţi sărutările pe buze şi plânse de bucurie, întrebându-l de ce fusese atât de crud cu ea, dar deşi îl întreba ştia bine că n-avea nici o importanţă. Şi atunci se auzi un strigăt răguşit şi neaşteptat şi fură despărţiţi şi printre ei trecură, grăbindu-se tăcuţi, nişte *coolies* îmbrăcaţi în zdrenţe albastre care duceau un sicriu.

Se trezi tresărind.

Bungalow-ul se înălţa la jumătatea urcuşului unui deal abrupt şi de la fereastra ei zări râul îngust de sub deal şi, în faţă, oraşul. Se crăpa de ziuă şi dinspre fluviu se ridica o ceaţă alburie învăluind joncile care stăteau ancorate aproape unele de celelalte, ca nişte boabe într-o păstaie. Erau câteva sute, învăluite în tăcere, misterioase în lumina aceea spectrală şi aveai senzaţia că oamenii din ele se aflau sub puterea unei vrăji, căci nu păreau să doarmă, dar ceva straniu şi îngrozitor îi făcea să fie atât de nemişcaţi şi de muţi.

Dimineaţa se înstăpâni şi soarele străbătu ceaţa, albicios ca duhul zăpezii pe o planetă care se stinge. Deşi pe fluviu se luminase şi se deosebeau vag siluetele joncilor îngrămădite la mal şi pădurea deasă a catargelor, în faţa ochilor ei se ridica un zid strălucitor pe care privirea nu-l putea străpunge. Deodată însă din norul acela alb răsări un bastion înalt, întunecat şi masiv. Nu părea a fi devenit vizibil din cauza soarelui atotdescoperitor, ci dimpotrivă, parcă s-ar fi înălţat din nimic la atingerea unei baghete magice. Se ridica, asemeni unei fortăreţe, deasupra fluviului. Dar vrăjitorul care construia lucra foarte repede şi iată un zid colorat – înălţându-se acum deasupra bastionului; în cealaltă clipă, străpungând ceaţa, nelămurit şi uriaş, luminat ici şi colo de o rază de soare, se ivi un mănunchi de acoperişuri galbene şi verzi. Păreau uriaşe dar nu se deosebea nici un contur; dacă era

cumva vreo ordine în acel vălmăşag nu era deloc evidentă, totul era lipsit de formă şi ciudat, dar de o inimaginabilă bogăţie de culori şi linii. Nu era o fortăreaţă, nici un templu, ci palatul vrăjit al unui împărat al zeilor unde nici un muritor nu putea pătrunde. Era prea aerian, prea fantastic şi nesubstanţial ca să fie opera unor mâini omeneşti; era plăsmuirea unui vis.

Lacrimile se scurgeau pe obrajii lui Kitty şi privea, cu mâinile strânse la piept şi cu gura întredeschisă deoarece i se tăiase respiraţia. Nicicând nu se simţise cu inima atât de uşoară, i se părea că trupul îi era o cochilie care zăcea la picioarele ei, că ea însăşi nu e decât spirit pur. În faţa ei era Frumuseţea.

XXXIV

ÎNTRUCÂT WALTER PLECA DIMINEAŢA devreme, se întorcea la prânz numai pentru o jumătate de ceas şi nu se mai înapoia decât când cina era gata, Kitty stătea mai tot timpul singură. Câteva zile nu se mişcă din *bungalow*. Era foarte cald şi cea mai mare parte a timpului stătea lungită într-un şezlong lângă fereastra deschisă încercând să citească. Lumina puternică a amiezii răpise palatului vrăjit misterul lui şi acum nu mai era decât un templu lângă zidul oraşului vopsit în culori ţipătoare şi sărăcăcios, dar întrucât îl văzuse o dată într-o asemenea stare extatică, nu i se mai păru chiar atât de banal; adesea în zori sau în amurg, apoi din nou seara, regăsea din nou câte ceva din acea frumuseţe. Ceea ce i se păruse a fi un bastion puternic era doar zidul oraşului şi ochii ei se odihneau mereu pe acest zid, masiv şi întunecat. Dincolo de crenelurile lui zăcea oraşul în gheara înspăimântătoare a molimei.

În chip vag îşi dădea seama că acolo se petreceau lucruri îngrozitoare, nu le afla de la Walter care, când îl întreba ceva (căci altfel îi vorbea foarte rar) îi răspundea cu o nepăsare amuzată care o făcea să se înfioare, ci de la Waddington sau de la *amah*. Oamenii mureau, cam o sută pe zi şi rareori se mai însănătoşea vreun bolnav atins de holeră; zeii fuseseră scoşi din templele părăsite şi aşezaţi pe străzi; li se aduceau ofrande şi sacrificii, dar flagelul tot nu se potolise. Oamenii mureau atât de repede încât abia mai puteau să-i îngroape. În unele case familii întregi fuseseră secerate şi nu rămăsese nimeni ca să îndeplinească ritualurile funerare. Ofiţerul care comanda trupele din oraş era un om priceput şi dacă populaţia nu se răsculase şi nu incendia casele, aceasta se datora fermităţii sale. El îi silea pe soldaţi să-i îngroape, pe cei pe care nu avea cine să-i îngroape şi împuşcase cu mâna lui un ofiţer care nu voise să intre într-o casă lovită de molimă. Uneori pe Kitty o apuca o asemenea spaimă, încât se descuraja cu totul şi tremura din tot trupul. Puteai spune foarte bine că riscul era neînsemnat dacă luai măsuri rezonabile de precauţie, panica totuşi o înnebunea. Îi treceau prin minte tot felul de planuri nebuneşti de scăpare. Să fugă, da, să fugă, ar fi fost gata să plece aşa cum era, fără altceva decât ce avea pe ea, undeva unde să fie în siguranţă. Se gândea să-i implore mila lui Waddington, spunându-i totul şi să-l roage s-o ajute să se întoarcă la Hong Kong. Dacă s-ar arunca în genunchi în faţa soţului ei şi ar recunoaşte că e teribil de înspăimântată? Chiar dacă o ura trebuia totuşi să aibă atâta omenie încât să-i fie milă de ea.

Era exclus. Dacă ar pleca, unde s-ar duce? Nu la mama ei, maică-sa ar fi făcut-o să vadă foarte limpede că, odată ce-a măritat-o, socotea că

a scăpat de ea şi oricum nu voia să se ducă la maică-sa. Ea voia să se ducă la Charlie, dar el n-o voia. Ştia ce-ar spune dacă ar apare deodată în faţa lui. Îi vedea obrazul întunecat şi asprimea şireată ascunsă în ochii lui fermecători. I-ar fi greu lui Charlie să găsească vorbe care să sune frumos. Îşi încleşta pumnii. Ar fi dat orice ca să-l umilească aşa cum o umilise el. Câteodată o apuca o asemenea turbare încât ar fi vrut să-l lase pe Walter să intenteze acţiune de divorţ, distrugându-se pe sine, numai ca să-l distrugă şi pe el. Iar unele lucruri pe care i le spusese Charlie, o făcea să se roşească de ruşine numai amintindu-şi-le.

XXXV

PRIMA DATĂ CÂND RĂMĂSESE singură cu Waddington aduse vorba despre Charlie. Waddington vorbise despre el în seara sosirii lor. Kitty pretinse că el nu era altceva decât o cunoştinţă a soţului ei.

— Nu mi-a plăcut niciodată prea mult, spuse Waddington. L-am considerat întotdeauna că fiind un om plicticos.

— Trebuie să fie foarte greu să-ţi placă cineva, răspunse Kitty, pe tonul acela vesel şi ironic pe care-l putea adopta atât de uşor. Cred că e unul dintre cei mai populari bărbaţi clin Hong Kong.

— Ştiu. Asta-i marfa lui. Şi-a făcut o adevărată meserie din popularitate. Are talentul de a face pe oricine-l întâlneşte să i se pară că e singura fiinţă de pe lumea asta pe care dorea să o vadă. E gata întotdeauna să-ţi facă un serviciu care să nu-l coste nimic şi chiar dacă nu-ţi face ce ai nevoie, reuşeşte să te convingă că s-a întâmplat aşa pentru că omeneşte a fost imposibil să se întâmple altfel.

— Asta e, fără îndoială, o trăsătură atrăgătoare.

— Farmec şi numai farmec, dar asta devine până la urmă puţin cam obositor, cel puţin aşa cred eu. E o plăcere să ai de-a face cu un om care nu e chiar atât de fermecător, dar e ceva mai sincer. L-am cunoscut pe Charlie Townsend destul de multă vreme şi o dată sau de două ori l-am surprins fără mască; niciodată n-am fost cineva, un funcţionar inferior de vamă şi ştiu că în sinea lui nu-i păsa absolut de nimeni pe lumea asta decât de el însuşi.

Kitty, tolănită în fotoliu, îl privea cu ochi zâmbitori, îşi sucea şi-şi răsucea verigheta pe deget.

— Sigur că o să ajungă departe. Cunoaşte toate tertipurile, înainte de a muri sunt foarte sigur că va trebui să-i spun excelenţa voastră şi să mă ridic când va intra în cameră.

— Foarte mulţi sunt de părere că merită să ajungă departe. Toată lumea îl consideră ca fiind un om foarte priceput.

— Priceput! Aş, de unde. E un mare şmecher. Îţi dă impresia că-şi face treaba rapid şi bine clin cauza strălucitoarei lui inteligenţe. Nici vorbă de aşa ceva. Trudeşte ca orice funcţionar mărunt.

— Cum a căpătat totuşi reputaţia de a fi atât de priceput?

— Sunt mulţi proşti pe lumea asta şi când un om cu oarecare funcţie mai înaltă nu face fiţe şi-i bate pe spate şi le spune că va face orice pentru ei, e foarte probabil să-l socotească deştept. Şi apoi mai e şi soţia lui. E o femeie capabilă, să ştii… Are un cap bun şi sănătos şi sfatul ei e întotdeauna preţios. Atâta vreme cât Charlie Townsend poate să se bizuie pe ea, poate fi sigur că n-o să facă nici o prostie şi ăsta e primul lucru de care are nevoie cineva ca să ajungă departe fiind în serviciul statului. Ei n-au nevoie de oameni deştepţi; oamenii

deştepţi au idei, ideile provoacă încurcături; ei au nevoie de oameni care au farmec şi tact şi pe care te poţi bizui să nu facă nici o gafă. O, sunt sigur că Townsend o să ajungă în vârful piramidei, da, da…

— Mă întreb de ce nu-ţi place?

— Nu-mi displace.

— Îţi place mai mult nevasta lui? întrebă Kitty.

— Sunt un bărbat de modă veche şi-mi place o femeie binecrescută.

— Aş vrea să fie tot atât de bine îmbrăcată pe cât e de binecrescută.

— Nu se îmbracă bine? N-am observat niciodată.

— Am auzit spunându-se întotdeauna că sunt un cuplu foarte unit, zise Kitty, privindu-l cu atenţie printre gene.

— Ţine foarte mult la ea şi asta-i spre lauda lui. Cred că e cea mai acceptabilă trăsătură a caracterului său.

— Cam rece apreciere.

— Are mici flirturi, dar nu-i nimic serios. E prea viclean ca să le împingă atât de departe încât să-i cauzeze vreo neplăcere nevesti-si. Şi apoi nu e un tip pasionat, e doar un vanitos. Îi place să fie admirat. Acum e gras şi are patruzeci de ani, dar când a venit pentru prima dată aici era foarte frumos. Am auzit-o ades pe soţia lui tachinându-l pe chestia cuceririlor lui.

— Nu-i ia prea în serios flirturile?

— O, nu, ştie că nu merg prea departe. Spune că ar vrea să se poată împrieteni cu sărmanele fiinţe care cad pradă farmecelor lui Charlie, dar întotdeauna ele sunt atât de vulgare! Zicea că într-adevăr nu e prea măgulitor pentru ea că femeile care se îndrăgostesc de bărbatul ei sunt în general numai femei de mâna a doua.

XXXVI

CÂND WADDINGTON PLECĂ, KITTY reflectă la ceea ce îi spusese el cu atâta dezinvoltură. Nu-i fusese prea plăcut să asculte şi trebuise să facă oarecum un efort ca să nu arate cât de mult o lovea. Era dureros când se gândea că tot ce-i spusese Waddington era adevărat. Ştia că e aşa, Charlie era şi prost şi vanitos, setos de linguşiri şi-şi amintea mulţumirea de sine cu care-i povestise nişte istorioare ca să-i dovedească deşteptăciunea. Era mândru de viclenia lui josnică. Ce netrebnică trebuie să fie dacă-şi dăruise inima cu atâta pasiune unui astfel de om pentru că… pentru că avea ochi frumoşi şi arăta bine! Dorea să-l dispreţuiască, deoarece atâta vreme cât îl ura ştia că era foarte aproape de a-l iubi. Ţelul în care o tratase ar fi trebuit să-i deschidă ochii. Walter îl dispreţuise întotdeauna. O, de-ar fi putut să şi-l fi alungat din minte! Oare soţia lui l-o fi tachinat pe seama zăpăcelii ei evidente pentru el? Dorothy ar fi vrut să se împrietenească cu ea, dar o socotea de mâna a doua… Kitty zâmbi uşor: cât de indignată ar fi mama ei dacă ar şti că fiica ei era considerată femeie de mâna a doua!

Dar noaptea îl visă din nou. Simţi cum o strângea cu putere în braţe, simţi patima fierbinte a sărutărilor lui pe buze. Ce importanţă avea că era gras, că avea patruzeci de ani? Râse cu duioasă afecţiune amintindu-şi că lui îi păsa totuşi atât de mult de asta; îl iubea cu atât mai mult pentru vanitatea lui copilărească şi putea să-i pară rău de el şi să-l mângâie. Când se sculă, lacrimile îi curgeau şiroaie pe obraz.

Nu ştiu de ce i se păru grozav de tragic că plânsese în somn.

XXXVII

ÎL VEDEA PE WADDINGTON ÎN fiecare zi, deoarece când îşi termina ziua de lucru, venea sus pe deal la *bungalow*-ul familiei Fane şi după o săptămână ajunseră într-un stadiu de intimitate la care în altfel de împrejurare n-ar fi putut să ajungă nici într-un an. Odată, când Kitty îi spuse că nu ştie ce s-ar fi făcut fără el, Waddington îi răspunsese râzând:

— Vezi, dumneata şi cu mine suntem singurii oameni care păşesc foarte liniştit şi paşnic pe un teren solid. Călugăriţele merg prin ceruri şi bărbatul dumitale… prin întuneric.

Deşi izbucnise într-un râs nepăsător, Kitty se întreba ce-o fi vrut să spună. Simţea că ochii lui mici şi veseli o scrutau cu o amabilă şi tulburătoare atenţie. Descoperise că era un om perspicace şi bănuia că relaţiile dintre ea şi Walter îi aţâţaseră curiozitatea cinică. Îşi găsise o distracţie în a-l uimi. Îi plăcea şi ştia că era bine intenţionat faţă de ea. Nu era nici spiritual, nici scânteietor, dar avea un fel sec şi ascuţit de a vorbi care era amuzant şi obrazul lui vesel de băieţaş, deasupra căruia se vedea craniul acela chel, faţa încreţită de râs, făcea că observaţiile lui să fie câteodată extrem de hazlii. Trăise mulţi ani în localităţi de frontieră, adesea lipsit de societatea vreunui compatriot şi personalitatea lui se dezvoltase într-o libertate fără de margini. Era plin de mânii şi ciudăţenii. Sinceritatea lui era înviorătoare. Privea viaţa cu ironie şi modul în care ridiculiza colonia de la Hong Kong era incisiv. Râdea însă şi de oficialităţile din Mei-tan-fu şi de holeră care decima populaţia oraşului. Nu putea relata o întâmplare tragică sau eroică fără să n-o facă să pară uşor absurdă. Povestea multe istorii despre aventurile sale întâmplate în cei douăzeci de ani de când era în China şi din ele se putea trage concluzia că lumea era un loc foarte grotesc şi bizar.

Deşi nega că ar fi un cercetător al vieţii din acele locuri (se jura că sinologii erau tot atât de trăsniţi ca şi curcile bete), vorbea chinezeşte cu uşurinţă. Citea puţin şi ce ştia aflase din discuţii. Dar de multe ori îi povestea lui Kitty întâmplări din romanele chinezeşti şi din istoria Chinei şi deşi le relată pe tonul acela de flecăreală veselă care îi era atât de firesc, nu exista nici o intenţie de batjocură în ce spunea, ci dimpotrivă se vădea chiar o anume nuanţă de afecţiune. Aveai la ce să te gândeşti; Kitty nu auzise niciodată vorbindu-se despre chinezi decât ca despre un popor extrem de vechi şi cu obiceiuri ciudate. Acum parcă un colţ al unei cortine fusese dat pentru o clipă la o parte şi dincolo de această pânză zărise licărul unei lumi pline de o culoare şi un tâlc pe care nici nu le visase.

Şedea acolo, vorbind, râzând şi bând.

— Nu crezi că bei prea mult? îl întrebă cu îndrăzneală Kitty.

— Asta-i marea mea plăcere în viaţă, răspundea el. Şi în afară de asta băutura alungă holera.

Când pleca era de obicei beat, dar se ţinea bine. Devenea vesel, dar nu era dezagreabil.

Într-o seară, Walter venind acasă, mai devreme ca de obicei, îl pofti să rămână la cină. Se întâmplă un incident ciudat. Sorbiseră supa şi mâncaseră peştele, după care o dată cu puiul fript, *boy*-ul îi dădu lui Kitty o salată verde proaspătă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, doar n-ai s-o mănânci, strigă Waddington când o văzu pe Kitty că ia din salată.

— Ba da, mâncam salată în fiecare seară.

— Soţiei mele îi place, zise Walter.

I se dădu platoul lui Waddington, dar el clătină din cap.

— Mulţumesc foarte mult, dar eu nu am intenţia să mă sinucid tocmai acum.

Walter zâmbi întunecat şi se servi cu salată. Waddington nu mai spuse nimic, de fapt deveni ciudat de tăcut şi imediat după cină plecă.

Era adevărat că mâncau salată în fiecare seară. La două zile după ce sosiseră, bucătarul, în nepăsarea lui, le servise salată şi Kitty, fără să se gândească mâncase din ea. Walter se aplecă repede spre ea.

— N-ar trebui să mănânci. *Boy*-ul e total nebun dacă ne serveşte salată.

— De ce n-ar trebui? întrebă Kitty.

Şi calmă, începu să mănânce din salată. Nici ea nu ştia ce intenţie de bravadă îi venise aşa, deodată. Se uită ţintă la Walter cu o privire batjocoritoare. I se părea că a devenit cam palid, dar când i se oferi salată luă şi el. Bucătarul, văzând că n-au refuzat-o, le servea salată în fiecare zi şi în fiecare zi, înfruntând moartea, ei o mâncau. Era absurd să înfrunţi asemenea riscuri. Kitty, terorizată de ideea bolii, mânca salată cu sentimentul că se răzbună astfel cu răutate nu numai pe Walter, ci că îşi bate joc de propriile ei temeri disperate.

XXXVIII

A DOUA ZI DUPĂ-AMIAZĂ Waddington veni la *bungalow* şi după câtva timp o întrebă pe Kitty dacă n-ar vrea să meargă să se plimbe. Nu ieşise din casă de când sosise, aşa că fu bucuroasă să meargă.

— Nu sunt prea multe locuri unde să te plimbi, zise Waddington. O să mergem spre culmea dealului.

— A, da, acolo unde este porticul. L-am zărit de multe ori de pe terasă.

Unul dintre *boy* le deschise poarta grea şi o porniră pe o potecă înecata în praf. Abia făcură câţiva paşi şi Kitty apucându-l de braţ pe Waddington scoase un ţipăt de spaimă.

— Priveşte!

— Ce s-a întâmplat?

Jos, lângă peretele care înconjura curtea locuinţei, un bărbat zăcea pe spate, cu picioarele desfăcute şi cu braţele întinse deasupra capului. Era îmbrăcat în hainele albastre, zdrenţuite şi peticite ale cerşetorilor şi-n cap avea un smoc de păr.

— Parc-ar ţi mort, bolborosi Kitty.

— E mort. Să mergem, mai bine te-ai uita în altă parte. Am să le spun să-l ia de aici când ne vom întoarce.

Kitty tremura însă atât de tare încât nu era în stare să facă un pas.

— N-am văzut niciodată un om mort.

— Ar trebui să te grăbeşti să te obişnuieşti cu asta, fiindcă ai să vezi o mulţime înainte de a pleca din locurile astea vesele.

O luă de braţ şi merseră aşa câtva timp fără să scoată nici un cuvânt.

— A murit de holeră? întrebă ea în cele din urmă.

— Cred că da.

Urcară pe deal până la portic. Era bogat împodobit cu tot felul de chipuri dăltuite în lemn. Fantastic şi ironic, porticul stătea în locurile acelea asemeni unei pietre de hotar. Se aşezară pe soclul porticului, cu faţa spre podişul larg. Dealul era presărat peste tot cu movilele verzi ale mormintelor risipite fără nici o rânduială, în aşa fel încât aveai impresia că sub pământ morţii trebuie să se înghesuie unul în altul. Aleea şerpuia printre lanurile verzi de orez. Un băieţaş călare pe grumazul unui bivol se îndrepta agale spre casă şi trei ţărani cu pălării mari de paie trecură clătinându-se într-o parte şi-n alta sub poverile pe care le duceau în spate. După căldura zilei era plăcut să stai acolo în adierea uşoară a serii şi orizontul larg al locurilor pogora asupra sufletului chinuit o melancolie liniştitoare. Lui Kitty însă nu-i putea pieri din minte imaginea cerşetorului mort.

— Cum poţi vorbi şi râde şi bea whisky când oamenii mor în jurul

dumitale? îl întrebă ea deodată pe Waddington.

Fără să-i răspundă, Waddington se întoarse, o privi şi apoi îi atinse braţul.

— Locul acesta nu-i pentru o femeie, zise el pe un ton grav. De ce nu pleci?

Kitty îl privi pieziş, pe sub genele ei lungi şi umbra unui surâs îi trecu pe buze.

— În împrejurările de faţă m-am gândit că locul unei soţii e alături de bărbatul ei.

— Când mi-au telegrafiat că vii cu Fane, am fost uluit, după aceea m-am gândit că ai fost poate infirmieră şi chestii din astea erau necesare. Mă aşteptam să fii una din acele femele cu faţa mohorâtă care-ţi fac viaţa amară când eşti în spital. Când am intrat în *bungalow* şi te-am văzut şezând şi odihnindu-te, am rămas paf. Arătai foarte plăpândă, palidă şi obosită.

— Cred că nu te aşteptai să arăt cum nu se poate mai bine după nouă zile de drum.

— Şi acum arăţi slăbită, palidă şi obosită şi dacă-mi dai voie să o spun, disperat de nefericită.

Kitty se înroşi fără să vrea, dar fu totuşi în stare să izbucnească într-un hohot de râs care păru destul de vesel.

— Îmi pare rău că nu-ţi place cum arăt. Singurul motiv pentru care par nefericită e că de când am avut doisprezece ani am ştiut că am un nas puţin cam prea mare. Dar o durere secretă când e cultivată cu pricepere e cea mai bună poză, nici n-ai idee câţi tineri drăguţi au dorit să mă consoleze.

Ochii albaştri, scânteietori ai lui Waddington se opriră asupra ei şi Kitty îşi dădu seama că nu crede nici un cuvânt din ce-i spusese. Nu-i păsa prea mult din moment ce se făcea că o crede.

— Ştiam că nu sunteţi căsătoriţi de prea multă vreme şi am ajuns la concluzia că dumneata şi bărbatul dumitale sunteţi îndrăgostiţi nebuneşte unul de celălalt. N-am putut crede că el a vrut să vii aici, dar că probabil dumneata ai refuzat categoric să rămâi acasă.

— O explicaţie foarte rezonabilă, spuse ea pe un ton glumeţ.

— Da, dar nu e cea adevărată.

Aştepta să continue, temându-se de ce avea să urmeze, pentru că ştia bine cât de perspicace era şi îşi dădea seama că nu şovăia niciodată să-şi spună părerea, dar nu era în stare să reziste dorinţei de a-l auzi vorbind despre ea.

— N-am crezut nici o secundă că dumneata îţi iubeşti bărbatul. Cred că nu-ţi place şi n-aş fi surprins dacă l-ai urî. În orice caz însă sunt cu totul sigur că ţi-e teamă de el.

O clipă, Kitty se uită în depărtare. Nu voia să-i arate lui Waddington că o afecta vreun lucru din ce-i spusese.

— Am o oarecare bănuială că nu-ţi place prea mult bărbatul meu, zise ea cu o ironie calmă.

— Îl respect. E om de caracter şi e inteligent şi asta, pot să ţi-o spun, e o combinaţie foarte neobişnuită. Nu cred că ştii ce face aici, fiindcă nu cred că e foarte vorbăreţ când e cu dumneata. Dacă există un om care ar putea să pună capăt acestei îngrozitoare epidemii, apoi el este acela. Îngrijeşte pe cei bolnavi, ia măsuri să se cureţe oraşul, încearcă să purifice apa de băut. Nu-i pasă unde se duce şi ce face. Îşi riscă viaţa de douăzeci de ori pe zi. L-a băgat în buzunar pe colonelul Yu şi l-a făcut să-i pună soldaţii săi la dispoziţie. I-a insuflat chiar puţin curaj şi magistratului şi bătrânul încearcă într-adevăr să facă ceva. Maicile de la mânăstire îl socotesc un erou.

— Dumneata nu?

— La urma urmei asta nu e treaba lui, nu? E bacteriolog. Nu l-a chemat nimeni să vină aici. Nu-mi face impresia că e împins de milă faţă de toţi aceşti muribunzi. Watson era deosebit. El iubea rasa umană. Deşi era misionar, pentru el n-avea nici o importanţă dacă erau creştini, budişti sau confucianişti, toţi erau fiinţe omeneşti. Bărbatul dumitale n-a venit aici pentru că i-ar păsa cumva dacă o mie de oameni vor muri de holeră, nu se află aici nici de dragul ştiinţei. Atunci de ce a venit?

— Întreabă-l pe el.

— Mă interesează să vă văd împreună. Mă întreb uneori cum vă purtaţi când sunteţi singuri. Când sunt şi eu jucaţi amândoi teatru şi jucaţi al dracului de prost, zău aşa. Nici unul din voi n-ar căpăta nici treizeci de şilingi pe săptămâna într-o trupă ambulantă, dacă asta-i tot ce ştiţi să faceţi.

— Nu ştiu ce vrei să spui, zâmbi Kitty, încercând să păstreze un aer de frivolitate care ştia că nu poate să-l înşele.

— Eşti o femeie foarte frumoasă. E ciudat că bărbatul dumitale nu se uită niciodată la dumneata. Când îţi vorbeşte parcă n-ar fi glasul lui, ci al altcuiva.

— Crezi că nu mă iubeşte? întrebă Kitty încet, cu glasul răguşit, părăsindu-şi deodată aerul ei uşuratic.

— Nu ştiu. Nu ştiu dacă nu-i inspiri o asemenea repulsie încât când e lângă dumneata i se face pielea ca de găină ori dacă e mistuit de o dragoste pe care, dintr-un motiv oarecare, nu-şi îngăduie să ţi-o arate. M-am întrebat dacă n-aţi venit aici amândoi ca să vă sinucideţi.

Kitty observase privirea speriată şi mai apoi căutătura aceea scrutătoare pe care le-o aruncase Waddington, când se întâmplase povestea cu salata.

— Cred că dai prea multă importanţă câtorva fire de salată, spuse ea cu oarecare seriozitate. Se ridică. Nu mergem acasă? Sunt sigură că ai vrea să bei un whisky.

— Nu eşti o eroină în nici un caz. Ţi-e teamă de moarte. Eşti sigură că nu vrei să pleci de aici?

— Şi ce ai dumneata cu treaba asta?

— Te voi ajuta.

— Şi dumneata ai căzut victimă durerii mele ascunse? Uită-te la profilul meu şi spune-mi dacă nasul nu mi-e puţin cam prea lung…

Waddington o privi meditativ, cu lucirea aceea ironică şi maliţioasă în ochii lui scânteietori, amestecată de această dată, cu o umbră, ca aceea a unui copac de pe malul unui râu care se oglindeşte în apă, o expresie de neobişnuită duioşie. Zărind-o, lui Kitty îi veniră deodată lacrimile în ochi.

— Trebuie să rămâi?

— Da.

Trecură pe sub porticul fastuos şi coborâră dealul. Când ajunseră în faţa casei zăriră trupul cerşetorului mort. Waddington o luă de braţ, dar Kitty se desprinse. Rămase locului.

— Nu e groaznic?

— Ce? Moartea?

— Da. Face că tot restul să pară cumplit de neînsemnat. Nu mai arată a om. Când te uiţi la el abia poţi crede că a fost vreodată viu. Îţi vine greu să-ţi închipui că nu cu foarte mulţi ani în urmă a fost şi el un băieţaş care fugea în josul dealului şi se juca cu zmeul.

Nu-şi putu stăpâni hohotul de plâns care o înăbuşea.

XXXIX

CÂTEVA ZILE MAI TÂRZIU, Waddington, stând de vorbă cu Kitty, cu un pahar mare de whisky în mână, începu să-i povestească despre mânăstire.

— Maica stareţă e o femeie remarcabilă, zise el. Surorile îmi spun că se trage dintr-una din cele mai mari familii din Franţa, dar nu spun care; maica stareţă nu vrea, zic ele, să se vorbească despre ea.

— De ce n-o întrebi dacă te interesează atâta, zâmbi Kitty.

— Dacă ai cunoaşte-o ţi-ai da seama că e imposibil să-i pui vreo întrebare indiscretă.

— Trebuie într-adevăr să fie remarcabilă dacă poate să-ţi inspire tocmai dumitale teamă…

— Sunt purtătorul unui mesaj de-al ei. M-a rugat să-ţi spun că, deşi s-ar putea să nu doreşti să te aventurezi chiar în focarul epidemiei, i-ar face o mare plăcere să-ţi arate mânăstirea.

— E foarte drăguţ din partea ei. N-aş fi crezut că are habar de existenţa mea.

— I-am vorbit de dumneata; mă duc pe acolo de vreo două-trei ori pe săptămână să văd dacă nu pot să le ajut cu ceva şi aş îndrăzni să spun că şi bărbatul dumitale le-a spus ceva de dumneata. Trebuie să fii pregătită să descoperi că au o admiraţie nemărginită pentru el.

— Eşti catolic?

Privirea lui maliţioasă sclipi şi obrazul lui mic şi caraghios se încreţi de râs.

— De ce te hlizeşti la mine? întrebă Kitty.

— Ar putea veni ceva bun din Galileea? Nu, nu sunt catolic. Mă consider credincios al religiei anglicane, ceea ce, presupun, e un mod inocent de a spune că nu crezi foarte tare în ceva… Când maica stareţă a venit aici, acum zece ani, a adus cu ea zece călugăriţe din care au rămas în viaţă doar trei. După cum vezi, Mei-tan-fu, chiar în cele mai bune perioade, nu e o localitate climaterică. Maicile trăiesc chiar în mijlocul oraşului, în cartierul cel mai sărac, lucrează din greu şi n-au niciodată vacanţă.

— Şi acum sunt numai trei şi maica stareţă?

— O, nu, altele le-au luat locul. Acum sunt şase. Când a murit una, la începutul epidemiei de holeră, au venit alte două de la Canton.

Kitty tremură uşor.

— Ţi-e rece?

— Nu, a trecut doamna cu coasa…

— Când pleacă din Franţa, călugăriţele pleacă pentru totdeauna. Nu sunt că misionarii protestanţi, care au din când în când câte un an de concediu. Întotdeauna m-am gândit că asta trebuie să fie cel mai

greu lucru pentru ele. Noi englezii nu suntem foarte strâns legaţi de pământul pe care ne-am născut, putem să ne simţim ca acasă în orice parte a lumii, dar francezii sunt legaţi de ţara lor aproape în mod fizic. Nu se simt prea în largul lor când sunt plecaţi din ţară. Întotdeauna mi s-a părut foarte emoţionant că femeile acestea fac tocmai acest sacrificiu.

Kitty îl privi cu răceală. Nu putea înţelege deloc emoţia cu care vorbea omuleţul acela şi se întreba dacă nu era cumva o poză. Băuse destul de mult whisky şi probabil că nu era chiar treaz.

— Vino să vezi singură, spuse el zâmbind ironic şi ghicindu-i imediat gândurile. Nu-i chiar atât de riscant pe cât ar fi dacă ai mânca o roşie.

— Dacă dumitale nu ţi-e teamă, atunci nu văd de ce ar trebui să-mi fie mie.

— Cred că te va amuza. E ca un colţişor din Franţa.

XL

TRAVERSARĂ FLUVIUL CU UN sampan. La debarcader o lectică o aştepta pe Kitty care fu purtată pe deal până la stăvilar. De acolo *coolies* veneau şi luau apă din fluviu şi se agitau încolo şi încoace cu găleţile lor mari, purtate pe umeri şi agăţate de cobiliţe, stropind drumul şi împroşcându-l cu apă de parcă ar fi plouat cu găleata. Purtătorii lecticii lui Kitty îi îndemnară pe *coolies* cu strigăte scurte şi ascuţite să le facă loc să treacă.

— Fireşte, toată viaţa economică e paralizată, zise Waddington mergând alături de lectică. În condiţii normale trebuie să te lupţi să-ţi faci drum printre *coolies* care duc şi aduc tot felul de poveri de la şi către joncile de pe fluviu.

Strada era îngustă şi întortocheată şi Kitty nu-şi dădu deloc seama încotro se îndrepta. Multe din prăvălii erau închise. În timpul călătoriei sale se obişnuise cu murdăria străzilor, dar aici gunoaiele se adunaseră de săptămâni, lături şi resturi de tot felul şi mirosul era atât de cumplit, încât trebui să-şi ţină batista la nas. Trecând prin oraşele acelea ciudate fusese stânjenită de privirile stăruitoare cu care o urmăreau oamenii, dar acum nu-i aruncau decât o privire indiferentă. Trecătorii, mai curând rari şi nu ca de obicei îmbulzindu-se, păreau preocupaţi de treburile lor. Erau speriaţi şi fără vlagă. Din când în când, trecând pe lângă vreo casă auzea bătaia gongurilor şi vaierul ascuţit al unor instrumente necunoscute, îndărătul acelor uşi murise cineva.

— Am ajuns, spuse în cele din urmă Waddington.

Lectica fu aşezată jos în faţa unei intrări, deasupra căreia se înălţa o cruce. Când coborî clin lectică, privirile lui Kitty se opriră pe zidul prelung şi alb. Waddington sună.

— Nu trebuie să te aştepţi la ceva măreţ, ştii, sunt teribil de sărace.

Uşa fu deschisă de către o fetiţă chinezoaică şi după ce Waddington îi spuse câteva cuvinte, ea îi conduse într-o cămăruţă, aflată de o parte a coridorului. Înăuntru era o masă mare acoperită cu o muşama în carouri. În jurul pereţilor erau aşezate scaune ţepene şi într-un colţ al camerei o statuie de ghips a Sfintei Fecioare. În clipa următoare intră în cameră o călugăriţă scundă şi dolofană, cu o faţă comună, cu obraji roşii şi ochi veseli. Waddington, care i-o prezentă pe Kitty, îi spusese sora St. Joseph.

— *C' est la dame du docteur?*[2] întrebă ea, zâmbind încântată, apoi adăugă că maica stareţă va veni imediat.

Sora St. Joseph nu vorbea engleza şi franceza lui Kitty era nesigură, dar Waddington, vorbind fluent, volubil şi incorect, trântea tot felul de remarci glumeţe, care o făceau pe simpatica maică să se

cutremure de râs. Hohotele ei vesele şi spontane o uimiră foarte tare pe Kitty care-şi închipuia că maicile erau întotdeauna grave şi această veselie dulce şi copilărească o mişcă.

XLI

UŞA ŞE DESCHISE, ÎN ÎNCHIPUIREA lui Kitty nu într-un mod firesc, ci ca şi cum s-ar fi întors singură în balamale şi maica stareţă intră în cameră. Rămase o clipă în prag şi un zâmbet grav se schiţă pe buzele ei când o văzu pe sora care râdea şi când se uită la obrazul încreţit ca de clovn al lui Waddington. Apoi făcu câţiva paşi şi-i întinse mâna lui Kitty.

— Doamna Fane? Vorbea engleza cu un accent străin, foarte apăsat, dar cu o pronunţare corectă şi schiţă o vagă înclinare. E o mare plăcere pentru mine să cunosc pe soţia bunului şi bravului nostru doctor.

Kitty îşi dădu seama că stareţa o privea cu atenţie măsurând-o îndelung şi fără stânjenire. Făcea asta atât de deschis, încât nu părea nepoliticoasă, simţeai că era vorba de o femeie a cărei treabă era să-şi formeze o opinie despre ceilalţi oameni şi căreia nu-i trecuse niciodată prin minte să folosească vreun subterfugiu pentru a ajunge aici. Cu demnă amabilitate le făcu semn oaspeţilor să ia loc şi se aşeză şi ea. Sora St. Joseph, tăcută, dar zâmbitoare, stătea alături de stareţă.

— Ştiu că vouă englezilor, vă place ceaiul, spuse maica stareţă; să mă scuzaţi însă dacă va fi servit cum se serveşte pe aici. Ştiu că domnul Waddington preferă whiskyul, mi-e teamă însă că nu-i pot oferi whisky.

Zâmbi şi în privirea gravă a stareţei trecu o licărire de ironie.

— *O, ma mére,* vorbiţi de parcă aş fi un beţiv învederat.

— Aş vrea să pot spune că nu beţi deloc, domnule Waddington.

— În orice caz pot spune că nu beau niciodată decât peste măsură.

Maica stareţă râse şi traduse, în franceză, surorei St. Joseph uşuratica replică. Se uită lung şi prietenos la Waddington.

— Trebuie să fim îngăduitori cu domnul Waddington fiindcă de două sau trei ori, când n-am avut nici un ban şi nu ştiam cu ce să ne hrănim orfanii, el ne-a venit în ajutor.

Fata care le deschisese uşa intră cu o tavă pe care se aflau câteva ceşti chinezeşti, un ceainic şi o farfurioară cu prăjituri franţuzeşti numite madlene.

— Vă rog să gustaţi din madlene, spuse stareţa, fiindcă sora St. Joseph le-a făcut azi-dimineaţă, special pentru dumneavoastră.

Vorbiră despre lucruri banale. Maica stareţă o întrebă pe Kitty de cât timp venise în China şi dacă drumul până la Hong Kong o obosise foarte mult. O întrebă dacă fusese în Franţa şi dacă la Hong Kong climatul nu i se părea prea greu de suportat. Conversaţia prietenoasă, dar oarecare, avea o deosebită savoare din cauza împrejurărilor în care se desfăşura. Camera era foarte liniştită şi cu greu îţi venea a

crede că te afli în mijlocul unui oraş foarte populat. Acolo domnea, pacea. Şi totuşi, de jur-împrejur epidemia bântuia cu furie şi oamenii, înspăimântaţi şi neliniştiţi, erau ţinuţi în frâu de voinţa de fier a unui soldat care era mai curând un brigand. În mânăstire infirmeria era plină de soldaţi bolnavi şi muribunzi şi un sfert din orfanii îngrijiţi de călugăriţe muriseră.

Kitty, impresionată nici ea nu prea ştia de ce, se uita cu atenţie la femeia cu aerul grav care-i punea aceste întrebări plicticoase. Era îmbrăcată în alb şi singura pată de culoare pe veşmântul ei era inima roşie care-i ardea ca o flacără pe piept. Era o femeie între două vârste, trebuia să fi avut patruzeci sau cincizeci de ani, era greu de precizat, deoarece i se zăreau puţine cute pe obrazul neted şi palid, şi-ţi făcea impresia că era departe totuşi de a fi tânără mai cu seamă, după felul demn în care se purta, după siguranţa şi după gingăşia mâinilor frumoase şi totuşi puternice. Avea un obraz prelung, o gură mare cu dinţi egali şi mari: nasul, deşi nu prea mic, era delicat şi sensibil, însă ochii, de sub sprâncenele subţiri şi negre, dădeau feţei sale un aer intens şi tragic. Avea ochi foarte mari şi negri şi deşi nu erau tocmai reci, prin fermitatea lor calmă, erau ciudat de dominatori. Primul gând care-ţi trecea prin minte când o priveai pe maica stareţă era că trebuie să fi fost frumoasă în tinereţe şi apoi îţi dădeai seama că frumuseţea acestei femei, datorită caracterului, sporise cu anii. Glasul ei era profund, coborât şi stăpânit şi indiferent dacă vorbea franceza sau engleza, vorbea rar. Dar lucrul cel mai izbitor la ea era aerul de autoritate atenuată de milostenia creştină; simţeai la ea obişnuinţa de a comanda. Să fie ascultată i se părea firesc, dar primea ascultarea cu umilinţă. Kitty bănuia totuşi că în ciuda comportării ei austere avea o îngăduinţă omenească faţă de slăbiciunea umană. Şi era imposibil să-i vezi zâmbetul grav cu care-l asculta pe Waddington, spunând netulburat tot felul de prostii şi să nu fii sigur că avea un pronunţat simţ al ridicolului.

Dar era altceva la ea, o anume însuşire de care Kitty îşi dădea într-un fel seama, dar pe care nu izbutise s-o definească. Ceva care, în ciuda cordialităţii maicii stareţe şi a desăvârşitelor ei maniere, o făcea pe Kitty să se simtă ca o şcolăriţă stângace şi o ţinea la distanţă.

XLII

— *MONSIEUR NE MANGE RIEN*[3] spuse sora St. Joseph.

— Gustul domnului Waddington este ruinat de bucătăria manciuriană, remarcă maica stareţă.

Zâmbetul dispăru de pe faţa sorei St. Joseph şi expresia obrazului ei deveni uşor afectată. Waddington, cu o lucire poznaşă în ochi, luă încă o prăjitură. Kitty nu-şi dădea seama ce se întâmpla.

— Ca să vă dovedesc cât de nedreaptă sunteţi, *ma mére,* îmi voi strica pofta pentru excelenta cină care mă aşteaptă.

— Dacă doamna Fane ar dori să viziteze mânăstirea, mi-ar face plăcere să i-o arăt. Zâmbind dezaprobator, maica stareţă se întoarse spre Kitty. Îmi pare rău că o vizitaţi când totul este în neorânduială. Avem atât de mult de lucru şi atât de puţine surori ca să puteam face tot ce trebuie… Colonelul Yu a stăruit să punem infirmeria noastră la dispoziţia soldaţilor bolnavi şi a trebuit să transformăm *le refectoire*[4] în infirmerie pentru orfanii noştri.

Se opri în prag ca să-i facă lui Kitty loc să treacă şi împreună o porniră de-a lungul coridoarelor albe şi răcoroase, urmate de sora St. Joseph şi de Waddington. Intrară întâi într-o încăpere mare şi goală în care mai multe fete chinezoaice lucrau la nişte broderii foarte complicate. Când vizitatorii intrară în cameră fetele se ridicară în picioare şi maica stareţă îi arătă lui Kitty diferite modele de broderie.

— Continuăm să facem treaba asta, în ciuda epidemiei fiindcă le abate gândurile de la pericolul îmbolnăvirii.

Intrară apoi într-o altă cameră în care fete mai tinere coseau, tiveau, sau însăilau şi apoi într-o cameră unde erau numai copii mici supravegheaţi de o novice chinezoaică. Se jucau zgomotos şi când maica stareţă intră, se îngrămădiră în jurul ei; câte doi-trei ţânci, cu ochii şi părul negru, o apucară de mână şi se ascunseră în poalele rochiei sale. Un zâmbet de încântare îi lumină faţa gravă şi ea îi mângâie dojenindu-i cu vorbe blânde pe care Kitty, deşi nu ştia chineza, îşi dădea seama că sunau asemeni unor alintări. Se înfioră o clipă, deoarece în micile lor uniforme, slabi, cu pielea lividă, cu nasul turtit, i se păreau tare ciudaţi. Maica stareţă stătea printre ei asemeni Milosteniei însăşi. Când voi să plece, copiii nu o lăsară şi se agăţară de fusta ei aşa că, zâmbind mustrător, trebui să întrebuinţeze cu blândeţe forţa ca să se elibereze. Copiilor în orice caz nu li se păru deloc înfricoşătoare această mare doamnă.

— Ştiţi, desigur, spuse ea, în timp ce treceau pe un alt coridor, că aceşti copii sunt orfani doar în sensul că părinţii au vrut să scape de ei. Le dăm ceva bani pentru fiecare copil pe care ni-l aduc, altfel nici nu s-ar osteni să vină aici şi pur şi simplu i-ar arunca. Se întoarse către

soră. Astăzi a venit vreunul? întrebă ea.

— Patru.

— Acuma, cu epidemia de holeră, sunt mai doritori ca oricând să nu fie împovăraţi de fete care nu le sunt de nici un folos.

Îi arătă lui Kitty dormitoarele şi apoi trecură pe lângă o uşă pe care era scris cuvântul *infirmerie.* Kitty auzi gemete şi strigăte puternice şi tot felul de sunete scoase de nişte oameni care se chinuiau.

— Nu vă voi arăta infirmeria, spuse maica stareţă, cu glasul liniştit. Nu e un lucru pe care să vrei să-l vezi. – Un gând îi trecu prin minte. – Mă întreb dacă doctorul Fane e aici.

O privi întrebător pe soră şi ea, cu un zâmbet vesel pe faţă, deschise uşa şi se strecură înăuntru. Când uşa se deschise şi astfel putu să audă şi mai bine tumultul groaznic dinăuntru, Kitty se dădu înapoi. Sora St. Joseph se întoarse.

— Nu e, a fost şi nu revine decât mai târziu.

— Ce se aude cu bolnavul de la numărul şase?

— *Pauvre garçon*, a murit.[5]

Maica stareţă îşi făcu cruce şi buzele i se mişcară într-o rugăciune scurtă şi tăcută.

Trecură printr-o curte şi privirea lui Kitty căzu asupra a două forme prelungi care zăceau una lângă alta, pe jos, acoperite cu o pânză de bumbac albastră. Maica stareţă se întoarse către Waddington.

— Avem atât de puţine paturi, încât trebuie să punem câte doi bolnavi într-un pat şi în clipa în care moare unul, trebuie să-l scoatem imediat afară ca să facem loc altuia. Îi zâmbi însă lui Kitty. – Acum o să vă arătăm capela. Suntem foarte mândri de ea. Unul dintre prietenii noştri din Franţa ne-a trimis de puţină vreme o statuie a Sfintei Fecioare în mărime naturală.

XLIII

CAPELA NU ERA ALTCEVA DECÂT O încăpere joasă şi prelungă cu pereţii văruiţi în alb şi cu mai multe şiruri de bănci de brad. Într-un capăt al încăperii se ridica altarul în faţa căruia era statuia făcută din ghips, zugrăvită în culori ţipătoare. Statuia arăta foarte nouă, lucioasă şi bătătoare la ochi. În spatele ei era o pictură în ulei înfăţişând Răstignirea şi pe cele două Marii la picioarele Crucii în atitudini de exagerată îndurerare. Desenul era foarte prost făcut şi petele întunecate de culoare erau aşternute pe pânza de un ochi care habar n-avea de ceea ce înseamnă frumuseţea culorii. Pe pereţi erau pictate de aceeaşi mână neinspirată scene ale Calvarului. Capela era urâtă şi decoraţia de prost-gust.

Călugăriţele intrând în capelă îngenunchează ca să se roage şi apoi ridicându-se, maica stareţă începu să-i vorbească lui Kitty.

— Tot ce se poate sparge când ajunge aici, e spart, dar statuia care ne-a fost dăruită de către binefăcătorul nostru a venit de la Paris fără nici cea mai mică zgârietură. Fără îndoială că e vorba de un miracol…

O lucire maliţioasă sclipi în ochii lui Waddington, dar omul îşi ţinu gura.

— Altarul şi scenele Calvarului au fost pictate de una dintre surorile noastre, sora St. Anselme. Maica stareţă îşi făcu cruce. Era o adevărată artistă. Din nefericire a căzut victimă epidemiei. Nu sunteţi de părere că sunt foarte frumoase?

Kitty bâigui că da. În faţa altarului erau aşezate buchete de flori de hârtie şi sfeşnicele erau dezolant de împodobite.

— Avem cinstea de a păstra aici Sfânta împărtăşanie.

— Da? spuse Kitty neînţelegând despre ce e vorba.

— În tot timpul acestor teribile greutăţi ne-a fost de un mare ajutor.

Ieşiră din capelă şi se întoarseră în încăperea unde fuseseră la început.

— Înainte de a pleca nu aţi dori să vedeţi pruncii aduşi azi-dimineaţă?

— Da, foarte mult.

Maica stareţă îi conduse într-o cămăruţă aflată de cealaltă parte a coridorului. Pe o masă, sub un cearşaf, se zvârcolea ceva într-un mod ciudat. Sora trase cearşaful şi descoperi patru prunci micuţi şi goi. Erau foarte roşii şi dădeau neobosit şi caraghios din mâini şi din picioare; feţele lor cât pumnul erau agitate de strâmbături stranii şi totuşi era ceva neobişnuit de mişcător în înfăţişarea lor. Maica stareţă se uita la ei cu un zâmbet amuzat pe buze.

— Par foarte vioi. Uneori îi aduc doar ca să moară aici. Desigur,

noi îi botezăm de îndată ce vin.

— Soţului doamnei o să-i placă, spuse sora St. Joseph. Cred că se poate juca ore întregi cu pruncii aceştia. Când încep să plângă, el îi ia şi-i ţine în braţe şi ei încep să râdă de bucurie.

După aceea Kitty şi Waddington se pomeniră la uşă. Kitty mulţumi cu seriozitate maicii stareţe pentru osteneala pe care şi-o dăduse cu ei. Călugăriţa se înclină cu un aer de superioritate demnă şi amabilă în acelaşi timp.

— Mi-a făcut o mare plăcere. Nu ştiţi cât de binevoitor a fost soţul dumneavoastră faţă de noi şi cât de mult ne-a ajutat. Sunt bucuroasă că aţi venit şi dumneavoastră cu el. Când se întoarce acasă trebuie să fie o mare mângâiere să vă vadă aici cu dragostea şi cu… şi cu obrazul dumneavoastră dulce. Trebuie să aveţi grijă de el şi să nu-l lăsaţi să lucreze prea mult. Trebuie să-l îngrijiţi de dragul nostru, al tuturora.

Kitty roşi. Nu ştia ce să spună. Maica stareţă o ţinea de mână şi în acest timp Kitty simţea ochii aceia reci şi gânditori care o priveau cu detaşare şi totuşi cu ceva care părea a fi o profundă înţelegere.

Sora St. Joseph închise uşa după ei şi Kitty urcă în lectică. Se întoarseră pe aceleaşi străzi înguste şi întortocheate. Waddington făcu o remarcă întâmplătoare; Kitty nu răspunse. Waddington se uită spre ea, dar perdelele lecticii erau trase şi n-o putu vedea, îşi continuă drumul în tăcere. Dar când ajunseră la fluviu şi ea coborî din lectică, spre surprinderea lui din ochii femeii lacrimile curgeau şiroaie.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el, cu obrazul încreţit de o expresie de îngrijorare.

— Nimic. Kitty încercă să zâmbească. Prostii…

XLIV

SINGURĂ DIN NOU ÎN SALONUL mizer al misionarului mort, întinsă în şezlongul din faţa ferestrei, privind cu ochi distraţi templul de peste fluviu (acum, la căderea serii din nou aerian şi atrăgător), Kitty încerca să pună ordine în sentimentele care o frământau. N-ar fi crezut niciodată că vizita această la mânăstire ar putea-o mişca până într-atâta. Se dusese acolo din curiozitate. N-avea ce să facă şi după ce privise atât de multe zile oraşul de peste ape înconjurat de ziduri, n-ar fi refuzat să vadă, fie şi în treacăt, străzile lui pline de mister. Dar o dată în interiorul mânăstirii i se păruse a fi pătruns într-o altă lume care în chip ciudat nu era localizată nici în spaţiu şi nici în timp. Acele camere goale şi coridoare albe, austere şi simple păreau a fi însufleţite de ceva îndepărtat şi tainic. Capela aceea mică, atât de urâtă şi de vulgară, care prin însăşi lipsa ei de rafinament îţi inspira milă, avea ceva pe care nu-l găseai în măreţia unei catedrale, cu toate vitraliile şi picturile ei: era foarte umilă şi evlavia cu care fusese împodobită, afecţiunea cu care era înconjurată, îi dăruiseră o delicată frumuseţe spirituală. Felul metodic în care treburile mânăstirii fuseseră îndeplinite în timpul epidemiei dovedeau un calm în faţa primejdiei şi un simţ practic, aproape ironic, atât era de prozaic, care se arătau a fi profund impresionante. În auzul lui Kitty mai vibrau încă sunetele înspăimântătoare pe care le auzise când, pentru o clipă, sora St. Joseph deschisese uşa infirmierei.

Modul în care vorbiseră despre Walter era neobişnuit. Mai întâi sora şi apoi maica stareţă, iar tonul cu care-l lăudaseră suna foarte afectuos. Şi, lucru ciudat, fusese încercată de un uşor fior de mândrie când văzuse că-l preţuiesc atât de mult. Şi Waddington îi vorbise de unele din lucrurile pe care le făcea Walter; dar călugăriţele nu lăudau numai priceperea sa (în Hong Kong ştia că era socotit ca un om inteligent), vorbeau în acelaşi timp de grijă şi de delicateţea sa. Desigur că putea fi foarte atent. Cel mai mult se vădea acest lucru când erai bolnav. Era prea inteligent ca să te exaspereze şi mângâierile lui erau plăcute, calme şi liniştitoare. Prin cine ştie ce fel de magie părea a fi în stare să-ţi potolească suferinţa prin simpla sa prezenţă. Ştia că n-avea să mai vadă în ochii lui acea privire de afecţiune cu care odată era atât de obişnuită încât o găsea exasperantă. Ştia acum cât de uriaşă era capacitatea lui de a iubi; într-un mod oarecum ciudat, el şi-o revărsa asupra acelor bolnavi nenorociţi care n-aveau pe nimeni altcineva la care să se uite. Nu era geloasă, dar simţea parcă un gol în suflet; era ca şi cum un sprijin cu care se obişnuise atât de mult încât nici să nu-i mai simtă prezenţa îi fusese deodată retras, aşa că acum se clătina într-o parte şi-ntr-alta ca un obiect lipsit de reazem.

Nu simţea decât dispreţ faţă de ea însăşi pentru că în trecut îl dispreţuise pe Walter. El trebuie să fi ştiut cum îl privea şi-i acceptase aprecierea fără nici un resentiment. Era o proastă şi el o ştia, dar fiindcă o iubea asta nu avea pentru el nici o importanţă. Acum nu-l mai ura, nu era supărată, ci se gândea la el cu teamă şi nedumerire. Nu putea să nu recunoască însuşirile lui deosebite, uneori se gândea chiar că posedă o ciudată şi neatrăgătoare măreţie; era curios aşadar că nu-l putea iubi în timp ce iubea încă un om a cărui nimicnicie îi era atât de clară. După multă gândire, în tot cursul acestor zile lungi ajunsese să-şi dea seama bine câte parale făcea Charlie Townsend; era un tip comun şi însuşirile lui erau de duzină. O, numai de-ar fi putut să-şi smulgă din inimă iubirea care mai stăruia în sufletul ei! Încerca să nu se gândească la el.

Şi Waddington avea o părere foarte bună despre Walter. Numai ea singură fusese oarbă şi nu-i văzuse meritele. De ce? Din cauză că el o iubea şi ea nu-l iubea. Ce anume în sufletul omenesc te face să dispreţuieşti un om fiindcă te iubeşte? Dar Waddington îi mărturisise că nu-i plăcea Walter. Bărbaţii nu-l simpatizau. Era limpede că cele două călugăriţe aveau pentru el un sentiment care se aseamănă foarte mult cu afecţiunea. Cu femeile era altfel, în ciuda timidităţii simţeai la el o fermecătoare duioşie.

XLV

DAR, ÎN CEA MAI MARE MĂSURĂ, O mişcaseră călugăriţele. Mai întâi sora St. Joseph, cu faţa ei veselă şi obrajii rumeni ca mărul; ea era una din grupul acela restrâns care venise în China în urmă cu zece ani împreună cu maica stareţă şi care-şi văzuse tovarăşele murind una după alta din cauza bolii, a lipsurilor şi a dorului de casă şi totuşi rămăsese veselă şi fericită. Ce anume o făcea să aibă această fire naivă şi fermecătoare? Apoi maica stareţă… în gând Kitty se văzu stând iar în preajma ei şi din nou o copleşi umilinţa şi ruşinea. Deşi era atât de simplă şi nepretenţioasă avea o demnitate naivă care inspira respect şi nu-ţi puteai închipui că cineva ar fi în stare să o trateze într-un mod ireverenţios. Sora St. Joseph arătase prin felul în care stătea, prin gesturile cele mai mărunte şi prin tonul răspunsurilor ei, profunda supuşenie faţă de stareţă; iar Waddington, frivolul şi necuviinciosul, se vedea după cum vorbea că nu se simţea chiar în largul lui. Kitty se gândea că nu fusese necesar să i se spună că maica stareţă se trage dintr-una din marile familii franceze; în comportarea ei era vizibilă distincţia unei vechi stirpe şi avea aerul acela de autoritate, al celui care nu crede că nu poate fi ascultat. Avea condescendenţa unei mari doamne şi umilinţa unei sfinte. Faţa ei cu trăsături viguroase, frumoasă şi frământată avea o expresie de austeritate pasionată şi în acelaşi timp arăta o solicitudine şi o duioşie care-i făceau pe copilandrii aceia să o înconjoare, zgomotoşi şi fără frică, încredinţaţi de adâncă ei dragoste. Când se uitase la cei patru nou-născuţi, pe faţa ei plutise un zâmbet dulce şi totuşi interiorizat, aidoma unei raze de soare luminând un bărăgan sălbatec şi pustiu. Ce spusese sora St. Joseph despre Walter cu atâta nonşalanţă o mişcase pe Kitty într-un chip ciudat. Ştia că el voia cu disperare să aibă un copil, dar nu bănuise niciodată, din cauza felului său reticent de a fi, că era în stare să arate unui copil, fără să fie stânjenit deloc, o duioşie jucăuşă şi fermecătoare. Cei mai mulţi dintre bărbaţi se purtau prosteşte şi stângaci când aveau de-a face cu un prunc. Ce ciudat era acest lucru!

Dar în toată această experienţă emoţionantă existase o umbră (norul de argint cu marginile negre), stăruitoare şi clară, care o derutase. Simţise în sobra veselie a sorei St. Joseph şi cu mult mai mult în frumoasa curtoazie a maicii stareţe, o rezervă care o apăsa. Fuseseră prietenoase şi chiar cordiale, dar era ceva. Nu ştia nici ea ce, care le făcea să fie reţinute, în aşa fel încât îşi dăduse seama că nu era altceva decât o străină oarecare. Între ea şi ele era o barieră. Vorbeau o altă limbă, nu numai în vorbe, ci şi a inimii. Şi când uşa se închisese în urma ei, Kitty îşi dăduse seama că şi-o scoseseră cu totul din gândurile lor până într-atâta încât reluându-şi fără întârziere treburile

neglijate, pentru ele ar fi putut să nu fi existat niciodată. Se simţea exclusă nu numai din acea săracă mânăstire, ci dintr-o grădină misterioasă, grădină a spiritului după care tânjea cu toată fiinţa ei. Se simţi dintr-o dată singură aşa cum nu se mai simţise niciodată. Din acest motiv plânsese.

Şi acum, dându-şi obosită capul pe spate, oftă: „Oh, sunt atât de inutilă”.

XLVI

ÎN SEARA ACEEA WALTER SE întoarse la *bungalow* ceva mai devreme ca de obicei. Kitty era lungită pe şezlong lângă fereastra deschisă. Începuse să se întunece.

— Nu vrei o lampă? întrebă el.

— O să o aducă când o să fie gata cina.

Îi vorbea întotdeauna pe un ton indiferent despre lucruri neînsemnate, ca şi cum ar fi fost nişte cunoştinţe oarecare şi nimic din felul în care se purta nu lăsa să se vadă că ar nutri vreo intenţie faţă de ea. Niciodată nu i se uita în ochi şi nu zâmbea niciodată. Era politicos într-un mod foarte conştiincios.

— Walter, ce crezi că ar trebui să facem dacă scăpăm teferi din această epidemie? îl întrebă ea.

Walter aşteptă o clipă înainte de a răspunde. Kitty nu-i putea vedea faţa.

— Nu m-am gândit.

Altădată Kitty spunea fără să-i pese tot ce-i trecea prin minte; nu i-ar fi trecut prin cap că trebuie să se gândească înainte de a vorbi, dar acum îi era teamă de el, simţea că-i tremură buzele şi inima îi bate în chip dureros.

— Azi după-amiază am fost la mânăstire.

— Am auzit.

Se sili să vorbească deşi abia putea rosti cuvintele.

— Chiar ai vrut să mor când m-ai adus aici?

— În locul tău m-aş lăsa păgubaşă, Kitty. Nu cred că o să iasă nimic bun din discuţia asta despre lucruri pe care ar fi mai bine să le uităm.

— Dar tu nu le uiţi şi nici eu. De când am venit am stat şi m-am gândit foarte mult. Nu vrei să asculţi ce vreau să spun?

— Ba da.

— M-am purtat foarte rău cu tine. Ţi-am fost necredincioasă.

Walter rămase nemişcat. Imobilitatea lui era ciudat de înspăimântătoare.

— Nu ştiu dacă ai să înţelegi ce vreau să-ţi spun. Când totul s-a terminat, lucrul acesta nu înseamnă foarte mult pentru o femeie. Cred că femeile n-au înţeles prea bine niciodată atitudinea pe care o au bărbaţii faţă de treaba asta. Vorbea precipitat cu un glas pe care cu greu şi l-ar fi recunoscut. – Ştiai cine e Charlie şi ştiai ce avea să facă. Ei, da, ai avut dreptate. E un om de nimic. Cred că nu m-ar fi atras dacă nu eram tot atât de nimic ca şi el. Nu te rog să mă ierţi. Nu te rog să mă iubeşti aşa cum mă iubeai. Dar nu am putea fi prieteni? Când oamenii mor cu miile în jurul nostru şi călugăriţele acelea, la

mânăstire…

— Ce au ele de-a face cu treaba asta? o întrerupse Walter.

— N-aş putea să-ţi explic prea bine. Când m-am dus azi acolo, m-am simţit cuprinsă de un sentiment ciudat. Totul părea să aibă o atât de mare importanţă… Totul era atât de grozav şi abnegaţia lor e extraordinară; nu mă pot opri să nu mă gândesc că e absurd şi fără rost, dacă înţelegi ce vreau să spun, să fii abătut din cauză că o femeie fără minte te-a înşelat. Sunt cu mult prea neînsemnată pentru tine ca să-mi acorzi cel mai mic gând.

Walter nu-i răspunse, dar nici nu se clinti de la locul lui; părea să aştepte să continue.

— Domnul Waddington şi călugăriţele mi-au spus lucruri admirabile despre tine. Sunt foarte mândră de tine, Walter.

— Nu erai în trecut; de obicei mă dispreţuiai. Nu mă mai dispreţuieşti?

— Nu ştii că mi-e teamă de tine?

Walter tăcu din nou.

— Nu te înţeleg, zise el în cele din urmă. Nu ştiu ce vrei…

— Nimic pentru mine. Vreau doar să fii mai puţin nefericit.

Simţi că Walter se îmbăţoşează şi glasul lui fu foarte rece când îi răspunse.

— Greşeşti dacă crezi că sunt nefericit. Am prea mult de lucru ca să mă pot gândi la tine prea des.

— Mă întreb dacă femeile acelea de la mânăstire mi-ar da voie să mă duc să lucrez. Duc o foarte mare lipsă de oameni şi dacă aş putea fi de vreun ajutor, le-aş fi recunoscătoare.

— Nu-i o muncă nici uşoară şi nici plăcută. Nu cred să te amuze multă vreme.

— Chiar mă dispreţuieşti cu totul, Walter?

— Nu. Ezitase şi glasul lui sună ciudat. Mă dispreţuiesc pe mine însumi.

XLVII

ERA DUPĂ CINĂ. CA DE OBICEI Walter stătea şi citea la lumina lămpii. Citea în fiecare seară până când Kitty se ducea la culcare şi apoi trecea în laboratorul pe care şi-l amenajase într-una din camerele goale ale *bungalow*-ului. Acolo lucra până noaptea târziu. Dormea puţin. Era ocupat cu nişte experienţe de care Kitty nu ştia nimic. Nu-i spunea deloc la ce lucrează, dar şi în trecut fusese rezervat în legătură cu aceasta, nefiind prea expansiv din fire. Kitty se gândea mereu la ce-i spusese mai înainte – convorbirea nu dusese la nimic. Îl cunoştea atât de puţin, încât nu ştia sigur dacă-i spusese adevărul sau nu. Era posibil ca, în timp ce el exista pentru ea într-un mod atât de apăsător, ea să fi încetat cu totul să existe pentru el? Conversaţia ei care altădată îl distra pentru că o iubea, acum că n-o mai iubea putea pur şi simplu să-l plictisească? Se simţea umilită.

Se uită la el. Lumina lămpii îi accentua profilul ca într-un medalion. Cu trăsăturile regulate şi fin modelate Walter arăta foarte distins, dar era mai mult decât sever, era sumbru: imobilitatea aceea a lui, numai ochii i se mişcau citind pagină după pagină, era vag îngrozitoare. Cine ar fi crezut că faţa aceasta dură ar putea căpăta, datorită pasiunii, o asemenea expresie de afecţiune? Ea o ştia şi aceasta trezea în ea un fior de dezgust. Era ciudat că deşi era drăguţ şi cinstit, un om de încredere şi talentat, îi fusese cu neputinţă să-l iubească. Era bucuroasă că nu mai avea să suporte niciodată mângâierile lui.

El nu-i răspunsese când îl întrebase dacă silind-o să vină acolo voise chiar să o ducă la moarte. Misterul pe care-l ascundea această călătorie o fascina şi o îngrozea. Era de necrezut că ar fi putut totuşi avea o intenţie atât de diabolică. Probabil îi spusese asta numai ca s-o înspăimânte şi să se răzbune pe Charlie (asta s-ar fi potrivit cu umorul lui sardonic) şi apoi din încăpăţânare sau de teama de a nu părea caraghios stăruise să meargă până la capăt.

„Da, a mărturisit că se dispreţuieşte, dar ce-a vrut să spună cu aceasta?” Kitty se uită din nou la faţa lui calmă şi rece. Ar fi putut să nici nu fie în cameră, atât de insensibil era la prezenţa ei.

— De ce te dispreţuieşti? întrebă ea abia dându-şi seama că vorbeşte. ca şi cum ar fi continuat fără nici o întrerupere conversaţia de mai înainte.

Walter puse jos cartea şi se uită la ea gânditor. Părea să-şi adune gândurile de undeva de departe.

— Fiindcă te-am iubit.

Kitty se înroşi şi se uită într-altă parte. Nu putea să-i suporte privirea rece, fermă şi scrutătoare. Kitty înţelese ce voia să spună.

Trecu un timp înainte de a-i răspunde.

— Cred că mă nedreptăţeşti, spuse ea. Nu e drept să-mi faci reproşuri fiindcă am fost proastă şi frivolă şi vulgară. Am fost crescută aşa. Toate fetele pe care le cunosc sunt aşa… E ca şi cum ai reproşa unui afon că se plictiseşte la un concert simfonic. E drept să mă învinovăţeşti pentru că mi-ai presupus calităţi pe care nu le am? N-am încercat niciodată să te înşel prefăcându-mă că eram ce nu eram. Eram doar o fată veselă şi drăguţă. Nu cauţi un colier de perle sau un mantou de zibelină într-o dugheană de bâlci; cauţi doar o trompetă de tinichea şi un balon.

— Nu te învinovăţesc pe tine.

Glasul lui era obosit. Kitty începuse să devină cam nerăbdătoare. De ce nu putea să-şi dea seama, ceea ce-i apăruse dintr-o dată atât de clar, că pe lângă teroarea morţii sub a cărei umbră se aflau şi pe lângă respectul pentru frumuseţea pe care o întrezărise în dimineaţa acelei zile, propriile lor treburi erau neînsemnate? Ce importanţă avea cu adevărat dacă o femeie proastă devenise adulteră şi de ce soţul ei, faţă în faţă cu sublimul, trebuia să se gândească măcar o clipă la aşa ceva? Era ciudat că Walter, cu toată inteligenţa lui avea într-o atât de redusă măsură simţul proporţiilor. Faptul că îmbrăcase o păpuşă cu rochii somptuoase şi o aşezase într-un sanctuar ca să o adore şi după aceea descoperise că păpuşa era umplută cu tărâţe nu şi-l putuse ierta nici lui, nici ei. Sufletul lui era sfâşiat. Trăise din iluzii şi când adevărul le spulberase i se păruse că realitatea însăşi a fost spulberată. Era adevărat, n-avea să o ierte pentru că nu se putea ierta pe sine însuşi.

I se păru că-l aude oftând uşor şi se uită repede spre el. Un gând o fulgeră deodată şi-i tăie respiraţia. Abia se putu stăpâni să nu ţipe.

Cum se numea asta – inimă zdrobită – oare din cauza asta suferea el?

XLVIII

ÎN TOT CURSUL ZILEI URMĂTOARE, Kitty se gândi la mânăstire; a doua zi de dimineaţă, devreme, după ce plecă Walter, o luă pe *amah* cu ea ca să-i procure o lectică şi traversă fluviul. Abia se făcuse ziuă şi oamenii care se înghesuiau pe bac, unii în haine ţărăneşti de bumbac albastru, alţii în robele negre ale oamenilor cu stare, aveau o stranie înfăţişare de morţi, purtaţi peste apă spre lumea umbrelor. Când păşeau pe mal, rămâneau o clipă la debarcader nesiguri ca şi cum n-ar fi ştiut prea bine unde să se ducă, apoi, ezitând, o porneau câte doi, câte trei în sus, pe povârniş.

La ora aceea străzile erau foarte pustii aşa că mai mult ca oricând oraşul părea un lăcaş al morţii. Trecătorii aveau un aer preocupat încât ai fi putut aproape să-i crezi nişte fantome. Cerul fără nori şi soarele revărsau o dulceaţă celestă asupra locurilor; era greu să-ţi imaginezi, în dimineaţa aceea veselă, proaspătă şi zâmbitoare, că oraşul zăcea horcăind, ca un om a cărui viaţă era sugrumată de mâinile unui dement, în ghearele întunecate ale molimei. Era de necrezut ca natura (seninul cerului era limpede ca sufletul unui prunc) să fie atât de indiferentă când oamenii se zbăteau în agonie şi mergeau spre moarte copleşiţi de spaimă. Când lecticele fură puse jos, la uşa mânăstirii, un cerşetor se ridică şi-i ceru lui Kitty să-i dea ceva de pomană. Era îmbrăcat în nişte zdrenţe decolorate care păreau adunate de pe o grămadă de gunoi şi printre rupturi i se vedea pielea aspră, brobonată şi tăbăcită ca de ţap; picioarele goale erau subţiratice şi omul cu claia de păr cărunt şi aspru, cu obrajii scofâlciţi şi cu ochii rătăciţi, arăta ca un nebun. Kitty îşi întoarse capul îngrozită şi plină de repulsie, iar purtătorii de lectică îi spuseră cerşetorului, pe un ton aspru, să plece; el însă stăruia şi ca să scape, Kitty, înfiorându-se, îi dădu câţiva bani.

Uşa se deschise şi *amah* spuse că doamna Fane voia să o vadă pe maica stareţă. Fu condusă din nou în camera aceea severă în care se părea că geamurile niciodată n-au fost deschise şi aşteptă acolo atât de mult încât era să creadă că maica stareţă nu fusese anunţată. În cele din urmă o văzu intrând în cameră.

— Vă rog să mă iertaţi că v-am făcut să aşteptaţi, spuse ea. Nu vă aşteptam şi eram ocupată.

— Iertaţi-mă că vă deranjez. Mi-e teamă că am venit într-un moment nepotrivit.

Maica stareţă îi zâmbi, zâmbetul era reţinut, dar atrăgător şi o rugă să ia loc. Kitty observă că ochii călugăriţei erau umflaţi. Plânsese. Kitty era uimită deoarece avusese impresia că maica stareţă era o femeie pe care necazurile pământeşti nu puteau să o mişte prea mult.

— Mi-e teamă că s-a întâmplat ceva, îngăimă ea. N-ar fi mai bine să plec? Pot veni altădată…

— Nu, nu. Spuneţi-mi ce pot face pentru dumneavoastră. S-a întâmplat însă… că una dintre surorile noastre a murit noaptea trecută. Glasul ei se frânse deodată şi ochii i se umplură de lacrimi. Păcătuiesc jelind-o, fiindcă ştiu că sufletul ei simplu şi bun s-a dus de-a dreptul în ceruri; dar e greu să-ţi stăpâneşti slăbiciunile. Tare mi-e teamă că nu sunt întotdeauna rezonabilă.

— Îmi pare rău, îmi pare tare rău… spuse Kitty.

Simpatia ei promptă o făcu pe maica stareţă să suspine.

— Era una dintre surorile cu care am venit împreună din Franţa în urmă cu zece ani. Acum n-am mai rămas decât trei… Îmi aduc aminte, stăteam într-un mic grup la capătul vasului (proră cum i spune) şi când am ieşit din port, la Marsilia şi am văzut statuia de aur a sfintei Marie de la Grace, am rostit împreună o rugăciune. De când m-am călugărit dorinţa mea cea mai fierbinte a fost să mi se dea voie să vin în China, dar când am văzut că pământul se îndepărtează nu m-am putut stăpâni să nu plâng. Eram stareţă şi nu era un exemplu foarte bun acela pe care-l dădeam surorilor mele. Şi atunci sora St. Francis Xavier – aşa o chema pe sora care a murit noaptea trecută – m-a luat de mână şi mi-a spus să nu plâng deoarece oriunde am fi, zicea ea, e şi Franţa cu noi.

Faţa aceea frumoasă şi severă era frământată de durerea pe care firea omenească o stârnea în ea şi de strădania de a opri lacrimile pe care raţiunea şi credinţa ei le respingeau. Kitty se uită într-altă parte. Simţea că nu se cuvine să privească această luptă.

— I-am scris tatălui ei. Sora, ca şi mine, era singură la părinţi. O familie de pescari din Bretania; le va fi foarte greu. O, când va lua sfârşit această groaznică epidemie? Două din fetele noastre s-au îmbolnăvit azi-dimineaţă şi numai o minune le poate salva. Pierderea sorei St. Francis e foarte grea. Sunt atât de multe de făcut şi suntem acum mai puţine ca oricând ca să le putem face. Mai sunt surori de ale noastre în alte lăcaşuri din ţară care ar voi să vină aici. Întreg Ordinul nostru ar da, cred, orice pe lume ca să poată veni aici, dar asta înseamnă o moarte aproape sigură şi atâta vreme cât putem s-o scoatem la capăt cu surorile pe care le avem, nu doresc ca şi altele să fie sacrificate.

— Asta mă încurajează, *ma mére,* spuse Kitty. Am crezut că am venit într-un moment foarte nefericit. Spuneaţi ieri că aveţi de lucru mai mult decât sunt în stare surorile să muncească şi mă întrebam dacă mi-aţi îngădui să vin să le ajut. N-are importanţă ce voi face, totul e să fiu de folos. V-aş mulţumi dacă m-aţi pune fie chiar şi să spăl podele.

Maica stareţă zâmbi amuzată şi Kitty fu uimită de acest

temperament mobil care putea trece atât de uşor de la o dispoziţie la alta.

— Nu-i nevoie să spălaţi podelele. Se opri şi se uită duios la Kitty. – Draga mea copilă, nu crezi că ai făcut destul venind aici cu soţul dumitale? Multe soţii n-ar fi avut curajul să facă asta şi în ceea ce priveşte restul, cum ai putea fi mai util ocupată decât asigurându-i liniştea şi odihna atunci când se întoarce acasă, după o zi de muncă? Crede-mă, are nevoie de toată dragostea dumitale şi de întreaga dumitale atenţie.

Lui Kitty îi veni greu să se uite în ochii aceia care o priveau scrutând-o cu detaşare şi cu o bunăvoinţă ironică.

— N-am nimic de făcut de dimineaţă până seara, zise Kitty. Am sentimentul că e atât de mult de făcut, încât nu pot suporta gândul să stau degeaba. Nu vreau să supăr pe nimeni şi ştiu bine că n-am drept nici la bunăvoinţa dumneavoastră şi nici să vă răpesc timpul, dar vorbesc cu toată seriozitatea şi mi-aţi face un mare bine dacă m-aţi lăsa să vă ajut într-un fel.

— Nu pari prea rezistentă. Când ne-ai făcut plăcerea de a veni să ne vezi alaltăieri mi s-a părut că erai foarte palidă. Sora St. Joseph a crezut că eşti, poate, însărcinată.

— Nu, nu, strigă Kitty înroşindu-se până la rădăcina părului.

Maica stareţă râse uşor, argintiu.

— N-ai de ce să-ţi fie ruşine, draga mea copilă, nu e nimic nefiresc în această presupunere. De cât timp eşti căsătorită?

— Sunt foarte palidă fiindcă aşa sunt de felul meu, dar sunt foarte rezistentă şi vă promit că nu mi-e teamă de muncă.

Maica stareţă redevenise iar total stăpână pe sine. În mod inconştient îşi reluă atitudinea obişnuită de autoritate şi o privi pe Kitty scrutător, măsurând-o. Kitty se simţi peste măsură de intimidată.

— Ştii să vorbeşti chinezeşte?

— Îmi pare rău, dar nu ştiu, răspunse Kitty.

— Ah, ce păcat. Aş fi putut să-ţi dau în grijă fetele mai mari. Acum e foarte greu şi mi-e teamă că o să… cum se spune, că o să ne scape din mână, încheie ca pe un ton nesigur.

— N-aş putea ajuta surorile la îngrijirea bolnavilor? Nu mi-e frică deloc de holeră. Aş putea îngriji fetele sau pe soldaţi.

Maica stareţă, fără să zâmbească deloc, cu o expresie meditativă pe faţă, clătină din cap:

— Dumneata nu ştii ce e holera. E groaznic numai să te uiţi la bolnavi. Lucrul la infirmerie e făcut de soldaţi şi avem nevoie de o soră numai ca să supravegheze ce fac ei. Iar cât priveşte fetele… nu, nu, sunt sigură că soţul dumitale n-o să vrea; e un spectacol îngrozitor, înspăimântător.

— O să mă obişnuiesc cu timpul.

— Nu, este exclus. E treaba şi privilegiul nostru de a face asemenea lucruri, dar nimic nu te obligă pe dumneata să faci aşa ceva.

— Mă faceţi să mă simt cu totul inutilă şi neputincioasă. Mi se pare de necrezut să nu existe ceva ce aş putea face.

— Ai vorbit cu soţul dumitale despre dorinţa aceasta?

— Da.

Maica stareţă se uită la ea ca şi cum ar fi scormonit în tainiţele sufletului ei, dar când văzu privirea neliniştită şi rugătoare a lui Kitty zâmbi.

— Sigur că eşti protestantă, spuse ea.

— Da.

— Nu-i nimic. Doctorul Watson, misionarul care a murit era şi el protestant şi n-a avut nici o importanţă. A fost foarte drăguţ cu noi. Îi suntem profund îndatorate şi recunoscătoare.

Acum pe faţa lui Kitty trecu umbra unui zâmbet, dar nu spuse nimic. Maica stareţă păru să se gândească la ceva. Se ridică în picioare.

— E foarte frumos din partea dumitale. Cred că voi putea găsi ceva de lucru pentru dumneata. E adevărat că acum dacă sora St. Francis ne-a fost luată ne este imposibil să facem faţă muncii. Când vei fi gata să începi?

— Acum.

— *Á la bonne heure*[6] . Mă bucur să te aud vorbind aşa.

— Vă promit că voi face tot ce-mi stă în putinţă. Vă sunt foarte recunoscătoare pentru posibilitatea pe care mi-o daţi.

Maica stareţă deschise uşa camerei de primire, dar când să iasă şovăi. Se uită încă o dată la Kitty îndelung, scrutător şi pătrunzător. Apoi îi atinse uşor braţul.

— Să ştii, copila mea, că pacea nu ţi-o poţi găsi în muncă sau în plăceri, în lume sau într-o mânăstire, ci numai în propriul tău suflet.

Kitty tresări uşor, dar maica stareţă ieşi repede din cameră.

XLIX

MUNCA SE DOVEDI PENTRU KITTY A fi un mijloc de înviorare spirituală. Se ducea la mânăstire în fiecare dimineaţă, puţin după răsăritul soarelui şi nu se întorcea la *bungalow* până ce soarele, în amurg, nu scălda într-o lumină aurie fluviul şi joncile îngrămădite pe apă. Maica stareţă îi dăduse în grijă copiii mai mici. Mama lui Kitty venise la Londra cu un simţ practic gospodăresc format în Liverpool-ul ei de baştină şi Kitty, în ciuda aparenţei ei de frivolitate, avusese întotdeauna unele talente la care se referea cu ironie. Ştia să gătească destul de bine şi ştia să coasă foarte frumos. Când îşi dezvălui acest talent fu pusă să aibă grijă de lucrul de mână al fetelor mai tinere. Ştiau puţin franceza şi în fiecare zi ea învăţa câteva cuvinte chinezeşti,

aşa că nu-i venea greu să se descurce. Alteori trebuia să aibă grijă de copiii mici să nu facă vreo poznă; trebuia să-i îmbrace şi să-i dezbrace şi să-i pună să se odihnească atunci când era necesar. Erau foarte mulţi prunci şi de ei aveau grijă câteva *amah,* dar fusese rugată să le supravegheze. Nimic din ce făcea nu era deosebit de important şi ar fi vrut să facă o treabă care să fie mai grea; maica stareţă nu dădea însă nici o atenţie rugăminţilor ei şi Kitty o respectă îndeajuns de mult ca să nu stăruie.

În primele zile trebui să facă un oarecare efort ca să-şi învingă vaga silă pe care o simţea când se uita la fetiţele acelea, îmbrăcate în uniformele lor urâte, cu părul lor negru şi ţeapăn, cu feţele lor rotunde şi galbene şi cu ochii lor ficşi şi negri ca porumba. Dar îşi aduse aminte de privirea duioasă care o transfigurase atât de mult pe maica stareţă în ziua în care venise pentru prima dată la mânăstire şi o văzuse înconjurată de micuţii aceia, aşa că nu-şi îngăduia să se lase dominată de porniri nelalocul lor. Şi acuma, luând în braţe una sau alta dintre făpturile acelea micuţe care plângeau din cauză că au căzut sau că le ieşeau dinţii şi descoperind că o vorbă mângâietoare, chiar într-o limbă pe care copilul nu o putea înţelege, îmbrăţişarea mâinilor şi moliciunea obrazului ei lipit de faţa aceea plăpândă care plângea, puteau ajuta şi consola, începu să nu mai aibă deloc acel sentiment de înstrăinare. Copiii mici, fără să se teamă, veneau la ea cu necazurile lor copilăreşti şi îi făcea o deosebită plăcere să desluşească în asta încrederea pe care i-o arătau. Acelaşi lucru se petrecea şi cu fetele mai mari, cu acelea pe care le învăţa să coasă; zâmbetul lor luminos şi inteligent şi plăcerea pe care le-o putea face cu un cuvânt de laudă, o mişcau. Simţea că le place şi măgulită şi mândră ţinea şi ea la ele.

Dar exista un copil cu care nu se putea obişnui. O fetiţă de şase ani, o idioată cu un cap mare de hidrocefal care se clătina greoi pe un trup mic şi îndesat, care avea ochii mari şi goi şi o gură din care-i curgeau bale; spunea cu glasul răguşit câteva cuvinte bolborosite; era o făptură respingătoare şi oribilă şi din cine ştie ce motiv avea un ataşament stupid pentru Kitty, aşa că o urmărea când trecea dintr-un colţ într-altul al camerei aceleia mari. Se agăţa de fusta ei şi-şi freca obrazul de genunchii ei, căutând să-i mângâie mâinile. Kitty se cutremura dezgustată. Ştia că fata tânjeşte să fie mângâiată, dar nu se putea hotărî nici măcar să o atingă.

Odată, vorbind despre asta cu sora St. Joseph, îi spuse că era păcat că fetiţa trăia. Sora St. Joseph zâmbi şi întinse mâna spre fiinţa aceea diformă care veni şi-şi frecă fruntea proeminentă de mâna sorei.

— Sărman copilaş, zise călugăriţa. A fost adusă aici, pur şi simplu pe moarte. Prin grija Providenţei eram la uşă tocmai când a venit. M-am gândit că nu-i nici un moment de pierdut, aşa că am botezat-o imediat. Nici nu ştiţi cât ne-am chinuit ca s-o ţinem în viaţă. De trei

sau patru ori am crezut că moare.

Kitty tăcu. Sora St. Joseph, volubilă precum îi era felul, începu să flecărească spunând vrute şi nevrute. Şi a doua zi când fetiţa veni la ea şi-i atinse mâna, Kitty se strădui să-i mângâie craniul mare şi chel. Se sili să zâmbească. Deodată însă copila, cu o perversitate maladivă, o părăsi, părând a fi pierdut orice interes pentru ea şi în ziua aceea ca şi în zilele următoare nu-i mai dădu nici o atenţie. Kitty nu ştia ce făcuse ca să o îndepărteze şi încercă să atragă fetiţa prin zâmbete şi gesturi, dar copila se uita în altă parte şi se făcea că nu o vede.

L

DEOARECE CĂLUGĂRIŢELE ERAU ocupate de dimineaţă până seara cu o sută de treburi, Kitty nu le vedea decât la slujbă, în capela aceea pustie şi umilă. În prima zi, maica stareţă zărind-o aşezată în spatele fetelor care stăteau în bănci potrivit vârstei lor, se opri şi-i vorbi.

— Nu trebuie să crezi că e nevoie să vii la capelă când venim şi noi, îi spuse ea. Eşti protestantă şi ai convingerile dumitale.

— Dar îmi place să vin, maică. Mi-am dat seama că mă odihneşte.

Maica stareţă o privi pentru o clipă şi înclină uşor capul.

— Desigur, fă cum doreşti. Voiam doar să ştii că nu eşti supusă nici unor obligaţii.

Cu sora St. Joseph deveni însă foarte curând dacă nu intimă, totuşi prietenă. Administraţia întregii mânăstiri era în seama ei şi asigurarea bunăstării acestei mari familii o ţinea în picioare toată ziua. Sora spunea că singurul timp pe care-l avea pentru odihnă era cel închinat rugăciunii. Dar îi plăcea, spre seară, când Kitty era cu fetele la lucru, să vină şi, spunând că era grozav de obosită şi nu avea nici o clipă de pierdut, să stea câteva minute l-a taifas. Când maica stareţă nu era de faţă, sora era o fiinţă vorbăreaţă şi veselă, căreia îi plăcea o glumă şi căreia nu-i displăcea puţină bârfeală. Lui Kitty nu-i era deloc teamă de ea şi felul ei nu o împiedica pe sora St. Joseph să se poarte ca o femeie simplă şi de treaba şi să pălăvrăgească bucuroasă. Cu ea Kitty nu se jena deloc să se vadă cât de prost vorbeşte franceza şi râdeau amândouă de greşelile lui Kitty. Sora o învăţa în fiecare zi câteva cuvinte chinezeşti folositoare. Era fiica unui fermier şi în sufletul ei rămăsese o ţărancă.

— Când eram mică păşteam vitele, îi spunea ea, ca Ioana d’Arc. Numai că eu n-am avut viziuni. Din fericire, fiindcă dacă aş fi avut, cred că tatăl meu m-ar fi bătut cu biciul. Mă bătea des cu biciul, bietul de el, căci eram o fată tare rea. Mi-e ruşine câteodată când mă gândesc ce şotii făceam atunci.

Kitty râdea când se gândea că această călugăriţă grasă, între două vârste, a putut fi vreodată un copil rău. Şi totuşi ceva copilăresc mai stăruia în purtarea ei, aşa încât îţi încânta inima; o mireasmă de câmpie toamna părea să o înconjoare, ca atunci când merii sunt încărcaţi de roade şi recolta e la adăpost în hambar. Sora nu avea sfinţenia tragică şi austeră a maicii stareţe, fiind caracterizată mai degrabă printr-o veselie simplă şi fericită.

— Nu doreşti niciodată să te întorci din nou acasă, *ma soeur?* o întreba Kitty.

— O, nu. Mi-ar fi prea greu să mă întorc. Mi-e drag să fiu aici şi nu

sunt niciodată atât de fericită ca atunci când sunt cu orfanii aceştia. Sunt atât de buni şi atât de recunoscători… Dar chiar călugăriţă nu poţi uita totuşi că ai o mamă, că ai supt laptele de la sânul ei. E bătrână mamă mea şi mi-e greu să mă gândesc că n-o s-o mai văd niciodată; dar noră-sa i-e dragă şi fratele meu se poartă frumos cu ea. Fiul lui trebuie să fie mare acum şi cred că-s bucuroşi să aibă încă o pereche de braţe puternice la fermă; când am plecat din Franţa era un copil, dar promitea să aibă un pumn cu care să poată doborî un bou.

Era aproape imposibil, în camera aceea liniştită, ascultând-o pe sora St. Joseph, să-ţi închipui că dincolo de cele patru ziduri holera făcea ravagii. Sora avea un calm care se transmitea şi lui Kitty. Avea o curiozitate naivă cu privire la lumea din afară şi la oamenii care o populau. Îi punea lui Kitty tot felul de întrebări despre Londra şi Anglia, o ţară unde, credea ea, ceaţa era atât de deasă, încât nu-ţi puteai vedea nici mâna în miezul zilei şi voia să ştie dacă Kitty se ducea la baluri şi dacă locuia într-o casă mare şi câţi fraţi şi câte surori avea. Vorbea ades despre Walter. Maica stareţă spunea că e un om minunat şi se ruga în fiecare zi pentru el: Cât de fericită era Kitty că avea un soţ atât de bun, de brav şi de priceput…

LI

DAR, MAI DEVREME SAU MAI TÂRZIU, sora St. Joseph aducea vorba despre maica stareţă. Kitty fusese conştientă de la început că personalitatea acestei femei domina mânăstirea. Maica stareţă era privită de toţi cei care stăteau acolo, cu dragoste şi ca admiraţie, dar fără îndoială şi cu respect şi cu puţină teamă. În ciuda blândeţii ei, Kitty se simţea ca o şcolăriţă în faţa sa. Niciodată nu se simţea în largul ei când era cu maica stareţă; o încerca un sentiment atât de ciudat, încât o stânjenea: veneraţie. Sora St. Joseph, dintr-o dorinţă sinceră de a o impresiona, îi spusese lui Kitty cât de mare era familia din care făcea parte maica stareţă; printre strămoşii ei se numărau figuri de importanţă istorică şi era *un peu cousine*[7] cu jumătate din regii Europei: Alfonso al Spaniei vânase pe domeniile tatălui ei şi aveau *des chateaux*[8] prin toată Franţa. Trebuie să fi fost greu să renunţi la atât de multă bogăţie. Kitty asculta zâmbind, dar nu era impresionată deloc.

— *Du reste*[9] n-ai decât să te uiţi la ea, spunea sora, ca să-ţi dai seama că *comme familie, c'est le dessus du panier*[10].

— Are mâinile cele mai frumoase pe care le-am văzut vreodată, spuse Kitty.

— O, dacă-ai şti cum şi le-a folosit… Nu i-e deloc teamă să muncească, *notre botine mère*[11] .

Când sosiseră în oraş nu exista nimic. Ele clădiseră mânăstirea. Maica stareţă făcuse planurile şi supraveghease munca de construcţie. Din momentul în care sosiseră o şi porniră să salveze sărmanele fetiţe nedorite de turnul-pruncilor şi de mâinile crude ale moaşelor. La început nu aveau pături în care să doarmă şi geamuri care să le ferească de răcoarea nopţii (şi nu exista nimic care să fie mai nesănătos, zicea sora) şi adeseori nu mai aveau bani, nu numai ca să plătească zidarii, ci pur şi simplu ca să-şi cumpere de mâncare; trăiau ca ţăranii, dar ce spunea ea? Ţăranii din Franţa, oamenii care lucrau la tatăl ei, ar fi aruncat la porci mâncarea pe care o mâncau ele. Şi atunci maica stareţă le aduna în jurul ei şi îngenuncheau şi se rugau. A doua zi sosea prin poştă o mie de franci sau câte un străin, un englez (un protestant, mă rog) sau un chinez băteau la uşă chiar când ele se rugau în genunchi şi le aduceau un dar oarecare. Odată fuseseră în asemenea strâmtoare încât făcuseră toate un legământ faţă de Sfânta Fecioară că vor spune o *neuvaine*[12] în cinstea ei dacă avea să le ajute şi ai să crezi? domnul acesta nostim, Waddington, veni să ne vadă a doua zi şi spunându-ne că arătăm ca şi cum am avea nevoie de o mâncare bună ne dărui o sută de dolari.

Ce omuleţ amuzant e, cu capul lui chel, cu ochişorii lui şireţi *(ses*

petits yeux malins) şi cu glumele lui. *Mon Dieu,* cum stâlceşte limba franceză şi totuşi nu poţi să nu râzi de el. Şi întotdeauna e bine dispus. În tot timpul acestei oribile epidemii el s-a purtat ca şi cum ar fi fost în vacanţă. Are un suflet cu adevărat de francez şi un umor care te face cu greu să crezi că e englez. Cu excepţia accentului. Dar sora St. Joseph credea că el vorbea stâlcit înadins ca să te facă să râzi. Desigur, moralmente cam lasă de dorit, totuşi asta e treaba lui (aici un oftat, o înălţare din umeri şi o clătinare a capului) şi apoi e burlac şi e tânăr.

— Dar ce-a făcut domnul Waddington, *ma soeur?* întrebă Kitty zâmbind.

— Cum se poate să nu ştiţi? Fac un păcat că vă spun. Nu-i treaba mea să mă amestec în asemenea lucruri. Domnul Waddington trăieşte cu o chinezoaică, adică nu cu o chinezoaică, ci cu o manciuriană. După cât se pare, o prinţesă, care-l iubeşte la nebunie. N-aţi auzit, când aţi venit pentru prima dată la mânăstire şi când el n-a mâncat madlenele pe care le făcusem anume, că *notre bonne mère* spunea că stomacul lui e ruinat de bucătăria manciuriană? Asta voia ea să spună şi trebuia să fi văzut ce mutră a făcut el. E o poveste oricum de ajuns de ciudată. După cât se pare, el era la Hankow în timpul revoluţiei când îi masacrau pe manciurieni şi omuleţul ăsta de treabă a salvat viaţa uneia din marile lor familii. Sunt înrudiţi cu familia imperială. Fata s-a îndrăgostit nebuneşte de el şi… ei bine, restul vi-l puteţi imagina. Şi apoi când a plecat din Hankow fata a fugit şi l-a urmărit şi acum îl urmează pretutindeni şi el a trebuit să se resemneze şi să o accepte, sărmanul om şi aş zice că ţine foarte mult la ea; aceste femei manciuriene sunt foarte atrăgătoare. Dar ce-mi mai trece prin minte? Am o mie de lucruri de făcut şi eu stau aici. Mi-e ruşine de mine însămi.

LII

KITTY AVEA SENTIMENTUL CIUDAT că se maturizează. Faptul că era ocupată în mod permanent îi înviora gândurile şi posibilitatea de a cunoaşte frânturi din viaţa altora şi alt fel de concepţii decât ale ei îi stimulau imaginaţia. Începu să-şi revină; se simţea mai bine şi mai puternică. I se păruse că nu poate face altceva decât să plângă, dar spre mirarea şi nu mai puţin încurcătura ei, se surprinsese râzând de un lucru sau de altul, începu să i se pară cu totul firesc să trăiască în mijlocul unei teribile epidemii. Ştia că oamenii mor în jurul ei, dar încetă să se mai gândească atât de mult la asta. Maica stareţă îi interzisese să intre în infirmerie şi uşile închise îi aţâţau curiozitatea. Ar fi vrut să-şi arunce ochii să vadă ce se întâmplă înăuntru, dar nu putea să o facă fără să fie văzută şi nu ştia cum ar fi pedepsit-o maica stareţă. Ar fi fost groaznic să o dea afară. Se devotase îngrijirii copiilor şi le-ar fi lipsit dacă ar fi plecat; de fapt nici nu ştia ce ar fi făcut fără ea.

Şi într-o zi îi trecu prin minte că nici nu se mai gândise la Charlie Townsend şi nici nu-l mai visase de o săptămână. Inima îi bătu deodată cu putere: era vindecată. Se putea gândi acuma la el cu indiferenţă. Nu-l mai iubea. O, ce uşurare şi ce sentiment de eliberare! Era ciudat când îşi amintea cât de pasionat îl dorea; i se părea că o să moară când nu-l vedea; credea că viaţa de aici înainte nu are să-i ofere nimic altceva decât nefericire. Şi acum iată că şi râdea. O fiinţă de nimic. Cum se prostise singură! Judecându-l calm se întreba ce oare văzuse la el? Din fericire Waddington nu ştia nimic, n-ar fi putut suporta niciodată privirile lui maliţioase şi aluziile lui ironice. Era liberă în cele din urmă, liberă! Abia se putea stăpâni să nu râdă singură.

Copiii se jucau zburdalnici şi se obişnuise să-i vegheze cu un zâmbet înţelegător, potolindu-i când făceau prea mult zgomot şi având grijă ca nici unul să nu se lovească, neastâmpăraţi cum erau. Acuma însă simţindu-se la fel de tânără ca şi ei, intră în joc. Fetiţele o primiră cu mare bucurie. Se fugăreau prin cameră, ţipând cât le ţinea gura, cu glasul lor ascuţit, într-o veselie nesăbuită şi aproape sălbatică. Erau atât de înfierbântate, încât săreau în sus de bucurie. Zgomotul pe care-l făceau era teribil.

Deodată uşa se deschise şi maica stareţă se ivi în prag. Kitty, ruşinată, se desprinse din braţele a vreo douăsprezece fete care ţipând amarnic o prinseseră.

— Aşa-i ţii pe copiii aceştia cuminţi şi liniştiţi? o întrebă maica stareţă, cu zâmbetul pe buze.

— Ne jucam şi s-au înfierbântat. E greşeala mea, eu i-am încurajat.

Maica stareţă făcu câţiva paşi şi ca de obicei copiii se strânseră în jurul ei. Luându-i de umerii lor înguşti, maica îi trase în joacă de urechi. Se uită la Kitty, lung şi mângâietor. Kitty era îmbujorată şi respira agitat. Ochii ei înrouraţi străluceau şi părul ei frumos, răvăşit de joacă şi veselia aceea, era într-o fermecătoare dezordine.

— *Que vous êtes belle, ma chère enfante*[13], spuse maica stareţă. Alini inima când eşti privită. Nu-i de mirare că te adoră copiii…

Kitty se înroşi foarte tare şi fără să ştie de ce, lacrimi i se iviră în ochi. Îşi acoperi obrazul cu mâinile.

— O, maică, m-aţi făcut să mă ruşinez de mine însămi.

— Hai, nu fi proastă. Frumuseţea este şi ea un dar al Domnului, unul din cele mai rare şi mai preţioase şi ar trebui să fim recunoscători dacă suntem atât de fericiţi că l-am căpătat, iar dacă nu, pentru că alţii îl au spre plăcerea noastră.

Zâmbi din nou şi, ca şi cum Kitty ar fi fost şi ea un copil, o mângâie pe bărbia catifelată.

LIII

DE CÂND LUCRA LA MÂNĂSTIRE. Kitty nu-l mai vedea atât de des pe Waddington. De vreo două sau trei ori venise la malul fluviului ca să o întâmpine şi apoi urcaseră dealul împreună. Intră să bea un whisky, dar rareori rămânea la masă. Într-o duminică îi propuse să ia mâncarea cu ei şi apoi să meargă cu lectica la o mânăstire budistă. Mânăstirea se afla la vreo zece mile şi avea faima unui loc de pelerinaj. Maica stareţă care stăruia ca să aibă o zi de odihnă, n-o lăsa pe Kitty să lucreze duminica şi Walter, ca de obicei, era ocupat.

O porniră devreme ca să ajungă înainte de a se ridica arşiţa zilei şi trecură cu lecticile de-a lungul unei poteci înguste care străbătea ogoarele de orez. Din când în când treceau pe lângă case arătoase de ţară, cuibărite într-o atmosferă de tihnă şi linişte în poiene de bambus. Pe Kitty o încântau clipele acestea de odihnă; după ce stătuse în atmosfera aceea închisă din oraş era plăcut să privească acele câmpii întinse. Ajunseră la mânăstire, un şir de clădiri joase, împrăştiate pe malul fluviului, în umbra agreabilă a copacilor; fură călăuziţi prin curţile interioare, de o pustietate solemnă, de către călugări zâmbitori şi li se arătară temple în care se aflau zei cu feţe schimonosite. În sanctuar era statuia lui Buddha, cu o expresie de îndepărtare şi de tristeţe pe faţa gânditoare, abstrasă şi vag zâmbitoare. Peste tot plutea o atmosferă deprimantă; măreţia de altădată era în ruină; zeii erau acoperiţi de praf şi credinţa care-i crease agoniza. Călugării păreau a fi rămas în virtutea obişnuinţei, aşteptând parcă să li se spună să plece; şi în zâmbetul stareţului, cu politeţea sa deosebită, stăruia ironia resemnării. Într-o bună zi călugării aveau să părăsească păduricea umbroasă şi plăcută, iar clădirile, abandonate şi năruindu-se, aveau să fie biciuite de furtuni năprasnice şi asediate de natura înconjurătoare. Plante agăţătoare se vor răsuci în jurul chipurilor moarte şi copacii vor creşte în curţile interioare. Şi apoi zeii vor pleca şi spiritele rele ale întunericului vor rămâne să sălăşluiască acolo, în locul lor.

LIV

SE AŞEZARĂ PE TREPTELE UNEI MICI clădiri (patru coloane lăcuite şi un acoperiş înalt de olane, sub care se afla un clopot uriaş de bronz) şi se uitară la fluviul care curgea leneş şi cu meandre către oraşul lovit de molimă. Se zăreau zidurile crenelate deasupra cărora arşiţa plutea ca un linţoliu. Fluviul, deşi curgea atât de alene, îţi dădea totuşi senzaţia de mişcare şi îţi comunica un sentiment trist al trecerii tuturor lucrurilor. Totul trece şi ce urmă a acestei treceri rămâne? Kitty se gândea că toţi, întreaga omenire, nu erau decât asemeni unei picături de apă în fluviul acela şi toate se îndreptau, picătură lingă picătură şi totuşi atât de departe una de alta, un fluviu fără nume, către mare. Când toate lucrurile durau atât de puţin timp şi nimic nu avea o prea mare însemnătate, era păcat că oamenii, acordând o importanţă cu totul absurdă unor lucruri neînsemnate, să fie ei înşişi şi să-i facă şi pe alţii nefericiţi.

— Ştii unde-i Harrington Gardens? îl întrebă Kitty pe Waddington, cu o lumină de zâmbet licărindu-i în ochii ei frumoşi.

— Nu. De ce?

— Aşa; numai că-i tare departe de aici. Acolo locuiesc ai mei.

— Te gândeşti să pleci acasă?

— Nu.

— Cred că veţi pleca de aici în vreo două luni. Epidemia pare să scadă în intensitate şi vremea rece ar trebui să o facă să dispară.

— Mă gândesc că aproape o să-mi pară rău să plec…

O clipă se gândi la viitor. Nu ştia ce planuri are Walter. Nu-i spunea nimic. Era rece, politicos, tăcut şi impenetrabil. Două picături de apă în acel fluviu care curgea tăcut spre necunoscut; două picături care în sine erau atât de pline de o viaţă a lor, dar care pentru cel care le privea erau totuna cu vălmăşagul apelor.

— Ai grijă să nu te laşi convertită de către călugăriţe, îi spuse Waddington schiţând un zâmbet maliţios.

— Sunt prea ocupate. Şi nici nu sunt preocupate de asta. Sunt minunate şi atât de bune… Şi totuşi – nu ştiu cum să-ţi explic – e un zid între ele şi mine. Nu ştiu despre ce e vorba. E ca şi cum ar fi în posesia unui secret care ar explica de ce vieţile lor sunt deosebite de a mea şi pe care nu aş fi demnă să-l împărtăşesc. Nu e vorba de credinţă; e ceva mai profund şi mult… mult mai semnificativ: ele trăiesc într-o lume diferită de a noastră şi vom fi întotdeauna străini faţă de ele. În fiecare zi, când poarta mânăstirii se închide în spatele meu, am sentimentul că am încetat să trăiesc pentru ele.

— Am impresia că e oarecum o lovitură dată vanităţii dumitale, observă el ironic.

— Vanitatea mea…

Kitty dădu din umeri. Apoi, zâmbind clin nou, se întoarse alene spre el.

— De ce nu mi-ai spus niciodată că trăieşti cu o prinţesă manciuriană?

— Ce ţi-au mai spus bătrânele acelea bârfitoare? Sunt convins că pentru o călugăriţă e un păcat să discute despre problemele particulare ale funcţionarilor de la vamă.

— De ce ai fi atât de sensibil?

Waddington privi în jos, într-o parte, ceea ce îl făcu să aibă un aer de viclenie. Dădu uşor din umeri.

— Nu-i un lucru despre care să faci caz în public. Nu ştiu cu cât ar putea spori asta şansele mele de a înainta în slujbă.

— Ţii foarte mult la ea?

El o privi şi pe faţa lui mică şi urâtă se ivi o privire de şcolar poznaş.

— A renunţat pentru mine la tot, cămin, familie, siguranţă şi la propria ei demnitate. Sunt foarte mulţi ani de când a zvârlit totul ca să fie cu mine. Am trimis-o acasă de vreo două, trei ori, dar s-a întors întotdeauna înapoi; am fugit eu însumi de ea, dar m-a urmat întotdeauna oriunde. Şi acuma am renunţat la treaba asta, gândindu-mă că fac o prostie. Cred că trebuie să mă deprind cu ea pentru tot restul vieţii mele.

— Trebuie să te iubească într-adevăr la nebunie.

— E o senzaţie mai curând ciudată, ştii, spuse el, încruntându-se. Nu am nici cea mai mică îndoială că dacă aş părăsi-o, definitiv, s-ar sinucide. Nu pentru că ar avea vreun resentiment faţă de mine, ci dimpotrivă, în chipul cel mai firesc, fiindcă nu ar voi să mai trăiască fără mine. Asta-ţi dă un sentiment ciudat. Nu se poate să nu însemne ceva pentru tine.

— Dar ce e important e să iubeşti, nu să fii iubit. Nici nu eşti recunoscător celui care te iubeşte, dacă nu-l iubeşti te plictiseşte doar…

— Nu am experienţa mai multor iubiri, spuse el. A mea e numai la singular.

— E adevărat că e o prinţesă de neam imperial?

— Nu, asta e o exagerare romantică a călugăriţelor. Face parte dintr-una din marile familii manciuriene, dar, desigur au fost ruinaţi de către revoluţie. E totuşi o mare doamnă.

Spuse asta cu mândrie în glas, aşa că un zâmbet licări în ochii lui Kitty.

— Atunci vei rămâne aici pentru tot restul vieţii dumitale?

— În China? Da. Ce aş face în altă parte? Când voi ieşi la pensie, îmi voi cumpăra o căsuţă chinezească la Pekin şi-mi voi petrece restul

zilelor mele acolo.

— Aveţi copii?

— Nu.

Kitty se uită la el curioasă. Era ciudat faptul că omuleţul acesta chel, cu obrazul lui de maimuţă trezise în femeia aceea străină o asemenea pasiune pustiitoare. N-ar fi putut spune de ce. Dar felul în care vorbea despre ea, în ciuda tonului nepăsător şi al vorbelor lui uşuratice, îi sugera cât de puternică era devoţiunea unică şi intensă a femeii. O tulbura într-un fel.

— Până la Harrington Gardens pare a fi o cale lungă, zâmbi ea.

— De ce spui asta?

— Nu înţeleg nimic. Viaţa este atât de stranie… Mă simt ca un om care a trăit toată viaţa pe lângă o baltă şi deodată i se arată marea. Îmi cam taie răsuflarea şi totuşi mă umple de încântare. Nu vreau să mor, vreau să trăiesc. Încep să simt că am un nou curaj. Mă simt asemeni acelor bătrâni marinari care pornesc la drum spre mări neştiute şi cred că sufletul meu tânjeşte după necunoscut.

Waddington se uită la ea gânditor. Privirea ei absentă se oprise pe suprafaţa lucioasă a valurilor. Două picături de apă care pluteau în tăcere spre veşnica şi întunecata mare.

— Pot veni să fac cunoştinţă cu doamna manciuriană? întrebă Kitty ridicând deodată capul.

— Nu poate rosti o vorbă în engleză.

— Ai fost foarte bun cu mine, ai făcut foarte mult pentru mine, poate că aş putea să-i arăt, prin purtarea mea, că am sentimente prieteneşti faţă de ea.

Waddington zâmbi subţire şi ironic, dar răspunse amabil.

— Am să vin într-o zi să te iau şi femeia îţi va oferi o ceaşcă de ceai de iasomie.

Nu-i spusese că povestea aceasta, a unei iubiri stranii, îi stârnise din primul moment imaginaţia într-un mod neobişnuit şi că prinţesa manciuriană era acum pentru ea simbolul unui lucru care, în mod vag, dar stăruitor, o chema. Femeia aceasta îi indica drumul către o vrăjită ţară a spiritului.

LV

O ZI SAU DOUĂ DUPĂ ACEASTĂ convorbire, Kitty făcu însă o nebănuită descoperire.

Se dusese la mânăstire ca de obicei şi se apucase de primul lucru pe care-l avea de făcut şi anume să vadă dacă fetele se spălaseră şi se îmbrăcaseră. Întrucât călugăriţele susţineau cu tărie că miasmele nopţii erau vătămătoare pentru copii aerul în dormitor era închis şi greu. După prospeţimea dimineţii, asta o făcu pe Kitty să nu se simtă prea bine şi de aceea se grăbi să deschidă ferestrele. Dar în acea zi se simţi deodată groaznic de rău şi ameţită rămase la geam, încercând să-şi revină. Niciodată nu se mai simţise atât de rău. Deodată greaţa o copleşi şi vomită. Scoase un geamăt atât de puternic încât copiii se înspăimântară şi fata mai mare care o ajuta, alergă spre ea, dar văzând-o pe Kitty albă la faţă şi tremurând, se opri deodată exclamând: „Holeră!” Gândul îi trecu prin minte lui Kitty ca un fulger şi o spaimă de moarte o cuprinse; luptă o clipă cu noaptea care părea să alerge chinuitor prin vinele ei, se simţi teribil de rău şi apoi se făcu întuneric.

Când deschise ochii mai întâi nu-şi dădu seama unde e. Părea să zacă pe podea şi mişcându-şi uşor capul i se păru că are o pernă dedesubt. Nu putea să-şi aducă aminte ce i se întâmplase. Maica stareţă îngenunchease lângă ea şi-i dădea să miroase săruri, iar sora St. Joseph, în picioare, o privea. Şi deodată îşi reveni. Holeră! Zări uimirea zugrăvită pe faţa călugăriţelor. Sora St. Joseph părea uriaşă şi o vedea ca prin ceaţă. Din nou o copleşi spaima.

— O, maică, maică, hohoti ea. Voi muri? Nu vreau să mor…

— O, nu, fireşte că n-ai să mori, spuse maica stareţă.

Era foarte calmă şi în ochi i se zărea o licărire veselă.

— Dar am holeră. Unde-i Walter? Aţi trimis după el? O, maică, maică…

Izbucni într-un şuvoi de lacrimi. Maica stareţă îi dădu mâna şi Kitty o apucă de parcă s-ar fi agăţat de viaţa pe care se temea s-o piardă.

— Haide, haide, copilă dragă, nu fi proastă. Nu-i holeră şi nimic de felul ăsta…

— Unde-i Walter?

— Soţul dumitale e mult prea ocupat ca să fie deranjat. În cinci minute ai să te simţi foarte bine.

Kitty se uită la ea cu privirea fixă, hărţuită. De ce era atât de calmă? Era crud din partea ei.

— Stai complet liniştită un minut, îi spuse maica stareţă. N-ai de ce să te alarmezi.

Kitty simţi că inima îi bate nebuneşte. Se obişnuise atât de mult cu gândul holerei că i se păruse imposibil să se poată îmbolnăvi şi ea. O, ce proastă fusese! Ştia că avea să moară. Era înspăimântată. Fetele aduseră înăuntru un scaun lung de răchită şi-l aşezară lângă fereastră.

— Hai, o să te ridicăm, zise maica stareţă. O să stai mai bine pe şezlong. Crezi că te poţi ţine pe picioare?

O luă pe Kitty de mijloc şi sora St. Joseph o ajută să se ridice în picioare. Kitty căzu istovită pe scaun.

— Am să închid mai degrabă fereastra, zise sora St. Joseph. Aerul de dimineaţă nu poate să-i facă bine.

— Nu, nu, zise Kitty. Te rog, las-o deschisă.

Cerul albastru îi dădea încredere în ea. Era zdruncinată, dar fără îndoială că începuse să se simtă mai bine. Cele două călugăriţe se uitară la ea, tăcute pentru o clipă, apoi sora St. Joseph îi spuse ceva stareţei, dar Kitty nu înţelese ce anume îi spuse. Maica stareţă se aşeză alături de ea şi-i luă mâna.

— Uite ce e, draga mea copilă…

Îi puse câteva întrebări. Kitty răspunse fără să-şi dea seama ce sens au aceste întrebări. Buzele îi tremurau atât de tare încât abia era în stare să formuleze câte un cuvânt.

— Nu am nici o îndoială, zise sora St. Joseph. Nu sunt omul care să mă înşel în privinţa asta.

Râse şi lui Kitty i se păru că desluşeşte în acest râs o notă de aţâţare şi nu de duioşie. Maica stareţă, ţinând-o de mână, zâmbi cu o dragoste blândă.

— Sora St. Joseph are mai multă experienţă decât mine în aceste lucruri, draga mea copilă şi ea mi-a spus imediat ce e cu dumneata. Şi are, fără îndoială, dreptate.

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă Kitty îngrijorată.

— E foarte limpede. Nu ţi-a trecut prin minte niciodată o asemenea posibilitate? Eşti însărcinată, draga mea.

Kitty tresări atât de tare, încât se cutremură din cap până în picioare şi dădu să se ridice, ca şi cum ar fi vrut să sară în sus.

— Stai aşa, întinsă, stai aşa, întinsă, spuse maica stareţă.

Kitty simţi că se înroşeşte violent şi-şi duse mâinile la piept.

— E imposibil. Nu-i adevărat.

— *Qu’ est-ce qu’elle dit*[14]*?* întrebă sora St. Joseph.

Maica stareţă traduse. Faţa sorei St. Joseph, simplă, cu obrajii roşii, strălucea.

— Orice greşeală este exclusă. Vă dau cuvântul meu.

— De când eşti măritată, copila mea? o întrebă maica stareţă pe Kitty. Uite, cumnata mea, după atâta vreme avea doi copii.

Kitty căzu din nou în şezlong. Era abătută de moarte.

— Mi-e atât de ruşine, şopti ea.

— Fiindcă vei avea un copil? Dar ce poate fi mai firesc?

— *Quelle joie pour le docteur*[15] spuse sora St. Joseph.

— Da, gândeşte-te, ce fericit va fi soţul dumitale. Va fi copleşit de bucurie. Ar trebui să-l vezi când e cu copiii şi expresia de pe faţa lui când se joacă cu ei, ca să-ţi dai seama cât de încântat va fi să aibă şi el un copil.

Kitty tăcu câteva minute. Cele două maici se uitau la ea cu un interes afectuos şi maica stareţă o mângâie pe mână.

— A fost o prostie din partea mea că n-am bănuit asta mai dinainte, spuse Kitty. În orice caz mă bucur că nu e holeră. Mă simt cu mult mai bine. O să mă întorc la lucru.

— Nu astăzi, draga mea copilă. Ai avut o emoţie puternică, ar fi mult mai bine să te duci acasă şi să te odihneşti.

— Nu, aş prefera să rămân şi să lucrez.

— Stărui să te duci. Ce-ar spune bunul nostru doctor dacă te-aş lăsa să fii imprudentă? l Vino mâine dacă vrei, sau poimâine, dar azi trebuie să stai liniştită. O să trimit după lectică. N-ai vrea ca una din fetele noastre să te însoţească?

— O, nu, o să mă simt bine singură.

LVI

KITTY STĂTEA ÎNTINSĂ PE PAT, CU jaluzelele trase la ferestre. Era după-amiază şi servitorii dormeau. Ce aflase în dimineaţa aceea (şi acuma era sigură că era adevărat) o consternase. De când se întorsese acasă tot încerca să se gândească la asta, dar în mintea ei era un gol şi nu-şi putea aduna gândurile. Deodată auzi paşi de om încălţat cu cizme, aşa că nu putea fi unul dintre *boys*. Cu răsuflarea întretăiată de spaimă îşi dădu seama că poate fi bărbatul ei. Era în *sitting-room* şi auzi că o cheamă. Nu răspunse. După o clipă de tăcere se auzi o bătaie în uşă.

— Da!

— Pot intra?

Kitty se dădu jos din pat şi-şi puse un capot.

— Da.

Walter intră. Kitty era bucuroasă că jaluzelele trase îi umbreau faţa.

— Sper să nu te fi sculat din somn. Am bătut foarte, foarte uşor.

— Nu dormeam.

Walter se duse la una din ferestre şi trase jaluzelele. Un val de lumină scăldă camera.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kitty. De ce te-ai întors atât de devreme?

— Călugăriţele mi-au spus că nu te simţi prea bine. M-am gândit că e mai bine să vin să văd ce este.

O cuprinse mânia.

— Ce-ai fi spus dacă ar fi fost holeră?

— Dacă ar fi fost aşa, cu siguranţă că n-ai fi putut să ajungi acasă în dimineaţa asta.

Kitty se îndreptă spre măsuţa de toaletă şi-şi trecu pieptenul prin părul tuns scurt. Voia să câştige timp. Apoi aşezându-se îşi aprinse o ţigară.

— Nu m-am simţit prea bine azi-dimineaţă şi maica stareţă s-a gândit că ar fi mai bine să mă întorc acasă. Dar acuma mă simt din nou bine. Mă voi duce ca de obicei la mânăstire mâine.

— Ce-ai avut?

— Nu ţi-au spus?

— Nu. Maica stareţă mi-a zis că trebuie să-mi spui tu singură ce e.

Făcu acum ceea ce făcea adesea, o privi drept în faţă; instinctul său profesional era mai puternic decât cel personal. Atunci Kitty se sili să-i susţină privirea.

— Voi avea un copil, spuse ea.

Kitty era obişnuită cu tăcerea cu care Walter întâmpina de obicei o

afirmaţie care în chip firesc te-ai fi aşteptat să işte o exclamaţie, dar niciodată nu i se păruse a fi mai copleşit. Nu spuse nimic, nu făcu nici un gest, nici o mişcare a feţei şi nici o schimbare a expresiei ochilor lui negri nu arătă că auzise. Kitty simţi brusc că-i vine să plângă. Când un bărbat îşi iubeşte soţia şi soţia îl iubeşte şi ea, în asemenea clipe sunt atraşi unul spre altul de o emoţie puternică. Tăcerea era de nesuportat şi Kitty o întrerupse.

— Nu ştiu de ce, nu mi-a trecut de loc prin minte până acum. A fost o prostie din partea mea, dar… toate lucrurile astea…

— De când eşti… când crezi că vei naşte?

Cuvintele păreau să-i iasă din gură cu greu. Kitty îşi dădu seama că i-e gâtul uscat ca şi al ei. Din păcate şi buzele ei tremurau când încercă să vorbească; dacă nu era de piatră trebuia să-i trezească mila.

— Cred că e de vreo două, trei luni.

— Eu sunt tatăl?

Simţi că se înăbuşă. În glasul lui se bănuia vag un tremur; era îngrozitor, dar recea lui stăpânire de sine făcea că semnul cel mai mărunt al unei emoţii să devină zguduitor. Nu ştia de ce îi apăru deodată în minte un aparat care-i fusese arătat la Hong Kong şi la care un ac oscila puţin şi i se spusese atunci că ăsta era semnul unui cutremur produs la vreo mie de mile depărtare într-un loc unde, poate, o mie de persoane îşi pierduseră viaţa. Se uită la el. Era palid ca o arătare şi mai văzuse o dată sau de două ori această paloare. Se uita în jos, puţin cam într-o parte.

— Ei?

Kitty îşi duse mâinile la piept. Ştia că dacă ar fi putut spune da, lucrul acesta ar fi însemnat totul pentru Walter. Ar fi crezut-o, desigur că ar crede-o fiindcă voia să o creadă şi apoi ar fi iertat-o. Ştia cât de profundă era afecţiunea lui şi cât era de doritor, în ciuda sfiiciunii lui, să şi-o cheltuiască. Ştia că nu era răzbunător, ar fi iertat-o dacă ar fi putut să-i dea un motiv s-o ierte, un motiv care să-l fi mişcat şi el ar fi iertat-o pe deplin. Kitty putea fi sigură că el n-avea să-i arunce mereu trecutul în faţă. Putea fi crud, rece şi morbid, dar nu era niciodată rău şi meschin. Totul s-ar fi schimbat dacă ar fi spus da.

Şi ea avea nevoie imperioasă de afecţiune. Neaşteptata ştire că e însărcinată o copleşise cu stranii speranţe şi dorinţe neprevăzute. Se simţea slabă, puţin cam înspăimântată, singură şi foarte departe de orice prieten. În dimineaţa aceea, deşi nu ţinea prea mult la maică-sa, o încercase o subită dorinţă de a fi cu ea. Avea nevoie de ajutor şi de consolare. Nu-l iubea pe Walter, ştia că n-ar fi putut niciodată să-l iubească, dar în clipa aceea tânjea din tot sufletul să o ia în braţe şi să-şi poată sprijini capul de pieptul lui; ghemuită în braţele lui ar fi plâns fericită; voia să o sărute şi voia să-şi înlănţuie braţele pe după gâtul lui.

Începu să plângă. Minţise atât de mult şi putea minţi uşor. Ce-ar mai fi contat încă o minciună când ar fi putut să aducă numai bine? O minciună, o minciună, ce însemna o minciună? Era atât de uşor să spună da. Văzu cum ochii lui Walter se înrourează şi cum îşi întinde braţele spre ea. Nu putea să spună minciuna asta, nu ştia de ce, pur şi simplu nu putea. Tot ce îndurase în aceste săptămâni de chin, Charlie şi asprimea lui, holera şi toţi oamenii aceştia care mureau, călugăriţele, până şi acest mic beţivan ciudat, Waddington, totul părea a fi schimbat-o până într-atât încât ea însăşi nu se mai recunoştea; deşi era atât de profund mişcată, un privitor părea să stea în sinea ei şi să o privească cu spaimă şi mirare. *Trebuia* să spună adevărul. Nu avea rost să mintă, aşa i se părea. Gândurile îi rătăceau şi o purtau pe căi ciudate: deodată i se ivi înaintea ochilor cerşetorul mort lângă zidul care le împrejmuia locuinţa. De ce să se fi gândit la ei? Plângea în hohote, lacrimile îi şiroiau pe faţa, curgându-i fără oprire din ochii larg deschişi. În cele din urmă răspunse la întrebare. O întrebase dacă el era tatăl copilului.

— Nu ştiu, nu ştiu, spuse Kitty.

Walter râse fără zgomot. Kitty se cutremură.

— E o situaţie puţin cam dificilă, nu-i aşa?

Răspunsul era caracteristic pentru felul lui de a reacţiona, era exact ce se aştepta să spună, dar o făcu să i se strângă inima. Se întreba dacă el şi-a dat seama cât de greu îi fusese ei să-i spună adevărul (în aceeaşi clipă Kitty recunoscu că nu-i fusese deloc greu, ci că nu putuse face altfel) şi dacă o preţuia pentru asta. Răspunsul ei: „Nu ştiu, nu ştiu!” îi ciocănea în cap. Acum era imposibil să şi-l ia înapoi. Îşi scoase batista din poşetă şi-şi şterse ochii. Amândoi tăceau. Pe măsuţa de lângă patul ei era un sifon şi Walter îi umplu un pahar. I-l aduse şi-i ţinu paharul ca să poată bea. Kitty observă ce mână subţire avea, o mână frumoasă, suplă, cu degete prelungi, dar acum numai piele şi oase. Tremură puţin, putea să-şi controleze expresia feţei, dar mâinile îl trădau.

— Nu fi îngrijorat din pricină că plâng, spuse Kitty. De fapt n-am nimic, numai că nu pot să mă stăpânesc şi lacrimile îmi curg fără voie.

Bău sifonul şi el puse paharul la loc. Se aşeză pe un scaun şi-şi aprinse o ţigară. Walter oftă uşor. Kitty îl mai auzise o dată sau de două ori oftând în felul acesta şi întotdeauna i se strângea inima când o făcea. Uitându-se la el – Walter privea ţintă cu ochi goi spre fereastră – fu surprinsă că nu observase cât de slab devenise în săptămânile din urmă. Tâmplele îi erau scobite şi oasele feţei îi străpungeau obrazul. Hainele atârnau pe el ca şi cum fuseseră croite pentru cineva mai gras. Obrajii lui bronzaţi aveau o umbră de paloare verzuie. Arăta ca un om sfârşit. Muncea prea mult, dormea puţin şi nu mânca nimic. Cu toată tulburarea şi cu toată durerea ei, găsi putere să-l compătimească. Era crud din partea ei că nu putea face nimic

pentru el.

Walter îşi duse mâna la frunte ca şi cum l-ar fi durut capul şi Kitty avu impresia că şi în capul lui cuvintele acelea ciocăneau nebuneşte: „Nu ştiu, nu ştiu!” Era ciudat că acest bărbat morocănos, rece şi sfios avea o asemenea afecţiune firească pentru copiii foarte mici; celor mai mulţi dintre bărbaţi nu prea le pasă nici de pruncii lor, dar călugăriţele, mişcate şi amuzate, vorbiseră şi nu o dată, de această afecţiune. Dacă astea îi erau sentimentele faţă de micuţii şi nostimii prunci chinezi, ce-ar fi simţit faţă de copilul lui? Kitty îşi muşcă buzele ca să nu plângă.

Walter se uită la ceas.

— Îmi pare rău, dar trebuie să mă întorc în oraş. Am o mulţime de lucruri de făcut azi… Te simţi mai bine?

— O, sigur. Nu te necăji din pricina mea…

— Cred că ar fi mai bine să nu mă aştepţi în noaptea asta. S-ar putea să vin foarte târziu şi o să mănânc ceva la colonelul Yu.

— Foarte bine.

Se ridică.

— În locul tău n-aş mai încerca să mai fac ceva astăzi. Nu te obosi. Doreşti ceva înainte să plec?

— Nu, mulţumesc. N-o să am nevoie de nimic.

Walter tăcu o clipă, ca şi cum ar fi fost nehotărât şi apoi, brusc şi fără să se uite la ea, îşi luă pălăria şi ieşi din cameră. Îl auzi trecând prin curtea casei. Se simţi teribil de singură. Acum că nu mai era nevoită să se stăpânească, se lăsă în voia lacrimilor care o podideau.

LVII

NOAPTEA ERA ÎNĂBUŞITOARE ŞI când Walter veni într-un târziu acasă Kitty stătea la fereastră, uitându-se la acoperişurile fantastice ale templelor chinezeşti, întunecate în lumina stelelor. Ochii îi erau grei de atâta plâns, dar se mai liniştise. În ciuda gândurilor care o hărţuiau se simţea, probabil din cauza epuizării, ciudat de senină.

— Credeam că ai să dormi când voi veni, spuse Walter intrând.

— Nu mi-a fost somn. M-am gândit că îmi va fi mai răcoare aşa. Ai mâncat ceva?

— Atât cât am avut nevoie.

Se învârti în sus şi în jos prin camera aceea lungă şi Kitty îşi dădu seama că voia să-i spună ceva. Vedea că e încurcat. Fără să-şi facă vreo grijă, Kitty îl aştepta să se hotărască. Walter începu deodată să vorbească:

— M-am gândit la ce mi-ai spus azi după-amiază. Cred că ar fi mai bine să pleci de aici. Am vorbit cu colonelul Yu şi o să-ţi dea o escortă. Poţi să o iei şi pe *amah* cu tine. O să fii în deplină siguranţă.

— Şi unde să mă duc?

— Poţi să te duci la maică-ta.

— Crezi că-i va face plăcere să mă vadă?

Walter tăcu o clipă, ezitând, ca şi cum ar fi vrut să aprecieze situaţia.

— Atunci te poţi duce la Hong Kong.

— Şi ce să fac acolo?

— Vei avea nevoie de multă îngrijire şi atenţie. Nu socotesc că-i drept să-ţi cer să rămâi aici.

Kitty nu-şi putu stăpâni zâmbetul, nu de amărăciune, ci de veselie, care-i trecu pe faţă. Îi aruncă o privire şi fu cât pe ce să râdă.

— Nu înţeleg de ce ar trebui să fii atât de neliniştit din cauza sănătăţii mele.

Walter se apropie de fereastră şi se uită afară în noapte. Niciodată nu mai fuseseră atâtea stele pe cerul senin.

— Ăsta nu e un loc pentru o femeie în situaţia ta.

Kitty se uită la el, o siluetă albă în haine uşoare, profilându-se în întuneric; era ceva ameninţător în profilul lui fin şi totuşi, ciudat, în clipa aceea nu-i inspira deloc teamă.

— Când ai insistat să vin aici ai făcut-o cu intenţia ca să mor? întrebă Kitty deodată.

Walter întârzie atât de mult cu răspunsul, încât Kitty crezu că nu voise să audă ce-i spusese.

— La început…

Kitty se cutremură uşor, fiindcă pentru prima dată Walter îşi

recunoştea intenţia. Dar nu-i purta pică pentru această intenţie. Sentimentul care o încerca o surprinse; era un amestec de admiraţie şi de vag amuzament. Nu ştia de ce, dar deodată gândindu-se la Charlie Townsend i se păru că e un sinistru dobitoc.

— Ţi-ai asumat un risc teribil, spuse ea. Cu conştiinţa ta deosebit de sensibilă, mă întreb dacă ţi-ai fi iertat vreodată moartea mea.

— Dar iată că n-ai murit. Ba chiar ai înflorit.

— Niciodată în viaţa mea nu m-am simţit mai bine.

Fu cuprinsă de dorinţa de a se lăsa în voia îndurării lui. După câte li se întâmplaseră în viaţă, de când trăiau în mijlocul atâtor situaţii groaznice şi dezolante, i se părea stupid să acorde atâta importanţă ridicolului act al împreunării. Când moartea pândea după colţ, secerând vieţile aşa cum grădinarul dezgroapă cartofii, era o prostie să te mai preocupi ce fapte murdare face cutare sau cutare cu trupul lui. Dacă ar fi putut să-l facă să înţeleagă cât de puţin însemna Charlie pentru ea, încât îi venea greu să-şi mai aducă aminte până şi cum arăta şi cât de deplin îi trecuse dragostea pentru el! Din cauză că nu simţea nimic pentru Townsend, tot ce făcuseră împreună îşi pierduse orice semnificaţie. Îşi recâştigase stăpânirea asupra inimii sale şi ceea ce îi dăruise trupeşte nu i se părea să mai aibă vreo importanţă. Era înclinată să-i spună lui Walter: „Uite ce e, nu crezi că ne-am purtat destul de mult timp ca nişte proşti? Am făcut-o pe îmbufnaţii ca nişte copii. De ce să nu ne sărutăm şi să fim prieteni? Nu-i nici un motiv să nu fim prieteni din cauză că nu ne iubim…”

Walter rămase nemişcat şi lumina lămpii făcea ca paloarea feţei lui impasibile să pară înspăimântătoare. Nu avea încredere în el; dacă ar fi spus un lucru nepotrivit s-ar fi întors împotriva ei cu o severitate de gheaţă. Acum cunoştea sensibilitatea lui excesivă pe care şi-o apăra printr-o ironie acidă şi ştia cât de repede putea să-şi închidă sufletul când sentimentele îi erau rănite. O clipă se înfurie din cauza prostiei lui. Sigur, ceea ce îi tulbura cel mai mult era vanitatea lui jignită; Kitty îşi dădea seama în mod vag că această rană era cea mai greu de vindecat. I se părea ciudat că bărbaţii dădeau o atât de mare importanţă fidelităţii nevestelor lor; când se iubise pentru prima dată cu Charlie se aşteptase să se simtă o femeie cu totul diferită, schimbată; dar ei i se păruse că e exact aceeaşi, doar că încercase un sentiment de mai mare satisfacţie şi de vitalitate. Ar fi vrut acum să-i poată spune lui Walter că pruncul era al lui; minciuna ar fi însemnat atât de puţin pentru ea, în schimb pentru el ar fi fost o mare mângâiere. Apoi, la urma urmei, s-ar fi putut chiar nici să nu fie o minciună: era ciudat acel ceva din inima ei care o oprea să-şi acorde ei însăşi o umbră de îndoială. Cât de proşti sunt bărbaţii! Rolul lor în procreaţie e atât de neînsemnat; femeia poartă copilul luni îndelungi şi chinuitoare şi-l naşte în dureri şi totuşi bărbatul, din cauza

trecătoarei lui legături cu acest proces, are asemenea pretenţii ridicule… Ce deosebire poate crea acest lucru în sentimentele lui faţă de copil? Gândurile lui Kitty se îndreptară apoi către copilul pe care avea să-l nască; se gândea la el, nu cu emoţie, nici cu pasiunea maternităţii, ci cu o curiozitate leneşă.

— Aş spune că ar trebui să te mai gândeşti puţin, zise Walter întrerupând o lungă tăcere.

— Să mă gândesc la ce?

Walter se întoarse spre ea ca şi cum ar fi fost surprins.

— Să te gândeşti când ai vrea să pleci.

— Dar eu nu vreau să plec.

— De ce nu?

— Îmi place munca pe care o fac la mânăstire. Am impresia că sunt folositoare. Aş prefera să rămân cât vei sta şi tu.

— Cred că ar trebui să-ţi spun că în starea în care eşti acum ai, probabil, mai multe şanse să te îmbolnăveşti.

— Îmi place modul învăluit în care ai rostit acest avertisment, spuse ea zâmbind ironic.

— Sper că nu stai pentru că stau şi eu?

Kitty ezită. El nu ştia că acum îi provoca, într-un mod neaşteptat, un foarte puternic sentiment de milă.

— Nu. Tu nu mă iubeşti. Adeseori mă gândesc că mai curând te plictisesc.

— N-aş fi zis că eşti chiar persoana care s-ar omorî pentru câteva călugăriţe înţepate şi o liotă de ţânci străini…

Pe buzele ei trecu un zâmbet vag.

— Cred că e oarecum nedrept să mă dispreţuieşti atât de mult fiindcă ai greşit în părerea pe care ţi-ai făcut-o despre mine. N-a fost vina mea că ai fost un atât de mare nesocotit…

— Dacă eşti hotărâtă să rămâi eşti liberă s-o faci.

— Îmi pare rău că nu-ţi pot da posibilitatea de a fi mărinimos. I se părea ciudat de greu să fie serioasă cu Walter. De fapt ai toată dreptatea, nu rămân numai de dragul orfanilor: ştii, mă găsesc în foarte neobişnuita situaţie că n-am pe lumea asta un om la care să mă pot duce. Nu cunosc pe nimeni care să nu mă socotească o pacoste. Nu cunosc pe nimeni căruia să-i pese măcar de doi bani dacă trăiesc sau dacă am murit.

Walter se încruntă. Dar nu fiindcă era supărat.

— Am stricat îngrozitor totul, nu-i aşa? întrebă el.

— Tot mai vrei să divorţezi de mine? În ce mă priveşte nu-mi mai pasă.

— Trebuie să ştii că aducându-te aici ţi-am iertat păcatul…

— Nu ştiam. Vezi, nu prea eram la curent cu ceea ce înseamnă infidelitate. Ce vom face când vom pleca de aici? Vom continua să

trăim împreună?

— O, nu crezi că putem lăsa viitorul să decidă singur?

În glasul lui se simţea o oboseală de moarte.

LVIII

DOUĂ SAU TREI ZILE MAI TÂRZIU, Waddington o duse pe Kitty, care se întorcea de la mânăstire (nerăbdarea ei o făcuse să-şi reia imediat lucrul), să bea promisa ceaşcă de ceai cu iubita lui. Kitty cinase de mai multe ori la Waddington. Casa lui era o clădire pătrată, albă, pretenţioasă, din acelea pe care Vama le construise pentru funcţionarii ei peste tot, în străinătate şi sufrageria în care mâncau, salonul unde stăteau după masă, erau mobilate cu o mobilă simplă şi solidă. Camerele aveau aerul că sunt şi de hotel şi de birou; nu exista nimic în ele care să fie mai intim şi era limpede că aceste case nu reprezentau pentru succesivii lor ocupanţi decât nişte locuri de trecere întâmplătoare. Nu ţi-ar fi putut niciodată trece prin minte că la etaj misterul şi poate dragostea trăiesc înfăşurate în văluri. Urcară nişte scări şi Waddington deschise o uşă. Kitty intră într-o cameră mare şi goală cu pereţii văruiţi pe care erau atârnate suluri cu diverse inscripţii caligrafiate. La o masă pătrată într-un jilţ ţeapăn, amândouă din lemn negru şi bogat sculptate, şedea femeia din Manciuria. Când Kitty intră împreună cu Waddington, femeia se ridică, dar nu le ieşi în întâmpinare.

— Iat-o, zise Waddington şi adăugă ceva în chineză.

Kitty dădu mâna cu femeia. În halatul ei lung, brodat, arăta zveltă şi ceva mai înaltă decât se aşteptase Kitty să fie, obişnuită cu oamenii din Sud. Purta o tunică de mătase verde-pal cu mânecile strâmte, care cădeau peste încheietura mâinii şi în părul negru, pieptănat în chip complicat, avea o podoabă pe care o purtau femeile manciuriene. Faţa îi era acoperită de un strat gros de pudră şi obrajii, de la ochi şi până la gură erau daţi cu un roşu aprins. Sprâncenele subţiate arătau ca două linii negre şi buzele îi erau stacojii. În această mască, ochii ei mari, negri, uşor oblici ardeau ca două lacuri de lignit lichid. Părea a fi mai degrabă un idol şi nu o femeie. Mişcările îi erau lente şi sigure. Kitty avu impresia că era uşor intimidată, dar foarte curioasă în acelaşi timp. Femeia dădu din cap de două sau de trei ori, uitându-se la Kitty, în timp ce Waddington îi vorbea despre ea. Kitty se uită atent la mâinile ei, erau nefireşti de lungi, foarte subţiri şi de culoarea fildeşului. Unghiile delicate erau lăcuite. Kitty îşi spuse că niciodată nu văzuse ceva mai fermecător ca aceste mâini languroase şi elegante. Îţi sugerau o rasă dăinuind de nenumărate secole.

Spuse câteva cuvinte, cu un glas ascuţit, asemănător cu ciripitul păsărilor într-o livadă şi Waddington, traducând, îi spuse lui Kitty că e bucuroasă că a venit, ce vârstă are şi câţi copii? Se aşezară pe trei scaune simple la masa aceea pătrată şi un *boy* aduse cupele cu ceai slab şi parfumat cu iasomie. Doamna manciuriană îi întinse lui Kitty o

cutie verde cu ţigări *Three Castles*. În afară de masă şi scaune, camera nu prea avea multă mobilă; mai era un pat larg pe care se vedea o pernă brodată şi două scrinuri de lemn de santal.

— Şi ce face cât e ziua de lungă? întrebă Kitty.

— Mai pictează şi câteodată scrie versuri. Dar cea mai mare parte a timpului stă. Fumează, dar nu prea mult, ceea ce e foarte bine întrucât una din îndatoririle mele e să previn comerţul cu opiu.

— Dumneata fumezi?

— Rareori. Ca să fiu sincer prefer mult mai mult whiskyul.

Un miros uşor acriu plutea prin încăpere, nu era neplăcut, dar era ciudat, exotic.

— Spune-i că-mi pare rău că nu-i pot vorbi direct. Sunt sigură că am avea multe lucruri să ne spunem.

Când Waddington traduse aceste cuvinte manciurienei, femeia îi aruncă lui Kitty o privire fugară în care se zărea o intenţie de zâmbet. Te impresiona aşa cum stătea, fără nici o stânjeneală, în frumoasele ei veşminte şi ochii, pe faţa aceea pictată, aveau o privire cercetătoare, reţinută şi impenetrabilă. Era ireală asemeni unui tablou şi avea un aer de eleganţă care o făcea pe Kitty să se simtă stângace. Kitty nu avusese decât un interes fugar pentru această ţară, în care o aruncase soarta. Nu intra în sfera preocupărilor ei. Acum dintr-o dată i se părea a desluşi în ea ceva îndepărtat şi misterios. Aici era Orientul străvechi, obscur şi de nepătruns. Credinţele şi idealurile Apusului păreau grosolane pe lângă idealurile şi credinţa pe care le întrezărea în această delicată făptură. Aici există o viaţă deosebită, trăită pe un plan deosebit. Kitty simţea în mod ciudat că vederea acestui idol, cu obrajii pictaţi, cu ochii oblici şi cercetători, făcea ca strădaniile şi necazurile lumii de fiecare zi, pe care o cunoştea, să pară uşor absurde. Această mască colorată părea să ascundă taina unei profunde, bogate şi semnificative experienţe: aceste mâini lungi şi delicate, cu degetele lor subţiri deţineau cheia unor enigme nerezolvate încă.

— La ce se gândeşte toată ziua? întrebă Kitty.

— La nimic, răspunse Waddington zâmbind.

— E o fiinţă minunată. Spune-i că n-am văzut niciodată mâini atât de frumoase. Mă întreb ce a găsit la dumneata…

Zâmbind Waddington traduse cuvintele lui Kitty.

— Spune că sunt un om bun.

— Ca şi cum vreo femeie ar fi iubit vreodată un bărbat pentru această virtute.

Manciuriana râse o singură dată. Şi aceasta atunci când Kitty, ca să spună ceva îşi arătă admiraţia pentru brăţara de jad pe care o purta femeia. Aceasta şi-o scoase şi Kitty, încercând să şi-o pună descoperi că deşi avea mâini mici, brăţara nu-i trecea peste degete. Atunci manciuriana izbucni într-un râs copilăresc. Spunându-i ceva lui

Waddington, chemă o *amah*. Îi dădu un ordin şi *amah* aduse imediat o foarte frumoasă pereche de pantofi manciurieni.

— Vrea să-ţi dea aceşti pantofi dacă îţi vin, zise Waddington. Ai să constaţi că sunt de fapt nişte papuci foarte buni.

— Îmi vin perfect, spuse Kitty nu fără o oarecare satisfacţie. În aceeaşi clipă surprinse pe faţa lui Waddington o expresie batjocoritoare.

— Sunt prea mari pentru ea? întrebă Kitty repede.

— Mult prea mari.

Kitty râse şi când Waddington traduse şi manciuriana şi *amah* izbucniră în râs.

Mai târziu, pe când ea şi Waddington urcau dealul, Kitty se întoarse spre el şi-i zâmbi prietenos.

— Nu mi-ai spus că ţii atât de mult la ea.

— Ce te face să crezi asta?

— Am văzut-o în ochii dumitale. Ciudat, trebuie să fie ca şi cum ai iubi o fantomă sau un vis. Bărbaţii sunt de neînţeles, am crezut că eşti un om ca oricare altul şi acum am sentimentul că nu ştiu nici cel mai mic lucru despre dumneata.

Când se apropiată de *bungalow,* Waddington o întrebă brusc:

— De ce ai vrut să o vezi?

Kitty ezită o clipă înainte de a răspunde.

— Caut ceva şi nu prea ştiu ce anume. Dar e foarte important să ştiu ce şi dacă aş şti ar fi cu totul altceva. Poate că ştiu călugăriţele; când sunt cu ele, am impresia vagă că sunt în posesia unui secret pe care nu vor să mi-l împărtăşească. Nu ştiu de ce mi-a trecut prin minte că dacă o voi vedea pe această femeie aş putea să-mi dau seama ce caut. Că-mi va spune dacă va putea…

— Ce te face să crezi că ea ştie?

Kitty îi aruncă o privire piezişă, dar nu-i răspunse. În loc de asta îl întrebă:

— Dumneata cunoşti acest secret?

Waddington zâmbi şi dădu din umeri.

— Cum să-ţi spun, unii dintre noi îşi caută calea în uitare, alţii în credinţă, unii dintre noi în whisky iar alţii în dragoste. Dar nici una din aceste căi nu duce nicăieri.

LIX

KITTY REVENI LA CONFORTABILA rutină a muncii sale şi deşi dis-de-dimineaţă era departe de a se simţi bine, avea destul de multă energie ca să nu se lase doborâtă. Era uimită de interesul pe care i-l arătau călugăriţele; surori care când le întâlnea pe coridor nu făceau altceva decât să-i spună bună dimineaţa, intrau acum, sub cele mai vagi pretexte, în încăperea în care lucra şi o priveau, pălăvrăgind câteva minute, într-o stare de excitaţie dulce şi copilărească. Sora St. Joseph îi povestea mereu, câteodată chiar într-un chip plictisitor, cum se tot gândea de mai multe zile: „Totuşi mă întreb dacă o fi", sau: „Nu aş fi surprinsă dacă ar fi" şi cum, când Kitty leşinase, îşi spusese: „Nu mai e vorba de nici o îndoială, îţi sare în ochi". Îi povestea lui Kitty lungi istorii despre sarcinile cumnatei sale, care, dacă Kitty n-ar fi avut un foarte pronunţat simţ al umorului, ar fi fost destul de alarmante. Sora St. Joseph îmbina într-un mod agreabil în povestirile ei bunul simţ al originii sale (un râu şerpuia pe pajiştile fermei tatălui ei şi plopii care creşteau pe maluri se clătinau la cea mai mică adiere) cu o fermecătoare familiaritate.

Taina naşterii se abătu asupra mânăstirii asemeni unei adieri jucăuşe printre florile albe dintr-o livadă. Gândul că Kitty era însărcinată, tulbura şi înfierbânta toate femeile acelea sterpe. Le înspăimânta oarecum şi în acelaşi timp le fascina. Fiind fiice de ţărani sau de pescari priveau aspectul fizic al naşterii cu un robust bun simţ, dar în adâncul inimii lor de fete mari sălăşluia teama. Erau tulburate de gândul greutăţilor care o aşteptau şi totuşi erau fericite şi ciudat de exaltate.

Kitty fu mişcată şi amuzată de interesul pe care-l trezise, dar fu surprinsă peste măsură când văzu că însăşi maica stareţă, atât de sobră în sfinţenia ei, o trata cu o neostoită bunăvoinţă. Fusese întotdeauna binevoitoare faţă de Kitty, dar într-un mod distant; acum se purta cu ea cu o duioşie în care era ceva matern. Glasul ei avea o nouă şi blândă intonaţie şi în ochii ei se zărea o lumină jucăuşă neobişnuită ca şi cum Kitty ar fi fost un copil care a făcut o amuzantă şi năstruşnică ispravă. Era ciudat de mişcător. Sufletul ei era asemeni unei mări calme, cenuşii care se unduieşte majestuos, inspirând teamă în măreţia ei sumbră şi deodată o rază de soare o face să pară veselă, prietenoasă şi însufleţită. Acum se întâmpla să vină mereu spre seară să stea de vorbă cu Kitty.

— Trebuie să am grijă să nu te oboseşti, *mon enfant,* spunea ea, altfel doctorul Fane nu mă va ierta niciodată. O, stăpânirea aceasta de sine britanică l Este peste măsură de încântat şi când îi vorbeşti despre asta se face palid.

O luă pe Kitty de mână şi o mângâie afectuos.

— Doctorul Fane mi-a spus că voia să pleci, dar că dumneata nu ai vrut din cauză că nu doreşti să ne părăseşti. Asta-i frumos din partea dumitale, copila mea şi aş dori să ştii că apreciem ajutorul pe care ni l-ai dat. Dar cred că nu ai vrut să-l laşi singur nici pe el şi asta e şi mai bine, deoarece locul dumitale e lângă el şi el are nevoie de dumneata. Ah, nu ştiu ce am fi făcut fără acest om admirabil.

— Sunt bucuroasă să ştiu că a putut face ceva pentru dumneavoastră, spuse Kitty.

— Trebuie să-l iubeşti din toată inima, draga mea. E un sfânt.

Kitty zâmbi şi în adâncul inimii ei oftă. Un singur lucru putea să facă acum pentru Walter şi nu ştia cum. Voia ca el să o ierte, nu de dragul ei, ci de al lui, deoarece avea sentimentul că numai asta i-ar putea reda liniştea. N-avea rost să-i ceară să o ierte şi dacă Walter ar fi bănuit că dorea să facă acest lucru pentru binele lui mai degrabă decât pentru al ei, încăpăţânarea lui vanitoasă l-ar fi împins să o refuze cu orice preţ (era curios că vanitatea lui n-o mai supăra acum, i se părea a fi firească şi o făcea să-i pară şi mai rău de el) şi singura şansă era ca o întâmplare neaşteptată să-l scoată din atitudinea precaută. Avea impresia că Walter ar saluta o dezlănţuire emotivă care l-ar elibera din coşmarul resentimentelor sale, dar că, în nefericita lui nebunie, i s-ar împotrivi din toate puterile.

Nu e păcat că oamenii, care întârzie un timp atât de scurt într-o lume unde e atâta durere, să se chinuie singuri?

LX

DEŞI MAICA STAREŢĂ NU VORBI CU Kitty decât de vreo trei sau patru ori şi o dată sau de două ori numai zece minute, impresia pe care i-o făcu fu foarte puternică. Caracterul ei era asemeni unei ţări care, la prima vedere, pare măreaţă, dar neospitalieră şi în care descoperi pe urmă mici sate vesele aşezate printre pomi roditori în văile unor munţi majestuoşi şi râuri. Şerpuind plăcut printre pajişti luxuriante. Dar priveliştile acestea plăcute, deşi te surprindeau şi te linişteau, nu erau suficiente ca să te facă să te simţi bine într-o ţară cu înălţimi sumbre şi spaţii vaste măturate de vânt. Ar fi fost imposibil să devii intim cu maica stareţă; avea aerul acela impersonal pe care Kitty îl observase şi la celelalte călugăriţe, chiar şi la vesela şi vorbăreaţa soră St. Joseph, dar la ea te izbeai şi de o barieră care era aproape palpabilă. Senzaţia pe care ţi-o dădea, cu totul ciudată, îngheţându-te, dar şi inspirându-ţi respect, era că păşeşte pe acelaşi pământ ca şi tine, se ocupă de treburi pământeşti şi totuşi trăieşte în chip evident pe un alt tărâm la care nu poţi ajunge. Odată îi spusese lui Kitty:

— Nu este suficient ca o maică să se roage mereu lui Dumnezeu, trebuie să fie ea însăşi o rugă.

Deşi conversaţia ei era plină de pilde religioase, Kitty îşi dădu seama că acest lucru este firesc şi că maica stareţă nu făcea nici un efort să o influenţeze pe ea, eretică. I se părea ciudat că maica stareţă, cu adâncul ei sentiment de caritate, să se mulţumească să o lase într-o stare pe care ea trebuie să o fi considerat ca fiind o stare de ignoranţă plină de păcat.

Într-o seară stăteau amândouă de vorbă. Zilele se scurtau şi lumina blândă a serii era plăcută şi uşor melancolică. Maica stareţă arăta foarte obosită. Faţa ei tristă era trasă şi palidă, ochii ei frumoşi şi negri îşi pierduseră strălucirea. Oboseala, poate, o făcuse să fie într-una din rarele ei momente de confidenţe.

— E o zi memorabilă pentru mine, copila mea, spuse ea, întrerupându-se dintr-o lungă reverie, căci e aniversarea zilei în care, în cele din urmă, m-am hotărât să devin călugăriţă. Doi ani m-am tot gândit la asta, dar mă chinuia un fel de teamă, deoarece mă înspăimânta gândul că aş putea fi câştigată din nou de spiritul lumesc. Dar în dimineaţa aceea când m-am hotărât, am făcut legământ ca înainte de căderea nopţii să anunţ vestea dragei mele mame.

Maica stareţă păru să se piardă în amintiri din trecut.

— În ziua aceea, una dintre prietenele noastre, doamna de Viernot, plecase la carmelite fără să spună ceva rudelor sale. Ştia că ele se opuneau hotărârii sale, dar fiind văduvă era de părere că avea dreptul să facă tot ce voia. Una dintre verişoarele mele se dusese să-şi la

rămas bun de la iubita fugară şi nu se întoarse decât pe seară. Era foarte mişcată. Nu-i vorbisem mamei şi tremuram la gândul de a-i spune ce intenţie aveam şi totuşi doream să-mi ţin legământul pe care-l făcusem. O întrebam pe verişoara mea tot felul de lucruri. Mama, care părea absorbită de tapiţeria ei, nu pierdea nici un cuvânt din conversaţia noastră. În timp ce vorbeam îmi spuneam: „Dacă vreau să vorbesc azi, nu mai am nici un minut de pierdut”.

E ciudat cât de limpede îmi amintesc de această scenă. Şedeam în jurul unei mese, o masă rotundă, acoperită cu o stofă roşie şi lucram la lumina unei lămpi cu abajur verde. Cele două verişoare ale mele erau cu noi şi lucram toate la tapiţeria cu care trebuia să reacoperim scaunele din salon. Închipuie-ţi, nu mai fuseseră îmbrăcate de pe timpul lui Ludovic al XIV-lea, când fuseseră cumpărate şi erau atât de decolorate şi de ponosite, încât mama spunea că sunt o ruşine.

Am încercat să formulez o propoziţie, dar buzele mele nu se mişcau şi apoi, deodată, după câteva minute de tăcere, mama îmi spuse: „Nu pot deloc să înţeleg comportarea prietenei tale. Nu-mi place plecatul acesta fără un cuvânt pentru cei cărora le este atât de dragă. Gestul e teatral şi jigneşte sensibilitatea. O femeie binecrescută nu va face un lucru care să determine lumea să vorbească despre ea. Sper, dacă vreodată ne vei face marea durere de a ne părăsi, că nu vei fugi ca şi cum ai fi săvârşit o crimă.”

Venise clipa să vorbesc, dar eram atât de slabă, încât n-am putut spune decât: „O, fii liniştită, *mamam,* n-aş avea puterea să o fac.”

Maică-mea nu mi-a răspuns şi m-am căit fiindcă nu îndrăznisem să mă explic. Ţineam la confortul de acasă, la felul meu de trai, la familia şi la distracţiile mele. Eram pierdută în aceste gânduri amare când, ceva mai târziu, ca şi cum conversaţia nu fusese întreruptă, mama îmi spuse: „Totuşi, Odette, nu cred că vei muri fără a fi făcut ceva care să dăinuiască”.

Eram încă pierdută în gândurile şi temerile mele, iar verişoarele mele, neştiind ce se întâmpla cu mine, lucrau liniştite, când deodată maică-mea lăsând lucrul din mână şi uitându-se atentă la mine îmi spuse: „O, draga mea copilă, sunt foarte sigură că vei sfârşi prin a deveni călugăriţă”.

„Vorbeşti serios, buna mea mamă? am întrebat-o. Îmi dezvălui cele mai tăinuite gânduri şi dorinţi ale inimii mele…”

„Mais oui, strigară amândouă verişoarele mele fără să-mi dea răgazul să-mi termin vorba. De doi ani Odette nu s-a mai gândit la nimic altceva. Dar nu-i vei da voie, *ma tante,* nu se poate să-i dai voie…”

„Cu ce drept, dragii mei copii, aş putea s-o refuz dacă aceasta este voia ei?”

Atunci, verişoarele mele, dorind să transforme conversaţia într-o

glumă, m-au întrebat ce aveam de gând să fac cu fleacurile care-mi aparţineau şi începură să se certe, glumind, care să ia un lucru şi care altul. Dar aceste prime clipe de veselie durară foarte puţin şi izbucnirăm în plâns. Şi în momentul acela îl auzirăm pe tată care urca scările…

Maica stareţă se întrerupse pentru o clipă şi oftă. — Tatei îi veni foarte greu. Eram singura lui fiică şi bărbaţii au o mai adâncă dragoste pentru fiicele decât pentru fii lor.

— E o mare nenorocire să ai o inimă, spuse Kitty zâmbind.

— Este un mare noroc să-ţi consacri această inimă dragostei faţă de aproapele tău…

În clipa aceea o fetiţă se apropie de maica stareţă şi sigură de interesul ei, îi arătă o jucărie fantastică pe care pusese mâna. Maica stareţă luă copilă de umeri cu braţul ei delicat şi frumos şi fetiţa se cuibări lângă ea. Kitty fu mişcată văzând ce afectuos zâmbea şi totuşi în acelaşi timp cât de impersonal.

— E minunată această adoraţie pe care toţi orfanii o au pentru dumneavoastră, spuse ea. Cred că aş fi foarte mândră dacă aş putea stârni o devoţiune atât de mare.

Maica stareţă zâmbi din nou cu zâmbetul acela distant şi totuşi frumos.

— Există o singură cale pentru a câştiga inimile altora şi anume să-i iubeşti pe cei de care vrei să fii iubit.

LXI

WALTER NU SE ÎNTOARSE LA CINĂ în seara aceea. Kitty îl aşteptă câtva timp, deoarece când era reţinut în oraş făcea întotdeauna aşa ca să-i trimită vorbă, dar în cele din urmă se aşeză la masă. Se făcu că mănâncă din numeroasele feluri pe care bucătarul, cu simţul datoriei şi în ciuda molimei şi a dificultăţilor de aprovizionare, i le servea invariabil la masă şi după aceea, înfundându-se în şezlongul de pânză de lângă fereastra deschisă, se lăsă copleşită de frumuseţea nopţii înstelate. Liniştea o odihnea.

Nu încercă să citească. Gândurile alunecau prin mintea ei asemeni unor nouraşi albi, oglindiţi în suprafaţa unui lac liniştit. Era prea obosită ca să rămână la vreunul, să-l urmărească şi să se cufunde în desfăşurarea lui. Se întreba vag dacă a existat ceva care să-i fi rămas în suflet ca rezultat al variatelor impresii pe care i le lăsaseră convorbirile ei cu călugăriţele. Era ciudat că, deşi felul lor de viaţă o impresionase atât de adânc, credinţa care îl determinase n-o afectase deloc. Nu putea să-şi închipuie că ar fi posibil să fie vreodată cuprinsă de o asemenea ardoare cucernică. Oftă, poate că totul ar fi mai uşor dacă acea înaltă flacără albă i-ar lumina sufletul. O dată sau de două ori avusese intenţia să-i povestească stareţei cât era de nefericită şi de ce era aşa, dar nu îndrăznise. Nu putea suporta gândul că această femeie austeră să-şi facă o părere proastă despre ea. Ceea ce făcuse ea i-ar fi părut desigur un păcat grav. Lucrul ciudat era că nu-l considera atâta un fapt de condamnat, cât unul prostesc şi urât.

Poate că se datora şi unei mărginiri proprii faptul că privea legătura ei cu Townsend ca fiind ceva regretabil şi chiar ruşinos, dar care trebuia uitat mai degrabă decât condamnat. Era ca şi cum ar fi făcut o gafă la o petrecere, n-aveai ce să mai faci, era îngrozitor de jenant, dar ar fi însemnat să fii lipsit de bun-simţ ca să-i acorzi o prea mare importanţă. Se cutremura gândindu-se la Charlie şi la statura lui masivă, bine clădită, la linia vagă a bărbiei şi la felul în care stătea, cu pieptul scos în afară, ca să nu pară cumva că are burtă. Temperamentul lui sanguin se vădea în vinişoarele roşii care aveau în curând să formeze un păienjeniş pe obrajii rumeni, îi plăcuseră sprâncenele lui stufoase: acum vedea în ele ceva animalic şi respingător.

Şi viitorul? Era curios cât de indiferentă o lăsa, mai ales că nu putea să-l prevadă. Poate că va muri când va naşte copilul pe care-l aştepta. Sora ei Doris fusese întotdeauna mai puternică decât ea şi când născuse fusese aproape să moară. (Îşi făcuse datoria şi dăduse un moştenitor noii baronii; Kitty zâmbi când se gândi la satisfacţia mamei sale.) Dacă viitorul era atât de vag poate că era destinată să nu-l

cunoască niciodată. Walter avea probabil să roage pe maică-sa să aibă grijă de copil – dacă pruncul avea să trăiască; şi ea îl cunoştea bine şi era convinsă că, oricât de nesigur ar fi fost de paternitatea lui, îl va trata cu bunătate. Puteai fi sigur că Walter avea să se poarte admirabil în orice împrejurare. Era păcat că, cu toate marile lui calităţi, altruismul şi cinstea sa, inteligenţa şi sensibilitatea, era atât de neatrăgător. Acum nu-i mai era deloc frică, ci-i părea rău de el şi în acelaşi timp nu se putea opri să nu-l considere puţin cam absurd. Adânca lui emotivitate îl făcea vulnerabil şi avea sentimentul că poate odată îl va putea influenţa în aşa fel încât să-l facă să o ierte. O urmărea gândul că redându-i astfel liniştea ar face singurul gest posibil de căinţă pentru chinul pe care i-l cauzase. Era păcat că avea atât de puţin simţ al umorului; ea, de pildă, îşi închipuia cum amândoi, aveau să râdă într-o zi, de felul în care se frământaseră.

Simţindu-se obosită, Kitty luă lampa în camera ei, se dezbrăcă, se culcă şi adormi imediat.

LXII

FU TREZITĂ ÎNSĂ DE O PUTERNICĂ bătaie în uşă. La început, deoarece părea a fi fost în visul din care se trezise, Kitty nu făcu nici o legătură între zgomotul acesta şi realitate. Bătăile continuară şi atunci îşi dădu seama că trebuie să fie cineva la poarta din curte. Era întuneric beznă. Avea un ceas cu minutarele fosforescente şi văzu că era două şi jumătate. Trebuia să fi fost Walter care se întorcea – cât de târziu – şi nu izbutise să-l trezească pe *boy*. Bătăile se auzeau mereu, din ce în ce mai tare şi în tăcerea nopţii răsunau într-adevăr alarmant. Bătăile încetară şi auzi trăgându-se zăvorul cel greu. Walter nu mai venise niciodată atât de târziu. Sărmanul, trebuia să fie mort de oboseală. Spera că va fi atât de rezonabil să se ducă imediat la culcare şi să nu intre, ca de obicei, în laboratorul lui ca să lucreze.

Se auziră glasuri şi câţiva oameni intrară în curte. Asta era ciudat, fiindcă Walter când venea acasă târziu se străduia să nu facă zgomot deloc. Două sau trei persoane urcară grăbite scările de lemn şi intrară în încăperea învecinată. Lui Kitty i se făcu teamă. Se întâmplase ceva? Inima ei începu să bată cu putere. Dar înainte de a-şi putea exprima într-un fel oarecare vaga ei spaimă, cineva traversă încăperea alăturată şi ciocăni la uşa ei.

— Doamnă Fane…

Kitty recunoscu glasul lui Waddington.

— Da. Ce s-a întâmplat?

— Vrei să te scoli? Aş dori să-ţi comunic ceva.

Kitty se dădu jos din pat şi-şi puse un capot. Deschise uşa. Îl văzu pe Waddington, îmbrăcat în nişte pantaloni chinezeşti şi cu o jachetă *pongee, boy*-ul din casă care ţinea în mână o lampă de vânt şi ceva mai în urma lor, trei soldaţi chinezi în uniformă kaki. Văzând faţa îngrijorată a lui Waddington tresări, obrazul îi era mototolit ca şi cum ar fi sărit chiar în clipa aceea din pat.

— Ce s-a întâmplat? spuse ea cu glasul sugrumat.

— Trebuie să-ţi păstrezi calmul. N-avem timp de pierdut. Îmbracă-te imediat şi vino cu mine.

Vederea soldaţilor o făcu să se gândească imediat că izbucnise vreo tulburare şi că veniseră să o apere.

— Soţul dumitale s-a îmbolnăvit. Am vrea să vii imediat…

— Walter! strigă ea.

— Nu te nelinişti. Nu ştiu exact despre ce e vorba. Colonelul Yu a trimis acest ofiţer la mine şi m-a rugat să te aduc la Yamen imediat.

Kitty îl privi fix câteva clipe, apoi simţi ceva rece în piept şi se întoarse.

— Voi fi gata în două minute.

— Am venit aşa cum am fost, spuse el. Dormeam, mi-am pus doar o jachetă şi pantofii în picioare.

Kitty nu auzi ce-i spunea Waddington. Se îmbrăcă la lumina stelelor, punând pe ea ce-i venea la îndemână; dintr-o dată degetele îi deveniseră atât de stângace încât i se păru un veac până să găsească micile copci cu care-şi încheie rochia. Îşi puse pe umeri şalul cantonez pe care-l purtase în seara aceea.

— Nu mi-am pus pălăria. Nu-i nevoie, nu-i aşa?

— Nu.

Boy-ul mergea cu felinarul înaintea lor; coborâră în grabă scările şi ieşiră pe poartă.

— Ai grijă să nu cazi, îi spuse Waddington. Mai bine reazămă-te de braţul meu.

Soldaţii îi urmau de aproape.

— Colonelul Yu a trimis nişte lectici. Ne aşteaptă pe malul celălalt al fluviului.

Urcară repede dealul. Kitty nu se putea hotărî să rostească întrebarea care tremura pe buzele ei. Era înspăimântată de moarte de răspuns. Ajunseră la mal şi acolo cu un fir de lumină la pupă, îi aştepta un sampan.

— Are holeră? spuse ea în clipa aceea.

— Mi-e teamă că da.

Kitty scoase un ţipăt scurt şi se opri brusc.

— Cred că trebuie să vii cât se poate mai repede. Waddington îi dădu mâna ca să o ajute să se urce în barcă. Trecerea fluviului dură puţin şi apa aproape că stătea în loc; rămaseră la pupa în timp ce o femeie cu un copil legat la brâu împingea sampanul cu o singură vâslă.

— S-a îmbolnăvit azi după-amiază, adică ieri după-amiază, spuse Waddington.

— De ce n-am fost chemată imediat?

Deşi n-aveau nici un motiv vorbeau în şoaptă. În întuneric Kitty simţea doar cât de adâncă era neliniştea lui Waddington.

— Colonelul Yu a vrut, dar doctorul nu l-a lăsat. Colonelul Yu a fost tot timpul cu el.

— Ar fi trebuit totuşi să fi trimis după mine. A făcut o faptă fără inimă.

— Soţul dumitale ştia că n-ai văzut niciodată un bolnav de holeră. E un spectacol îngrozitor şi respingător.

— Totuşi e soţul meu, spuse Kitty cu glasul înăbuşit.

Waddington tăcu.

— De ce îmi daţi voie acuma să-l văd?

Waddington o luă de braţ.

— Draga mea, trebuie să fii foarte vitează. Trebuie să fii pregătită

pentru tot ce e mai rău.

Kitty scoase un geamăt de durere şi se întoarse puţin într-o parte, deoarece îi văzuse pe cei trei soldaţi chinezi că se uită la ea. Dintr-o dată, într-un mod ciudat le văzu albul ochilor.

— E pe moarte?

— Nu cunosc decât mesajul pe care colonelul Yu l-a trimis prin ofiţerul care a venit la mine. După cât pot să-mi dau seama e în stare de comă.

— Nu mai e nici o speranţă?

— Îmi pare foarte rău, dar mi-e teamă că dacă nu ajungem acolo mai repede, nu-l vom mai găsi în viaţă.

Kitty se cutremură. Lacrimile începură să-i şiroiască pe obraji.

— Ştii, a lucrat din răsputeri şi nu are forţa să reziste.

Kitty îşi desprinse braţul cu un gest de iritare. O exaspera faptul că Waddington vorbea pe tonul acela scăzut, îndurerat.

Ajunseră la celălalt mal şi doi bărbaţi, doi *coolies,* care stăteau pe mal o ajutară să coboare din barcă. Lecticele aşteptau. Când să se urce în lectică, Waddington îi spuse lui Kitty:

— Încearcă să-ţi stăpâneşti cât mai bine nervii. Vei avea nevoie de întreaga dumitale stăpânire de sine.

— Spune purtătorilor de lectică să se grăbească.

— Au ordin să meargă cât se poate de repede.

Ofiţerul, care se şi urcase în lectica sa, trecu pe lângă Kitty şi din mers, îi îndemnă pe purtătorii care îi duceau lectica să se grăbească. Purtătorii ridicară lectica cu dibăcie, îşi potriviră hulubele pe umeri şi o porniră în pas grăbit. Waddington o urmă imediat. Urcară pe deal alergând şi înaintea fiecărei lectici mergea un om cu un felinar în mână. La poarta oraşului stătea un paznic cu o torţă în mână. Ofiţerul strigă la el în timp ce se apropiau şi el le deschise larg poartă ca să-i lase să treacă. Când trecură, paznicul rosti ceva şi purtătorii îi răspunseră. În liniştea nopţii sunetele acelea guturale ale unei limbi necunoscute sunau misterios şi îngrijorător. Urcară cu greu pe pietrele umede şi alunecoase ale uliţei şi unul dintre purtătorii lecticii ofiţerului se poticni. Kitty auzi glasul furios al ofiţerului, replica rostită pe un ton ascuţit şi apoi lectica din frunte o porni iar în grabă. Străzile erau înguste şi întortocheate. Aici, în oraş, bezna era adâncă. Oraşul era mort. Trecură rapid de-a lungul unei uliţe înguste, dădură colţul şi apoi alergând, urcară nişte scări; purtătorii de lectică începură să sufle din greu; mergeau în tăcere cu paşi mari, grăbiţi, unul îşi scoase o batistă în zdrenţe şi mergând, îşi şterse sudoarea care-i curgea de pe frunte în ochi. Coteau de pe o stradă pe alta de parcă ar fi alergat printr-un labirint. În umbra prăvăliilor cu obloanele trase părea câteodată că zace cineva, dar nu puteai şti dacă era vorba de vreun om care dormea şi avea să se trezească în zori sau de un om

care dormea ca să nu se mai trezească niciodată. Străzile înguste, pustii şi tăcute aveau un aer spectral şi când un câine lătră deodată, Kitty, cu nervii torturaţi, se înfioră de spaimă. Nu ştia încotro mergeau. Drumul părea fără sfârşit. Nu puteau să meargă mai repede? Mai repede! Mai repede! Timpul trecea şi în orice clipă putea să fie prea târziu.

LXIII

DEODATĂ, TRECÂND PE LÂNGĂ UN zid lung şi alb, ajunseră la o poartă flancată de gherete pentru sentinele. Purtătorii puseră lecticele jos. Waddington se grăbi spre Kitty. Ea şi sărise din lectică. Ofiţerul bătu cu putere în poartă şi strigă. O uşă laterală se deschise şi pătrunseră într-o curte mare şi pătrată. Ghemuiţi lângă ziduri, sub streşinile acoperişurilor prelungi, soldaţi înveliţi în pături zăceau ghemuiţi pe pământ. Se opriră o clipă şi ofiţerul vorbi cu cineva care părea a fi sergentul de gardă. Apoi se întoarse şi-i spuse ceva lui Waddington.

— Mai trăieşte, spuse Waddington cu glasul scăzut. Fii atentă cum mergi.

Precedaţi în continuare de oameni cu felinare, îşi croiră drum prin curte, apoi urcară câteva trepte, trecură printr-un portic şi intrară într-o altă curte largă. Într-o parte a curţii se găsea o încăpere prelungă unde se vedeau lumini; luminile dinăuntru care se zăreau prin transparenţa hârtiei de orez scoteau în relief desenul complicat al zăbrelelor de la ferestre. Purtătorii de felinare îi conduseră de-a lungul curţii spre acea încăpere şi ofiţerul bătu la uşă. Uşa se deschise imediat şi ofiţerul, uitându-se la Kitty, se dădu la o parte.

— Te rog să intri, spuse Waddington.

Încăperea era prelungă şi joasă şi lămpile afumate îi dădeau un aer prevestitor de rele. Două sau trei ordonanţe stăteau prin jur. Pe un culcuş, lângă peretele din faţa uşii, zăcea un om ghemuit sub o pătură. Un ofiţer stătea nemişcat la picioarele lui.

Kitty se grăbi şi se aplecă peste culcuş. Acolo zăcea Walter cu ochii închişi şi în lumina aceea întunecată faţa lui era cenuşie ca a unui mort. Era îngrozitor de nemişcat.

— Walter, Walter, gâfâi ea cu glas şoptit şi îngrozit.

O uşoară mişcare agită trupul culcat sau fu numai o părere că se mişcă; mişcarea era atât de uşoară încât părea asemeni unei adieri pe care nu o poţi simţi, dar care totuşi pentru o clipă încreţeşte suprafaţa apei liniştite.

— Walter, Walter, vorbeşte-mi…

Ochii i se deschiseră încet, ca şi cum ar fi făcut un efort nemăsurat să ridice pleoapele acelea grele, dar nu o privi, se uită ţintă la peretele de lângă el. Vorbi, în glasul lui şoptit şi slab era parcă o umbră de zâmbet.

— Frumoasă poveste, spuse el.

Kitty nu îndrăznea să răsufle. Walter nu mai scoase nici un sunet şi nici nu încercă să facă vreun gest, dar ochii lui, ochii aceia negri şi reci ai lui (care acum întrevedeau cine ştie ce taine) se uitau ţintă la

zidul alb, văruit. Kitty se ridică. Cu privirea rătăcită se uită la bărbatul care stătea lângă pat.

— Cu siguranţă că se poate face ceva. Doar n-o să staţi aşa, fără să faceţi nimic.

Îşi frângea mâinile. Waddington vorbi cu ofiţerul care stătea la căpătâiul patului.

— Mi-e teamă că s-a făcut tot ce se putea face. L-a îngrijit doctorul regimentului. Soţul dumitale l-a învăţat ce să facă şi a făcut tot ce-ar fi putut face chiar el.

— El e doctorul?

— Nu. El e colonelul Yu. Nu s-a mişcat de la căpătâiul soţului dumitale.

Disperată, Kitty îi aruncă o privire. Era un bărbat înăltuţ, dar bine făcut şi nu părea că se simte prea grozav în uniforma aceea kaki. Se uita la Walter şi Kitty observă că ochii omului erau umezi de lacrimi. O durere pătrunzătoare o cuprinse.

— E îngrozitor să nu poţi face nimic…

— Cel puţin nu mai are dureri, zise Waddington.

Kitty se aplecă din nou peste patul unde zăcea bărbatul ei. Ochii aceia îngrozitori şi goi priveau ţintă înainte. Nu se putea spune dacă vedeau ceva. Nu ştia dacă auzea ce i se spune. Îşi apropie buzele de urechea lui.

— Walter, nu putem face ceva?

Se gândea că trebuie să fie vreun medicament pe care i l-ar putea da şi care i-ar opri îngrozitoarea scurgere a vieţii. Acum, că ochii ei se mai obişnuiseră cu obscuritatea, zări cu groază că obrazul lui se scofâlcise. Abia de l-ar fi putut recunoaşte. Era de neconceput ca în câteva ore să arate ca un alt om, de fapt abia mai arăta a om, arăta de pe acum ca un mort.

Crezu că face un efort să vorbească. Îşi apropie şi mai mult urechea.

— Nu te agita. Mi-a fost mai greu, dar acuma mi-e bine…

Kitty aşteptă o clipă, dar Walter nu mai spuse nimic. Nemişcarea lui îi sfâşie inima; era îngrozitor cum zăcea aşa nemişcat. Părea să fie de pe acum pregătit pentru nemişcarea morţii. Cineva, doctorul sau un infirmier, se apropie şi cu un gest îi făcu semn să se dea deoparte; se aplecă asupra muribundului şi cu o cârpă murdară îi umezi buzele. Kitty se ridică din nou şi se întoarse spre Waddington, disperată.

— Nu mai e nici o speranţă? şopti ea.

Waddington clătină din cap.

— Cât mai poate trăi?

— Nu se poate şti. Poate un ceas…

Kitty se uită prin camera aceea goală şi privirea ei se opri asupra siluetei masive a colonelului Yu.

— Pot fi lăsată singură cu el pentru scurt timp? întrebă ea. Doar un minut?

— Fireşte, dacă doreşti…

Waddington se apropie de colonel şi-i vorbi. Colonelul se înclină scurt şi dădu un ordin cu glasul scăzut.

— O să aşteptăm pe scări, spuse Waddington ieşind din cameră împreună cu ceilalţi. N-ai decât să ne chemi.

Acum când ceea ce fusese de necrezut îi covârşea conştiinţa ca un drog care-i alerga prin vine, când îşi dădu seama că Walter avea să moară, nu mai avea decât un singur gând şi acesta era să-i facă sfârşitul mai uşor, eliberându-i sufletul de resentimentul care-l otrăvise. Dacă Walter ar fi putut muri împăcat eu ea, i se părea lui Kitty că ar muri împăcat şi cu el însuşi. Nu se gândea acum la ea, ci numai la el.

— Walter, te implor să mă ierţi, spuse ea, aplecându-se peste el. De teamă că n-ar putea suporta greutatea ei, Kitty avu grijă să nu-l atingă. Îmi pare atât de deznădăjduit de rău pentru tot ce ţi-am făcut… Regret foarte mult ce-am făcut…

Walter tăcea. Părea să n-o fi auzit. Fu obligată să stăruie. Într-un mod ciudat i se păru că sufletul lui era ca o molie care zbura încolo şi-ncoace cu aripile acoperite de ură.

— Dragă…

O umbră trecu pe faţa lui lividă şi scofâlcită. Nu era o mişcare, ci ceva mai puţin decât atât şi totuşi făcea impresia unei convulsii înspăimântătoare. Niciodată nu-i mai spusese aşa. Poate că prin creierul lui care agoniza trecu gândul, confuz şi cu greu sesizat, că o auzise – un cuvânt obişnuit în vocabularul ei – folosindu-l doar pentru câini, copii sau maşini. Şi atunci ceva oribil se produse. Kitty îşi încleştă pumnii, încercând cu toată puterea să se controleze, căci văzu două lacrimi alunecând încet pe obrajii lui istoviţi.

— O, comoara mea, dragul meu, dacă m-ai iubit vreodată – ştiu că m-ai iubit şi m-am purtat groaznic – te rog să mă ierţi. N-am nici o şansă să-ţi arăt acuma că mă căiesc. Ai milă de mine. Te implor, iartă-mă.

Kitty se opri. Se uită la el, ţinându-şi răsuflarea, aşteptând încordată un răspuns. Văzu că încearcă să-i spună ceva. Inima îi zvâcni cu putere. I se păru că ar fi o răsplată pentru suferinţele pe care le provocase dacă în acest ultim moment i-ar putea lua de pe suflet povara aceasta de amărăciune. Buzele lui Walter se mişcară. Nu se uită la ea. Ochii lui priveau ţintă fără să vadă zidul văruit în alb. Se aplecă asupra lui ca să poată auzi ce-o să spună. Walter însă vorbi foarte limpede.

— Dar câinele muri…

Kitty rămase nemişcată ca şi cum ar fi devenit deodată de piatră.

Nu înţelegea şi se uita la el nedumerită şi îngrozită. N-avea nici un sens. Delira. Nu înţelesese nimic din ce-i spusese.

Era cu neputinţă să fii atât de nemişcat şi totuşi să trăieşti. Se uită ţintă la el. Ochii îi erau deschişi. Nu ar fi putut spune dacă respira. Începu să i se facă frică.

— Walter, şopti ea, Walter.

În cele din urmă se ridică deodată. O spaimă subită o cuprinse. Se întoarse şi se îndreptă spre uşă.

— Vreţi să veniţi, vă rog. Nu pare să…

Oamenii intrară în cameră. Doctorul chinez se apropie de pat. În mână avea o lanternă electrică, o aprinse şi se uită în ochii lui Walter. Apoi îi închise. Spuse ceva în chineză. Waddington o luă de mijloc pe Kitty.

— Mi-e teamă că a murit.

Kitty oftă clin adânc. Lacrimi i se iviră în ochi. Se simţea mai degrabă zăpăcită decât zdrobită. Chinezii stăteau în jurul patului, neputincioşi, ca şi cum n-ar fi ştiut ce să facă. Waddington tăcea. După câteva clipe chinezii începură să vorbească între ei cu glas scăzut.

— Ar fi mai bine să te conduc la *bungalow,* spuse Waddington. O să-l aducă acolo.

Kitty îşi trecu, obosită, mâna peste frunte. Se duse la culcuşul de lângă zid şi se aplecă. Îl sărută pe Walter uşor pe buze. Acum nu mai plângea.

— Iertaţi-mă că vă deranjez atâta.

Când plecă, ofiţerii o salutară şi ea se înclină cu gravitate. Trecură din nou prin curte şi se urcară în lectică. Îl văzu pe Waddington că-şi aprinde o ţigară. Un rotocol de fum care se pierde în văzduh, asta e viaţa unui om.

LXIV

SE CRĂPA DE ZIUĂ ŞI ICI ŞI COLO câte un negustor dădea jos obloanele prăvăliei. Într-un ungher întunecat, o femeie se spăla pe mâini şi pe faţă, la lumina unei lumânări. Într-o ceainărie, un grup de bărbaţi luau o gustare matinală. Lumina rece, cenuşie, a zilei care se ridica se strecura de-a lungul uliţelor înguste asemeni unui hoţ. Deasupra fluviului plutea o ceaţă alburie şi catargele joncilor, înghesuite una lângă alta, străpungeau negura ca lăncile unei armate fantomatice. Când traversară fluviul era frig şi Kitty se înveli cu şalul ei în culori vesele. Urcară dealul şi se treziră deasupra vălului de ceaţă. Soarele strălucea pe un cer fără nori. Strălucea ca şi cum ziua aceea era o zi ca oricare alta şi nimic nu se întâmplase ca să o deosebească de celelalte.

— Nu vrei să te culci? o întrebă Waddington când intrară în *bungalow*.

— Nu. Voi sta la fereastră.

Şezuse la fereastră atât de des şi atât de mult în timpul săptămânilor trecute şi ochii ei se obişnuiseră atât de mult cu templul fantastic, misterios şi bătător la ochi de pe marele bastion, încât îi odihnea mintea. Era atât de ireal, chiar şi în lumina crudă a amiezii, încât o îndepărta de realitatea vieţii.

— O să-i spun *boy*-ului să-ţi facă un ceai. Mi-e teamă că va trebui să-l îngropăm în dimineaţa asta. O să am eu grijă de tot ce va fi nevoie.

— Îţi mulţumesc.

LXV

DUPĂ TREI ORE ÎL ÎNMORMÂNTĂRĂ. Lui Kitty i se păru îngrozitor că Walter să fie înmormântat într-un sicriu ca acela, culcuş ciudat în care părea să stea incomod, dar n-avu încotro. Călugăriţele aflând de moartea lui Walter, aşa cum aflau de tot ce se întâmpla în oraş, trimiseră, printr-un mesager, o cruce din dalii, ţeapănă şi rece, dar făcută parcă de mâinile unui florar. Crucea părea grotescă şi nelalocul ei pe sicriul acela grosolan. Când totul fu gata trebuiră să-l aştepte pe colonelul Yu, care-i trimisese vorbă lui Waddington că vrea să ia parte la înmormântare. Veni însoţit de un aghiotant. Urcară dealul, sicriul fu purtat de o duzină, de *coolies* către un petec de pământ unde zăcea îngropat misionarul al cărui loc îl luase Walter. Waddington găsise printre lucrurile misionarului o carte englezească de rugăciuni şi, cu glasul coborât, cu o stânjeneală care-i era neobişnuită, citi slujba de îngropăciune. Poate că, recitind versetele acelea solemne şi teribile, îi trecea prin minte gândul că dacă avea să cadă şi el victimă molimei, n-avea să fie nimeni care să i le citească la căpătâi. Sicriul fu coborât în groapă şi groparii începură să arunce pământul înăuntru.

Colonelul Yu, care stătuse pe marginea gropii, cu capul gol, îşi puse chipiul, o salută grav pe Kitty şi, urmat de aghiotantul său, plecă. *Coolii,* curioşi să vadă o înmormântare creştină mai zăboviseră şi, acum, târând prăjinile după ei se îndepărtau agale. Kitty şi Waddington aşteptară până ce groapa se umplu şi apoi aşternură pe moviliţa care mirosea a pământ reavăn, daliile ţepene ale călugăriţelor. Nu plânsese, dar când primii bulgări de pământ răsunară lovind sicriul simţi că i se strânge inima, cuprinsă de o îngrozitoare durere.

Îl văzu pe Waddington că o aşteaptă să plece.

— Eşti grăbit? îl întrebă ea. Încă nu vreau să mă întorc la *bungalow*.

— N-am nimic de făcut. Sunt cu totul la dispoziţia dumitale.

LXVI

O PORNIRĂ DE-A LUNGUL POTECII până ajunseră pe creasta dealului unde se ridica porticul dedicat memoriei văduvei virtuoase, portic care jucase un rol atât de important în impresiile ei despre acele locuri. Era un simbol, dar a ce anume nu prea ştia; nu putea spune de ce i se părea că are un aer de ironie sardonică.

— Nu vrei să stăm puţin jos? N-am mai stat aici de veacuri. Câmpia se întindea vastă în faţa ei; în lumina dimineţii era liniştită şi paşnică. — Am fost pe aici doar acum câteva săptămâni şi între timp parc-ar fi trecut o viaţă întreagă.

Waddington tăcu şi un timp Kitty îşi lăsă gândurile să rătăcească în voie. Oftă.

— Crezi că sufletul e nemuritor? întrebă ea.

Waddington nu păru surprins de această întrebare.

— De unde să ştiu?

— Mai devreme, când l-au spălat pe Walter, înainte de a-l pune în sicriu m-am uitat la el. Părea foarte tânăr. Prea tânăr ca să moară. Îţi mai aduci aminte de cerşetorul acela pe care l-am văzut când am fost prima dată să ne plimbăm? Mi-a fost teamă nu fiindcă era mort, dar pentru că arăta de parcă n-ar fi fost niciodată o fiinţă umană. Era ca un animal mort. Şi acuma şi Walter semăna atât de mult cu o maşină care s-ar fi sfărâmat… De aceea era atât de înspăimântător. Şi dacă e numai o maşină, atunci cât de zadarnică e toată această suferinţă şi durerile inimii şi nefericirea…

Waddington nu-i răspunse, dar privirile lui străbătură pământurile care se întindeau la picioarele lor. În dimineaţa aceea veselă şi însorită spaţiul acela vast îţi umplea inima de bucurie. Micile ogoare de orez, cu formele lor precise, se întindeau cât vedeai cu ochii şi pe multe din ele, ţăranii îmbrăcaţi în albastru şi bivolii lor lucrau cu sârg. Era o privelişte paşnică şi fericită. Kitty întrerupse tăcerea.

— Nici nu-ţi pot spune cât de adânc impresionată am fost de tot ce-am văzut la mânăstire. Călugăriţele acelea sunt minunate şi mă fac să mă simt groaznic. Renunţă la tot, la casa lor, la ţară, la dragoste, la copii, la libertate şi la toate acele lucruri mai mici la care uneori mă gândesc că e mai greu să renunţi, la flori şi la pajiştile verzi, la o plimbare într-o zi de toamnă, la cărţi şi la muzică, la confort, renunţă la tot, la tot… Şi fac asta ca să se poată dedica unei vieţi de sacrificii şi sărăcie, de ascultare şi de trudă ucigătoare. Pentru toate, lumea asta e cu adevărat un loc al exilului. Viaţa e o cruce pe care o poartă cu plăcere, dar în inima lor e tot timpul o dorinţă – ceva mult mai puternic decât dorinţa, un dor, un dor arzător, pasionat după ceva neasemuit de înalt.

Frământându-şi mâinile, Kitty se uita la el chinuită.

— Şi?

— Şi dacă nu există viaţă veşnică? Gândeşte-te ce se întâmplă dacă moartea e cu adevărat sfârşitul tuturor lucrurilor. Au renunţat la tot pentru nimic. Au fost înşelate. Sunt nişte naive.

Waddington se gândi un timp.

— Mă întreb… Mă întreb dacă are vreo importanţă faptul că ţinta lor se dovedeşte a nu fi decât o iluzie. Vieţile lor sunt frumoase prin ele însele. Părerea mea e că singurul lucru care ne dă posibilitatea de a privi lumea asta în care trăim fără a fi dezgustaţi e frumuseţea pe care oamenii o creează din nimic. Tablourile pe care le pictează, muzica pe care o compun, cărţile pe care le scriu şi viaţa pe care o duc. Din toate acestea cea mai bogată în frumuseţe este o viaţă frumoasă. E o operă de artă desăvârşită.

Kitty oftă. Vorbele lui Waddington i se păreau neîndestulătoare. Voia să fie mai lămurită.

— Ai fost vreodată la un concert simfonic? continuă el.

— Da, zâmbi ea. Nu mă pricep deloc la muzică, dar totuşi îmi place.

— Fiecare om din orchestră cânta la micul său instrument şi ce crezi că ştie el de armoniile complicate care se desfăşoară în aerul nepăsător? Pe el îl priveşte numai mica sa partitură. Dar el ştie că simfonia e frumoasă şi deşi nu are cine să o asculte, ea rămâne frumoasă şi el mulţumit să-şi joace rolul laolaltă cu ceilalţi.

Tăcură amândoi şi Kitty întrerupse tăcerea.

— Spune-mi „dar câinele muri” e vreun citat?

Pe buzele lui Waddington se schiţă un zâmbet şi fu cât pe ce să răspundă. Dar probabil că în clipa aceea sensibilitatea lui era peste măsură de ascuţită. Kitty nu se uită la el, dar ceva în expresia ei îl făcu să-şi schimbe intenţia.

— Nu ştiu dacă e sau nu, răspunse el precaut. De ce?

— Aşa. Mi-a trecut prin minte… Îmi sună la ureche ca un lucru cunoscut.

Se făcu din nou tăcere.

— Când ai rămas singură cu soţul dumitale, spuse Waddington, am vorbit cu doctorul regimentului. Mă gândeam că ar fi trebuit să avem mai multe amănunte.

— Şi?

— Era foarte agitat. N-am putut înţelege deloc ce voia să spună. După câte am putut desluşi din ce spunea, bărbatul dumitale s-a infectat în timpul experienţelor pe care le făcea.

— Făcea mereu experienţe. De fapt nu era doctor, era bacteriolog, de aceea a vrut atât de mult să vină aici.

— Dar din ce-mi spunea doctorul n-am putut înţelege dacă s-a

infectat dintr-o întâmplare sau dacă a experimentat de fapt ceva asupra lui însuşi.

Kitty deveni foarte palidă. Sugestia o făcu să se cutremure. Waddington o luă de mână.

— Iartă-mă că vorbesc din nou despre acest lucru, spuse el blând, dar m-am gândit că asta te-ar putea consola – ştiu cât de groaznic de greu e, în aceste împrejurări, să spui ceva care să fie de cel mai mic folos – m-am gândit că ar putea să însemne ceva pentru dumneata că Walter a murit ca un martir al ştiinţei şi al datoriei.

Kitty înălţă din umeri parcă a nerăbdare.

— Walter a murit de inimă rea, spuse ea.

Waddington tăcu. Kitty se întoarse încet şi-l privi. Faţa ei era albă şi îngheţată.

— Ce-a vrut să spună cu: „dar câinele muri”? Ce-i asta?

— E ultimul vers din *Elegia* lui Goldsmith.

LXVII

A doua zi dimineaţa Kitty se duse la mânăstire. Fata care-i deschise uşa păru surprinsă să o vadă şi după câteva minute după ce se apucase de lucru, maica stareţă intră în încăpere. Se apropie de Kitty şi o luă de mână.

— Mă bucur să te văd, draga mea copilă. E un frumos act de curaj că ai venit atât de curând după marea durere care te-a încercat şi e un lucru înţelept, căci sunt sigură că puţină treabă o să te împiedice să te tot gândeşti la acelaşi lucru.

Kitty îşi lăsă ochii în jos, înroşindu-se puţin; nu voia că maica stareţă să vadă ce e în inima ei.

Nu trebuie să-ţi mai spun cât de mult te compătimim noi toţi cei de aici.

— Sunteţi foarte amabilă, şopti Kitty.

— Ne rugăm cu toţii mereu pentru dumneata şi pentru sufletul celui pe care l-ai pierdut…

Kitty nu răspunse nimic. Maica stareţă îi lăsă mâna şi, cu tonul ei rece şi autoritar, îi dădu diverse sarcini. Mângâie pe cap doi sau trei copii, le zâmbi cuceritor, dar distant şi plecă să-şi vadă de treburile ei urgente.

LXVIII

Trecu o săptămână. Kitty cosea. Maica stareţă intră în încăpere şi se aşeză lângă ea. Se uită la lucrul lui Kitty cu o privire pătrunzătoare.

— Coşi foarte bine, draga mea. E lucru rar azi printre femeile din lumea dumitale.

— Datorez asta mamei mele.

— Sunt sigură că mama dumitale va fi foarte bucuroasă să te vadă din nou.

Kitty se uită la ea. Ţinând seama de felul în care se purta maica stareţă remarca aceasta nu putea fi considerată drept o politeţe întâmplătoare. Maica stareţă continuă.

— Am fost de acord să vii aici după moartea bărbatului dumitale drag, deoarece m-am gândit că lucrul te va distrage. La vremea aceea am socotit că nu eşti în stare să faci lunga călătorie până la Hong Kong singură şi n-am vrut să stai în casa aceea şi să nu faci altceva decât să-ţi aminteşti mereu de pierderea suferită. Acum însă au trecut opt zile. A venit vremea să pleci…

— Nu vreau să plec, maică. Vreau să rămân aici.

— N-ai de ce să rămâi. Ai venit ca să fii cu soţul dumitale. Soţul dumitale a murit. Eşti într-o situaţie în care, în scurtă vreme, vei avea nevoie de îngrijiri şi de o atenţie pe care e imposibil să le ai aici. E datoria dumitale, draga mea copilă, să faci ce se poate pentru binele fiinţei pe care Dumnezeu a încredinţat-o grijii dumitale.

O clipă Kitty nu spuse nimic. Se uită în jos.

— Am avut impresia că eram de un oarecare folos aici. Mi-a plăcut să cred că eram de folos. Speram că-mi veţi îngădui să-mi continui lucrul până ce epidemia va lua sfârşit.

— Îţi suntem cu toţii foarte recunoscători pentru ce-ai făcut pentru noi, spuse stareţa zâmbind uşor, dar acum că epidemia a dat înapoi, primejdia pentru cei ce vin aici nu mai e atât de mare şi aştept două surori din Canton. Trebuie să fie aici în foarte scurtă vreme şi când vor sosi nu cred că voi mai avea nevoie de serviciile dumitale.

Lui Kitty i se strânse inima. Tonul stareţei nu admitea nici **o** replică; o cunoştea destul de bine ca să ştie că va fi insensibilă la orice rugăminţi. Faptul că trebuise să o convingă pe Kitty făcuse ca în glasul ei să răsune o nuanţă, dacă nu de iritare, cel puţin de fermitate care ar fi putut duce la iritare.

— Domnul Waddington a fost atât de amabil şi mi-a cerut părerea.

— Aş fi preferat să-şi vadă de treburile lui, o întrerupse Kitty.

— Dacă n-ar fi făcut-o, m-aş fi simţit oricum obligată să i-o spun, zise maica stareţă cu blândeţe. În momentul de faţă locul dumitale nu-i aici, ci alături de mama dumitale. Domnul Waddington a aranjat cu

colonelul Yu să ţi se asigure o escortă puternică, aşa că vei fi în perfectă siguranţă în timpul călătoriei şi a avut grijă să ai purtători de lectică şi *coolies*. *Amah* va merge cu dumneata şi se vor face demersuri ca să ai tot ce e necesar în oraşele prin care vei trece. De fapt, s-a făcut tot ce a fost posibil pentru confortul dumitale.

Kitty strânse din buze. Se gândi că ar fi trebuit cel puţin să o fi consultat într-o chestiune care o privea numai pe ea. Trebui să se stăpânească pentru a nu răspunde tăios.

— Şi când trebuie să plec?

Maica stareţă rămase foarte liniştită.

— Cu cât te vei întoarce mai repede la Hong Kong şi apoi vei pleca în Anglia, cu atât va fi mai bine, draga mea copilă. Ne-am gândit că ai dori să pleci poimâine în zori.

— Atât de curând?

Lui Kitty îi veni să plângă. Dar adevărul era adevăr; ea nu mai avea ce căuta acolo.

— Păreţi cu toţii foarte grăbiri să scăpaţi de mine, spuse ea abătută.

Kitty îşi dădu seama că stareţa devenise mai puţin severă. Văzuse că Kitty era pregătită să cedeze şi în chip inconştient vorbi pe un ton mai amabili Kitty avea un simţ ascuţit al umorului şi ochii ei licăriră când se gândi că până şi sfinţilor le plăcea să fie aşa cum voiau ei.

— Să nu crezi că nu apreciez bunătatea inimii dumitale, draga mea copilă şi milostenia care te face să nu doreşti a-ţi părăsi îndatoririle pe care singură ţi le-ai impus.

Kitty se uită ţintă înaintea ei. Dădu uşor din umeri. Ştia că nu-şi putea atribui asemenea virtuţi înălţătoare. Voia să rămână fiindcă nu avea unde să se ducă. Senzaţia aceasta, că nimănui nu-i pasă nici cât negru sub unghie dacă trăieşte sau nu, i se păru ciudată.

— Nu înţeleg de ce să te împotriveşti ideii de a pleca acasă, continuă stareţa amabilă. Sunt mulţi străini în această ţară care ar da nu ştiu cât să aibă norocul dumitale.

— Dar nu dumneavoastră, maică.

— O, cu noi e altceva, draga mea copilă. Când am venit aici ştiam că ne-am părăsit căminurile pentru totdeauna.

Din pricina sentimentelor sale jignite, în mintea lui Kitty se iscă dorinţa, răutăcioasă poate, de a găsi o fisură în această armură a credinţei care le făcea pe călugăriţe atât de superior imune la orice sentiment firesc. Voia să vadă dacă mai rămăsese la stareţă vreuna din slăbiciunile omeneşti.

— Aş fi crezut că uneori e foarte greu să nu-i mai vezi niciodată pe cei ce-ţi sunt dragi şi locurile în care ai crescut…

Maica stareţă şovăi o clipă, dar Kitty, care o privea cu atenţie, nu putu observa nici o schimbare în seninătatea feţei ei austere şi

frumoase.

— E foarte greu pentru mama mea care e bătrână acum, deoarece sunt singura ei fiică şi ar dori mult să mă vadă încă o dată înainte de a muri. Aş vrea să-i pot face această bucurie. Dar nu se poate şi vom aştepta până ne vom întâlni altfel…

— Totuşi când te gândeşti la cei care îţi sunt atât de dragi, trebuie să fie greu să nu te întrebi dacă ai avut dreptate să te desparţi de ei.

— Mă întrebi dacă am regretat vreodată pasul pe care l-am făcut? Faţa stareţei deveni deodată radioasă. Niciodată, niciodată. Am schimbat o viaţă care a fost neînsemnată şi fără valoare pentru una de sacrificiu.

Urmă o clipă de tăcere şi apoi maica stareţă, luând o mină mai veselă, zâmbi.

— Vreau să te rog să iei un mic pachet şi să-l pui la poştă pentru mine, când vei ajunge la Marsilia. Ţi-l aduc imediat.

— Puteţi să mi-l daţi mâine.

— Vei fi prea ocupată mâine ca să mai vii aici, draga mea. Ar fi mai bine pentru dumneata să-ţi iei rămas bun de la noi în această seară.

Se ridică şi, cu o demnitate liniştită pe care rasa ei amplă nu o putea ascunde, plecă din cameră. În clipa următoare intră sora St. Joseph. Venise să-i spună la revedere. Spera să aibă o călătorie plăcută, avea să fie în siguranţă deoarece colonelul Yu îi dădea o puternică escortă şi surorile călătoreau mereu singure şi nu li se întâmpla nimic rău. Şi cum avea să fie pe mare? *Mon Dieu,* ce rău i-a fost când s-a dezlănţuit furtuna în Oceanul Indian. Lui *Madame,* mama lui Kitty, avea să-i facă plăcere să-şi vadă fiica mai ales că trebuia să aibă grijă de ea; la urma urmei mai avea un suflet în grija ei acum şi se vor ruga cu toate pentru ea; se vor ruga mereu pentru ea şi pentru micuţul ei drag şi pentru sufletul sărmanului, viteazului doctor. Era volubilă, amabilă şi afectuoasă. Totuşi Kitty era foarte conştientă că pentru sora St. Joseph nu era decât o fantomă fără trup sau substanţă. O cuprinse deodată o nestăpânită dorinţă să o apuce de umeri pe călugăriţa aceea solidă şi de treabă şi să o zgâlţâie, strigându-i: „Află că sunt o fiinţă omenească, nefericită şi singură şi am nevoie de îngrijire, simpatie şi încurajare. O, nu-ţi poţi întoarce faţa de la Dumnezeul acela al tău doar pentru o clipă ca să mă compătimeşti puţin, nu compătimirea aceea creştină, rece, pe care o aveţi cu toatele pentru cei ce suferă, ci o compasiune omenească, firească şi caldă?" Gândul acesta aduse un zâmbet pe buzele lui Kitty; cât de surprinsă ar fi sora St. Joseph! Ar fi fost într-adevăr convinsă de ceea ce bănuia doar, că toţi englezii sunt nebuni.

— Din fericire suport foarte bine marea, spuse Kitty. Niciodată nu mi-a fost rău pe mare.

Maica stareţă se întoarse cu un pacheţel curat şi mic.

— Sunt batiste pe care le-am făcut pentru ziua mamei, spuse ea. Iniţialele au fost brodate de către tinerele noastre fete.

Sora St. Joseph spuse că, poate, Kitty ar dori să vadă ce frumos erau lucrate şi maica superioară, cu un zâmbet indulgent, dezaprobator, desfăcu pachetul. Batistele erau dintr-un linon foarte fin şi deasupra iniţialelor – un cifru complicat – era brodată o coroană din frunze de fragi. După ce Kitty admiră cum se cuvine lucrul, batistele fură împachetate la loc şi coletul îi fu înmânat din nou. Sora St. Joseph, după un *„Eh bien, Madame, je vous quitte*[16]*”* şi după ce-şi repetă urările ei politicoase şi impersonale, plecă. Kitty îşi dădu seama că sosise momentul să-şi ia rămas bun de la maica stareţă. Îi mulţumi pentru bunătatea pe care o arătase faţă de ea şi merseră împreună de-a lungul coridoarelor pustii şi văruite în alb.

— Ar fi prea mult, dacă te-aş ruga să trimiţi pachetul recomandat de la Marsilia? spuse stareţa.

— O, nu, desigur că aşa voi face.

Kitty se uită la adresă. Numele i se păru foarte nobil, dar locul menţionat îi atrase atenţia.

— O, dar e unul din *châteaux*-urile pe care le-am vizitat. Călătoream cu maşina prin Franţa cu nişte prieteni…

— E foarte posibil, spuse maica stareţă. Străinilor li se permite să-l viziteze de două ori pe săptămână.

— Cred, că dacă aş fi locuit vreodată într-o asemenea casă frumoasă, n-aş fi avut inima să o părăsesc.

— Desigur, e un monument istoric. Nu e prea intim. Dacă aş regreta ceva n-ar fi acest loc, ci micul castel în care am stat când eram copil. Era în Pirinei. M-am născut aproape de mare. Nu neg că uneori mi-ar plăcea să ascult valurile care lovesc stâncile de pe mal.

Kitty avu impresia că maica stareţă, ghicindu-i gândurile şi motivul remarcilor sale, îşi bătea joc pe ascuns de ea. Ajungând la mica şi nepretenţioasa poartă a mânăstirii, spre surpriza lui Kitty, stareţa o luă în braţe şi o sărută. Apăsarea buzelor ei palide pe obrajii lui Kitty – o sărută pe un obraz şi apoi pe celălalt – fu atât de neaşteptată, încât o făcu să se roşească şi fu gata să izbucnească în plâns.

— La revedere, Dumnezeu să te binecuvânteze, copila mea dragă. O ţinu o clipă în braţe. Adu-ţi aminte că a-ţi face datoria nu înseamnă mare lucru şi că nu e cu nimic mai meritoriu decât a te spăla pe mâini când te murdăreşti; singurul lucru care are importanţă e dragostea pentru ceea ce trebuie să faci; când dragostea şi datoria sunt una, atunci te bucuri de o fericire care depăşeşte orice înţelegere.

Poarta mânăstirii se închise pentru ultima dată după ea.

LXIX

WADDINGTON URCĂ ÎMPREUNĂ CU Kitty dealul şi se opriră o clipă la mormântul lui Walter; la porticul memorial îi spuse la revedere. Uitându-se la portic pentru ultima dată, Kitty simţi că ar putea da o replică enigmaticei ironii a prezenţei lui cu o ironie proprie egală. Urcă în lectică.

Zilele trecură una după alta. Priveliştile de pe marginea drumului se înşiruiau ca un fundal al gândurilor ei. Se uita la ele ca la un duplicat, ca şi cum ar fi fost rotunjite printr-un stereoscop, având o semnificaţie sporită, deoarece la tot ce zărea acum se adăuga amintirea a ceea ce văzuse doar cu câteva săptămâni înainte de a fi făcut acelaşi drum în sens invers. *Coolies* cu poverile lor se răzleţeau în dezordine, câte doi sau câte trei, apoi, la vreo sută de yarzi, unul singur, apoi iar doi sau trei; soldaţii din escortă se târau şi ei cu mersul lor greoi făcând douăzeci şi cinci de mile pe zi; *amah* era purtată de doi oameni şi Kitty de patru, nu fiindcă era mai grea, ci pentru a i se sublinia rangul. Din când în când întâlneau un şir de *coolies* târându-se unul după altul cu poverile lor grele, sau vreun funcţionar chinez într-un sedan, uitându-se cu ochi scrutători la femeia albă; ţărani în hainele lor albastre, decolorate, cu pălării uriaşe pe cap, în drum spre târg sau câte o femeie bătrână ori tânără, clătinându-se pe picioarele legate. Treceau în sus şi în jos pe dealurile cu ogoarele cultivate cu orez, cu fermele cuibărite în poiene de bambus; treceau prin sate prăpădite şi prin oraşe înconjurate de ziduri asemeni oraşelor dintr-o carte veche. Soarele toamnei târzii era plăcut şi dacă în zori, când lumină pâlpâitoare învăluia câmpiile curate în farmecul unei poveşti cu zâne, era frig, mai târziu căldura devenea binefăcătoare. Căldura o făcea pe Kitty să încerce un sentiment de beatitudine pe care nu făcea nici un efort să-l înlăture.

Priveliştile vii, cu culorile lor rafinate, cu neaşteptata lor fineţe şi ciudăţenie, erau asemeni unei tapiţerii în faţa căreia, ca nişte forme misterioase şi sumbre, jucau fantomele imaginaţiei lui Kitty. Păreau a fi cu totul ireale. Mei-tan-fu cu zidurile lui crenelate era ca o pânză pictată pusă pe scenă într-o piesă veche pentru a reprezenta un oraş. Călugăriţele, Waddington şi femeia manciuriană care-l iubea, erau nişte personaje fantastice dintr-o dramă, iar, oamenii care mergeau pe străzile întortocheate şi ceilalţi care muriseră, erau figuranţii. Desigur şi ea şi toţi ceilalţi aveau o anume semnificaţie, dar care era aceasta? Parcă ar fi dansat un dans complicat şi vechi. Şi înţelegeai că aceste figuri complicate aveau un sens important de ştiut şi totuşi nu-ţi puteai da seama care anume.

I se părea de necrezut lui Kitty (o femeie bătrână trecea de-a

lungul drumului; îmbrăcată în albastru şi albastrul în lumina soarelui părea aidoma unui lapislazuli; faţa ei cu o mie de riduri mărunte era ca o mască de fildeş vechi; mergând cu picioarele-i mici se sprijinea într-un toiag mare şi negru) că ea şi Walter au avut vreun rol în acest ciudat şi ireal dans. Şi totuşi avuseseră roluri importante. Ar fi putut foarte uşor să-şi piardă viaţa, aşa cum şi-o pierduse el. Poate că nu era decât un vis din care avea să se trezească deodată cu un oftat de uşurare. I se părea că totul s-a întâmplat cu multă vreme în urmă şi într-un loc foarte îndepărtat. Era ciudat cât de neclare păreau a fi personajele acestei piese proiectate pe fundalul însorit al vieţii adevărate. Lui Kitty totul i se părea o povestire pe care o citise undeva; era puţin cam surprinzător că-i păsa de ea atât de puţin. Descoperi că nu-şi mai poate aminti cu precizie faţa lui Waddington care-i fusese atât de familiară.

În seara aceea aveau să ajungă în oraşul de pe Fluviul de Apus de unde avea să la un vapor şi de acolo nu mai era decât o noapte până la Hong Kong.

LXX

La început, fiindcă nu plânsese când murise Walter, îi fusese ruşine. I se păruse că e îngrozitor de nesimţită. Căci, până şi ochii ofiţerului chinez, colonelul Yu, erau înlăcrimaţi! Moartea soţului ei o zăpăcise. Era greu de conceput că nu avea să mai vină în *bungalow* şi că atunci când se scula dimineaţa nu avea să-l mai audă făcând baie în cada de la Suchow. Fusese viu şi acum pur şi simplu nu mai exista. Surorile se mirau că era atât de resemnată şi admirau curajul cu care îşi suporta durerea. Dar Waddington era un om abil; cu toată simpatia lui solemnă, Kitty avea sentimentul că era – cum să spună – că se făcea că e serios. Desigur, moartea lui Walter fusese pentru ea o lovitură. Nu voise ca el să moară. Dar totuşi ea nu-l iubea, nu-l iubise niciodată; era decent să se arate îndurerată aşa cum se cuvenea; ar fi fost urât şi chiar vulgar să lase pe cineva să vadă ce e în inima ei; dar trecuse prin prea multe ca să se prefacă faţă de ea însăşi. I se părea că aceste câteva săptămâni din urmă o învăţaseră cel puţin măcar acest lucru, că dacă e necesar câteodată să minţi pe alţii, e întotdeauna josnic să te minţi singur. Îi părea rău că Walter murise atât de tragic, dar îi părea rău omeneşte aşa cum i-ar fi părut dacă ar fi fost vorba de o cunoştinţă. Recunoştea că Walter era un om dotat cu calităţi admirabile; se întâmplase să nu-i placă; o plictisise întotdeauna. Nu voia să admită că această moarte era pentru ea o uşurare, putea spune în chip cinstit că dacă l-ar fi putut aduce din nou în viaţă cu un cuvânt, ar fi rostit cuvântul, dar nu putea să nu aibă sentimentul că moartea lui îi făcuse drumul oarecum mai uşor. N-ar fi fost fericiţi niciodată împreună şi totuşi ar fi fost teribil de greu să se despartă. Era surprinsă dându-şi seama ce sentimente are; se gândea că oamenii ar fi considerat-o crudă şi fără inimă dacă ar fi ştiut. Ei bine, nu trebuiau să afle. Se întreba dacă toţi semenii ei păstrau în inima lor asemenea secrete ruşinoase pe care se străduiau tot timpul să le ferească de priviri curioase.

Nu se gândea decât foarte puţin la viitor şi nu-şi făcea nici un fel de planuri. Singurul lucru pe care ştia că-l doreşte era să stea în Hong Kong cât mai puţin posibil. Se gândea cu groază la sosirea în oraş. I se părea că i-ar fi plăcut să rătăcească mereu, cu lectica ei, prin această ţară zâmbitoare şi prietenoasă şi, spectator pe veci indiferent al fantasmagoriei vieţii, să-şi petreacă fiecare noapte sub un alt acoperiş. Dar, fireşte, trebuia să înfrunte viitorul imediat; avea să se ducă la hotel de îndată ce va ajunge la Hong Kong, să aranjeze să scape de casă şi să vândă mobila; nu era necesar să-l vadă pe Townsend. Va avea eleganţa să se ferească din calea ei. Ar fi vrut, totuşi, să-l mai vadă o dată ca să-i spună ce fiinţă abjectă îl consideră.

Dar ce conta Charlie Townsend?

Ca o melodie înălţătoare răsunând în arpegii exaltante la harpă, în complicata armonie a unei simfonii, un gând stăruia mereu în mintea ei. Acest gând redase orezăriilor frumuseţea lor exotică, făcuse ca pe buzele ei palide să apară un început de zâmbet când zărise un flăcău cu obrazul neted trecând în grabă pe lângă ea în drum spre târg, mergând mândru şi ţanţoş şi dăduse oraşelor prin care trecea farmecul unei vieţi tumultuoase. Oraşul molimei fusese o închisoare din care scăpase şi niciodată nu mai văzuse până atunci cât de fermecător era albastrul cerului şi ce bucurie era să priveşti bambuşii care se înclinau cu atâta graţie pe deasupra potecilor. Libertate! Acesta era gândul care cântă în inima ei aşa că în ciuda faptului că viitorul părea întunecat, el strălucea totuşi ca şi ceaţa de pe fluviu când soarele de dimineaţă îşi arunca razele asupra ei. Libertate! Nu era numai eliberarea de o legătură care o irita şi de o tovărăşie care o deprima; nu era numai eliberarea de moartea care o ameninţa, ci eliberarea de dragostea care o degradase; şi o dată cu eliberarea, curajul şi o vitează nepăsare pentru tot ce avea să vină de aici înainte.

LXI

Când vaporul ancoră la Hong Kong, Kitty care stătea pe punte ca să privească mişcarea vie şi vesel colorată a vaselor de pe fluviu, se duse în cabina ei să vadă dacă *amah* nu uitase nimic înăuntru. Se privi în oglindă. Era îmbrăcată în negru, călugăriţele îi vopsiseră o rochie, dar nu era în ţinută de doliu. Îi trecu prin minte gândul că primul lucru pe care trebuia să-l facă era acesta. Veşmintele de doliu nu puteau decât să-i servească în chip eficace ca să-şi ascundă neaşteptatele ei sentimente. Cineva bătu la uşă. *Amah* deschise.

— Doamna Fane?

Kitty se întoarse şi văzu o faţă pe care în primul moment nu **o** recunoscu. Apoi inima începu să-i bată deodată mai repede şi se înroşi. Era Dorothy Townsend. Kitty se aştepta atât de puţin să o vadă, încât nu ştiu nici ce să spună, nici ce să facă. Dar doamna Townsend intră în cabină şi cu un gest impulsiv o îmbrăţişă.

— O, draga mea, draga mea, îmi pare atât de îngrozitor de rău de dumneata…

Kitty se lăsă sărutată. Era puţin cam surprinsă de efuziunea aceasta la o femeie pe care o crezuse întotdeauna rece şi distantă.

— Eşti foarte drăguţă, murmură Kitty.

— Vino pe punte. *Amah* o să aibă grijă de lucrurile dumitale.

O luă de mână şi Kitty, lăsându-se condusă, observă că faţa ei cumsecade şi bătută de vânt avea o expresie de reală îngrijorare.

— Vasul vostru a venit mai devreme. Cât pe ce să nu sosesc la timp, spuse doamna Townsend. Nu mi-aş fi iertat-o dacă nu te-aş fi găsit.

— Doar n-ai venit ca să mă întâmpini! exclamă Kitty.

— Ba tocmai pentru asta am venit.

— Dar cum ai ştiut că sosesc?

— Domnul Waddington mi-a trimis o telegramă.

Kitty se întoarse. Avea un nod în gât. Era ciudat că o neînsemnată şi neaşteptată amabilitate putea să o afecteze până într-atâta. Nu voia să plângă, voia ca Dorothy Townsend să plece. Dar Dorothy îi luă mâna şi i-o strânse. Pe Kitty o stânjenea faptul că această femeie timidă era atât de expansivă.

— Aş vrea să-mi faci o mare favoare.. Charlie şi cu mine vrem să vii să locuieşti cu noi cât timp vei sta în Hong Kong.

Kitty îşi trase mâna din mâna doamnei Townsend.

— E foarte amabil clin partea dumitale. Dar mi-e cu neputinţă.

— Trebuie să vii. Nu poţi să stai singură în casa dumitale. Ţi-ar fi groaznic. Am pregătit totul. O să ai propriul dumitale salon şi poţi să mănânci acolo dacă nu vrei să mănânci cu noi. Amândoi vrem să vii…

— Nu mă gândeam să mă duc acasă. Aveam intenţia să-mi iau o cameră la „Hong Kong Hotel”. Nu se poate să-ţi dau atâta bătaie de cap.

Sugestia o luase prin surprindere. Era încurcată şi jignită. Dacă Charlie ar fi avut cel mai mic simţ al decenţei nu i-ar fi îngăduit niciodată nevestei sale să facă această invitaţie. Nu voia să aibă nici o obligaţie faţă de nici unul dintre ei.

— O, dar n-aş putea suporta gândul că vei sta la hotel. O să ţi se facă lehamite de „Hong Kong Hotel”. Cu toată lumea aia şi cu orchestra care cântă tot timpul muzică de jazz… Te rog, spune că vii la noi. Îţi promit că atât eu cât şi Charlie n-o să te sâcâim.

— Nu ştiu de ce ar trebui să fiţi atât de amabili cu mine. Kitty nu prea mai ştia ce scuze să găsească; nu se putea hotărî să rostească un nu deschis şi definitiv. — Mi-e teamă că acum nu sunt o prea bună tovărăşie pentru nişte oameni străini.

— Dar de ce trebuie să ne consideri străini? O, aş vrea atât de mult să nu mă consideri aşa, aş dori atât de mult să-mi dai voie să-ţi fiu prietenă! Dorothy o apucă de mână şi glasul ei, glasul ei rece, socotit şi distins, tremură înecat în lacrimi. — Doresc atât de mult să vii… Ştii, aş vrea să mă răscumpăr faţă de dumneata…

Kitty nu înţelegea. Nu ştia de ce soţia lui Charlie trebuia să se răscumpere faţă de ea.

— Îmi pare rău, dar nu mi-ai plăcut prea mult la început. Te-am considerat cam uşuratică. Ştii, sunt cam de modă veche şi bănuiesc că şi cam intolerantă.

Kitty o privi în treacăt. Voia aşadar să spună că la început o considerase cam vulgară. Deşi nu lăsă să se vadă nimic din ce gândea în sinea ei, Kitty râse. Mult îi mai păsa acum ce părere avea oricine despre ea!

— Şi când am auzit că ai plecat împreună cu soţul dumitale în ghearele morţii, fără nici o clipă de ezitare, m-am simţit îngrozitor de josnică. Eram atât de umilită… Ai fost atât de minunată, atât de bravă, ai făcut ca noi, toate celelalte, să părem oribil de meschine şi de nule. Lacrimi şiroiau acum pe faţa ei de femeie cumsecade şi bună. — Nu-ţi pot spune cât de mult te admir şi ce respect am pentru dumneata. Ştiu că nu pot face nimic ca să-ţi alin groaznica pierdere, dar aş vrea să ştii cât de adânc şi cât de sincer te preţuiesc. Şi dacă îmi vei îngădui să fac ceva pentru dumneata, va fi o favoare pentru mine. Nu-mi purta pică pentru că te-am judecat greşit. Eşti o fiinţă minunată, în timp ce eu sunt doar o femeie proastă.

Kitty se uită în jos, pe punte. Era foarte palidă. Ar fi dorit ca Dorothy să nu arate o emoţie atât de nestăpânită. Era mişcată, ce e drept, dar nu se putea opri să nu se simtă uşor sâcâită din pricină că această fiinţă simplă putea crede asemenea minciuni.

— Dacă într-adevăr vrei să vin la voi, desigur că voi fi bucuroasă să vin, oftă ea.

LXXII

FAMILIA TOWNSEND LOCUIA ÎN cartierul Peak, într-o casă cu o perspectivă largă spre mare. De obicei, Charlie nu venea acasă la prânz, dar în ziua sosirii lui Kitty, Dorothy (îşi spuneau de acum Dorothy şi Kitty) o întrebă dacă ar putea să-l vadă: Charlie ar dori să vină să-i spună bun venit. Kitty se gândi că dacă tot trebuie să-l vadă, ar putea să-l vadă de îndată şi aşteptă, cu întunecat umor, să vadă cât de stânjenit va fi în prezenţa ei. Îşi dăduse seama că invitaţia de a sta la ei se ivise în mintea nevestei sale şi în ciuda propriilor lui sentimente, Charlie fusese imediat de acord. Kitty ştia cât de mare era dorinţa lui de a face întotdeauna ce trebuia să facă şi a-i oferi o amabilă ospitalitate era, în chip evident, cel mai indicat lucru. Dar el nu putea să nu-şi amintească ultima lor întrevedere fără să nu resimtă o adâncă umilire: pe un bărbat atât de orgolios ca Townsend trebuia să-l roadă ca o rană care nu se vindecă. Spera că-l lovise tot atât de dur pe cât o lovise şi el. Acum trebuia să o urască. Era bucuroasă gândindu-se că ea nu-l ura, ci doar îl dispreţuia. Găsea o satisfacţie sardonică în faptul că indiferent de sentimentele lui, trebuia să-i acorde o mare atenţie. Când plecase clin biroul lui în după-amiaza aceea, trebuie să fi sperat din toată inima că n-o s-o mai vadă în ochi niciodată.

Şi acum, stând cu Dorothy, îl aştepta să vină. Era conştientă că-i face o mare plăcere luxul sobru al salonului. Şedea într-un fotoliu, flori frumoase erau risipite ici şi colo, pe pereţi atârnau tablouri agreabile; încăperea era umbroasă şi răcoroasă, atmosfera era intimă şi prietenoasă. Îşi aduse aminte, cu un uşor fior, de salonul gol şi pustiu din *bungalow*-ul misionarului; de scaunele de trestie şi de masa de bucătărie cu faţa de masă de bumbac, de rafturile pătate, pline cu romanele acelea ieftine şi de perdeluţele roşii care arătau atât de prăfuite. Oh, totul fusese atât de incomod… îşi închipuia că Dorothy nu s-a gândit niciodată la asta.

Auziră zgomotul unei maşini care urca panta, apoi Charlie intră în cameră, mergând cu paşi mari.

— Am întârziat? Sper că nu v-am făcut să aşteptaţi. A trebuit să mă duc la guvernator şi pur şi simplu n-am putut să plec de acolo.

Sc duse la Kitty şi-i luă amândouă mâinile.

— Sunt foarte, foarte bucuros că ai venit la noi. Ştiu, Dorothy ţi-a spus că dorim să stai cât vrei la noi şi că dorim să consideri casa noastră ca fiind a dumitale. Dar vreau să-ţi spun şi eu acelaşi lucru. Dacă e ceva pe lumea asta ce-aş putea face pentru dumneata, voi fi mai mult decât fericit să-l fac. Ochii lui aveau o expresie de

fermecătoare sinceritate; se întrebă dacă îşi dădea seama de ironia clin ochii ei. — Sunt îngrozitor de stupid când trebuie să spun unele lucruri, dar aş vrea să ştii cât de profundă e simpatia mea faţă de dumneata în pierderea pe care ai încercat-o. Era un băiat grozav de bun şi o să ne lipsească, aici mai mult decât aş putea-o spune.

— Lasă, Charlie, îi zise soţia. Sunt sigură că Kitty înţelege… Iată că au venit şi *cocktail*-urile.

După somptuosul obicei al străinilor din China, doi *boy,* în livrea, intrară în cameră cu gustări şi *cocktail*-uri. Kitty refuză.

— Trebuie să iei unul, stărui Townsend în felul lui vesel şi cordial. O să-ţi facă bine şi sunt sigur că n-ai băut un *cocktail* de când ai plecat din Hong Kong. Dacă nu greşesc prea tare nu puteai să ai gheaţă la Mei-tan-fu.

— Nu greşeşti, spuse Kitty.

O clipă i se ivi înaintea ochilor imaginea cerşetorului cu părul vâlvoi, învelit în zdrenţele acelea albastre prin care i se zăreau mădularele uscate şi care zăcea mort lângă zidul curţii *bungalow*-ului lor.

LXXIII

Fură poftiţi la masă. Charlie, stând în capul mesei, îşi asumă cu uşurinţă sarcina conversaţiei. După cele câteva cuvinte de simpatie, o tratǎ pe Kitty, nu ca şi cum abia ar fi trecut printr-o experienţă distrugătoare, ci mai degrabă ca şi cum ar fi venit de la Shanghai ca să se mai distreze după o operaţie de apendicită. Avea nevoie să fie bine dispusă şi el era pregătit să o dispună. Cel mai bun mijloc ca să o facă să se simtă ca acasă era să o trateze ca făcând parte din familie. Era un om plin de tact. Începu să vorbească despre cursele de cai din toamnă şi despre jocurile de polo – pe naiba, va trebui să se lase de jocul de polo dacă n-o să mai slăbească – şi despre o discuţie pe care o avusese în dimineaţa aceea cu guvernatorul. Le vorbi despre petrecerea la care fusese pe vasul amiral, despre situaţia din Canton şi despre terenurile de golf de la Lushan. În câteva minute Kitty avu sentimentul că nu lipsise mai mult decât pentru un *week-end.* Era de necrezut că acolo, departe, la şase sute de mile (distanţa de la Londra la Edinburgh, nu-i aşa?) bărbaţi, femei şi copii, muriseră ca nişte muşte. Curând se pomeni întrebând despre cutare sau cutare care-şi frânsese gâtul la polo şi dacă madam cutare plecase acasă sau madam cutare urmă să joace în campionatul de tenis. Charlie făcea glumele lui mărunte şi ea zâmbea. Dorothy, cu un vag aer de superioritate (în care era cuprinsă acum şi Kitty şi care nu mai era uşor ofensiv, ci mai degrabă o legătură între ele), vorbea cu o ironie blândă despre diferite persoane din colonie. Kitty începu să fie mai vioaie.

— Uite că şi arată mai bine, spuse Charlie nevestei sale. Înainte de masă era atât de palidă încât mă speriasem; acum a căpătat chiar şi puţină culoare în obraji.

Dar în timp ce lua parte la discuţie, dacă nu cu multă veselie (fiindcă îşi dădea seama că nici Dorothy şi nici Charlie cu admirabilul lui simţ al bunei-cuviinţe nu ar fi aprobat acest lucru) cel puţin cu bucurie, Kitty îşi observă gazda. În toate aceste săptămâni în care închipuirea ei se ocupase în chip răzbunător de el, îşi făcuse în minte o foarte vie imagine a lui Charles. Părul lui des şi cârlionţat era puţin prea lung şi prea grijuliu pieptănat; ca să ascundă faptul că încărunţea îşi dădea cu mult ulei pe păr, faţa îi era prea roşie, cu un păienjeniş de vine violete pe obraz şi fălcile îi erau prea masive; când nu-şi ţinea capul sus ca să şi-o ascundă, se vedea că are o bărbie dublă şi în sprâncenele lui stufoase, sure, era ceva de maimuţoi ce o dezgusta oarecum. Era greoi în mişcări şi, cu toată grija cu care îşi urma dieta, în ciuda exerciţiilor de gimnastică, rămânea gras; oasele îi erau bine învelite şi încheieturile aveau rigiditatea unui om între două vârste. Hainele lui elegante erau prea strâmte şi puţin cam prea tinereşti.

Dar când intră în salon înainte de masă, Kitty avu aproape un şoc (de aceea paloarea ei era probabil atât de accentuată) descoperind că închipuirea îi jucase o farsă neplăcută: Charlie nu arăta deloc cum şi-l imaginase. Abia se reţinuse să nu-şi râdă de ea însăşi. Părul lui nu era deloc cărunt, doar câteva fire albe pe la tâmple care arătau foarte atrăgător; şi obrazul nu-i era roşu, ci bronzat, capul şi-l ţinea drept pe umeri; nu era gras şi nu era bătrân, de fapt era aproape suplu şi silueta lui era excelentă – puteai să-l acuzi că era puţin cam mândru de ea? Şi putea fi luat drept un om tânăr. Ştia, desigur, cum să-şi poarte hainele; era absurd să negi asta, arăta curat şi îngrijit. Ce o apucase să şi-l închipuie aşa şi pe dincolo? Era un bărbat foarte frumos. Noroc că ea ştia că e un om de nimic. Fără îndoială, recunoscuse întotdeauna că are un glas cuceritor şi glasul lui era exact aşa cum şi-l amintea – din această cauză falsitatea a tot ce spunea era şi mai exasperantă. Căldura şi vibraţia glasului său îi sună în urechi plină de nesinceritate şi se miră cum putuse vreodată să fie câştigată de ce spunea. Avea ochi frumoşi şi în asta consta şi farmecul lui, cu o strălucire catifelată, albastră şi chiar atunci când înşira la palavre expresia lor era fermecătoare. Era aproape imposibil să te lase indiferent.

Se aduse, în cele din urmă, cafeaua şi Charlie îşi aprinse ţigara de foi. Se uită la ceas şi se ridică de la masă.

— Acum tinere doamne, trebuie să vă las cu treburile voastre. Sunt nevoit să mă întorc la birou. Tăcu, apoi privind-o pe Kitty cu ochii lui fermecători şi prietenoşi, îi spuse: – N-o să te sâcâi o zi, două, până ai să te odihneşti, dar după aceea aş vrea să avem o discuţie de afaceri.

— Cu mine?

— Trebuie să aranjăm ce facem cu casa dumitale, ştii şi apoi mai e şi mobila…

— O, dar mă pot duce la un avocat. Nu văd de ce-ar trebui să te sâcâi pe dumneata cu chestiunea aceasta.

— Să n-ai impresia nici măcar pentru o clipă că am să te las să-ţi risipeşti banii pe avocaţi. Am să am grijă de tot. Ştii că ai dreptul la o pensie – voi vorbi cu guvernatorul despre asta şi voi vedea dacă, intervenind la locul potrivit, n-o să putem căpăta ceva în plus pentru dumneata. Lasă totul în grija mea. Dar nu te gândi încă la nimic. Tot ce dorim acum e să te întremezi şi să te faci bine, nu-i aşa, Dorothy?

— Sigur că da.

Înclină uşor din cap către Kitty şi apoi, trecând pe lângă scaunul soţiei sale îi luă mâna şi i-o sărută. Cei mai mulţi dintre englezi arată puţin cam ridicoli când sărută mâna unei femei; el o făcu cu o graţioasă dezinvoltură.

LXXIV

ABIA CÂND SE STABILI DE-A BINELEA la familia Townsend, Kitty descoperi că era obosită. Confortul şi neobişnuita înlesnire a acestui trai alungă tensiunea în care trăise. Uitase cât de plăcut era să trăieşti în voie, cât de îmbietor era să fii înconjurată de lucruri frumoase şi cât de agreabil era să fii tratată cu grijă. Se cufundă iar, cu un oftat de uşurare, în viaţa uşoară şi lipsită de griji. Nu era neplăcut să simtă într-un mod discret şi cuviincios că e obiectul unui interes binevoitor. Pierderea soţului ei era atât de recentă, încât era imposibil să se organizeze petreceri pentru ea, dar doamne de seamă din colonie (soţia excelenţei-sale, soţiile amiralului şi judecătorului) veniră să ia ceaiul cu ea. Soţia excelenţei-sale spuse că guvernatorul era foarte nerăbdător să o vadă şi dacă ar veni fără zarvă să ia prânzul la reşedinţa sa („Nu e vorba de o petrecere, fireşte, numai noi şi aghiotanţii!”) ar fi foarte plăcut. Nu întârzie să-şi dea seama că o considerau o mică eroină şi avea suficient umor ca să-şi joace rolul cu modestie şi discreţie. Doamnele acestea se purtau cu Kitty ca şi cum ar fi fost un obiect de porţelan, pe cât de fragil, pe atât de preţios. Uneori ar fi vrut ca Waddington să fie prezent, cu maliţia lui pătrunzătoare ar fi sesizat umorul situaţiei şi când ar fi rămas singuri ar fi râs în voie de tot. Dorothy primise o scrisoare din partea lui în care spusese tot felul de lucruri despre munca ei devotată la mânăstire, despre curajul şi stăpânirea ei. Desigur că îşi bătea joc de ei cu subtilitate; măgarul!

LXXV

Kitty nu ştiu dacă din întâmplare sau intenţionat nu se află niciodată singură cu Charlie. Tactul lui era admirabil. Rămânea simpatic, plăcut şi amabil. Nimeni n-ar fi putut ghici că fuseseră mai mult decât nişte cunoştinţe. Dar într-o după-amiază, pe când stătea întinsă pe divan pe veranda din faţa camerei ei, Charlie trecu pe acolo şi se opri.

— Ce citeşti? o întrebă el.

— O carte.

Kitty se uită ironic la el. Charlie zâmbi.

— Dorothy a plecat la un *garden-party* la reşedinţa guvernatorului.

— Ştiu. De ce n-ai plecat şi tu?

— Nu m-am simţit în stare să rezist la aşa ceva şi m-am gândit să mă întorc şi să-ţi ţin tovărăşie. Maşina e afară, n-ai vrea să mergem să ne plimbăm în jurul insulei?

— Nu, mulţumesc.

Se aşeză la capătul divanului pe care şedea ea.

— N-am avut prilejul să stăm de vorbă singuri de când ai venit aici.

Kitty se uită drept în ochii lui cu o insolenţă rece.

— Crezi că avem ceva să ne spunem?

— O groază de lucruri.

Kitty îşi îndepărtă picioarele ca să nu-l atingă.

— Tot mai eşti supărată pe mine? întrebă el, cu o umbră de zâmbet pe buze şi cu ochii topiţi.

— Nici vorbă, râse ea.

— Nu cred că ai râde dacă n-ai fi.

— Greşeşti, te dispreţuiesc prea mult ca să fiu supărată pe tine.

Charlie rămase netulburat.

— Cred că eşti cam prea rea cu mine. Privind cu calm ce-a fost, nu crezi cinstit că am avut dreptate?

— Din punctul tău de vedere, poate.

— Acum că o cunoşti pe Dorothy, trebuie să recunoşti că e de ajuns de drăguţă.

— Desigur. Îi voi fi întotdeauna recunoscătoare pentru marea ei amabilitate faţă de mine.

— Nu găseşti una ca ea într-o mie de femei. N-aş fi fost liniştit nici un moment dacă aş fi părăsit-o. I-am fi jucat o farsă murdară. Şi apoi trebuia să mă gândesc la copiii mei, ar fi fost un obstacol serios pentru ei.

O clipă se uită la el cu o privire meditativă. Se simţea complet stăpână pe situaţie.

— Te-am observat cu foarte mare grijă în această săptămână cât am fost aici. Am ajuns la concluzia că într-adevăr ţii la Dorothy. Nu te-aş fi crezut capabil de aşa ceva niciodată.

— Ţi-am spus că ţin la ea. N-aş face nimic care să-i pricinuiască nici cea mai mică neplăcere. E cea mai bună nevastă din lume.

— Te-ai gândit vreodată că îi datorezi credinţă?

— Când ochii nu văd, inima nu suferă, zâmbi el.

Kitty dădu din umeri.

— Eşti respingător.

— Sunt om. Nu ştiu de ce trebuie să mă consideri un ticălos atât de mare din pricină că m-am îndrăgostit de tine până peste urechi. Ştii că n-am vrut-o anume.

I se cam strânse inima când îl auzi spunând aceste cuvinte.

— Eu m-am purtat cinstit.

— Fireşte, n-am putut să prevăd că vom intra într-o încurcătură atât de afurisită.

— Şi în orice caz ai fost destul de abil să prevezi că dacă va fi cineva care să sufere, să nu fii tu acela.

— Cred că nu-i chiar aşa. La urma urmei, acum că totul s-a terminat, trebuie să fii de acord că am acţionat spre binele amândurora. Tu îţi pierduseşi capul şi trebuie să fii foarte bucuroasă că nu mi l-am pierdut şi eu. Crezi că ar fi fost mai bine dacă aş fi făcut ce voiai să fac? Eram în frigare, dar ar fi fost mult mai rău să fim în foc. Şi iată că n-ai păţit nimic. De ce să nu ne sărutăm şi să fim prieteni?

Kitty fu cât pe ce să râdă.

— Doar nu te aştepţi să uit că m-ai trimis la o moarte aproape sigură fără nici o urmă de remuşcare?

— O, ce prostie! Ţi-am spus că nu există nici un risc dacă iei măsuri rezonabile de precauţie. Crezi că te-aş fi lăsat o clipă să pleci dacă n-aş fi fost perfect convins de asta?

— Erai convins fiindcă voiai să fii. Eşti unul din laşii aceia care se gândesc numai la ce e bun pentru ei.

— Ei bine, ai văzut ce-a fost. Ai venit înapoi şi dacă nu te superi că spun un lucru atât de nelalocul lui, te-ai întors mai frumoasă ca niciodată.

— Şi Walter?

Charlie nu putu rezista replicii glumeţe care-i veni în minte. Zâmbi.

— Nimic nu-ţi stă mai bine ca negrul.

Kitty se uită ţintă la el o clipă. Lacrimile o podidiră şi începu să plângă. Faţa ei frumoasă era desfigurată de durere. Kitty nu căuta să-şi ascundă durerea şi se trânti pe spate cu mâinile de-a lungul trupului.

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu plânge aşa. N-am vrut să spun

nimic rău. A fost doar o glumă. Ştii cât de sincer sunt alături de tine în pierderea pe care ai suferit-o…

— O, ţine-ţi gura şi termină cu prostiile astea.

— Aş da orice să-l văd pe Walter în viaţă.

— El a murit din cauza ta şi a mea.

Charlie îi luă mâna, dar ea şi-o trase înapoi.

— Pleacă, te rog, hohoti ea. E singurul lucru pe care poţi să-l mai faci acuma pentru mine. Te urăsc şi te dispreţuiesc. Walter era de zece ori mai bun ca tine şi eu am fost mult prea proastă ca să-mi dau seama. Pleacă, pleacă…

Văzând că vrea să vorbească din nou, Kitty sări în picioare şi intră în camera ei. El o urmă şi intrând în încăpere, dintr-o prudenţă instinctivă, trase obloanele aşa că se pomeniră într-o obscuritate aproape totală.

— Nu se poate să plec aşa, spuse el luând-o de mijloc. Ştii că n-am vrut să te fac să suferi.

— Nu mă atinge. Pentru numele lui Dumnezeu, pleacă. Pleacă de-aici!

Kitty încercă să se desprindă din braţele lui, dar Charlie nu-i dădu drumul. Acuma începuse să plângă isteric.

— Draga mea, nu ştii că te-am iubit întotdeauna? spuse Charlie cu glasul lui profund şi seducător. Te iubesc mai mult ca oricând!

— Cum poţi spune asemenea minciuni! Lasă-mă! Dracu să te ia, lasă-mă!

— Nu fi rea cu mine, Kitty. Ştiu că m-am purtat ca o brută cu tine, dar iartă-mă…

Kitty tremura şi plângea, luptându-se să se desprindă din braţele lui, dar strânsoarea lor era, în chip ciudat, alinătoare. Dorise atât de mult să-i simtă braţele îmbrăţişând-o încă o dată, numai o dată, aşa că începu să tremure din tot trupul. Se simţea îngrozitor de slabă. Parcă se topea cu totul şi durerea pentru Walter se schimbă într-un sentiment de milă pentru ea însăşi.

— O, cum ai putut să fii atât de rău cu mine? suspină ea. Nu ştii că te-am iubit din toată inima? Nimeni nu te-a iubit vreodată aşa cum te-am iubit eu.

— Draga mea…

El începu să o sărute.

— Nu, nu, plângea ea.

El îi căută faţa, dar ea şi-o întoarse, îi căută buzele, Kitty nu înţelegea ce spune Charlie, cuvinte bolborosite, pătimaşe, de dragoste. Braţele lui o ţineau atât de strâns, încât se simţea ca un copil care s-a rătăcit şi acum e în sfârşit în siguranţă, acasă. Gemu uşor. Ochii îi erau închişi şi obrajii umeziţi de lacrimi. Şi atunci Charlie îi găsi buzele şi apăsarea lor îi aprinse trupul ca o flacără divină. Ca în extaz, ea arse

până la cenuşă şi radie ca şi cum ar fi fost transfigurată. În visele ei cunoscuse această stare de încântare. Ce făcea Charlie cu ea acum? Kitty nu ştia. Nu era o femeie, personalitatea ei dispăruse, nu era decât dorinţă şi nimic altceva. O ridică în braţe, era foarte uşoară în braţele lui, o purtă pe braţe şi ea se lipi de el, disperată şi iubitoare; capul ei se cufundă în pernă şi buzele lui se lipiră de ale ei.

LXXVI

ŞEDEA PE MARGINEA PATULUI ŞI ÎŞI ascundea faţa în mâini.

— Nu vrei un pic de apă?

Kitty clătină din cap. Charlie se duse la lavoar, umplu paharul pentru periuţa de dinţi şi i-l aduse.

— Hai, bea puţin şi o să te simţi mai bine.

Îi duse paharul la gură şi ea sorbi. Charlie stătea în picioare lângă ea şi se uita în jos. În ochii lui licărea o lucire de satisfacţie. Apoi îngrozită, îl privi ţintă.

— Ei, mai crezi că sunt chiar un tip josnic, aşa cum credeai? întrebă el.

Kitty privi în jos.

— Da. Dar ştiu că nici eu nu sunt mai bună decât tine. O, mi-e atât de ruşine…

— Ştii, cred că eşti foarte nerecunoscătoare…

— Nu vrei să pleci?

— Ca să fiu drept, cred că e timpul. O să mă duc să mă aranjez până vine Dorothy.

Ieşi din cameră cu paşi săltaţi.

Kitty rămase aşa, pe marginea patului, încovoiată ca o nevolnică. Capul îi era gol. O trecu un fior. Se strădui să se ridice în picioare şi ducându-se la măsuţa de toaletă, se prăbuşi pe un scaun. Se privi în oglindă. Ochii îi erau umflaţi de plâns; faţa îi era pătată şi pe un obraz pe care capul lui se odihnise rămăsese o urmă roşie. Se privi cu groază. Aceeaşi faţă. Se aşteptase să vadă nu ştia ce fel de semne de degradare.

— Porci, se răsti ea la imaginea din oglindă. Scroafă!

Apoi, îşi lăsă faţa pe braţe şi plânse amar. Ce ruşine, ce ruşine! Îl ura şi se ura. O, ce respingător! Niciodată nu va mai putea să **i** se uite în ochi. Era atât de îndreptăţit să o facă! Avusese dreptate să nu se însoare cu ea, deoarece era o femeie de nimic; nu era decât o târfă. O, mai rea chiar, fiindcă acele biete femei se dădeau pentru pâine. Şi chiar în această casă în care Dorothy o adăpostise în durerea şi deznădejdea ei! Umerii i se scuturau de plâns. Totul se terminase acum. Crezuse că s-a schimbat, crezuse că e puternică, crezuse că s-a întors la Hong Kong ca o femeie pe deplin stăpână pe sine. Noi idei îi străbăteau prin minte ca nişte fluturi mici şi gălbui în lumina soarelui şi sperase să fie cu mult mai bună în viitor; libertatea, ca un spirit al luminii, îi făcuse semn şi lumea era ca o câmpie spaţioasă pe care putea merge, uşoară şi cu capul sus. Se crezuse eliberată de dorinţe şi de patimi josnice, liberă să trăiască libera şi curata viaţă a cinstei; se asemănase cu egretele albe care zboară fără grabă peste câmpiile de

orez în asfinţit şi care sunt asemeni gândurilor ce se înalţă când mintea este împăcată cu sine; ori ea era o sclavă. Slabă, slabă! Situaţia era disperată, n-avea rost să mai încerce, era o stricată!

N-avea să se ducă la cină. Trimise *boy*-ul să-i spună lui Dorothy că o doare capul şi preferă să rămână în camera ei. Dorothy veni la ea şi văzând-o cu ochii roşii şi umflaţi, îi vorbi în felul ei compătimitor despre lucruri neînsemnate. Kitty ştia că Dorothy crede că a plâns din cauza pierderii lui Walter şi înţelegând-o ca o soţie bună şi iubitoare ce era, îi respecta durerea firească.

— Ştiu că e foarte greu, draga mea, spuse ea pierind. Dar trebuie să încerci să ai curaj. Sunt sigură că iubitul tău soţ n-ar fi vrut să-l jeleşti.

LXXVII

A DOUA ZI DIMINEAŢĂ ÎNSĂ, KITTY se sculă devreme şi lăsându-i lui Dorothy un bilet că să-i spună că plecase cu nişte treburi, luă tramvaiul spre oraş. Îşi croi drum pe străzile aglomerate de automobile, ricşe şi lectici şi prin mulţimea pestriţă de europeni şi chinezi, către birourile companiei „P.&O”. Un vas pleca peste două zile, primul vas care ieşea din port şi se hotărâse să plece cu el, cu orice preţ. Când funcţionarul îi spuse că toate cuşetele erau ocupate, ceru să-l vadă pe şeful agenţiei. Îi spuse cine era şi şeful agenţiei, pe care-l cunoscuse odinioară, ieşi şi o pofti în biroul său. Cunoştea situaţia ei şi când îi spuse ce dorea, trimise după lista pasagerilor. Se uită încurcat la listă.

— Vă implor să faceţi tot ce se poate, îl îndemnă ea.

— Nu cred că există cineva aici care n-ar face orice pentru dumneavoastră, doamnă Fane, spuse el.

Trimise după funcţionar şi-i puse câteva întrebări. Apoi dădu din cap.

— Voi muta vreo două persoane. Ştiu că vreţi să plecaţi acasă şi cred că trebuie să facem totul pentru dumneavoastră. Vă pot da o mică cabină singură. Bănuiesc că preferaţi aşa ceva…

Kitty îi mulţumi. Plecă de acolo cu inima uşoară. Să fugă; ăsta era singurul ei gând. Fuga! Trimise o telegramă tatălui ei ca să-i anunţe întoarcerea imediată; mai înainte îi telegrafiase ca să-i vestească moartea lui Walter şi apoi se întoarse la Dorothy să-i spună ce hotărâse.

— Ne va părea îngrozitor de rău că ne laşi, îi spuse fiinţa aceea cumsecade, dar fără îndoială, înţeleg că vrei să fii cu mama şi cu tatăl tău.

De când se întorsese la Hong Kong, Kitty ezitase, amânând de pe o zi pe alta, să se ducă acasă la ea. Se temea să intre în casă şi să dea cu ochii de amintirile cu care îi era populată locuinţa. Dar acuma nu mai avea încotro. Townsend aranjase ca mobila să fie vândută şi găsise pe cineva doritor să ia casa cu chirie; mai erau însă hainele lui Walter şi lucrurile ei, deoarece nu luaseră aproape nimic la Mei-tan-fu; mai erau apoi cărţi, fotografii şi diverse alte mărunţişuri. Kitty, indiferentă la toate şi nerăbdătoare să se despartă cu totul de trecut, îşi dăduse seama că va jigni susceptibilităţile celor din jur dacă va lăsa ca aceste lucruri să fie duse împreună cu celelalte la vreo licitaţie. Trebuiau să fie împachetate şi luate cu ea. Aşa că, după prânz, se pregăti să se ducă acasă. Dorothy, dorind să o ajute, îi propuse să o însoţească, dar Kitty o rugă să-i îngăduie să se ducă singură. Fu de acord ca doi dintre *boy*-ii lui Dorothy să vină să o ajute la făcut bagajele.

Casa fusese lăsată în grija *boy*-ului şef, care-i deschise uşa. Era ciudat să intre în propria ei casă ca şi cum ar fi fost o străină. Totul era aranjat şi curat, fiecare lucru la locul lui, gata să fie folosit, dar deşi ziua era caldă şi însorită, în camerele tăcute plutea un aer de răceală şi dezolare. Mobila era aranjată exact unde ar fi trebuit să fie şi vazele în care ar fi trebuit să se afle flori, erau la locul lor; cartea pe care Kitty o lăsase cu faţa în jos, nu-şi mai amintea când, era în aceeaşi poziţie. Parcă plecaseră doar de un minut şi totuşi acest minut era încărcat de veşnicie, aşa că nu-ţi puteai închipui că în această casă vor mai răsuna vreodată vorbe şi râsete. Pe pian era deschisă partitura unui foxtrot care părea să aştepte a fi cântat, aveai însă impresia că dacă ai fi lovit clapele nu s-ar fi auzit nici un fel de sunet. Camera lui Walter era tot atât de ordonată ca şi atunci când stătea acolo. Pe un scrin erau două fotografii mari ale lui Kitty, una în rochia ei de gală şi alta în rochia de nuntă.

Oamenii aduseră cuferele din cămară şi rămase să-i supravegheze cum fac bagajele. Lucrau repede şi cu grijă. Kitty se gândi că la cele două zile cât îi mai rămăsese de stat nu avea să-i fie greu să termine cu toate. Nu trebuia să se gândească la nimic, n-avea timp de aşa ceva. Deodată auzi paşi în spatele ei şi, întorcându-se, îl văzu pe Charles Townsend. I se strânse inima.

— Ce doreşti? îl întrebă ea.

— Nu vrei să vii în salon? Am ceva să-ţi spun…

— Sunt foarte ocupată.

— Te reţin numai cinci minute.

Kitty tăcu şi spunându-le oamenilor să continue lucrul, îl precedă pe Charles în camera alăturată. Nu se aşeză jos ca să-i arate că se aşteaptă să n-o reţină prea mult. Ştia că e foarte palidă şi că inima îi bătea grăbit, dar îl înfrunta cu răceală, cu o privire ostilă.

— Ce vrei?

— Am aflat de la Dorothy că pleci poimâine. Mi-a spus că ai venit aici să-ţi faci bagajele şi m-a rugat să te sun ca să văd. Dacă n-aş putea face ceva pentru tine.

— Îţi sunt recunoscătoare, dar pot să mă descurc foarte bine şi singură.

— Aşa mi-am închipuit şi eu. N-am venit aici pentru aşa ceva. Am venit să te întreb dacă plecarea ta subită nu se datoreşte celor întâmplate ieri.

— Tu şi cu Dorothy aţi fost foarte buni cu mine. N-aş vrea să credeţi că vreau să profit de bunătatea voastră.

— Nu e un răspuns prea direct.

— Ce importanţă are pentru tine?

— Are o mare importanţă. N-aş vrea să cred că am făcut ceva care să te izgonească.

Stătea în picioare lângă masă. Kitty se uită în jos şi privirile îi căzură pe ziarul *Sketch*. Era un număr vechi, de acum câteva luni.

La acest ziar se uitase ţintă Walter în seara aceea îngrozitoare când… şi acum Walter era… Îşi ridică privirile.

— Mă simt total degradată. N-ai putea să mă dispreţuieşti atâta cât mă dispreţuiesc eu însămi.

— Dar eu nu te dispreţuiesc. Am crezut tot ce ţi-am spus ieri. Ce rost are să fugi aşa? Nu ştiu de ce n-am putea fi buni prieteni. Nu pot suporta gândul că te-am jignit…

— De ce nu vrei să mă laşi în pace?

— Las-o baltă, nu sunt nici de piatră şi nici de lemn. E atât de lipsit de raţiune felul în care priveşti totul… Credeam că după cele petrecute ieri o să fii mai bună cu mine. La urma urmei suntem oameni…

— Nu mă simt om. Mă simt mai curând un animal. Un porc, un iepure sau un câine. O, nu te învinuiesc, eu am fost tot atât de rea ca şi tine. Ţi-am cedat fiindcă am vrut. Dar nu aceasta era adevărata mea fiinţă. Nu eu sunt femeia aceea dezgustătoare, bestială, pătimaşă. N-o recunosc. Nu eram eu aceea care stătea întinsă pe pat, gâfâind după tine, când bărbatul meu abia se răcise în groapă şi soţia ta fusese atât de bună cu mine, atât de nespus de bună. Era doar animalul din mine, întunecat şi înfricoşător asemeni unui spirit rău şi eu nu mă recunosc, mă urăsc şi mă dispreţuiesc. Şi de atunci ori de câte ori mă gândesc la femeia aceea, gâtlejul mi se strânge şi îmi vine să vărs.

Charles Townsend se încruntă şi chicoti scurt şi jenat.

— Da, sunt destul de lipsit de prejudecăţi, dar uneori spui nişte lucruri care într-adevăr mă şochează.

— Mi-ar părea rău să fac aşa ceva. Mai bine pleacă. Eşti un om mărunt şi foarte neînsemnat, iar eu sunt o proastă că-ţi vorbesc serios.

Bărbatul tăcu o clipă şi Kitty văzu din umbra albastră care-i întunecase ochii că se supărase pe ea. Va ofta din greu a uşurare când, amabil şi plin de tact, îşi va fi luat în cele din urmă rămas bun de la ea. O amuza să se gândească la politeţea cu care, dându-i mâna şi urându-i călătorie plăcută, avea să-i mulţumească pentru ospitalitatea pe care i-o arătase. Dar văzu că expresia feţei lui se schimbă.

— Dorothy mi-a spus că vei avea un copil, spuse el.

Kitty simţi că roşeşte, dar se stăpâni să facă vreun gest.

— Voi avea.

— Nu sunt din întâmplare tatăl copilului?

— Nu, nu. E copilul lui Walter.

Vorbise cu o anumită emfază pe care nu şi-o putuse ascunde, dar chiar în clipa în care spusese acest lucru îşi dăduse seama că nu era tonul cu care să poţi convinge pe cineva.

— Eşti sigură? Zâmbea ştrengăreşte. La urma urmei, ai fost

măritată cu Walter vreme de doi ani şi nu s-a întâmplat nimic. Datele par să se potrivească. Cred că e mult mai posibil să fie al meu decât al lui Walter.

— M-aş omorî mai degrabă decât să am un copil de la tine.

— Ei, asta-i o prostie. M-aş bucura grozav şi aş fi mândru. Aş dori să fie o fată, ştii… Cu Dorothy am avut numai băieţi. Nesiguranţa n-o să dureze mult, ştii, cei trei copii ai mei îmi seamănă ca o picătură de apă.

Townsend îşi recâştigase bună dispoziţie şi ea ştia de ce. Dacă pruncul era al lui, deşi putea să nu-l mai vadă nicicând, ea n-avea să poată scăpa niciodată cu totul de el. Puterea lui asupra ei avea să se prelungească şi el avea să-i influenţeze, în chip obscur, dar sigur, fiecare zi din viaţă.

— Eşti într-adevăr cel mai vanitos şi mai stupid dobitoc pe care am avut nenorocul, să-l întâlnesc vreodată, spuse Kitty.

LXXVIII

CÂND VAPORUL INTRĂ ÎN PORTUL Marsiliei, Kitty, uitându-se la coasta sălbatică şi frumoasă a mării, luminată de soare, zări deodată statuia de aur care se înălţa deasupra bisericii Sainte Marie de la Grace ca un simbol al siguranţei navigatorilor pe mare. Îşi aduse aminte că surorile de la mănăstirea din Mei-tan-fu, plecând pentru totdeauna din ţara lor, îngenuncheaseră în timp ce statuia se pierdea în depărtări şi nu mai era decât o flacără aurie, pe cerul albastru încercând să-şi aline cu rugăciuni durerea despărţirii. Îşi împreună mâinile într-o rugă adresată nici ea nu ştia cărei forţe.

În timpul îndelungatei şi liniştitei călătorii, Kitty se gândise mereu la oribilul lucru care i se întâmplase. Nu se putea înţelege pe sine însăşi. Era ceva atât de neaşteptat… Ce o apucase; ca, dispreţuindu-l, dispreţuindu-l din tot sufletul pe Charlie, să cedeze cu atâta patimă îmbrăţişării sale murdare? Furia o cuprindea şi dezgustul de sine o obseda. Simţea că nu va putea să uite niciodată această umilire. Plângea. Dar pe măsură ce distanţa de Hong Kong creştea îşi dădu seama că resentimentele ei îşi pierdeau ascuţimea. Ce se întâmplase părea să se fi petrecut în altă lume. Era ca o persoană care, lovită brusc de nebunie, când se însănătoşeşte e întristată şi ruşinată de lucrurile groteşti pe care şi le aminteşte că le-a făcut în timpul cât nu era ea însăşi. Dar din cauză că ştie că nu era ea însăşi simte că poate avea dreptul cel puţin în proprii săi ochi, la indulgenţă. Kitty se gândea că o inimă generoasă ar putea mai degrabă să o compătimească decât să o condamne. Dar oftă, gândindu-se cât de jalnic fusese distrusă încrederea în ea însăşi. I se păruse că înaintea ei se întinde un drum drept şi uşor, dar acum vedea că acest drum era întortocheat şi că o pândeau o mulţime de capcane. Spaţiile vaste şi amurgurile frumoase şi tragice, de pe Oceanul Indian o odihneau. Atunci părea că e dusă spre o ţară în care putea fi în deplină libertate, stăpână pe propriul ei suflet. Dacă şi-ar fi putut recâştiga respectul de sine cu preţul unei încleştări aprige, ei bine, trebuia să găsească curajul necesar s-o înfrunte.

Viitorul era însingurat şi dificil. La Port Said primise o scrisoare de la mama ei ca răspuns la telegrama pe care i-o trimisese. Era o misivă lungă, scrisă cu scrisul acela mare şi înflorat pe care-l deprinde-au tinerele fete de pe vremea când maică-sa era tânără. Înfloriturile erau atât de îngrijit făcute, încât îţi dădeau impresia de nesinceritate. Doamna Garstin îşi exprima regretul pentru moartea lui Walter şi împărtăşea, aşa cum se cuvenea, durerea fiicei sale. Se temea că nu cumva Kitty să fi fost lăsată fără mijloacele materiale necesare, dar fireşte că Ministerul Coloniilor avea să-i dea o pensie. Se bucura să

afle că revenea în Anglia şi sigur că trebuia să vină să stea cu tatăl şi mama ei până avea să nască. După aceasta urmau o. serie de sfaturi pe care Kitty trebuia să aibă grijă să le urmeze şi diverse amănunte asupra naşterii sorei sale, Doris. Băieţaşul cântarea atât şi atât şi bunicul dinspre partea tatălui spusese că nu mai văzuse niciodată un copil mai frumos. Doris era din nou însărcinată şi sperau să mai facă un băiat pentru ca succesiunea baroniei să devină absolut sigură.

Kitty considera că sensul scrisorii era de a fixa un termen precis şederii ei în casa părintească. Doamna Garstin nu avea nici o intenţie să aibă pe cap o fiică văduvă cu venituri modeste. Era ciudat, când se gândea cum o idolatrizase mama ei, pentru ca acuma să o considere pur şi simplu o pacoste. Cât de ciudate erau relaţiile dintre părinţi şi copii! Când sunt mici, părinţii îi iubesc nebuneşte, trec prin chinuitoare temeri de fiecare dată când au vreo boală şi copiii se agaţă de părinţi iubindu-i şi adorându-i; anii trec, copiii cresc şi persoane care nu le sunt rude devin mai importante pentru fericirea lor decât tatăl şi mama lor. Indiferenţa înlătură dragostea oarbă şi instinctivă a trecutului. Întâlnirile lor devin un izvor de plictiseli şi de iritări. Înnebuniţi altădată la gândul unei despărţiri de o lună, acuma pot să accepte liniştiţi să fie despărţiţi timp de ani de zile. Maică-sa nu trebuia să se necăjească: de îndată ce va fi posibil îşi va face un cămin al ei. Dar trebuia să i se dea un oarecare răgaz; în prezent totul era vag şi nu putea să-şi facă nici o idee asupra viitorului: poate avea să moară la naştere; aceasta ar fi o soluţie pentru a scăpa de multe dificultăţi.

Când sosi în port, i se înmânară două scrisori. Fu surprinsă când recunoscu scrisul tatălui ei – nu-şi amintea să-i fi scris vreodată. Scrisoarea nu era prea caldă şi începea cu: *„Dragă Kitty”*. Tatăl ei îi spunea că-i scrie în locul mamei care nu se simţise bine şi trebuise să intre în spital ca să i se facă o operaţie. Kitty nu trebuia să se teamă de nimic şi era mai bine să-şi continue călătoria, pe mare; era mult mai scump să vină cu trenul şi mama, fiind la spital, ei nu i-ar fi fost comod să stea acasă, în Harrington Gardens. Cealaltă scrisoare era de la Doris şi începea cu: *„Iubita mea Kitty,* nu fiindcă Doris ar fi avut vreo deosebită afecţiune pentru ea, ci pentru că aşa se adresa Doris tuturor celor pe care îi cunoştea.

„Iubita mea Kitty,

Cred că tata ţi-a scris. Mama a trebuit să facă o operaţie. Se pare că i-a fost rău în ultimii ani, dar tu ştii că ea nu-i poate suferi pe doctori şi a luat singură tot felul de medicamente. Nu ştiu exact ce are, deoarece stăruie să păstreze secretă întreaga poveste şi o apucă furia când o întrebi ceva. Arăta pur şi simplu îngrozitor şi în locul tău aş debarca la Marsilia şi m-aş întoarce acasă cât mai repede posibil. Dar să nu se afle că ţi-am spus

să vii deoarece ea pretinde că n-are nimic grav şi nu vrea să vii aici până nu se întoarce acasă, i-a pus pe doctori să-i promită că va ieşi din spital într-o săptămână. Cu multă dragoste,

Doris

P.S. *Îmi pare foarte rău de Walter. Trebuie să fi fost îngrozitor, sărmana mea dragă. Mor, pur şi simplu să te văd. E oarecum amuzant că suntem amândouă însărcinate. O să putem să ne ţinem de mână."*

Pierdută în gânduri, Kitty rămase un timp pe punte. Nu şi-o putea închipui pe mama ei bolnavă. Nu-şi amintea să o fi văzut altfel decât activă şi hotărâtă; era întotdeauna plictisită de bolile altora. Şi atunci un *steward* îi aduse o telegramă.

„Sunt foarte mâhnit să te înştiinţez că mama ta a murit azi dimineaţă. Tata."

LXXIX

KITTY SUNĂ LA POARTĂ, ACASĂ ÎN Harrington Gardens. I se spuse că tatăl ei e în birou şi îndreptându-se spre uşă o deschise încetişor; şedea în faţa căminului citind ultima ediţie a ziarului de seară. Îşi ridică privirile când Kitty intră în încăpere, puse jos ziarul şi sări nervos în picioare.

— O, Kitty, te aşteptam să soseşti mai târziu.

— M-am gândit să nu-ţi mai dau şi bătaia asta de cap, să vii la gară ca să mă întâmpini, aşa că n-am mai telegrafiat când sosesc.

Îi întinse faţa să-l sărute într-un mod pe care şi-l amintea atât de bine.

— Tocmai mă uitam prin ziar, spuse el. N-am mai citit ziarul în ultimele două zile.

I se păru că e nevoie să-i dea explicaţii de ce se ocupă cu lucrurile obişnuite ale vieţii.

— Fireşte, spuse Kitty. Trebuie să fii tare obosit. Mi-e teamă că moartea mamei a fost o mare lovitură pentru dumneata.

Arăta mai bătrân şi mai slăbit decât atunci când îl văzuse ultima dată. Un om scund, uscat, cu gesturi rigide.

— Chirurgul mi-a spus că nu exista nici o speranţă. Nu mai era aceeaşi de mai bine de un an, dar refuza să vadă un doctor. Chirurgul mi-a spus că trebuie să fi avut dureri permanente şi zicea că era o minune că fusese în stare să le suporte.

— Nu s-a plâns niciodată?

— Spunea că nu se simte foarte bine. Dar nu se plângea niciodată de dureri. Se opri şi se uită la Kitty. Nu eşti tare obosită după călătoria pe care ai făcut-o?

— Nu prea…

— N-ai vrea să te duci sus să o vezi?

— E aici?

— Da, a fost adusă aici de la spital.

— Da, mă duc acuma.

— Vrei să vin şi eu?

Ceva în tonul cu care spusese aceste cuvinte o făcu să se uite repede la el. Faţa lui era puţin întoarsă, nu voia ca ea să-i vadă ochii. În ultima vreme Kitty căpătase o deosebită pricepere în a citi gândurile altora. La urma urmei, îşi folosise zi de zi întreaga ei sensibilitate ca să ghicească dintr-un cuvânt întâmplător sau dintr-un gest nesupravegheat, gândurile ascunse ale soţului ei. Îşi dădu seama imediat ce încerca tatăl ei să-i ascundă. Se simţea uşurat, infinit de uşurat, şi-i era teamă de el însuşi. Vreme de aproape treizeci de ani fusese un bărbat bun şi fidel, nu rostise nici un cuvânt de dezaprobare

în faţa soţiei sale şi acum trebuia să o jelească. Făcuse întotdeauna lucrurile pe care trebuia să le facă. Ar fi fost supărător să se trădeze printr-o clipire a pleoapelor sau prin cel mai mic gest că nu simţea în aceste împrejurări ceea ce ar fi trebuit să simtă un soţ care şi-a pierdut soţia.

— Nu, prefer să mă duc singură, spuse Kitty.

Se duse sus şi intră în dormitorul mare, rece şi pretenţios în care dormise vreme de atâţia ani maică-sa. Îşi amintea atât de bine mobilele acestea masive de mahon şi gravurile reproduse după Marcus Stone care împodobeau pereţii. Lucrurile de pe masa de toaletă erau aranjate cu precizia aceea rigidă asupra căreia doamna Garstin stăruise întreaga viaţă. Florile păreau a nu fi la locul lor; doamna Garstin ar fi fost de părere că e o prostie, că e o dovadă de afectare şi că e nesănătos să ţii flori în dormitor. Parfumul lor nu acoperea mirosul acela acru, de mucegai, ca de rufe proaspăt spălate, pe care Kitty şi-l amintea a fi fost dintotdeauna caracteristic camerei mamei sale.

Doamna Garstin zăcea pe pat, cu mâinile încrucişate pe piept, de o cuminţenie pe care n-ar fi răbdat-o în viaţă. Arăta frumoasă şi chiar impunătoare, cu trăsăturile ei ascuţite şi puternice, cu obrajii traşi de suferinţă şi tâmplele scobite. Moartea făcuse să-i dispară expresia de meschinărie de pe faţă şi acum arăta ca o fiinţă cu un caracter puternic. Ar fi putut fi o împărăteasă romană. Dintre morţii pe care-i văzuse, lui Kitty i se păru că mama ei era singura care, moartă fiind, arăta de parcă în lutul acela s-ar fi adăpostit odată un suflet. Nu simţea nici o durere, deoarece între ea şi mama ei existase prea multă amărăciune că să-i mai rămână în inimă vreo afecţiune profundă; şi privind înapoi la fata care fusese îşi dădu seama că mama ei o făcuse să fie aşa. Dar când se uită la femeia aceea aspră, dominatoare şi ambiţioasă care zăcea acolo, atât de tăcută şi de liniştită şi cu toate dorinţele ei meschine zădărnicite de moarte, se simţi cuprinsă de un vag sentiment de milă. Complotase şi făcuse tot felul de intrigi în întreaga ei viaţă şi nu dorise nimic care să nu fie nedemn şi josnic. Kitty se întreba dacă de pe alt tărâm nu privea uluită ce făcuse pe pământ.

Doris intră în cameră.

— Am ştiut că ai să vii cu trenul ăsta. Am simţit nevoia să vin şi eu să o privesc o clipă. Nu-i ceva îngrozitor? Biata mamă!

Izbucnind în lacrimi, se aruncă în braţele lui Kitty. Kitty o sărută. Ştia cât de mult o neglijase mamă-sa pe Doris în favoarea ei şi cât de rea fusese cu ea pentru că era neatrăgătoare şi plicticoasă. Se întrebă dacă Doris resimţea chiar exagerata durere pe care o arăta. Dar Doris fusese întotdeauna o emotivă. Ar fi vrut să poată plânge – Doris avea să o considere îngrozitor de aspră. Kitty avea sentimentul că trecuse

prin prea multe ca să se mai poată preface că simte o durere pe care n-o încerca.

— Nu vrei să vii să-l vezi pe tata? o întrebă ea pe Doris când torentul de lacrimi se mai potolise.

Doris îşi şterse ochii. Kitty observă că sarcina îi îngroşase trăsăturile şi că cu rochia aceea neagră arăta mare şi neglijentă.

— Nu, n-aş vrea să vin. O să plâng din nou. Sărmanul, suportă durerea în chip admirabil.

Kitty îşi conduse sora care plecă şi apoi se întoarse la tatăl ei. Omul stătea în faţa căminului şi ziarul era împăturit cu grijă. Voia să-i arate că nu-l mai citise.

— Nu m-am îmbrăcat pentru cină, spuse el. N-am socotit că **e** necesar.

LXXX

CINARĂ. DOMNUL GARSTIN ÎI ÎMPĂRTĂŞI lui Kitty o seamă de amănunte privitoare la boală şi moartea soţiei sale şi-i povesti despre amabilitatea prietenilor care-i scriseseră (pe masa lui erau teancuri de scrisori de simpatie şi oftă când se gândi la povara care trebuia să şi-o ia răspunzându-le) şi despre-aranjamentele pe care le făcuse pentru înmormântare. Apoi se întoarseră în biroul domnului Garstin. Era singura cameră din casă care avea cămin. Domnul Garstin îşi luă, cu un gest mecanic, pipa de pe marmora căminului şi începu să o umple, dar se uită cu îndoială la fiică-sa şi puse pipa la loc.

— Nu vrei să fumezi? întrebă Kitty.

— Mamei tale nu-i prea plăcea mirosul de pipă după cină şi de la război încoace m-am lăsat de ţigările de foi.

Răspunsul tatălui ei o cam îndureră pe Kitty. I se părea îngrozitor ca un bărbat de şaizeci de ani să şovăie să fumeze în biroul lui.

— Mie îmi place mirosul de pipă, zâmbi ea.

O vagă expresie de uşurare trecu pe faţa lui şi luându-şi din nou pipa, o aprinse. Şedeau unul în faţa celuilalt, deoparte şi de alta a căminului. Domnul Garstin îşi dădu seama că trebuie să-i vorbească lui Kitty despre necazurile ei.

— Presupun că ai primit scrisoarea pe care ţi-a scris-o mama ta la Port Said. Ştirea morţii bietului Walter a fost o grea lovitură pentru noi amândoi. Îl consideram un băiat de treabă.

Kitty nu ştiu ce să spună.

— Mama ta mi-a spus că eşti însărcinată.

— Da, sunt.

— Şi când crezi că ai să naşti?

— Cam peste patru luni.

— O să fie o mare consolare pentru tine. Trebuie să te duci să-l vezi pe băiatul lui Doris. E un băieţaş frumos.

Vorbeau mai distant decât dacă ar fi fost nişte străini care abia s-au cunoscut, fiindcă dacă ar fi fost aşa, pe el l-ar fi interesat ce-i cu ea, dar în chip ciudat, trecutul lor comun stătea între ei ca un zid al indiferenţei. Kitty ştia prea bine că nu făcuse nimic ca să trezească afecţiunea tatălui ei, el nu contase niciodată în casă şi nimeni nu-l lua în seamă; era omul care le câştiga pâinea şi care era puţin cam dispreţuit fiindcă nu putea să asigure familiei sale un trai mai luxos. Considerase însă că de la sine înţeles că o iubea tocmai pentru că era tatăl ei şi fu o lovitură să afle că n-avea de fapt nici un sentiment de dragoste pentru ea. Ştia că ei, cu toţii, fuseseră plictisiţi de prezenţa lui, dar nu-i trecuse niciodată prin minte că şi el era plictisit de ei. Era tot atât de amabil şi de potolit ca totdeauna, dar trista perspicacitate

pe care şi-o câştigase suferind îi sugeră lui Kitty că deşi el n-ar fi recunoscut poate niciodată, nici măcar faţă de el însuşi, în inima lui n-o plăcea.

Pipa domnului Garstin nu trăgea şi omul se ridică să caute ceva ca să-i scormonească jarul. Poate că era un pretext ca să-şi ascundă nervozitatea.

— Mama ta a dorit să stai aici până când vei naşte şi voia să-ţi pregătească vechea ta cameră.

— Ştiu. Îţi promit că n-o să-ţi fiu o povară.

— O, nu-i vorba de asta. În împrejurările de faţă era evident că singurul loc unde puteai să stai era casa tatălui tău. Dar de fapt, tocmai mi s-a oferit postul de judecător suprem în Bahamas şi l-am acceptat.

— O, tată, sunt atât de bucuroasă! Te felicit din toată inima.

— Oferta a venit prea târziu ca să-i mai pot spune şi sărmanei tale mame. I-ar fi dat o mare satisfacţie.

Amară ironie a destinului! După toate strădaniile, intrigile şi umilinţele ei, doamna Garstin murise fără a şti că ambiţia ei, oricât de atenuată de dezamăgirile trecute, era în cele din urmă satisfăcută.

— Plec la începutul lunii viitoare. Sigur că voi încredinţa casa unui agent şi intenţia mea a fost să vând mobila. Îmi pare rău că nu voi putea să te las să stai aici, dar dacă doreşti ceva mobilă ca să-ţi aranjezi un apartament mă voi bucura foarte mult să-ţi dau tot ce vrei.

Kitty se uită la focul clin cămin. Inima îi bătea repede, era ciudat ca aşa, deodată, să fie atât de nervoasă. În cele clin urmă se sili să vorbească. Glasul îi tremura puţin.

— N-aş putea veni cu dumneata, tată?

— Tu? O, draga mea, Kitty! Pe faţa lui trecu o expresie de dezamăgire. Era atât de pronunţată, încât o sperie. Dar toţi prietenii tăi sunt aici şi Doris e aici. Cred că ai să fii mult mai fericită dacă ai să închiriezi un apartament la Londra. Nu ştiu exact ce situaţie ai, dar aş fi foarte bucuros să-ţi plătesc chiria.

— Am bani destui din care să pot trăi.

— Plec într-un loc ciudat. Nu ştiu nimic despre condiţiile în care voi sta acolo.

— Sunt obişnuită cu locuri ciudate. Londra nu mai înseamnă nimic pentru mine. N-aş mai putea respira aerul de aici.

Domnul Garstin închise o clipă ochii şi ea crezu că va izbucni în plâns. Pe faţa lui apăru o expresie de profundă nefericire. Lui Kitty i se rupea inima. Avusese dreptate; moartea soţiei sale îi dăduse o senzaţie de uşurare totală şi acuma şansa de a o rupe cu totul cu trecutul îi oferea libertatea. Văzuse ivindu-i-se înainte o viaţă nouă şi, în cele din urmă, după toţi aceşti ani, odihna şi mirajul fericirii. Kitty îşi dădea seama neclar de toată suferinţa care-i chinuise inima timp de treizeci

de ani. În cele din urmă domnul Garstin deschise ochii. Nu-şi putu stăpâni un oftat.

— Desigur, dacă doreşti să vii m-aş bucura foarte mult.

Era jalnic. Lupta fusese scurtă şi el cedase în faţa sentimentului datoriei. Cu aceste puţine cuvinte renunţase la toate speranţele sale. Kitty se ridică de pe scaun şi apropiindu-se de el îngenunche şi-i luă mâinile.

— Nu, tată, nu vin dacă nu vrei să vin. Te-ai sacrificat îndeajuns. Dacă vrei să pleci singur, du-te. Nu te gândi la mine nici o clipă.

Domnul Garstin îşi desprinse o mână şi o mângâie pe părul ei frumos.

— Sigur că vreau să vii cu mine, draga mea. La urma urmei sunt tatăl tău şi tu eşti văduvă şi singură. Dacă doreşti să vii cu mine ar însemna să fiu foarte rău să nu accept să vii…

— Dar nu despre asta-i vorba. Nu am nici o pretenţie la dumneata fiindcă sunt fiica dumitale. Nu-mi datorezi nimic.

— O, draga mea copilă…

— Nimic, repetă ea vehement. Inima mi se strânge când mă gândesc cum ne-am ghiftuit pe seama dumitale toată viaţa noastră şi nu ţi-am dat nimic în schimb. Nici măcar puţină dragoste. Mi-e teamă că n-ai avut o viaţă foarte fericită. Nu vrei să mă laşi să încerc să mă răscumpăr puţin faţă de ce n-am reuşit să fac în trecut?

Domnul Garstin se încruntă puţin. Emoţia lui Kitty îl stânjenea.

— Nu ştiu ce vrei să spui. N-am avut niciodată vreun motiv să mă plâng de tine.

— O, tată, am trecut prin atâtea, am fost atât de nefericită… Nu mai sunt Kitty aceea care am fost când am plecat de acasă. Sunt teribil de slabă, dar cred că nu mai sunt ticăloasa josnică şi rea care am fost. Nu vrei să-mi dai o şansă? Acum nu mai am pe nimeni pe lume. Nu vrei să mă laşi să te fac să mă iubeşti? O, tată sunt atât de singură şi de nefericită; am nevoie de dragostea dumitale.

Îşi îngropa faţa în mâini şi plânse de ţi se rupea inima.

— O, draga mea Kitty, mica mea Kitty, murmură el.

Kitty se uită la el şi-l luă de gât.

— O, tată, fii bun cu mine. Să fim buni unul cu celălalt.

El o sărută şi obrajii lui fură scăldaţi de lacrimile ei.

— Fără îndoială că vei veni cu mine.

— Vrei să vin? Într-adevăr vrei să vin?

— Da.

— Îţi sunt atât de recunoscătoare!

— O, draga mea, nu-mi mai spune lucruri din astea. Mă fac să mă simt jenat.

El îşi scoase batista şi-i şterse ochii. Zâmbea într-un fel cum nu-l mai văzuse zâmbind niciodată. Kitty îl îmbrăţişă din nou.

— O să petrecem atât de bine, dragă tată... Nici nu ştii ce bine o să ne fie împreună.

— N-ai uitat că o să ai un copil?

— Mă bucur că fata mea se va naşte acolo, aproape de vuietul mării şi sub un cer albastru şi vast.

— Te-ai şi decis ce va fi? şopti el cu zâmbetul lui subţire şi uscat.

— Vreau o fată, fiindcă vreau să o cresc în aşa fel încât să nu facă greşelile pe care le-am făcut eu. Când mă uit înapoi la fata care am fost, mă urăsc. Dar n-am avut niciodată noroc. O voi creşte pe fata mea ca să fie liberă şi să poată sta pe propriile ei picioare. N-o voi naşte, n-o voi iubi şi n-o voi creşte numai ca un bărbat oarecare să vrea să se culce cu ea şi să-i ofere casă şi masă pentru tot restul vieţii.

Simţi că tatăl ei se încruntă. El nu vorbise niciodată despre asemenea lucruri şi îl şoca să audă astfel de cuvinte din gura fiicei lui.

— Lasă-mă să fiu sinceră, măcar o dată, tată. Am fost proastă, rea şi vrednică de dispreţ. Am fost teribil de pedepsită. Sunt hotărâtă să o feresc, pe fiica mea de toate acestea. Vreau ca ea să fie sinceră şi netemătoare. Vreau să fie o fiinţă independentă, să muncească, să fie stăpână pe ea însăşi, să privească viaţa ca un om liber şi să facă din ea un lucru mai bun decât am făcut eu.

— O, draga mea, vorbeşti de parcă ai avea cincizeci de ani. Ai toată viaţa înaintea ta. Nu trebuie să te resemnezi.

Kitty clătină din cap şi apoi zâmbi.

— Nu m-am resemnat. Am speranţă şi curaj.

Trecutul luase sfârşit; morţii trebuiau îngropaţi. Spera din tot sufletul că învăţase ce-i aceea compasiune şi milă. Nu ştia ce-i rezervă viitorul, dar simţea în ea puterea de a accepta orice avea să vină cu inimă uşoară şi cu optimism. Şi atunci, deodată, din nu ştiu ce motiv, din adâncurile conştiinţei sale îşi aminti de călătoria pe care o făcuse, ea şi sărmanul Walter, către oraşul bântuit de molimă în care acesta îşi găsise moartea: într-o dimineaţă o porniseră cu lecticile încă pe când era întuneric şi în timp ce se crăpa de ziuă ea bănui, mai mult decât văzu, o privelişte de o asemenea frumuseţe că-ţi tăia respiraţia şi pentru scurtă vreme, chinul inimii ei fu alinat. Toate rătăcirile omeneşti păreau a fi reduse la zero. Soarele se ridicase, împrăştiind ceaţa şi ea zări şerpuind printre ogoarele de orez până în zări, departe, trecând peste fluviu şi printre unduirile câmpiei, drumul pe care trebuia să-l urmeze; poate că greşelile şi prostiile, nefericirea pe care o încercase, nu fuseseră cu totul zadarnice dacă avea să poată urma calea pe care abia acum o întrevedea înaintea ei.

---- Sfârşit ----

[1] Cameristă.

[2] E soţia doctorului ? (în fr. în original).

[3] Domnul nu mănâncă nimic (în franc. în original).

[4] Sala de mese (în franc. în original).

[5] Bietul băiat (în franc. în original).

[6] Perfect (în franc. în original).

[7] Verişoară de departe (în franc. în orig.).

[8] Castele (în franc. în orig.).

[9] De altfel (în franc. în orig.).

[10] În privinţa familiei, e fruntea (în franc. în orig.).

[11] Bună noastră maică (în franc. în orig.).

[12] Novenă (în franc. în orig.). Rugăciune catolică.

[13] Cât eşti de frumoasă, copila mea (în franc. în orig.).

[14] Ce spune ? (în franc. în original).

[15] Ce bucurie pentru doctor (în franc. în original).

[16] Ei bine, doamnă, vă las (in franc. în original)